(३) कोषको कूल आम्दानी अन्तर्गत यस कार्यविधिको दफा ५ बमोजिम कोषमा जम्मा हुनेगरी प्राप्त भएको रकम तथा कोषको खाता रहेको वित्तीय संस्थाले कोष रकममा उपलब्ध गराएको ब्याज आय र दफा ६ बमोजिम प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीको प्रचलित मूल्य समेतलाई जनाउँनेछ ।

तर वस्तुगत सहायता सामाग्रीको प्रचलित मूल्यलाई बैंक हिसाबमा समावेश गरिने छैन ।

(४) यस कार्यविधिको दफा ६ बमोजिम कोषको नाममा प्राप्त हुन आउने वस्तुगत सहायता सामाग्रीको छुट्टै मौज्दात किताब स्थापना गरि अभिलेख गरिनेछ ।

४. <u>कोषको उद्देश्य</u> :

(१) स्थानीय स्तरमा हुन सक्ने सम्भाव्य विपद्को जोखिम न्यूनिकरण तथा विपद्को व्यवस्थापनका लागि आर्थिक तथा वस्तुगत सहायता परिचालन गर्नु कोषको उद्देश्य रहनेछ ।

(२) कोषले देहायका क्षेत्रमा काम गर्ने छः

(क) विपद्को घटनाबाट प्रभावित व्यक्तिहरूलाई स्थानीय स्तरमा तुरुन्त खोज, उद्धार र राहत सेवा उपलब्ध गराउने ।

(ख) विपद् पर्दा तत्कालै स्थानीय स्तरमा सामना गर्न सक्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।

(ग) विपद् जोखिम न्यूनिकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभ कार्यलाई सहज गर्ने ।

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 % jif{@)&* ;+Vof !) ldlt @)&*.$.@(

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&*.$.#!

विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७*

uNofª\gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
uNofª\ :ofª\hf

विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७*

प्रस्तावनाः

गल्याङ क्षेत्रभित्र प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट हुन सक्ने जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनका लागि स्थापना भएको विपद् व्यवस्थापन कोषको सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन बाञ्छनीय भएकोले,

नगर विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७* को दफा २७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गल्याङ नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएकोछ ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो कार्यविधिको नाम "विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७*" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "ऐन" भन्नाले गल्याङ नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७* सम्झनुपर्छ ।

(ख) "कोष" भन्नाले ऐनको दफा १२बमोजिमको विपद् व्यवस्थापन कोष सम्झनुपर्छ।

(ग) "प्रभावित व्यक्ति" भन्नाले विपद्को घटनाबाट परिवारका सदस्य गुमाएको, शारीरिक वा मानसिक समस्या उत्पन्न भएको, घर, जग्गाजमिन, पशुपन्छी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा अन्य सम्पत्तीमा आंशिक वा पूणरूपमा नोक्सानी पुगेको वा विपद्का कारण अन्य कुनै तरिकाबाट प्रभावित भएको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) "राहत" भन्नाले विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई उपलब्ध गराईने नगद तथा वस्तुगत सहायता सामाग्री समेत सम्झनुपर्छ ।

(ख) "समिति" भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिमको समिति सम्झनुपर्छ ।

(छ) "संयोजक" भन्नाले समितिको संयोजक सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद - २
कोषको स्थापना, उद्देश्य तथा प्रयोग

३. कोषको स्थापनाः

(१) स्थानीय स्तरमा उत्पन्न भएको वा हुनसक्ने विपद्को जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य नगर स्तरबाटै सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक स्रोत संकलन र परिचालन गर्न गल्याङ नगरपालिकामा एक **विपद् व्यवस्थापन कोष** रहनेछ ।

(२) कोषको आय रकम संकलन तथा व्यय रकम परिचालनका लागि गल्याङ नगरपालिकाको सञ्चित कोष रहेको वित्तीय संस्थामा एक छुट्टै खाता खोलिनेछ ।

नासिने वा खेर जाने) प्रकृत्तिको भएमा समितिको निर्णयले त्यस्तो सामाग्रीलाई प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम बिक्री गरी प्राप्त आय रकमलाई दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कोषको खातामा जम्मा गरिनेछ ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै वस्तुगत सहायता सामाग्री स्थानीय विपद् व्यवस्थापनमा उपयोग नहुने वा उपयोग गर्न उपयुक्त नहुने देखिएमा समितिले निर्णय गरी त्यस्तो सहयोग आंशिक वा पूर्णरूपमा अस्वीकार गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (१) वा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै वस्तुगत सहायता सामाग्री प्रचलित मापदण्ड बमोजिमको न्यूनतम गुणस्तरयुक्त नभएको अवस्थामा त्यस्तो सामाग्रीलाई समितिले अस्वीकार गर्नेछ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्री उपदफा (४) वा (५) बमोजिम अस्वीकार गरिएको अवस्थामा बाहेक त्यस्तो सामाग्री उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थालाई कार्यालयले सामाग्री प्राप्ति र स्वीकारोक्तिको भर्पाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(७) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकार गरी उपदफा (२) बमोजिम अभिलेख गरिएको र उपदफा (४) वा (५) बमोजिम अस्विकार गरिएको सामाग्रीको विवरण तथा स्वीकार गरिएको सामाग्रीको हकमा सो उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाको नाम सम्बन्धी मासिक विवरण अर्को महिनाको सात गते भित्र सार्वजनिक गरिनेछ ।

५. कोषको आम्दानी : (१) कोषमा ऐनको दफा १२ को उपदफा (२) र (३) को अधिनमा रहि देहाय बमोजिमका रकम आम्दानीको रूपमा जम्मा हुनेछ:

(क) गाउँपालिका/नगरपालिकाको वार्षिक बजेटमार्फत विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा हुने गरी स्वीकृत रकम,

(ख) विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि कोषमा जम्मा हुनेगरी अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम,

(ग) विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि कोषमा जम्मा हुनेगरी प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(घ) नगरसभाबाट स्वीकृत आर्थिक ऐनमा व्यवस्था गरिए बमोजिम विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा हुनेगरी प्राप्त हुने शुल्क तथा दस्तुर रकम,

(ङ) नगर सभा सदस्य, नगर कार्यपालिका सदस्य तथा नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको स्वेच्छिक निर्णयबाट प्राप्त हुने रकम,

(च) स्वदेशी विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू र त्यसमा कार्यरत कर्मचारीहरू, उद्योगी, व्यवसायी, पेशाकर्मी, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, धार्मिक तथा परोपकारी संघसंस्था र आम सर्वसाधारणबाट स्वेच्छिक रूपमा प्राप्त हुने रकम,

(छ) गैरआवासीय नेपाली, वैदेशिक सरकार तथा संघसंस्थाको तर्फबाट प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि प्राप्त हुने रकम,

(छ) कोषको खाता सञ्चालनमा रहेको वित्तीय संस्थाले त्यस्तो कोषमा रहेको रकममा उपलब्ध गराएको ब्याज आय,

(ज) दफा ६ को उपदफा (३) बमोजिम वस्तुगत सहायता सामाग्रीको बिक्रीबाट प्राप्त आय,

(झ) प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि कोषमा जम्मा हुने गरी अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कोषलाई उपलब्ध हुने रकम सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाले यस कार्यविधिको दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कोषको बैंक खातामा सिधै जम्मा गरिदिन वा नगरपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखामा नगद जम्मा गर्न सक्नेछ । त्यसरी नगद जम्मा हुन आएमा आर्थिक प्रशासन शाखाले सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई सोको भर्पाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(३) कोषमा रकम जम्मा गर्ने व्यक्ति तथा संस्थाको नाम र प्राप्त सहायता रकम सम्बन्धी मासिक विवरण अर्को महिनाको सात गते भित्र सार्वजनिक गरिनेछ ।

तर कुनै व्यक्ति वा संस्थाले सहायता उपलब्ध गराउँदा आफ्नो नाम सार्वजनिक नगर्न समितिलाई अनुरोध गरेको रहेछ भने निजको नाम उल्लेख नगरी विवरण सार्वजनिक गर्न बाधा पर्ने छैन।

६. **<u>वस्तुगत सहायता सामाग्री:</u>**

(१) ऐनको दफा १२ को उपदफा (२) र (३) को अधिनमा रहि कुनै व्यक्ति वा संस्थाबाट नगदबाहेकको वस्तुगत सहायता सामाग्री प्राप्त हुन आएमा र त्यसरी प्राप्त सामाग्री विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा उपयोग हुने देखिएमा त्यस्तो वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई स्वीकार गरिनेछ ।

(2) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकार गरिएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई अलग्गै मौज्दात किताबमा आम्दानी अभिलेख जनाई त्यस्तो सामाग्रीको प्रचलित मूल्यलाई कोषको आम्दानीको रूपमा समेत अभिलेख गरिनेछ ।

स्पष्टिकरणः यस दफाको प्रयोजनका लागि प्रचलित मूल्य भन्नाले वस्तुगत सामाग्रीको साथमा प्राप्तहुने खरिद बिजक वा मूल्याङ्कनको प्रमाण र ढुवानी लागत समेतको मूल्यलाई जनाउँनेछ । यदी त्यस्तो मूल्यबिना नै वस्तुगत सामाग्री प्राप्त हुन आएको रहेछ भने त्यस्तो वस्तुगत सामाग्रीको प्रचलित स्थानीय दररेट अनुसारको मूल्याङ्कनलाई आम्दानीको आधार मानिनेछ । सो पनि नभएमा त्यसरी प्राप्त सामाग्रीको लागि समितिले उचित ठहर्याएको मूल्याङ्कनलाई कोषको आम्दानीको आधारको रूपमा लिईनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भई उपदफा (२) बमोजिम आम्दानी अभिलेख गरिएको कुनै सामाग्री तत्काल प्रयोग गर्न आवश्यक नपर्ने वा नमिल्ने वा लामो समयसम्म भण्डारण गरि राख्न पनि अनुकुल नहुने (सड्ने, बिग्रने,

८. <u>राहत सहायता वितरण</u>:

(१) प्रभावित व्यक्तिलाई राहत उपलब्ध गराउँदा कोषमा जम्मा भएको रकम र वस्तुगत सामाग्री मध्ये आवश्यकता र औचित्यका आधारमा दुवै वा कुनै एक मात्र पनि उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राहत उपलब्ध गराउनु पूर्व कोषबाट राहत उपलब्ध गराईदिने सम्बन्धमा विपद् प्रभावित व्यक्ति वा निजको एकाघरको परिवारका सदस्यले विपद्को घटना र सोबाट आँफू वा आफ्नो परिवारका सदस्यलाई पर्न गएको हानी नोक्सानीको विवरण सहित कार्यालयमा निवेदन दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निवेदन दर्ता गर्दा विपद्को घटना र सोबाट पर्न गएको हानी नोक्सानीको मूल्याङ्कन सहितको सर्जमिन मुचुल्का वा प्रतिवेदन समेत निवेदनसाथ संलग्न गरिएको हुनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम दर्ता भएको निवेदन र उपदफा (३) बमोजिमको संलग्न मुचुल्का वा प्रतिवेदन समेतका आधारमा विपद् प्रभावितलाई कोषबाट राहत रकम तथा सामाग्री उपलब्ध गराउँदा विपद्को सघनता र व्यापकता, कोषमा जम्मा भएको रकम तथा राहत सामाग्रीको उपलब्धता र खर्चको औचित्य समेतलाई दृष्टिगत गरी समितिले उचित ठहर्याएबमोजिम हुनेछ ।

(५) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विपद्को कारणले गम्भिर हानी नोक्सानी वा घाईते भई विपद् प्रभावित व्यक्ति वा निजको एकाघरको

तर कुनै व्यक्ति वा संस्थाले सहायता उपलब्ध गराउँदा आफ्नो नाम सार्वजनिक नगर्न समितिलाई अनुरोध गरेको रहेछ भने निजको नाम उल्लेख नगरी विवरण सार्वजनिक गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(८) यस दफा बमोजिम प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई त्यस्तो सामाग्री भण्डारण गर्ने वा प्रयोग गरिने स्थानसम्म पुर्याउनका लागि सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई नै अनुरोध गर्न सकिने छ ।

७. <u>कोषको प्रयोग</u> :

(१) कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्न तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्री खर्च निकासा गर्न समितिले निर्णय गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि तत्काल विपद् प्रतिकार्य गर्नु पर्ने अवस्था रहेको, तर समितिको बैठक बस्न सक्ने अवस्था नरहेमा तत् पश्चात लगतै बस्ने समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराउने गरी संयोजकको निर्णयबाट एक पटकमा बढीमा rfnL; हजार रूपैयासम्मको रकम खर्च गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

(३) कोषमा जम्मा भएको रकम तथा सामाग्री देहाय बमोजिमको कार्यमा खर्च गरिनेछ:

(क) विपद्बाट प्रभावित भएको वा हुनसक्ने व्यक्ति वा समुदायको तत्काल खोजी, उद्धार तथा सम्पत्तिको संरक्षण गर्न,

(ख) विपद् प्रभावितको तत्कालीन राहतका लागि आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, खानेपानी, लत्ता कपडा, औषधी, सरसफाइ तथा शैक्षिक सामाग्री जस्ता वस्तुहरू खरिद गरी उपलब्ध गराउन तथा तत् सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्न,

(ग) विपद्को कारण स्थायी बसोबास स्थल गुमाएका व्यक्तिहरूका लागि अस्थायी शिविर वा आश्रयस्थल बनाउन तथा पुनर्स्थापना गर्न,

(घ) विपद्को कारणबाट घाइते वा बिरामी भएका व्यक्तिको औषधोपचार गर्न,

(ङ) विपद् प्रभावितलाई मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्श प्रदान गर्न,

(च) विपद्को कारणबाट मृत्यु भएका व्यक्तिको काजक्रिया वा सदगतका लागि निजको परिवारलाई तोकिए बमोजिमको सहायता उपलब्ध गराउन,

(छ) विपद्को कारण सम्पत्तिको क्षती हुने व्यक्तिलाई तोकिएबमोजिमको राहत उपलब्ध गराउन,

(ज) खोज, उद्धार तथा प्राथमिक उपचारकालागि स्वयम् सेवक तथा विशेषज्ञको परिचालन र सामाग्री खरिद तथा भण्डारण गर्न,

(झ) विपद्को कारणबाट भएको फोहरमैला तथा प्रदुषणको विसर्जन गर्न,

(ञ) विपद् पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना सम्बन्धी उपकरण खरिद, प्रणाली विकास र सोको सञ्चालन गर्न,

(ट) खोज, उद्धार र राहतकोलागि तत्काल सञ्चार तथा यातायात सूचारु गर्न,

(ठ) स्थानीय स्तरमा रहेका विपद् व्यवस्थापन स्वयम् सेवकहरूको क्षमता विकास तथा परिचालन सम्बन्धी कार्य गर्न,

(ड) जोखिमयुक्त स्थानको पहिचान तथा उक्त स्थानको धन जनको स्थानान्तरण गर्न,

(ढ) विपद् पश्चात विपदबाट भएको क्षतिको लेखाजोखा र विपद् पश्चातको आवश्यकताको पहिचान गर्न,

(ण) विपद् पछिको पुनःनिर्माण गर्न,

(त) विपद् पुर्वतयारी, विपद् प्रतिकार्य, विपद् र विपद्पछिको पुनर्लाभ, विपद् जोखिम न्यूनिकरण जस्ता विपद् व्यवस्थापनका कार्य गर्न,

(थ) समितिले तोके बमोजिमको विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धि अन्य काम गर्न, गराउन ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियमितरूपमा गरिने विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यलाई विपद् व्यवस्थापनसँग आवद्ध गराएर कोषबाट कुनै पनि किसिमको खर्च गर्न पाईनेछैन ।

(५) कोषमा मौज्दात रकम पाँच लाख रूपैया भन्दा घटि भएको अवस्थामा आपतकालिन कार्यबाहेक अन्य प्रयोजनका लागि कोषको रकम प्रयोग गरिनेछैन ।

(४) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र समितिले कोषको वार्षिक आय व्ययको विवरण समेत खुल्ने वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिका मार्फत नगर सभा समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२. लेखा परिक्षण :

(१) कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षण नगरपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाबाट हुनेछ ।

(२) कोषको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

(३) गल्याङ नगर कार्यपालिकाले चाहेमा जुनसुकै बखत समितिको हिसावकिताव जाँच्न वा जाँच गराउन सक्नेछ ।

(४) गल्याङ नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले कम्तीमा वर्षको एक पटक कोषको सामाजिक र सार्वजनिक लेखापरिक्षणको व्यवस्था मिलाउनेछ।

परिच्छेद -४
विविध

१३. सशर्त सहायता :

(१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिएको कार्य सम्पादन गर्ने शर्त सहित कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कोषमा सहायता उपलब्ध गराउन चाहेमा त्यस्तो सहायता प्राप्त गर्नु पूर्व समितिले शर्त स्वीकार गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी निर्णय गर्नेछ र शर्त स्वीकार गरेको अवस्थामा मात्र सहायता रकम वा सामाग्री कोषमा जम्मा हुनेछ ।

परिवारका सदस्यले राहतका लागि निवेदन दर्ता गर्न सक्ने अवस्था नरहेमा र तत्काल राहत उपलब्ध नगराउँदा विपद् प्रभावित व्यक्ति थप जोखिममा धकेलिन सक्ने वा थप जनधन र स्वास्थ्यमा हानी नोक्सानी पुग्न सक्ने अवस्था छ भन्ने समितिलाई लागेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई समितिले निर्णय गरेर तत्काल राहत उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(६) विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई यस दफा बमोजिम राहत उपलब्ध गराउँदा महिला, बालबालिका, किशोर किशोरी, जेष्ठ नागरिक, अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

९. कोष प्रयोग गर्न नपाईने:

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको प्रयोजनका लागि कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्न पाईने छैनः

(क) नियमित प्रशासनिक कार्यको लागि खर्च गर्न,

(ख) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई नियमित रूपमा तलब, भत्ता वा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन,

(ग) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई भ्रमण खर्च वा अन्य त्यस्तै प्रकारको खर्च उपलब्ध गराउन,

(घ) विपद्बाट प्रभावितलाई दिईने तोकिएबमोजिमको राहत बाहेक अन्य कुनै पनि किसिमको चन्दा,

पुरस्कार, उपहार वा आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन,

(ङ) कुनै पनि किसिमको गोष्ठि, अन्तरक्रिया वा सभासम्मेलन सञ्चालन गर्न, गराउन,

(च) आकस्मिक रूपमा निर्माण गर्नुपर्ने बाहेकका अन्य नियमित पूर्वाधार विकास निर्माणसम्बन्धी कार्य गर्न, गराउन,

(ङ) विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा विपद् व्यवस्थापनसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएको अन्य कुनै पनि कार्य गर्न, गराउन ।

(२) कोषलाई प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्री मध्यै कुनै पनि सामाग्री पूर्ण वा आंशिकरूपमा कार्यालयको वा कार्यालयको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीको नियमित प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिनेछैन ।

परिच्छेद – ३

कोषको सञ्चालन, लेखा तथा लेखा परिक्षण

१०. कोषको सञ्चालन :

(१) कोषको बैंक खाता सञ्चालन गल्याङ् नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी र लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको लेखाको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

(२) कोषबाट रकम भुक्तानी गर्दा ljkt Joa:yfkg xf]{ clws[t :t/sf] sd{rf/L / k|o]s j8fsf j8f ;lrj jf sd{rf/Lsf] gfddf Ps d'i6 /sdsf] r]s sf6L kZsL /sd pknAw u/fO{,sfo{flnsfsf] lg0f{o, gu/ kl'Vsf] tf]s cfb]z / cGo sfuh kl'f0f ;d]tsf cfwf/df lgh kZsL /sd lng] sd{rf/Ln] ljkt kefljt JolQmnfO{ k|t JolQm ?= %))÷ b]v ?$))))÷ ;Dd /fxt :j?k gub} भुक्तानी गरिने छ l;fy} s'g} JolQm k|s[ts ljktsf] sf/0f d[o' ePdf lghsf] =;ae\Gbf glhssf] xsjfnfnf0{cj:yf, kl/l:ylt / jf:tljstf a'em ? !))))÷ b]v ? !)))))÷;Dd भुक्तानी गरिनेछ।

(३) कोषलाई प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्रीको निकासा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको विपद् व्यवस्थापन हेर्ने अधिकृत स्तरको कर्मचारी र जिन्सी शाखा प्रमुखबाट हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम वस्तुगत सहायता सामाग्री विपद् व्यवस्थापन कार्यमा उपयोगका लागि निकासा गर्दा मौज्दात किताबमा खर्च अभिलेख जनाई निकासा दिनुपर्नेछ र त्यस्तो सामाग्रीको अभिलेख मूल्यलाई कोषको खर्चको रूपमा समेत अभिलेख गरिनेछ ।

११. कोषको आयव्ययको लेखा तथा सोको सार्वजनिकरण :

(१) कोषको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषले कार्यपालिकाले तोकेबमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कायम गर्नु पर्नेछ।

(३) कोषको मासिकरूपमा भएको आम्दानी र खर्चको विवरण अर्को महिनाको सात गतेभित्रमा सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

तत्काल रोक्न आवश्यक देखिएमा संयोजकले त्यस्तो कार्य रोक्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(५) अनुगमनका क्रममा कुनै व्यक्तिले झुठा विवरण पेश गरी कोषबाट राहत प्राप्त गरेको वा कोषले उपलब्ध गराएको राहतको दुरूपयोग गरेको पाईएमा दोषी उपर प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिमको अनुगमन टोलीमा उपलब्ध भएसम्म स्थानीय राजनीतिक दल, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा संलग्न गैरसरकारी संघसंस्था, उद्योगी व्यवसायी आवद्ध संघसंगठन, नागरिक समाज तथा पत्रकार आवद्ध संघसंगठन र सशर्त सहायता उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिनिधि समेतलाई संलग्न गराईनेछ ।

१९. निर्देशन दिन सक्ने : गल्याङ नगर सभाले समितिको काम कारबाहीको सम्बन्धमा समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

***

तर नेपाल सरकार, प्रादेश सरकार वा स्थानीय सरकारले सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने हकमा समितिको पूर्व निर्णय आवश्यक पर्नेछैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा प्राप्त अनुदान रकम वा वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई तोकिएको काममा मात्र उपयोग गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा प्राप्त अनुदान रकम वा वस्तुगत सहायता सामाग्री तोकिए बमोजिमको कार्यमा उपयोग भए-नभएको सम्बन्धमा त्यस्तो सहायता उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाले विवरण माग गरेमा सोको विवरण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा सहायता स्वरुप प्राप्त हुने भौतिक सामाग्रीहरुको भण्डारण तथा वितरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक्ता अनुसार समितिले थप मापदण्ड/निर्देशिका बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

१४. परामर्श लिन सक्ने : समितिले यस कार्यविधि बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्न उपयुक्त विज्ञ व्यक्ति वा सस्थासँग आवश्यक परामर्श लिन सक्नेछ ।

१५. रकम फ्रिज नहुने तथा आवर्ती कोष (रिवल्विङ फण्ड) को रूपमा रहने : (१) दफा ५ को उपदफा (१) बमोजिम कोषमा जम्मा भएको रकम मध्ये आंशिक वा पुरै रकम कुनै आर्थिक वर्षमा खर्च नभई आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फ्रिज नभई कोषमै रहनेछ ।

तर दफा १३ को उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त सहायता रकमलाई त्यस्तो शर्त अनुरूप उपयोग गर्न नसकेको कारण

जनाई सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाले फिर्ता माग गरेमा कोषबाट रकम फिर्ता गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(२) कोषलाई आवर्ती कोष (रिबल्विङ्ग फण्ड) को रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

स्पष्टिकरणः *यस दफाको प्रयोजनका लागि आवर्ती कोष (रिबल्विङ फण्ड) भन्नाले कोषबाट खर्च भएको नगद रकम वार्षिक रुपमा बजेट विनियोजन मार्फत पुनःपुर्ति गर्दै जाने गरि स्थापित कोषलाई सम्झनुपर्छ ।*

(3) कोषमा मौज्दात रकम पाँच लाख रूपैया भन्दा न्यून हुन गएमा तत्काल थप रकम जम्मा गर्न प्रयत्न गरिने छ ।

१६. <u>सहयोगका लागि आह्वान गर्ने</u> :

(१) विपद्का कारण आपत्कालिन अवस्था सिर्जना भई स्थानीय स्रोत साधन र क्षमताले विपद्को सामना गर्न कठिन भएमा गल्याङ नगरपालिकाले छिमेकी स्थानीय तह, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारलाई कोषमा आर्थिक तथा वस्तुगत सहायता उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

(२) विपद्बाट प्रभावितको खोज, उद्धार र राहतका लागि समितिले स्थानीय सामाजिक तथा परोपकारी संघ, संगठन, युवाक्लव, आमासमूह, स्वयम् सेवक, राष्ट्रसेवक, उद्योगी व्यवसायी, प्रवुद्ध व्यक्ति तथा आमसर्वसाधारणलाई सहयोगका लागि अनुरोध गर्न सक्नेछ।

१७. <u>अभिलेख राख्ने</u> :

(१) समितिले कोष परिचालन सम्बन्धमा गरेको निर्णय र अन्य काम कारवाहीको अभिलेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अभिलेख समितिको सदस्य-सचिवको जिम्मामा रहनेछ ।

(३) दफा (१) बमोजिमको अभिलेख सरोकारवाला कुनै व्यक्ति वा संस्थाले माग गरेमा निजलाई नियमानुसार त्यस्तो अभिलेख उपलब्ध गराईनेछ ।

१८. <u>अनुगमन</u>:

(१) यस कार्यविधि बमोजिम कोष परिचालन तथा सोबाट भएका कामको नियमित तथा आकस्मिक अनुगमन सम्बन्धी कार्यका लागि समितिको संयोजक वा निजले तोकेको समितिको अन्य कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा समितिको न्यूनतम थप एक सदस्य समेत संलग्न रहेको अनुगमन टोली खटिई कोष परिचालनबाट भएको कामको अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खटिएको अनुगमन टोलीले आफूलाई प्राप्त कार्यादेशका आधारमा अनुगमनका क्रममा देखिएको सत्य तथ्य विवरण सहितको प्रतिवेदन समितिसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतका आधारमा कोष परिचालनमा कुनै कमि कमजोरी भएको देखिएमा त्यसलाई सुधार गर्न समितिले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कोष परिचालनमा कुनै गम्भिर त्रुटी रहेको र सोलाई

-`_ sfo{jlw ‍ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] kmfx/dx?nf Joj:yfkg sfo{jlw @)*) a‰gk5{.

-6_ gu/kflnsf ‍ eGgfn] uNofª gu/kflnsf a‰gk5{.

-7_ Pg ‍ eGgfn] :yfgLo ;/sf/ ;~rfng Pg, @)&$ a‰gk5{.

-8_ kmfx/dx?nf ‍ eGgfn] 3/]n' kmfx/dx?nf, cf}Bf]lus kmfx/dx?nf, /f;folgs kmfx/dx?nf, :jf:Yo ;+:yfhGo kmfx/dx?nf jf xflgsf/s kmfx/dx?nf ;Demg' k5{ / ;f] zAbn] tTsfn kbfy{ xg' g;Sg] cj:yfdf /x]sf, uf8L ddt{ / uf8L whf0f{af6 lg:s]sf, t/sf/L ahf/af6 lg:s]sf, kmflnPsf jf ;8]sf, jftfj/0fdf xf; cfpg] u/L lgisfzg ul/Psf 7f]; t/n, Uof;, nbf] wlj;F whf] ljB'tLo tyf ;'rgf kljlwsf nflu kbfy{ ePsf ;fdu|L? nufotsf kbfy{ jf To:t} ksf/sf cGo j:tx? jf cgIws[t ?kdf ;fj{hlgs :yndf 6fF;Psf kf]6/, kDkn]6 / gkfn ;/sf/n] ;do ;dodf gkfn /fhkqdf ;'rgf ksfzg u/L kmfx/dx?nf egL tf]lslbPsf] cGo j:t' ;dtnfO{ hgfpg]5 .

-9_ xflgsf/s kmfx/dx?nf ‍ eGgfn] kfs[ts jftfj/0fdf xf; Nofpg] dfgj tyf cGo kf0fLsf] :jf:Yodf xflg gf}$;fgL k'‹ofpg] ljleGg ?kdf lgisflzt j:t', kbfy{ tyf /]8of]ljls/0f ;Demg' k5{.

-0f_ /f;folgs kmfx/dx?nf ‍ eGgfn] oyfl:yltdf kbfy{ xg g;Sg] hg;'s} ;f]t tyf klqmofaf6 lg:s]sf dfgj :jf:Yo nufot hLj, hGt' Pj+ jftfj/0fdf kltsn c;/ kfg]{ ;DkÚf{ /f;folgs kbfy{? jf ;do ;dodf gkfn ;/sf/n] gkfn /fhkqdf ;'rgf ksfzg u/L /f;folgs kmfx/dx?nf egL tf]ssf] 7f]; t/n, whf, nbf] Uof; nufotsf kbfy{jf j:tnfO{;Demg'k5{.

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f ksflzt

v08 & jif{@)*) ;+Vof ! ldlt @)*).#.!)

/fhkqdf ksfzg ldlt @)*).#.!#

kmfx/dx?nf Joj:yfkg sfo{jlw–@)*)

uNofª\gu/kflnsf

gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no

uNofª\ :ofª\hf

km{x/d}f Joj:yfkg sfo{ljlw–@)*)

g]kfnsf] ;Dk"0f{ gn] :jR5 / :j:y jftfj/0fdf afRg kfpg] clwsf/ k|ofeQt u/]sf] 5 . jt{dfg kl/k|]odf ;Eotfsf] dxTjk"0f{ dfkb08 ;/;kmfO ePsf]n] / :j:y /xgsf nflu :jR5 jftfj/0fsf] cfjZostf kg{ ePsf] xF]f k|lt0fdQm jftfj/0f sfod /fvL o; gu/sf] lbuf] ljsf; ug{sf nflu ;/;kmfO / km{x/dfhf Joj:yfkg dxTjk"0f{ klfsf ?kdf /x]sf] 5 .

uNofª gu/kflnsf lf{gdf ePsf] a9bf] zx/Ls/0fsf sf/0f uNofª gu/kflnsfsf] jhf/ lf{qsf] km{x/dhfsf] pTkfbgdf tLa| ultdf a9f]Q/L ePsf] j8fjf;Lx?sf] km{x/ Joj:yfkg tyf ;/;kmfO ;DaGwL ;r]tgf clej[4 ug{ km{x/dhf Joj:yfkgdf lghL lf{q / 6fn ljsf; ;+yf tyf gful/s ;dfhsf] ;xfUgtf :yflkt ug{ ;dbfosf] rf;f] / ;xfUgtfdf clea[4 ug{ km{x/ ;+sng b]lv Joj:yfkg ;Ddsf ;a} sfo{? ;DaGwL kof{t hfgsf/L lbg, km{x/sf] auL{s/0f pkoQm / k[efjsf/L ta/n] ug{ c:ktfnhGo km{x/ / Knfl:6shGo km{x/x?sf] Joj:yfkgdf ;/ntf Nofpg, km{x/ Joj:yfkgdf ;fem]bf/ kl/rflnt ug{ tyf o; ;DaGwL kof{t glltut tof/L / :ki6 sfo{ of]hgfsf] cfjZostf b]lvPsfn] gu/kflnsfn] :yfgLo ;/sf/ ;+fng P]g @)&$ sf] bkmf !@ pkbkmf @ -u_ !! jdf]hd j8f ;ldltnf0{ lbPsf] clwsf/nf0{ sfof{jogdf ;xhtf Nofpg :yfgLo ;/sf/ ;+fng P]g @)&$ sf] pkbkmf & n] / km{x/dhf Joj:yfkg P]g @)^* sf] bkmf %! -@_ lbPsf] clwsf/ k|ofu u/L uNofª gu/kflnsfsf] km{x/dhf Joj:yfkg sfo{ljlw @)&& th{df u/L nfu"u/]sf] 5 .

k|f/De M

!= ;ltfKt gfd / k|f/De M–

!_ o; sfo{ljlwsf] gfd uNofª gu/kflnsfsf] km{x/dhf Joj:yfkg sfo{ljlw @)*)Ú /xg]5 .

@_ of] sfo{ljlw uNofª gu/kflnsf sfo{kflnsfn] :jLs[t u/]sf ldltb]lv nfu" xg]5 .

@= kl/efiff M–

!=ljifo jf k|;+un]csf{cy{gnfu]df o; sfo{ljlwdf,

-s_ ;Dk"0f{gÚ eGgfn] g]kfnsf] ;Dk"0f{ ;Deng'k5{.

-v_ :yfgLo txÚ eGgfn] g]kfnsf] ;Dk"0f{gsf] wf/f %^ sf] pkwf/f $ adf]hdsf] gu/kflnsf ;Dengk5{.

-u_ sfo{kflnsfÚ eGgfn] uNofª gu/sfo{kflnsf ;Deng' k5{.

-3_ k|dvÚ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ sfo{kflnsf k|dvnf0{;Deng' k5{.

-ª_ pkk|dvÚ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ sfo{kflnsfsf] pkk|dvnf0{;Deng' k5{.

-r_ sfo{kflnsf ;b:oÚ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ sfo{kflnsfsf] sfo{kflnsf ;b:onf0{ ;Deng' k5{.

-5_ k|dv k|zf;sLo clws[tÚ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ sfo{kflnsfsf] k|dv k|zf;sLo clws[tnf0{;Deng' k5{.

-h_ ljifout zfvfÚ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] sfo{no cGt/utsf] ljifout zfvfnf0{ ;Deng' k5{.

-em_ ;ldltÚ eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsfsf] sfo{ ;Dkfbg lgodfjnL 4f/f ul7t ;ldlt ;ldltx?nf0{ ;Deng' k5{.

-5_ Nof08lkmn ;f06nf0{kbIf0f zGo agfpg kbf; ub{ To;sf gsf/fTds kefjx?nf0{ Golgs/0f ug{ cfjZos Joj:yf ldnfpg].

-h_ hljs kmfx/af6 phf{ sDkf]6 afofUof; Pj+dn agfpg] tyf Knfli6s, wft' cflbnf0{kg kbfu ug{ cfjZos Joj:yf ug].

-em_ kmfx/dhf Joj:yfkg tyf ;/;kmf0df kIrInt Pg sfgg tyf lgb[zsfn] tf]s]sf] dfkb08 kfngf gug] pk/ cfaZos sf/afxL sf nflu lgb]zg ug].

-~f_ kmfx/dhf Joj:yfkg tyf ;/;kmf0df nufOPsf] zNssf] ;dLIff ub{To;df ;dofl]rt kg/fjnf]sg ug{sfo{kflnsf ;dIf k|tfj kz ug].

6_ kmfx/dhf Joj:yfkg ;DjGwL sfd ug] ljleGg /fli6«÷cGt/f{li6« ;3, ;+yfx¿;Fu ;dGjo sfod ug].

@ kmfx/dhf Joj:yfkg ;ldltsf]sfd st{o / clwsf/

-s_ kmfx/dhf Joj:yfkg tyf j8fnf0{ ;kmf / :jR5 j8f lgdf0fsf nflu cleofg / r]tgfdns sfo{dd th{df ug].

-v_ j8fnf0{ jftfj/0f d}qL tyf ;kmf / :jR5 j8f jgfpg cfjZos ah]6sf] Joj:yfkg ug{ kxn ug{.

-u_ kmfx/nf0{ >f]td} aul{s/0f ug] Joj:yf ldnfpg cfaZos kxn ug].

-3_ aul{s[t kmfx/ dWo]cUof{gs kmfx/af6 sDkf]6 dn, Knfli6shGo kmfx/af6 x:tsnfsf ;fdul| tyf cGo k|s[tsf kmfx/nf0{ tLg cf/ -3R= Reduse, Reuse & Recycle)sf]cjwf/0ff cg';f/ Joj:yfkg ug].

-ª_ kmfx/dhf Joj:yfkgsf nflu cfjZos kg[;f]t ;fwg / hgzlQmsf]Joj:yf ug].

-t_ æ:jf:Yo ;:yfhGo kmfx/dhfÆ eGgfn] c:ktfn, lSnlgs, kmfd]{;L, cf}iflwL k;n, An8 a}+s, Kofyf]nf]hsn kbfluzfnf, kz'-:jf:YohGo ;+:yf jf :jf:Yo cg';Gwfg sGb|af6 pTkfbg tyf lgisfzg xg] xflgsf/s kmfx/dhf ;Demgk5{.

y_ j8f eGgfn]uNofª gu/kflnsf j8fx? ;Demgk5{.

kl/R5b – @

फोहरमैला निर्देशक तथा व्यवस्थापन समिति

३ फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धि निर्देशक र व्यवस्थापन समितिको गठन –

-!_ gu/sf] kmfx/dhf Joj:yfkg ;DaGwL sfo{ ;'rf? Pj+ ;'Jojl:yt 9+n] ;+fng ug{ cfjZos lgb]zg Pj+ ;xhLs/0f ug{ gu/kflnsfdf b]xfog';f/sf] lgb]zs ;ldlt u7g ul/g5 .

-s_ gu/ sfo{kflnsf kd'v –cWoIf

v_ gu/ sfo{kflnsf pk kd'v –pkfWoIf

-u_ kd'v kz f;lso clws[t –;b:o

3_ jg,jftfj/0f tyf ljkb Joj:yfkg ;ldlt ;+of]hs–;b:o

ª_ j8f cWoIf -;DjlGwt j8fsf]j8f cWoIf_ –;b:o

r_ aftfj/0f lfqsf cg'ejL kj'4 JolSt jf ;/;kmf0{ cleofGtf dWo] sfo{kflnsf kd'vn] tf]s]sf] JoQmL –;b:o

5_ pBf]u jf0fLHo ;3sf] cWoIfn] tf]s]sf] k|tlglw jf ljifout ;+of]hs

h_ gu/kflnsf leq /x]sf] kx/L sfo{nosf kd'v jf k|tlglw –;b:o

em_ ;/;kmf0{ jg,jftfj/0f tyf kmfx/dhf Joj:yfkg xg] ljifot zfvf clws[t –;b:o ;lrj

@_ **uNofª gu/:t/Lo ;/;kmfO Joj:yfkg ;ldlt**

s_ uNofª gu/kflnsfdf slDtdf (;b:oLo gu/ :t/Lo ;/;kmfO tyf kmf]x/dn}f Joj:yfkg ;ldlt u7g ul/g]5 . o; ;ldltsf] sfd st{Jo / clwsf/ फोहरमैला निर्देशक तथा व्यवस्थापन समितिn] tf]s]adf]hd xg]5 .

#_ j8fsf] kmf]x/dn}f Joj:yfkg ;DaGwL sfo{ ;'rf? Pj+ ;'Jojl:yt 9+un] ;+fng ug{ cfjZos Joj:yfkg Pj+ lgodg ug{ j8f:t/df b}xfo cg';f/sf] kmf]x/ dn}f Joj:yfkg ;ldlt u7g ul/g]5 .

s_ j8f cWoIf jf lghn] tf]s]sf] j8f ;b:o –;+of]hs

v_ j8f ;ldltn] tf]s]sf] ! hgf j8f ;b:o –;b:o

u_ 6f]n ljsf; ;:yfsf] cWoIf dWo]af6 ! dlxnf / k?lf ul/ @ hgf–;b:o

3_ j8f ;ldltn] tf]s]sf] ;dfh ;]jj jl4lhlj jf ;/;kmfO{ cleoGtf dWo]f6 ! hgf – ;b:o

ª_ j8f ;ldltn]tfs]sf] :yflgo Jofkf/L kl|tlglw kl|tlglw ! hgf –;b:o

r_ j8fsf] ;/;kmfO{ sfo{df ;+Ug gLlh lf{qsf] kl|tlglw ! hgf –;b:o

5_ gu/sfo{kflnsf sfof{nosf] ;/;kmfO{pkzfvf kd{v jf ;/;kmfO{ lgl/Ifs –;b:o

h_ j8f ;lrj –;b:o ;lrj

-#_ lgbl{zs ;ldltsf] a}7s cfjZostf cg';f/ j:g]5 . a}7s ;ldltsf] cWoIfsf] cfb{zn] ;b:o ;lrjn] af]nfpg]5 .

-$_ kmf]x/ dn}f Joj:yfkg ;ldltsf] j}7s dlxgfsf] Ps k6s a:g]5 . kmf]x/dn}f Joj:yfkg ;ldltsf] ;DkÛf{ ;b:o ;+Vofsf] sDtLdf %! kl|tzt ;b:o pkl:yt ePdf a}7ssf] u0fk"/s ;+Vof kU]sf] dflgg]5 . a}7ssf] lg0f{o ;+of]hsn] kd{lf0ft ul/ j8f ;ldltdf /fVgkg]5 /

gu/kflnsfdf jf lgbl{zs ;ldlt ;dIf k]z ugk{g][lg0f{o ePdf j8f cWoIf dfkm{t gu/kflnsfdf k7fpg'kg]5 .

-%_ dfly -@_ jdf]lhd ul7t ;ldltsf] ;+of]hs k?if ePdf j8f ;ldltn] tf]$g] ;b:o dlxnf xg' kg]{ jf dlxnf ;+of]hs ePdf j8f ;ldltn] tf] Sg] ;b:o k?if xg' kg]5 .

४. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धL निर्देशक र व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार –

kmf]x/dn}f Joj:yfkg ;DjGwL lgbl{zs ;ldltsf] sfd st{Jo / clwsf/

-s_ kmf]x/dn}f Joj:yfkgsf] nflu cfjlws tyf jflif{s of]hgfx? th{df, sfof{Gjog, cgUdg dNofÍg / ;dLIff ug{].

-v_ jftfj/0f ;+/If0f / kmf]x/dn}f Joj:yfkg Pj+ / lgodn] lbPsf clwsf/ kof{u u/L cfjZos sfo{ ug{].

-u_ kmf]x/ Joj:yfkgdf qmdz M :oflg6/L Nof08lkmnsf] cjwf/0ff cg';f/ sfo{ug{].

-3_ Nof08lkmn ;f06 lglZrt ;dokl5 el/g] xBf el/Psf ;f06x?nf0{ kfs{ pBfg, uf8]g cflbsf ?kdf ljsf; ug{ tyf a}lNks Nof08lkmn ;f06x?sf] vf]hL u/L ltgLx?sf] ;Defjgfsf] cWoog ug{].

-ª_ kmf]xf]/ Joj:yfkgdf u}/ ;/sf/L ;+yfx?, lghL lf{q / ;dbfox?sf] ;+Ugtf a9fpg cfjZos gLlt to ug{].

-r_ Nof08lkmn ;f06sf] kef{jt lf{qsf afl;Gbfsf] nflu ljz]if sfo{qmd ;+fng ug{ >f]tsf] Joj:yfkg ug{].

9+jf6 lj;{hgsf] Joj:yf ldnfpg' kg{5 . kz' wlg klxrfg ePdf d[t kz' nfO{ ;DjlGwt wlgn] 3/ kl/;/df g} vfN8f] vlg Joj:yfkg ug{ j8f sfof{non] nufpg] 5 t/ :jo+] Joj:yfkg ug{ g;Sg] l:ylt ePdf j8f ;ldltnfO{ tf]s] jdf]hdsf] ;]jf zN's jemfO{ Joj:yfkg ug{ kg{5 . ;fgf kz' kIG5nfO{ j8f ;ldltsf] cg'dltdf j8f{leqsf vfnL 7fpFdf vfN8f] vlg Joj:yfkg ug{ ;lsg]5 .

$_ j8f leq df;' Joj;fo ;~rfng ug]{ Joj;foLn] lgwf{l/t ul/Psf] awzfnfdf g} rf]kfofsf] aw ul/ Joj;fo ;~rfng ug'{kg]{5 .

९) शौचालयको दिसा एवं लेदो व्यवस्थापन - zf}rfno lgdf{0f stf{n] hldgsf] kfgL kbf{y gug]{ :yndf ;f]stf 6ofª\sL agfpg ;Sg]5 t/ hldgsf] kfgLsf] nf]n dfly ePsf] cyjf hldgsf] kfgLsf] kbf{y xg] lf{qsf zf}rfnosf] ;]kl6s 6ofª\sL xf]N8L8= 6ofª\s jf ;]kl6s 6ofª\s jgfpg' kg]{5 . zf}rfnosf] kfgLnfO{ ;tx 9ndf k7fpg kf0g] 5}g . o; k|sf/sf] sfo{ ug]{nfO{ bkm -!!_ df tf]sP jdf]hdsf] hl/jfgf xg]5 .

@ zf}rfnosf] nb]f] km\fNg] Joln\St km\d{sf] ;Dks{ gDj/ k|ofs 6f]n ;+yfnfO{ hfgsf/L j8f sfof{non] u/fpg]5 / 6f]n ;+yfn] cfkm\gf ;b:ox?nfO{ hfgsf/L u/fO{ 6ofª\sL el/g' k'j{ g} ;DjlGwt ;]jf k|bfosnfO{ ;Dks{ ug]{ Joj:yf ldnfpg' kg]{5 .

#_ j8f ;ldltsf] sfof{non] gLlh lf{qsf] ;xsfo{df ;S;g 6ofª\s/ kl\jGw ul/ ;]jf kl\jfx ug{;Sg]5 .

$_ ;S;g 6ofª\s/ ;]jf lbg] ;a} ;]jf k|bfosx?n] ;]jf k|bfgsf nflu gu/kflnsfdf ;l'rs[t xg'kg]{5 .

-r_ km\f{x/dfnf Joj:yfkg tyf ;/;kmf0df nuf0Psf] zN'ssf] ;dLIff ub{To;df ;dofg'{rt kl/jtjnf]sg ug{ lgb]{zs ;ldlt ;dIf l;km\fl/z ug]{ .

-5_ km\fx/dfnf Joj:yfkgdf k|efjsfl/tf Nofpg 6f]n ljsf; ;+yfx? ;F ;xsfo{ ub]{ ljz]lf sfo{n u7g ul/ kl/rfng ug]{ .

-h_ kmf{x/ ;ª\sng / Joj:yfkg ;]jf lfq lj:tf/ tyf ;]jf kl\fxdf ;'wf/sf nflu cfjZos sfo{ug]{ .

-em_ kmf{x/af6 hg:jf:Yodf kg{ ;Sg] gsf/fTds c;/ Golgs/0fsf nflu pkfox?sf] vf]hL u/L cfjZos >f]t Joj:yfkg ug]{ .

-`_ :yfgLo ;/sf/ ;~rfng Pg, @)&$ af6 k|bQ kmf{x/ dfnf tyf jftfj/0f;F ;DalGwt clwsf/x¿sf] k|efjsf/L sfof{Gjog ug]{ .

-r_ kmf{x/dfnf Joj:yfkg ;DjGwL sfd ug]{hgzlSt sf] Joa:yfkg ug{ j8f tx;F ;dGjo ug]{ .

kl/R5]b – #

फोहरमैला व्यवस्थापन विधि प्रकृया

५. फोहरमैला कम उत्पादन गर्ने –-!_ sg} JolQm, ;+yf jf lgsfon] sg} sfd sf/faf/ ubf{ pTkGg xg] kmf{x/dfnf oyfzSo sd ug{kg]{5 .

-@_ cf˚gf] lfq leq lj;hg xg ;Sg] kmf{x/dfnfsf] lj;hg jf kg M kbf{usf] Joj:yf ldnfO{ afFsL kmf{x/dfnf dfq lgisfzg u/L kmf{x/dfnfsf] kl/df0fnfO{ 36fpg' k|ofs JolQm, ;+yf jf lgsfosf] st{o xg]5 . :ki6Ls/0f M æcf˚gf] lfq Æ eGgfn] lgh L 3/ sDkfp08, cfª\ug Lfqsf] kl/;/, c:ktfn jf :jf:Yo ;+yfsf] kl/;/, cfª\ug klti7fgsf] kl/;/ nufot kmf{x/dfnf pTkfbg ug] JolQm, ;+yf jf lgsfosf] kl/;/nfO{ ;Demg'k5{ .

६. फोहरमैलाको पृथकीकरण –

-!_ k|mfx/ d}nf Joj:yfkg ;ldltn] k|mfx/d}nfnfO{ sDtLdf hl}js / chl}js nufot ljleGg ksf/df ljefhg u/L ;|]td}5Gbf}bf{pg]u/L tf}Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd ;ldltn] tf]sLbP cg';f/ k|mfx/d}nfnfO{ ;|]td}5Gbf}bfO{ ;Íng s]Gb jf 9'jfgL ;fwg ;Dd k¥ofpg]bfloTj To:tf] k|mfx/d}nf pTkfbg ug{ JolQm, ;:yf jf lgsfosf] xg]5 / o;sf] nflu gu/kflnsf tyf j8f ;ldlt;F ePsf] kljlw, dfn;fdfg, pks/0f, s06]g/ cflb pknAw u/fpg ;dGjo u/]df nfUg] zN's ln0{;xofu ug{;Sg]5 .

७. फोहरमैलाको निष्काशन –-!_ k|mfx/d}nf lgisfzgsf] ;do, :yfg / tl/sf k|mfx/d}nf Joj:yfkg ;ldltn] lgwf{/0f u/] adf]lhd xg]5 .

-@_ xflgsf/s k|mfx/d}nf jf /f;folgs k|mfx/d}nf pTkfbg ug{JolQm, ;+yf jf lgsfon]To:tf] k|mfx/d}nf tf]sP adf]lhd Joj:yfkg ug{kg]5 .

-#_ xflgsf/s k|mfx/d}nf jf /f;folgs k|mfx/d}nf ;Íng s]Gb|jf :yfgfGt/0f s]Gb|df lgisfzg u/L kg'{kbf{ udf cfpg]k|mfx/d}nfdf ld;fpg kf0g]5}g .

$_ ;/s/gf Pj+ 3/ lgdf{0f tyf dd{t ;Def/ ubf{ lgZsfl;t ubf{lgisg]k|mfx/sf]Joj:yfkg ug{]bfloTj ;DjlGwt pT;{hg stf{sf] xg]5 t/ pT;hg{ stf{n] j8fsf] k|mfx/ ;+sng ug{ gLlh lf{q jf j8fnfO{ cg';l'r ! df tf]sP jdf]lhdsf] zN's j'emfO{ ;]jf lng ;Sg]5 .

%_ ;8s Pj+k|m6kfydf lgdf{0f ;fdflu|/fVbf cg';l'r -!_ df tf]sP jdf]lhdsf] zN's clu|d a'emfO{ tf]sP jdflhdsf] ;do ;Dd j8f ;ldltsf] sfof{nosf] cg'dlt ln0{/fVg ;Sg]5 .

^_ j8f leq hyfefjL js{k vf]lg] sfo{nfO{lg?T;fxLt ub}k|mfx/d}nf Joj:yfkg ;dlt;F cg'dlt lnP/ dfq plrt 9Ì+af6 k|mfx/ Joj:yfkgsf] ;lglZrttf ub{ js{;k ;+fng ug{Joj:yf ldnfO{g]5, j8fn] tf]s]sf] :yfgdf js{k ;+fng ubf{ js{ksf] k|mfx/ sfnf] kfgL Pj+cGo k|mfx/nfO{gfnfdf gk7fO{5Gb}; f]$tf jgfO{lj;{hg ug{kg]5 .

&_ gofF aGg] 3/sf] efG;f / jfy?dsf] kfgL ;+ej eP ;Dd 3/ sDkfp8 leq ;f]$tf agfO{Joj:yfkg ug{ 3/wlgnfO{k]/t ug{ 3/ sDkfp08 leq Joj:yfkg ug{;Dej gePsf]elg 6f}n ljsf; ;+yfn]l;k|mfl/; u/]df kfgL 5fg]/ dfq ;tx 9n Pj+gflndf k7fpg' kg]5 .

८) पशु पन्छी र घरपालुवा चौपाया पालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था-

!_ uf0{e}+L, vl; afv|| / jf}n/ sV'f k|mf/fd ;+fng ubf{clgjfo{?kdf j8f ;ldltsf]cg'dlt lng'kg]5 . o:tf k]sf/sf Joj;fo;+fng ug{k']{5/ l5d]ssf] ;xdlt ;d]t clgjfo{xg'kg]{. cg'dlt ln0{pNn]vt kz' rf}kfof / kG5L kfng ug{n] ;d]t ;f]sf] k|mfx/ lgZsf;g / Joj:yfkg 5/ l5d]snfO{c;/ gkg{ul/ gu/kflnsfn] tf]s]sf] jdf]lhdsf] dfkb08 jdf]lhd ug{ kg]5 . kz' rf}kfof / kG5LnfO{ ;fj{hlgs af6f]df afWg tyf 5f8\g kf0g]5}g .

@_ cfjf;lf{q cf;kf;sf]%)) dL leq j'+/ kfng lgif]w ul/g] 5 . ;fy} cGo j8fdf ;d]t j8f ;ldltsf] lg0f{o adf]lhd tf]sPsf] lf{qdf ;fj{hlgs ;'/gf k]sfzg ul/ a'+/ kfng lgif]w ug{;lsg]5 .

#_ j8f leq k|m]nf k/]sf nfjf/L; d]t kz'kG5LnfO{j8fsf] k|mfx/ 9'jfgL ;fwgn]Nof08lkmn ;f06df nlu plrt

;do jf ;kmf0{ ubf{sf] ;dodf To:tf] 7fpdf sg}klg lsl;dsf] ;jf/L ;fwg la;fpg] jf la;f0{/fv]sf] ;jf/L ;fwg x6fpg 0Gsf/ ug]{
-`_ gu/kflnsfn] tf]s]sf] 7fpdf afxs hg:jf:Yodf k|tsf]n c;/ kg]{u/L ;8s jf cGo ;fj{hlgs :yfgdf sg}klg lsl;dsf]xflgsf/s kmf]x/d}nf /fVg, kmfNg] ykfg]{ jf lgisfzg ug]{
-6_ /f;folgs kmf]x/d}nf, cf}Bfl]us kmf]x/d}nf, :jf:Yo ;+:yfhGo kmf]x/d}nf jf xflgsf/s kmf]x/d}nf hyefjL kmfNg, /fVg] jf lgisfzg ug]{ jf u/fpg]
-7_ cf}Bflus k|ti7fg jf :jf:Yo ;+:yfn] pBf]u jf :jf:Yo ;+:yfaf6 lg:sg] xflgsf/s kmf]x/d}nf hyefjL kmfNg, hnfpg]/fVg] jf lgisfzg ug]{ jf u/fpg]
-8_ kmfx/d}nf ;Íng, 9'jfgL tyf kmfx/d}nf Joj:yfkgdf afwf cj/f]w l;hgf ug]{
-9_ kmfx/d}nf ;Íng, 9'jfgL tyf clGtd lgisfzg :yndf cj/f]w, aGb, 3/fp ug] jf kmfx/d}nf Joj:yfkg ;DaGwL sfo{df x8tfn ug]{
-0f_ kmfx/d}nf cTolws pTkfbg xg] j:t' egL gkfn ;/sf/n] gkfn /fhkqdf ;"rgf k|sfzg u/L k|taGw nufPsf] sg}j:tsf]pTkfbg tyf laqmL ljt/0f ug]{
-t_ kmf]x/d}nf Joj:yfkg P]g @)^* bkmf -$$_ ljk/Lt /f;folgs ljiffbLsf] cfoft ug]{ jf Dofb gf3]sf] ;dofjlw ;lsPsf]cf}ifw gi6 ug]lhDd]jf/L k"/f gug]{
-y_ ;f}t d} kmfx/d}nfsf] k[ysLs/0f gu/L bkmf -^_ sf] ljk/Lt kmfx/d}nf ld;fP/ lgisfzg ug]{
-b_ d/]sf] jf df/]sf] kzkIfL / ;f]sf] nfbL, Kjf]F, x•L tyf df5fsf] sTnf cflb ;fj{hlgs :yn, ;8s, uNnL, rf]sdf /fVg], kmfNg] jf ykfg]{.
-w_ k}n tyf ;fj{hlgs oftfoftsf ofqh]hyefjL kmf]x/ kmfNg].

फोहरमैला व्यवस्थापन सेवा शुल्कः

१०. सेवा शुल्क उठाउने -!_ j8f sfof{non] kmf]x/d}nf Joj:yfkg u/] afkt ;DalGwt JolQm, ;:yf jf lgsfoaf6 ;]jf zNs nuf0{p7fpg]5 .
-@_ klxnf] cf=j=@)*).*! sf nflu pkbkmf -!_ adf]lhdsf] zNssf] b/ cg';lr -!_ df pNn]v eP jdf]lhd xg]5 . ttkZrft zNssf] b/ lgwf{/0f kmf]x/d}nfsf] kl/df0f, tfn tyf k|s[t / gu/ ;efjf6 tf]sP adf]lhdsf cGo s'fx?sf cfwf/df kmf]x/d}nf Joj:yfkg ;ldltsf] k/fdz{df j8f ;ldltn] tf]sL lgb]{zs ;ldltjf6 :jLs[t u/f0 j8f sfof{non]p7fpg]5 .
-#_ pkbkmf -!_ adf]lhdsf] zNs gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8f cfk|n] jf 6fn ljsf; ;+yf jf cGo ;3 ;+yf, kmd{ dfk{t ;dt p7fpg ;Sg]5 . o;/L ;]jf zNs c;hLdf kl/rfng xg] ;+yf, kmd{nf0{ j8f ;ldltn] gu/kflnsfsf] :jLs[tLdf tf]s] jdf]lhdsf] Joj:yfkg vr{pknAw u/fpg ;Sg]5 .
-$_ cGoq hg;s}s/f nf]vPsf] eP tfklg j8f ;ldltjf6 tf]sP adf]lhdsf ljkGg ju{nf0{ ;]jf zNsdf tf]sP adf]lhd 56 lbg ;lsg]5 eg] j8fjf;Lsf] cfo :t/sf cfwf/df cg';lr -!_ df pNn]vt ;/;kmf0{;]jf zNsdf 56 lbg' kg]{ j8f sfof{non] cfjZos 7fg]df lgb]{zs ;ldltsf] ;xdltdf j8f sfof{non 56 lbg ;Sg]5 .
-%_ o; bkmf adf]lhd zNsaf6 k|Kt cfDbfgL tyf kmf]x/d}nf Joj:yfkgdf lghL lf]qnf0{ ;nUg u/fpbf k|Kt xg] cfDbfgL j8f ;ldltn] 56{} lx;fj /flv gu/kflnsfsf] ;j{l~rt sf]ifdf hDdf ug{kg]5 . ;f] /sd tf]sPsf] dfkb08sf] cwLgdf /xL j8fsf] kmf]x/d}nfsf] Joj:yfkg, jftfj/0fLo ;/+lf0f tyf

kmfx/dhf Joj:yfkg :yn kefljt lfgsf] ljsf;df gu/kflnsfjf6 sfo{md :jLsft u/f0{ j8f ;ldltsf] sfoflon] vr{ug{5 .

-^_ ;]f lgnDag jf cGTo ug{ ;Sg] ↑ -!_ kmfx/dhf Joj:yfkg ;ldltsf]l;kml/;df gu/kflnsfn] bkmf -!)_ adfhdsf] ;]f zNs gaemfpg] ;]fufxLsf kmfx/dhf Joj:yfkg ;DaGwL / gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8faf6 pknAw xg]cGo ;]f lgnDag jf cGTo ug{ ;Sg5 .

-@_ pkbkmf ^ -!_df hg;'s} s'/f nlvPsf] eP tfklg kmfx/dhf Joj:yfkg ug{ kmfx/dhf Joj:yfkg Pg @)^* bkmf -!%_ adflhd lhDd]f/L kfPsf]JolQm, ;+yf jf lgsfon] o; sfo{jlwsf] bkmf -!)_ adfhdsf] ;]f zNs gaemfpg] ;]fufxLsf] kmfx/dhf Joj:yfkg ;DaGwL ;]f j8f sfofnosf] lgbz{gdf lgnDag jf cGTo ug{;Sg5 / o;/L ;]f lgnDag jf cGTo ul/Pdf ;f]sf]hfgsf/L gu/kflnsf jf j8f ;ldltnf0{lbg' kg5 .

-#_ pkbkmf ^ -!_ jf -@_ adfhd ;]fsf]lgnDag jf cGTo ul/Psf] cj:yfdf cf^gf] 3/af6 pTkfbg xg] kmfx/dhfsf] Joj:yfkg ;DalGwt 3/wgL cfkm\n] ug' kg5 .

-$_ ;jfufxLn]bkmf -!)_ adfhd aemfpg' kg] ;]f zNs gaemPdf lgh jf lghsf] Psf3/sf] kl/jf/sf gfddf /x]sf] Plsst ;DkQLs/ jf Joj;fos/ vftfdf klji6 u/L ;]f zNs c;h ul/g5 .

-%_ ;jfufxLn]bkmf -!)_ adfhd aemfpg' kg] ;]f zNs aemPdf lghnf0{kg↑ ;]f kbfg ul/g5 .

-^_ sg}kIf Joj;fo gu/L 3/ ef8fdf lnO j:g] JolQmn] ;]f zNs jemfpg c6/ u/]sf] xsdf ;DjlGwt 3/wlgjf6 c;'nLsf]kspf cuf8L a9fOg]5 .

कसूर, सजाय तथा कार्वाही प्रकृया-

११. कसूरः

!= s;}n] b]xfosf] sg}sfd u/]df kmfx/dhf Joj:yfkg Pg @)^* / o; sfo{jlw adflhd s;'/ u/sf]dflgg5 ↑–

-s_ kmfx/dhf Joj:yfkg ;ldltn] tflslbPsf] ;do / :yfg afx]s cGoq kmfx/dnf lgisfzg ug{]

-v_ s06g/ jf kmfx/dnf ;Íng s]bdf /flvPsf]kmfx/dnf cglwsft tj/n]kbfu ug{]

-u_ kmfx/dnf ;Íng s]bdf /flvPsf]s06g/ tf8km8 ug{] Iflt k¥ofpg] /flvPsf] :yfgaf6 x6fpg] jf ;Íng s]bdf sg}gf$;fgL k¥ofpg]

-3_ kmfx/dhf Joj:yfkg Pg, @)^* Pg adflhd cgdlt glnO{kmfx/dnf Joj:yfkgsf]sfo{ug{]

-ª_ kmfx/dhf Joj:yfkgsf] nflu kbfg ul/Psf] cgdltkqdf plNnlvt zt{? pNn‹g ug{]

-r_ kmfx/dhf ;Íng s]b] s06g/ jf kmfx/dhf ykfg] 7fpaf sg}klg lsl;dsf]xflgsf/s kbfy{kmfNg] /fVg] jf ykfg{]

-5_ 3/, sDkfp08 tyf kl/;/sf]kmfx/dnf ;8s jf cGo ;fj{hlgs :yfgdf /fVg, kmfNg] jf ykfg{] tyf 3/ Pj+ ;+rgf lgdf0f Pj+dd{t ;e+f/ ubf{sf] ;fdfu] cgdlt jgu/ ;8s Pj+km6kfydf /fv]df .

-h_ kmfx/af6 lg:s]sf] blift kfgL -lnr6_, jf zf}rfnosf] nbfhf0{;tx 9n jf cGo JolQmsf]3/ jf hUuf kblift u/fpg] cgdlt jgu/ js{k ;+fng ug{] tyf js{ksf]kmfx/kfgL hyfefli gfnfdf ld;fpg].

-em_ ;8s jf cGo ;fj{hlgs :yfgdf ;/;kmf0{ tyf kmfx/dhf ;Íng ug{gu/kflnsf jf j8fn] tf]s]sf]

kl/R5]b – ^

स्वास्थ्य संस्थाजन्य तथा हानीकारक फोहर ब्यवस्थापन

१$. **स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहरमैलाको व्यवस्थापन**--!_ :jf:Yo ;+:yf :yfkgf ug{sf] nflu k|rlnt sfg"g adf]lhd cgdlt lbg] lgsfon] To:tf] :jf:Yo ;+:yf :yfkgf tyf ;~rfngsf] nflu cgdlt lbg' k"j{ kmfx/dnf Joj:yfkg ;DaGwL pkoQm Joj:yf u/] jf gu/]sf] olsg u/L pkoQm Joj:yf u/]sf] ePdf dfq cgdlt lbg' kg]{5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd cgdlt lbFbf :jf:Yo ;+:yfn] kmfx/dnf Joj:yfkg ;DaGwdf kfng ug{ kg{ ljz]if zt{ jf sfod ug{kg{dfkb08 ;d]t tf]slbg ;Sg]5 .

१%. **रासायनिक विषादी सम्बन्धी व्यवस्था**-!_ /f;folgs ljiffbLsf] cfoft ubf{ tf]sP adf]lhdsf] dfkb08sf] cwLgdf /xL ug{kg]5 .

-@_ ;dofjlw ;lsPsf] /f;folgs ljiffbL tf]sPsf] dfkb08sf] cwLgdf /xL gi6 ug{ lhDdj]f/L ;DalGwt JolQm jf ;+:yfsf] xg]5 .

kl/R5]b – &

प्रोत्साहन तथा सेवा ब्यवस्थापन

१^. **पुरस्कार दिन सकिने**--!_ kmfx/dnf Joj:yfkgsf nflu gjLgtd cjwf/0ffx?sf] ljsf; ug{ To:tf] sfo{nfO{ k|f]T;flxt ug{ tyf kmfx/dnf Joj:yfkg sfo{df ofu|bfg ug{ JolQm jf ;:yf jf kmd{nfO{ j8f :t/Lo ;/;kmfO ;ldltsf] l;kmfl/;df gu/kflnsf jf j8fn] ;/;kmfO Joj:yfkg ljz]if cgbfg jf ;Ddfg :j?k pkpQm k/:sf/ lbg ;Sg]5 .

-@_ o; sfoljlwsf] k|tsh xg] u/L hyfefjL kmfx/dnf /fVg], ykfg{ jf kmfNg] JolQmsf] af/]df kb{fOf ;lxt ph/L

-g_ r'/f6 tyf ;lt{nGo -kfg u6sf cflb_ h:tf a:t'sf] kmfx/ hyfefjL kmfNg].

k_ 3/ kfn'jf kz' klG5nfO{5f8f 5f8g] tyf cgdlt jlu/ Joj;flos ?kdf kz' klG5 kfng ug{ tyf ;8sdf jfWg] afWg] sfo{ug{.

१२. **सजाय** --!_ bkmf !! sf] v08 -s_ adf]lhdsf s;"/ ug{ JolQmnfO{ gu/kflnsfaf6 v6fOPsf] cgudg 6f]ln jf j8f sfof{non] klxnf] k6s eP kfFr ;o ?k}ofF;Dd hl/afgf, ;f}xL s;/ k6s k6s bf]x/f]fPdf k6s}klR5] bf]j/ hl/jfgf u/L kmfx/dh}f p7fpbF nfUg] vr{ ;d]t lghaf6 c;"n pk/ ug{ ;Sg]5 .

-@_ bkmf !! sf] v08 -v_ / -em_ adf]lhdsf] s;"/ ug{nfO{ gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] kfFr ;o ?k}ofFb]lv tLg xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{ ;Sg]5 .

-#_ bkmf !! sf] v08 -u_ adf]lhdsf] s;"/ ug{nfO{ gu/kflnsfn] bO{ xhf/ kfFr ;o ?k}ofFb]lv klRr; xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf u/L s06g/ jf ;Íng s]Gb| Joj:yfkg ug{nfUg] vr{c;"n pk/ ug{ ;Sg]5 .

-$_ bkmf !! sf] v08 -3_ / -ª_ adf]lhdsf] s;"/ ug{nfO{ gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8f sfof{non] kfFr xhf/ ?k}ofFb]lv klRr; xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf u/L cgdlt glnP;Dd To:tf] sfo{ ug{ /f]s nufpg]5 eg] zt{ pNª3g u/L j8f sfof{nonfO{k'"{hfgsf/L glbO{kmfx/ ;dodf ;ª\sng ;dodf gu/]sf] kmfx/ dh}f Joj:yfkg ;ldltn] 7x/ u/]df pNn]lvt hl/jfgfsf cnfjf cltl/St kmfx/ Joj:yfkg vr{;d]t ;DjlGwt klfjf6 c;"n ul/g]5 .

-%_ bkmf !! sf] v08 -r_ adf]lhdsf] s;"/ ug{nfO{ gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] bO xhf/ kfFr ;o ?k}ofFb]lv bz xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{ ;Sg]5 /

To:tf] j:t' jf kbfyf{af6 sg} lflt eO;s]sf] eP To:tf] lflt afktsf] /sd ;dl t s;'/bf/af6 c;'n pk/ ug{;Sg]5 .
-^_ bkmf !! sf] v08 -5_, -h_ / -b_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] kIyd k6s Ps xhf/ ?k}ofb]lv bz xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{ ;Sg]5 ;fy} s;'/ bfx{f]fPdf bf]j/ hl/jfgf ul/g]5 .
-&_ bkmf !! sf] v08 -`_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{ gu/kflnsfn] kfFr xhf/ ?k}ofb]lv krf; xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{;Sg]5 .
-*_ bkmf !! sf] v08 -6_, -7_ / -t_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{ gu/kflnsfn bO xhf/ kfFr;o ?k}ofFb]lv klRr; xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{;Sg]5 / ;fy} s;'/ kg'M u/]df klxnf] k6s u/]sf] hl/afgfsf] bf]Aa/ hl/afgf u/L k|rlnt sfg'g adf]lhd cgdlt /2 ug{sf] nflu ;DalGwt lgsfodf nl]v k7fpg ;Sg]5 .
-(_ bkmf !! sf] v08 -8_ / -9_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{ gu/kflnsfn] kfFr xhf/ ?k}ofb]lv kRrL; xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf ug{;Sg]5 .
-!)_ bkmf !! sf] v08 -0f_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{ gu/kd]lvn] kfFr xhf/ ?k}ofb]lv bz xhf/ ?k}ofF;Dd hl/afgf jf kmf}x/dh{f Joa:yfkg Pg @)^* adf]lhd tLg dlxgf;Dd s}b jf b'j} ;hfo ug{ ;DjlGwt lgsfodf nl]v k7fpg ;Sg]5 .
-!!_ bkmf !! sf] v08 -y_, -w_ / -g_adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{ gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] kTo]s k6s Ps ;o ?k}ofF/ hl/afgf ug{;Sg]5 ;fxL s;']/ kg'M u/]df kTo]s k6s Ps ;o j[4 u/L hl/jfgf ug{;Sg] 5 .
!@_ dfly h] ;'s}nl]vPsf]ePtf klg bkmf -!!_ df pNnl]vt s;'/x? ug{nfO{ ? %))). ;Ddsf] hl/jfgf j8f ;ldltsf] sfof{non] c;'n ug{5 eg] ;f] eGbf dflysf] hl/jfgfsf xsdf j8f ;ldltn] hl/jfgf k|tfj ul/ gu/kflnsfdf l;kmfl/; ug{5 gu/kflnsfn] hfFraem u/L gu/ kd]lv ;dIf kl{z ug{5 / gu/ kd]lvsf]lg0f{o jdf]lhd hl/jfgf ul/g]5 .
!# bkmf !! sf] v08 -k_ adf]lhdsf] s;'/ ug{nfO{gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] 5f8f 5f8LPsf kz' klG5 k|t Hofg ? %)) ;Dd / kmd{sf] xsdf kIyd k6ssf nflu ? @%)) ;Dd hl/jfgf ul/ #% lbg leq x6fpg] cfbz lbg]5 / ;f] Dofb leq g x6fPdf # dlxgf ;Dd dfl;s %))) sf b/n] hl/jfgf ttkZrft klg g x6fPdf gu/kflnsfn] kmd{f jGb u/fO{ kzklG5 hkmt ug{5 . ;8sdf aflwPsf kz' rf}kfofsf] xsdf kIyd k6ssf nflu k|t Hofg ? !)). bf}>f] k6s pSt sfo{u/]df %)). ttkZrft ;dl t c6/] u/]df k6s} lkR5] bf]Aj/ hl/jfgf j8f sfof{no jf gu/kflnsfjf6 v6fOPsf]lgl/IfOf 6f]hLn]ug{5 .
!#. सेवा सुविधा तथा ऋण कारोवार रोक्का गर्न सकिने-!_ o; sfo{jlw adf]lhd tf]sPsf] ;jf zNs / b08 hl/jfgf gaemfpg] jf aemfpg c6/ ug{ JolQmsf] gu/kflnsfn] pknAw u/fpg] sg} ;j]f ;ljwfsf] cltl/Qm ljB't tyf 6]nkmf]g ;]jf /f]$sf ul/lbg tyf lghsf] gfdsf] 3/ hUuf laqmL jf sg} a}+saf6 e[x]sf] C0f sf/f]jf/ /f]$sf ug{sf] nflu kmf}x/ dh{f Joj:yfkg ;ldltn] gu/kflnsfdf l;kmfl/z u/]df gu/kflnsfn] ;DalGwt lgsfodf nl]vL k7fpg ;Sg]5 . t/ o;/L nl]vL k7fpg' cl3 ;DalGwt JolQmnfO{;f] ;DaGwdf lnlvt ?kdf hfgsf/L lbO{g]5 .
-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd nl]vL cfPdf To:tf] ;]jf ;ljwf /f]$g' ;DalGwt lgsfosf]st{o xg]5 .

r	a]Bvfgf tyf cGo lSnlgs Nofa	300	500	
6	b'3 Joj;foL÷8]/L	100	200	
7	6]h;{			
s	;fdfGo 6]h{ # b]v % j6f ;Dd d]zg /fv]sf]	100	200	
v	Jojl:yt 6]h{ % eGbf a9L d]zg /fv]sf]	300	500	
8	;'grfF Joj;foL	50	100	
9	ef8F Joj;foL	200	300	
10	xf6]n Joj;foL			
s	pRr ;ljwf ;DkGg xf6]n tyf nh	3000	5000	
v	dWod ;ljwf ;DkGg xf6]n tyf nh	2000	3000	
u	;fdfGo ;ljwf ;DkGg xf6]n tyf nh	500	1000	
#	lrof gf:tf xf6]n	300	500	
a	rf6 k;n	200	300	
11	sfFf]sk8f,	100	200	
12	/]8d]6 k'mj;L tyf h'tf, rKkn	100	300	
13	h'tf rKkn	200	400	
14	pg Joj;foL	50	100	
15	6]6 xfp;	300	500	
16	Knfli6shGo k;n	50	100	
17	zLlfs ;+yf -gLlh tyf ;fdbflos ljBfno, sDKo6/ tyf efiff k|zlIf0f s]Gb|x?_	100	200	

lbg] JolQmnf0{ gu/kflnsf jf ;DjlGwt j8fn] ;Ddfg Pj+ gub k'/:sf/ ;dt lbg ;Sg]5 .

#_ j8f ;ldlt,6f]n ljsf; ;+yf / ;/f]sf/jfnfsf] ;+nUgtfdf lgld{t cg';'r -#_ jdf]lhdsf ;kmf / :jR5 j8f lgdf0f{sf nflu sfo{;'rsf] sfofGjog ug{ u/fpg};j};/f]sf/jfnfsf]st{Jo xg]5 .

१&. सरसफाई निरिक्षक ताक्ने-j8f sfofnon{ j8f leq ePsf] ;/;kmf0{ultljlw cgudg ug{ ;]f zNs c;'hL ug{ :ynut lgl/lf0fsf cfwf/df tflsP jdf]lhdsf] b08 ;hfo k|tfj ul/ sf/jfxLsf nflu j8f sfofnodf k]z ug{ Ps hgf ;/;kmf0 lgl{Ifs tf]sg] 5 . o;/L ;/;kmf0 lgl{Ifs tf]sg j8f sfof{nodf hgzlQm cefj ePdf p7]sf];]f zNsjf6 kfl/>lds lbg] ul/ sfo{kflnsfsf :jLs[tL ln0{;]f s/f/df lgo'St ug{ j8f ;ldltsf]sfof{non];Sg]5 .

१*. फिल्ड प्रतिवदन पेश गने{-!_ j8fn] kmf{x/d]hf Joj:yfkg, ;kmf / :jR5 j8f lgdf0f ug{ sfonf0{k{efjsf| /L agfpg]F cg';lr @ adflhdsf] 9f\Ffdf ;/;kmf0{ lgl/lfsn]k|o]s lbgdf eP u/]sf]kmf{x/d]hf Joa:yfkg tyf ;kmf / :jR5 j8f lgdf0f sfo{sf]k|tj]bg :ynut lg/Llf0f u/L j8f ;lrj ;dIf k]z ug{ Joj:yf ldnfpg' kg]5 ;f]k|t j]bgsf cfwf/df ;/;kmf0{sf] ;fKtflxs k|utL k|tjbg j8f ;lrjn]tof/ ul/ j8f cWoIfnf0{ lbg' kg]5 .

@_ j8f sfof{non dfl;s ?kdf u]/]sf];/;kmf0 ultljlw tyf ;{ /;kmf0{ ;]f zNssf] c;'hL k|tj]bg gu/kflnsfdf dlxgf ;dfKt ePsf];ft lbg leq lbg' kg5{.

!(. सरसफाई व्यवस्थापन नीजि क्षेत्र वा गैर सरकारी संस्थावाट गराउन सकिने -: gu/ sfo{kflnsfsf] lg0f{o cg';f/

;DkÙf gu{/sf] Psdl6 jf leGgf leGg} Sni6/ jgfO sfgg" jdfl]hd btf{ eO ;DjlGwt sfo{{ug{ p2]Zo ePsf
gLlh lf{q, u}/;/sf/L ;:yfjf6 gu/sf kmfx/ Joj:yfkg ug{;lsg]5 .

@= ;DjlGwt gu/kflnsf jf j8fn] gLlh lf{q, u}/;/sf/L ;:yf jf ;fdbflos lf{qjf6 ;]jf lngkg{ ePdf lgDg k|s[of k'/f ul/ kmfx/dx]f Joj:yfkgsf] ;]jf lngkg]5 .

s_ ;]jf lngkg{ lf{qsf] ljj/0f, ;]jf lbP jfkt ;]jf k|bfosnfO{ pknAw u/fpg ;lsg] cgbfg /sd jf ;xofu jf ;]jf k|bfosjf6 ck]lf u/]sf] /sd jf ;xofusf] ljj/0f ;DjlGwt j8f ;ldltaf6 lnO{;fy}L cfwf/df lgb{zs ;ldltsf] k/fdz{df gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{non] sDtLdf !% lbgsf] :yflgo klqsfdf k|tfj cfJxfg ;"rgf ug{.

v_ ;"rgf jdfl]hd kf|Kt k|tfjx?nfO{;fj{hlgs vl/b Pg lgod jdfl]hdsf] dNofsg ;ldlt dfkm{t dNof+sg u/fO{ ;f/e"t ?kdf kfejufxL k|tfjnfO{:jLs[t ul/ gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{non]sfd nufpg].

u_ gLlh lf{qjf6 kmfx/dx]f Joj:yfkg ;]jf lnbf ;]jf lnPsf] lf{qjf6 clgjfo{ ?kdf cg';"rL-!_jdfl]hdsf] ;]jf zNs j8f sfof{non] c;"n ul/ gu/kflnsfsf] ;]jf zNs sf]ifdf bflvnfsf]Joj:yfkg ug{kg]5 .

3_ kmfx/dx]f ;]jf zNsjf6 c;"n ePsf];]jf zNsaf6 gLlh lf{qn] kfpg] lx:;f s6fO{ afFsL /x]sf] /sd ;DjlGwt j8fsf] ;/;kmfO{ kj{4g lf{qdf g} j8f ;ldltsf] lg0f{fg';f/ nufgL ug{kg]5 .

२०. खारेजी तथा बचाउं -!uNofª gu/ sfo{kflnsfjf6 :jLs[t ul/ ljleGg j8fsf] kmfx/ Joj:yfkgsf nflu k|bfgudf cfPsf sfo{jlwx? o; sfo{jlw nfu' eP kl5 :jtM vf/]hL ePsf dflgg] 5 t/ k'j{ :jLs[t ePsf sfo{jlwx?jf6 ePsf sfd sfjf{xLx? o;} sfo{jlw jdfl]hd ePsf]dflgg]5 .

cg';"r !

-bkmf & -$_ -%_ / !) -@_ -$_ ;Fs ;DaGwLt_

क्र.सं.	सेवा लिनेको किसिम	सेवा शुल्क दर (प्रति महिना) न्यूनतम्	अधिक्तम	कैफियत
	घर एंव व्यवसायिक फर्मले मासिक बुझाउनु पर्ने सरसफाई सेवा शुल्क			
1	k|t 3/w'/L	50	100	
2	dd{t tyf ;Def/ ;]jf tkm{Uof/]h ;le{;			
s	;fO{sn, s's/, kv+f, 5ftf, :6fe dd{t Joj;foL	50	100	
v	3l8	50	100	
u	/]8of], ;fp08 l;:6d	100	200	
#	l6=le=	300	500	
3	df6/;fO{sn dd{t tyf Uof/]h ;le{;, df6/ kf6{;	400	500	
4	zf] ?d l/k]l/ tyf ;le{; ;]6/ ;lxt -k|s[t x]L ;a} k|sf/sf_	1500	2500	
5	lSnlgs tyf cf}iwL Joj;foL			
s	gl;{ª xf]d	3000	5000	
v	PS;/] Nofa ;lawf ;lxt 8fS6/sf] ;]jf ePsf]dl]8sn	1500	2500	
u	bfFt pkrf/ s]Gb|	500	700	
#	8fS6/sf] ;]jf gePsf]dl]8sn k;n	500	700	
ª	;lhs{n ;fdfg aR]g]k;n	500	700	

cg';l'r @

-bkmf !* -!_ ;F ;DaGwLt_

.........नं.वडा समिति

फिल्ड प्रतिवेदन

ldlt ====================

>Ldfg j8f ;lrj Ho"

uNofª gu/kflnsf == g= j8f sfof{no,

uNofª {gu/, :ofªhf .

विषयः **gu/;kmf0{sf] bl{gs k|tj]bg .**

pk/f]\$t ;DaGwdf ldlt ============================df gu/ ;kmf0{ Joj:yfkg sfo{sf] k|tabg ljj/0f lgDgfg';f/ k|t't u/]sf] Joxf]/f ;fb/ cg'/f]w 5 .

निम्न : !_ ;/;kmf0{ul/Psf 6f]n . ;8sx?sf]ljj/0f

s_======================== v_ ====================

u_======================== 3_ ====================

8_==================== r_ ====================

@_ ;do

#_ kbf{u ePsf 9'jfgL ;fwg / ;Vof ===============

\$_ ;nUg hgzlQm -j8f ;ldltsf :6fkm kbf{u ePsf]eP dfq_ sf]gfd========

%_ ;kmf0{u/LPsf];8s emf8'/ gfnf ;kmf0{tyf kmf{x/ ;\$ng cj:yf ========

^_ d/]sf]kz' ;\$ng ;Vof =====================

&_ k6s]kmf{x/ -lgdf{0f ;fdflu|_ ;\$ng ======== l6k«

*_ gful/s ugf;f]cj:yf

(_ tt\sfn kmf{x/ Joj:yfkg ug{kg{[bljvPsf]:yn / kmf{x/sf] k|s[t

!)_ lgl/lf0fsf qmddf sb}sf/jf{L ul/Psf]eP ;f]sf]ljj/0f

प्रतिवेदन पेश गर्नेको नाम - पद - x:tfIf/–

c1fn]

bfdf]b/ zdf{

-kb\v k|zf;sLo clws[t_

18	;~rf/ ;]f tkm{ s]nnf0{g, g]6js{ 0{6/g]6 ;]fkbfos, :yflgo 6]nlehg, Pkm=Pd=_	50	100	
19	5kf0 tyf k|sfzg -5fkfvfgf_	100	200	
20	ljlQo ;]f tkm{-a}+s, ;xsf/L, ladf sDkgL, dlg 6f\; km/	100	500	
s	dlg 6«\;km/	100	200	
v	a}+s tyf ljlQo lgsfo	200	300	
u	;xsf/L tyf ljdf	100	200	
21	t/sf/L tyf kmnkm'n Joj;foL	50	500	
s	3D6L vfnsf]k;n	50	100	
v	t/sf/L k;n ;fgf]	100	200	
u	t/sf/L d08L	300	500	
22	df5fdf;'k;n, Joj;foL	100	200	
23	xf]6n ;}nfg tyf ;f}bo{snf Jo6L kfn{ Joj;foL	100	300	
s	Jo6Lkfn{	100	200	
v	xf]6n ;}nfg	200	300	
u	s:d]6Ls k;n, r'/f kf]t]k;n	100	200	
24	dlb/f k;n	200	300	
25	cf6{Joj;foL	50	100	
26	d]6n js{k -luh ;6/ lgdf0f tyf dd{t_	50	100	
27	:6Ln, sf7, kmlg{r/, sfk]6 Joj;foL	200	300	
28	ldn	200	300	
29	ls/fgf tyf k;n	100	200	

s	l8kf6dl6n :6f]÷xf]n ;]n Jofkf/L	200	300	
v	vbf] tyf kM6s/ Jofkf/L	100	200	
30	xf8{j]o/ lz;f tyf ljB't ;fdfu|L k;n	100	300	
s	xf8{j]o/ tyf l;d]06	100	200	
v	l;;f k;n	200	300	
u	ljB't ;fdfu|L k;n	100	200	
31	Pu|f]e]6 k;n	100	200	
32	sVf'/f, rNnf tyf bfgf ljt/0f Jofkf/L	200	300	
33	kfg k;n	50	100	
34	kmf]6f] :6l8of]	100	200	
s	sn/ Nofj	100	200	
v	kmf]6f] :6l8of]	50	100	
35	lkmNd xn	1000	1500	
36	l;=l8=k;n	50	100	
37	kh xfp;	50	100	
28	r:df k;n	50	100	
39	Uof; l8n/÷cGo l8n/	100	200	
40	sl/o/	50	100	
41	9'jfgL ;]jf	300	500	
42	lhdvfgf	50	100	
43	lukm6 sg{,vhf]g,dfnf k;n	100	200	
44	df6fsf ef8f tyf kf]6/ laqmL]tf	100	200	
45	sjf8L ;+sng s]Gb|	500	1000	
46	cfNdlgod k;n	100	500	
47	cGo 56 ks[t x]/L Joj;fo	100	1000	

	;+rgf Pj+ 3/ lgdf{0f tyf dd{t ;DaGwL ubf{lgisfl;t kmf]xf]/sf] Joj:yfkgstf{{j8f sfof{no jf lghL lf] jf 6fn ljsf; ;+yfnf0 3/wlg jf kmf]xf] lgisf;gstf{n]aemfpg'kg{[;]f zNs			
48	! Kffj/ 6]n/ jf ;f]eGbf sd		250	
49	@ Kffj/ 6]n/		400	
50	# Kffj/ 6]n/		600	
51	! 6\$6/		1000	
52	! 6\$6/ eGbf a9L ePdf k|t 6\$6/ yk		1000	
53	3/ Pj+ ;+rgf lgdf0fsf qmddf ;8s Pj+ km6kfydf tf]sP adf]lhdsf] ;do ;Dd ;fdfu| /fVg cgdlt zNs			
s	cgdlt lbbf lkr ;8sdf ;jf/L cfjfudgdf c;/ gkg[u/L \$* 306f leq	lgMzNs		
v	cgdlt lbbf lkr ;8sdf ;jf/L cfjfudgdf c;/ gkg[u/L # lbg ;Dd bgs	100		
u	km6kfy lf]qsf]& lbg ;Ddsf]	200		
#	km6kfy lf]qsf]& lbg bl]v !% lbg ;Dd bgs	300		

u_ **अनुसूची-२** बमोजिमको कागजात सहित निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

3_ खण्ड (ख) बमोजिम उपकरण प्रयोग गर्न माग प्राप्त भएपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृतिमा सम्बन्धित शाखा मार्फत निजहरुको आवस्यकता र औचित्यको आधारमा समय मिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

a_ खण्ड (ग) बमोजिम उपकरण उपलब्ध गराउदा १ हप्ता नबढ्ने गरि दिन तोकी उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

r_ उपकरण उपलब्ध गराउँदा रजिस्टरवाल ा बुक खडा गरी रेकर्ड राखेर मात्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

5_ उपकरण प्रयोग भएको स्थलमा उपकरणमा कुनै प्रकारको हानी नोक्सानी भएमा वा दुरपयोग गरेमा समितिले तोकिए बमोजिम तिर्न लगाउन सक्नेछ।

h_ समयमै उपकरण नबुझाउने, सम्झौता एवं कार्यविधि विपरित काम गराउने संस्था, समूह, समितिहरुलाइ उपकरण उपयोगमा बन्देज लगाइने छ । कार्यालयले यस्ता संस्था, समूह, समिति, एवं व्यक्तिको अभिलेख राख्नेछ ।

e_ उपकरण परिचालन गर्ने प्रक्रिया तथा मर्मत गर्ने सम्बन्धि अन्य व्यबस्था चेनस परिचालन तथा व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरे अनुसार हुनेछ ।

uNofª gu/kflnsf
:yfgLo /fhkq

गल्याङ नगरपालिका रुख काट्ने मेसिन (चेनस) परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि २०७९

uNofª\gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
uNofª\ :ofª\hf

गल्याङ नगरपालिका रुख काट्ने मेसिन (चेनस) परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि -२०७९

प्रस्तावाना

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन ,२०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानियतहको अधिकार क्षेत्रभित्रका विधिन्न विकास निर्माण एवं कृषि सम्बन्धि कार्यक्रम अन्तर्गत बाँदर नियन्त्रण, विपद व्यवस्थापन तथा आकस्मिक एवं कार्यालयले आवश्यक ठानेको परिस्थितिमा परिचालन गर्ने गरि गल्याङ नगरपालिकाले रुख काट्ने मेसिन (चेनस) परिचालन तथा व्यवस्थान सम्बन्धि कार्यविधि-२०७९ जारि गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

!= **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ**

१. यो कार्यविधिको नाम" गल्याङ नगरपालिका रुख काट्ने मेसिन (चेनस) परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि -२०७९" रहेको छ ।

२. यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा;

क) "नगरपालिका" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका सम्झनुपर्नेछ।

ख) "कार्यालय "भन्नाले गल्याङ नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्नेछ ।

ग) "वडा "भन्नाले गल्याङ नगरपालिकाका सबै वडाहरु सम्झनुपर्नेछ ।

घ) "कार्यविधि" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका कृषि विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७९ सम्झनुपर्दछ ।

ङ) उपकरण भन्नाले रुख काट्ने मेसिन (चेनस) लाइ सम्झनुपर्नेछ ।

#= **उद्देश्य :**

क) बाँदरको आश्रय स्थल बाँस एवं अन्य बुट्यानहरु हटाउन ।

ख) विपत्तिको अवस्थामा विपदको क्षति न्यूनीकरण गर्न

परिच्छेद–२

उपकरण परिचालन प्रक्रिया

$= **उपकरण परिचालन गर्ने प्रक्रिया तथा मर्मत गर्ने सम्बन्धि व्यवस्था :** उपकरण परिचालन गर्ने प्रक्रिया तथा मर्मत गर्ने सम्बन्धि व्यवस्था देहाय बमोजिमको हुनेछ-

S_ उपकरण परिचालन तथा मर्मत सम्बन्धि मुख्य जिम्मेवारी जिन्सी शाखाको हुनेछ ।

V_ उपकरण प्रयोग गर्न इच्छुक समिति, समूह, सहकारी एवं संस्थाहरुले सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित **अनुसूची १** बमोजिमको ढाँचामा

अनुसूची-२

निवेदन साथ आवश्यक पर्ने कागजातहरु

निवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि

क. संस्थाको निर्णयको प्रतिलिपि

ख. वडा कार्यालयको सिफारिस

ग. प्रास्तावित ढांचामा निवेदन

%= **चेनस परिचालन तथा व्यवस्थापन समिति :** चेनस परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको एक समिति रहनेछ ।

क. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संयोजक

ख. सम्बन्धित वडाको अध्यक्ष सदस्य

ग. जिन्सी शाखा प्रमुख सदस्यसचिव

परिच्छेद – ३
विविध

^= **संसोधन**: यस कार्यविधिको संसोधन आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ ।

&= **प्रचलित कानुन लागु हुने :** यस कार्य विधिमा उल्लेख भएका बिषयहरु यसै कार्यविधि अनुसार तथा अन्य विषयहरु सम्बन्धमा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १ को

निवेदनको ढांचा

मिति: ==============

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यु
गल्याङ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
गल्याङ, स्याङ्जा ।

विषय:-

उपरोक्त सम्बन्धमा गल्याङ नगरपालिकाको चेनस उपकरण निम्नानुसारको प्रयोजनको लागी आवश्यक परेको हुँदा आवश्यक कागजात यसै साथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेकोछु/छौ ।

प्रयोगको किसिम:
कटान गरिने रुखको प्रकार:
रुखको सम्भावित संख्या :
प्रयोग हुने स्थान:
समयावधि : ....देखि ....सम्म......... दिन/ घण्टा

<u>निवेदक</u>
नाम:
हस्ताक्षर:
पद:
संस्था
सम्पर्क नं.

<u>कार्यालय प्रयोजनको लागि</u>

माग भए बमोजिमको......................नं.को चेनस मेसिन निवेदकलाई उपलब्ध गराउन उपयुक्त देखि पेश गरेको छु ।

....	....
पेश गर्ने	स्वीकृत गर्ने

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f kþflzt

v08 ^ jif{@)&(;+Vof @ ldlt @)&(.!!.@%

/fhkqdf kþfzg ldlt @)&(.!@.@!

गल्याङ नगरपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि- २०७(

uNofª gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
uNofª\, :ofª\hf

नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि - २०७(

प्रस्तावना :
नेपालको संविधानको अनुसूची ८, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (क) (१) को व्यवस्थालाइ नगरपालिका क्षेत्रमा आवश्यक शान्ति तथा सुव्यवस्था कायम गरी नगरपालिका एवं नगर क्षेत्र भित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा एवं संरक्षण गर्न, नगरपालिकाका निर्णयहरुको कार्यान्वयन गर्न, आपतकालीन अवस्थामा राहत र उद्धारको कार्य गर्न, अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न र छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्न कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) बमोजिम गल्याङ नगर कार्यपालिकाले यो "गल्याङ नगरपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि- २०७(तर्जुमा गरी जारी गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो कार्यविधिको नाम "गल्याङ नगरपालिकाको नगर प्रहरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि- २०७८"रहेको छ

(२) यो कार्यविधि **uNofª gu/kflnsf gu/ sfo{kflnsfsf] a}saf6 :jLs[t** भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

S="ऐन"भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्दछ ।

V="तोकिएको वा तोकिए बमोजिम"भन्नाले नगर कार्यपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिमको व्यवस्था सम्झनु पर्दछ ।

U=“नगर कार्यपालिका”भन्नाले गल्याङ् नगर कार्यपालिका भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

3= “नगरपालिका” भन्नाले गल्याङ् नगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।

a=“नगर प्रहरी कर्मचारी”भन्नाले नगर प्रहरी अधिकृत, जवानको रुपमा नियुक्त कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

r=“नगर प्रहरी प्रमुख"भन्नाले आफू मातहतको जनशक्तिलाई आन्तरिक रुपमा कमाण्ड गर्ने सिनियर नगर प्रहरी कर्मचारी भन्ने सम्झनु पर्दछ । यस शब्दले नगर प्रहरी प्रमुख नियुक्त नभएसम्म नगर प्रहरी कर्मचारीको कमाण्ड गर्ने हवल्दार वा सिनियर प्रहरी जवानलाई समेत जनाउनेछ ।

5=“प्रमुख”भन्नाले गल्याङ् नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।

h=“प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गल्याङ् नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ

e=“सभा”भन्नाले गल्याङ् नगरपालिकाको नगरसभा सम्झनु पर्दछ ।

`=“समिति”भन्नाले गल्याङ् नगरपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ को दफा ५ बमोजिमको पदपूर्ति समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

6=“सेवा करार”भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम स्वीकृत दरवन्दीमा कुनै व्यक्तिको सेवा करारमा लिने सम्झौता गरी सेवा करारमा लिने कार्य सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

नगर प्रहरीको क्षेत्राधिकार, सेवा गठन, रेखदेख र नियन्त्रण

३. नगर प्रहरीको कार्य क्षेत्राधिकार : नगर प्रहरी कर्मचारीको क्षेत्राधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोके बमोजिम गल्याङ् नगरपालिका भित्र मात्र रहनेछ ।

४. नगर प्रहरी सेवाको गठन : नगरपालिकामा प्रशासन सेवा अन्तरगत एक नगर प्रहरी सेवाको गठन गरिनेछ । नगर प्रहरी समूह अन्तरगत रहने प्रहरी कर्मचारीहरुको दरवन्दी संख्या र पदपूर्ती सम्वन्धी व्यवस्था अको व्यवस्था नभएसम्म यो कार्यविधि अनुसार हुनेछ ।

%_समूह अन्तरगत रहने नगर प्रहरी कर्मचारीको पद : (१) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरी कर्मचारीको पद देहाय अनुसार हुनेछ ।

(क) नगरप्रहरी xjNbf/

(ख) नगर प्रहरी जवान

(२) उपदफा (१) अनुसारका पदहरु मध्ये आवश्यकता अनुसारका पदहरु र ती पद अन्तर्गत रहने नगर प्रहरी कर्मचारीको दरवन्दीर संख्या नगर सभाले स्वीकृत गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम स्वीकृत दरवन्दी मध्ये रिक्त भएको पदमा यो कार्यविधि तथा नगरपालिकाको प्रचलित कानून बमोजिम पद पूर्ति गर्दा दफा १० बमोजिम पद पूर्ति गरिने छ।

(४) नगर प्रहरी प्रमुख लगायत नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार यसै कार्यविधिमा व्यवस्था गरिए अनुसार हुनेछ र सोही आधारमा कार्य विवरण तोकोका काम लगाउनेछ।

परिच्छेद ३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

६. नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीहरु हमेशा आफ्नो ड्यूटीमा रहेको मानिने छ । निजलाई जुनसुकै बखत पनि काममा लगाउन सकिनेछ ।

(२) नगर प्रहरी कर्मचारीको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुनेछः

(क) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा अवरोध पुयाई राखिएका निर्माण सामाग्रीहरु त्यस्ता पसल/व्यवसायबाट हटाउन लगाउने, नमानेमा आफै हटाई हटाउन लाग्ने खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न पेश गर्ने।

(ख) नगर क्षेत्र भित्र दैनिक उत्पादन हुने फोहर मैला निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने, अटेर गर्नेलाई कानून बमोजिम कारवाही गर्न पेश गर्ने।

(ग) सार्वजनिक जग्गा, बाटो, मठ मन्दिर, ढल नाला, चोक, पोखरी मिची कसैले घर कम्पाउण्ड, टहरा वा त्यस्तै अन्य निर्माण कार्य गरेको अथवा व्यक्तिगत रुपले प्रयोग गरेको छ छैन निरीक्षण गर्ने । निर्माण वा अतिक्रमण गरेको देखिएमा निर्माण कार्य रोक्का गरी कानून शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्ने, आदेश अनुसार गर्ने गराउने।

(घ) नगर क्षेत्रभित्र कसैले भवन निर्माण गर्दा अनियमित ढंगले निर्माण कार्यगरेको देखिएमा नक्सा पास भए नक्सा पासको प्रमाणपत्र सहितको प्रतिवेदन सम्बन्धित शाखा मार्फत निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्ने, मापदण्ड विपरित देखिई भत्काउने आदेश भएमा आदेशानुसार गर्ने गराउने।

(ङ) छाडा पशु चौपाया पक्राउ गरी लिलामका लागि पेश गर्ने, लिलाम हुन नसकेका छाडा पशु चौपाया नगरपालिकाले तोके बमोजिम व्यवस्थापन गर्ने, गराउने।

(च) स्वास्थ्यका लागि हानिकारक वस्तु तथा सढेगलेको खाद्य पदार्थ विक्री वितरणमा रोक लगाउने । तोकिएका मापदण्ड विपरित सडेगलेको हानिकारक वस्तु विक्रि गरेको पाईएमा पहिलोपटक भए जफत गरी गाड्न लगाउने । पटक पटक यस्तो कार्य दोहरिएमा नियमानुसार जरिवाना गर्न वा पसल बन्द गर्न, गराउन राय साथ पेश गर्ने ।

(छ) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपंक्षी काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपंक्षीको मासु विक्री वितरणमा रोक लगाउने । अटेर गरेमा जफत गरी नष्ट गर्ने र नियमानुसार कारवाहीका लागि राय सहित पेश गर्ने ।

(ज) छाडा कुकुर नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने । बेवारिस, मरेका पशुपंक्षिको समयमै उचित व्यवस्थापन गर्न लगाउने।

(झ) सडक आवागमन वा सर्वसाधारणको लागि जोखिम देखिएका रुखहरु काट्न लगाउने । जोखिमपूर्ण घर, पर्खाल भए सो को लिखित प्रतिवेदन पेश गरी आदेशानुसार गर्ने गराउने।

(ञ) वडा समिति, टोल विकास संस्था वा अन्य सामाजिक संघसंस्था र सुरक्षा निकायसँगको सहकार्यमा सरसफाई, सुरक्षा र सामाजिक विकृति हटाउने कार्य गर्ने गराउने ।

(ट) नगर कार्यपालिका, विभिन्न समिति, उप-समिति विभाग तथा शाखाहरुबाट लागु हुने नीति नियम निर्णय, मापदण्ड र नगरपालिकाको विद्यमान कानून कार्यान्वयन गर्ने ।

(ठ) नगर मासु-व्यवस्था कायम गर्ने, नगरपालिकाको चल अचल सम्पत्ति, भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदिको सुरक्षा गर्ने।

(ड) नगरपालिका क्षेत्रमा इजाजत विना पेशा व्यवसाय गरेको फेला परेमा सम्बन्धित निकायबाट पेशा/व्यवसायको दर्ता नविकरण गर्नलगाउने । त्यस्ता पेशा/व्यवसाय नगरपालिका दर्ता भए नभएको र दर्ता भए पनि नविकरण भए नभएका हेरी दर्ता वा नविकरण गर्न लगाउने।

(ढ) नगर क्षेत्रमा भित्ते लेखन, पोल व्यानर, क्रस व्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्रचारप्रसार सामाग्री तथा पोष्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिबन्ध लगाउने, अटेर गर्नेलाई कारवाही गर्ने।

(0f) बिना इजाजत व्यानर, होडिङ्ग बोर्ड ग्लोबोर्ड लगाएतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाइएमा नियन्त्रणमा लिई इजाजत लिन लगाउने, नमानेमा कारवाही गर्ने।

(t) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने वा भाग लिने सभा, सम्मेलन, तालिम, अभ्यास आदि जस्ता कार्यक्रमहरुमा सुरक्षा पदान गर्ने र तोकिए बमोजिम नगरपालिकाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने।

(थ) नाप तौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल /व्यवसाय स्थलमा मूल्य सूची राख्न लगाई नियमित अनुगमन गर्ने।

(द) होटल, रेष्टुरेण्ट, गेष्टहाउस, मसाज, पार्लर जस्ता व्यावसायमा हुने गतिविधिहरुको निरीक्षण गर्ने, मापदण्ड अनुरुप सञ्चालन भएको नदेखिएमा कारवाहीको लागि पेश गर्ने।

-9_ æj8f cWolfÆ eGgfn] ;DalGwt j8fsf] j8f cWolfnfO{ ;Demg'kb{5 .

-0f_ æj8f ;ldltÆeGgfn] ;DalGwt j8fsf] j8f ;ldltnfO{ ;Demg'kb{5 .

-t_ æ;efÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ ;efnfO{ ;Demg'kb{5 .

-y_ æ;h{dgÆ eGgfn] ejg lgdf{0f ;DaGwdf ;DalGwt hUuf, af6f] ;+wof/ cflb ljifodf ;DalGwt j8fsf hgk|tlglwsf] /fo{j/df sDtLdf % hgf :yfgLosf] :ki6 egfO ;dfj]z u/L ul/Psf]sfuh ;Demg'kb{5 .

-b_ æ>]tfÆ eGgfn]ejg lgdf{0f;F ;DalGwt hUufsf] clen]vnfO{ ;Demg'kb{5 .

-W_ As Build Map eGgfn] clen]vs/0f kb|f]hgsf nflu 3/, ;]6L 6s{L, Knfg, O{ne];g, ;fO{8 Knfg / nf{s];g Knfg :ki6 b|vg] ;l'rs[t sG;N6]G;L dfkm{t lgdf{0f ul/g] jf gu/kflnsfn] tf{s]sf] cGo kf|alwsaf6 lgdf{0f xb]g] gS;f ;Demg'kb{5 .

uNofª gu/kflnsf

:yfgLo /fhkq

:yfgLo ;/sf/ ;+fng P{g @)&$ sf]bkmf !)@ sf]pkbkmf @ adf]hd uNofª gu/kflnsfsf] gu/ sfo{kflnsfn] hf/L u/]sf] sfo{jlw ;j{;fwf/0fsf] hfgsf/Lsf] nflu k|sfzg ul/Psf]5 .

uNofª gu/kflnsfsf] ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DjGwL sfo{jlw @)&&

uNofª\gu/kflnsf

gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no

uNofª\ :ofª\hf

u08sL k|b]z, g]kfn

uNofª gu/kflnsfsf]ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DjGwL sfo{ljlw– @)&&

k|tfjgf

uNofª gu/kflnsf lf]leq lgdf{0f ePsf, tnf yk tyf cGo ejgx?sf] lgoldt tyf clen]vs/0f ul/ lgdf{0f ;DkGgtfsf] k|df0f–kq hf/L ug{ sfo{nfO{ ;/n, Jojl:yt / yk k|efjsf/L agfpg gu/ sfo{kflnsfaf6 kfl/t ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DjGwL, sfo{ljlw @)&& :yfgLo ;/sf/ ;+rfng P]g, @)&$ sf]bkmf !)@ -@_ adf]hd of] sfo{alw agfO{hf/L ul/Psf]5 .

kl/R5]b -!
kl/efiff

!= ;+lIfKt gfd / k|f/De M -!_ o; sfo{ljlwsf]gfd æuNofª gu/kflnsf ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DaGwL sfo{ljlw, @)&&Æ /x]sf]5 .

-@_ of] sfo{ljlw gu/ sfo{kflnsfaf6 kfl/t ul/ :yflgo /fhkqdf k|sfzg ePsf]ldltb]lv nfu'ul/g]5 .

@= kl/efiff M ljifo jf k|;Ën]csf]{cy{gnfu]df o; sfo{ljlwdf M–

-s_ æcfjZos sfuhftÆ eGgfn]ejg clen]vs/0f ug{ k|z ug{kg{ejg ;Dj4 sfuh k|df0fnfO{;Demgkb{5

-v BPSE eGgfn]cgnf0gsf]df]Wodaf6 ejg lgdf{0f cg'dlt lbg]Electronic Building Permit System nfO{;Demgkb{5 .

-u_ æPsf3/sf]JolQmÆ eGgfn]gS:ffjfnf;F Psf;+f]hdf a:g]kl/jf/sf cGo ;b:onfO{;Demg' kb{5 .

-3_ æl8hfOg/Æ eGgfn]uNofª gu/kflnsfdf btf{ePsf ejgsf]gS;f l8hfOg ug{;Ir s|t eO{cg'dlt k|fKt l8hfOg/÷sG;N6]6nfO{ ;Demg' kb{5 .

-ª_ ætTsfnLg dfkb08Æ eGgfn]ejg lgdf{0f ug{cg'dlt lnPsf]ldlt jf ejg lgdf{0f u/]sf]ldltdf nfu"ePsf] ejg lgdf{0f ;DaGw dfkb08nfO{;Demgkb{5 .

-r_ æejg lgoldt tyf clen]vs/0fÆ eGgfn] cf^gf] xs efu / :jfldTjsf] hUufdf lgdf{0f e}s]sf] ejgsf] gfkhfF u/L lgoldt÷clen]vs/0f ug{ sfo{nfO{;Demgkb{5 .

-5_ ægu/ sfo{kflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsf, gu/ sfo{kflnsfnfO{;Demgkb{5 .

-h_ æejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGg k|df0fkqÆ eGgfn] ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGg ePsf]k|dfl0ft ug{k|df0fkqnfO{ ;Demgkb{5 .

-em_ æk|f/Des k|ljlws k|tj]bgÆ eGgfn] k|ljlwsaf6 ejg lgdf{0f ePsf]:ynsf] cjnf]sg, gfkhfF u/L k|z u/]sf]:s]r jf lnlvt Joxf/f jf cfjZos tfg';f/ b'j} k|s[tsf] ljj/0f pNn]lvt k|tj]bgnfO{ ;Demgkb{5 .

-`_ æk|dvÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] k|dvnfO{ ;Demgkb{5 .

-6_ ædfkb08Æ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] ejg lgdf{0f ;DaGw tTsfnLg dfkb08 ;Demgkb{5 .

-7_ æk|dv k|zf;sLo clws[tÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] k|dv k|zf;sLo clws[tnfO{ ;Demg' kb{5 .

-8_ ægu/kflnsfÆ eGgfn]uNofª gu/kflnsfnfO{;Demg' kb{5 .

Dofb aemg gdfg] To:tf ;lwof/sf] 3/bhf] j8f sfofno / ejg lgdf0f xGg] 7fpFsf ;jh]bgIg]u/L Dofb ;'rgf 6fF; ug{kg]5 . Dofb ;'rgf 6fF; ubf{ sIDtdf Ps hgf ;DaGwLt j8fsf] hgklthgwL ;xLt sDtLdf ltg hgfsf] /f]xa/df a:gkg]5 .

-!^_ ;lwof/sf gfddf ;'rgf hf/L ePsf]ldltn] cf7f}cf}lbg leq ;lwof/sf] bflj÷lj/f]w gk/]df Dofb gf3]sf] ltg lbgleq sfofno] tf]s]sf] kflj]lws vl6 :ynut hfFr ;hlbg d'rNsf ug{kg]5 . o;/L hfFr ubf{ b/vf:tdf pNn]v eP adf]hd ejg lgdf0f ePsf] Joxf/f :ki6 pNn]v ug{ kg]5 . olb tf]sPsf] Dofbleq ;lwof/sf] ph'/Lk/]df ph' k/]sf]ldltn]tLg lbgleq ph' ;lxtsf] gS;f kmfon gu/kflnsfdf k7fpgkg]5 . ph'/L ;DaGwdf ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ug{ lg0f{o ePdf ejg lgoldt tyf clen]vs/0f klqmof hg r/0fdf :ylut ePsf]5 ;f]xL r/0faf6 cl3 a9g]5 .

-!&_ pkbkmf -!^_ adf]hd :ynut hfFr ug{kflj]lwsn]ejg lgdf0f ;DaGwL

k|rlnt dfkb08 adf]hd ejg lgdf0f ug{ldNg]-gldNg] s'fsf]cltl/Qm

;hlbgdf pkl:yt ePsf JolQmx?n] d'rNsfdf pNn]vt laifox? ;d]t vhf0f{;hlbg d'rNsf tof/ u/L & -;ft_ lbg leq k|tjbg kf]z ug{kg]5 . ;hlbg d'rNsf j8f cWolf jf tf]sPsf]j8f ;b:osf]

/f]xj/df ug{kg]5 .

-!*_ pkbkmf -!&_ adf]hd kf]z ePsf]kmf6f] ;lxtsf]:ynut ;hlbg k|tjbg kmfondf ;mUg u/L j8f sfofnon] v6fPsf]sd{rf/L jf gS;fjfnf jf Psf3/sf]JolQm dfkm{t ejg lgoldt tyf clen]vs/0f 0hfhtsf nfuL

kl/R5]b -@

ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DaGwL Joj:yf

!_ :yflgo ;/sf/ ;~rfng P]g @)&$ bkmf $@ df ePsf] Aoj:yf adf]hd k|sbf cufl8 a9fpgsf nflu of] sfof{alw kf/De eP kZrft al9df ^ dlxgf Dofb /fvL ejg clen]vs/0fsf]nflu ;fj{hlgs ;'rgf k|sfzg ug{ ;lsg]5 .

@_ $ jif{ gf3]sf # tnf;Dd c:yfO{ lgdf0f :jLs[tL lnO{ cfzLs ;DkGg lnPsf jf ;DkGg glnPsf tTsfnlg ;8s dfkb08 k'/f u/]sf ejgx?sf xsdf bf]xa/ b:t'/ lnO{ ejg lgdf0f ;DkGg clen]vs/0f k|df0f kq k'/fgf] gS;f g}sfod xg] u/L :jLs[t lbg].

#_ dVo ahf/ lf]qdf ba'tkm{6f;/ ejg lgdf0f ug{lbg]eGg] zx/L ofhgf tyf ejg lgdf0f ;DaGwL cfwf/e't dfkb08 @)&@ sf] bkmf !#-& cg';f/ % -kfr_ tnf ;Dd :jLs[tL kbfg ug{ ;lsg] eGg] k|jwfg ePsf] xbF xfnnfO{ dVo ahf/ lf]qdf hf]8Psf ejgnfO{ %tnf-!& ld6/_;Dd clen]vs/0f ug{ / ;f] eGbf dfyL ePdf Structural Report kf]z ug{kg]5 . t/ cj:yf x/]L % tnf;Ddsf] klg Structural Report kf]z ug{nufpg ;lsg]5 / dfq ejg lgdf0f ;DkGg clen]vs/0f k|df0f kq lb0g].

$_ @)&@ jf}zfv !@ ut]e'sDk kl5 lgdf0f :jLs[tL glnO{sg 3/ lgdf0f u/]sf tTsfnsf] tf]sPsf] dfkb08 Pj+ejg cfrf/ ;lxtf kfngf u/]sf ejgx?sf] xsdf cg';lr ! adf]hdsf] sfuhkq kf]z u/] kZrft bf]xa/ b:t't lnO{ ejg lgdf0f ;DkGg clen]vs/0f k|df0f kq lbg].

%_ ;fljs uf]F ljsf; ;ldlt xbF :jLs[t glnsg lgdf0f ePsf ejgx?sf]xsdf tTsflng dfkb08 nfu' ePsf]eP

dfkb08 kU]sf / dfkb08 nfu' gePsfsf] xsdf j8f sfo{nosf] lzkmfl/;df xfnsf] k|rlnt b:t'/ d} ejg lgdf{0f ;DkGg clen]vs/0f k|df0fkq lbg].

^_ ;fjLssf o; gu/kflnsf / leq kg{[uf=lj=;=df 3/–ejg lgdf{0f eO{ ;DkGg k|df0f kq lng' gkg{ ;dosf 3/ ejgx?sf]xsdf ;f] ;dodf ePsf] ;8s dfkb08 5f8L lgdf{0f ePsfnf0{ ;f}xL :jLs[t sfuhftnf0{ g} :jLs[t k|Kt tnf;Dd ;DkGg k|df0fkq ;/x df{Gg].

&_ (Æ×(Æ / !@Æ×(Æsf ejgx?sf] tnf yk\g] xsdf eP{ tnfsf] dfq gSzfkf; u/]sf] t/ ;f]dfly cfzLs jf k'/f klxnf] tnf / bf];f] tnf lgdf{0f u/]sf]cj:yfdf t]a/ b:t'/ ln0{ejg lgdf{0f ;DkGg clen]vs/0f k|df0f kq lbg].

*_ klxn]:jLs[t tyf ;DkGg k|df0f kq k|Kt u/]sf ejgx?nf0{ l8hf0{g kl/jt{g jf ;jlns/0f (Retrofitting) ug{k/g]df Retrofitting Design k]z u/L k|ljlwsaf6 :ynut lg/LIf0f ubf{;fljs nDjf0{/ rf}8f0{ 7Ls b]vPdf dfq gu/ cfly{s Pj+ n]lgwf{0f u/]sf] b:t'/ ln0{:jLs[t k|fg ug{].

(_ uNofª jl/kl/sf] lf}gdf ^ ld6/ 5fl8 lgdf{0f ePsf ejgx?nf0{clen]vs/0f ug{].

!)_ clen]vs/0f lgj]bg btf{ug{kg{] uNofª gu/kflnsf lf}leqsf] sg} :yfgdf ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ug{ rfxg]JolQmn]gu/n] tf]s]sf]gu/kflnsfdf btf{ePsf l8hf0g/÷sG;N6]6 jf6 as build map l8hf0g u/f0{ l8hf0g/ 8]s (Designer Desk) dfkm{t cgnf0{g (online) df kmd{e/L ejg lgdf{0f 0hfht zfvfdf btf{sf nflu k7fpg' kg]5 . ejg lgoldt tyf clen]vs/0f k|Kt ug{ b/vf:t lbbf cg';l'r @ df pNn]v u/] adf]hdsf sfuhftx? k]z ug{kg]5 . t/ clen]vs/0f

kbf]hgsf] gS;f kf; clen]vs/0f lstfj e/L cufl8 a9fpg ;d]t ;lsg]5 .

!!_ gS;f btf{8]s (Registration Desk) df cg';l'r -@_ df pNn]v sfuhftx?sf] hfFr u/L ejg lgdf{0f ;DaGwL dfkb08 tyf ejg ;lxtf ;DaGwL k|ljlws kIf hfFr ug{ k|ljlws 8]s (Technical Desk) df k7f0g]5 .

-!@_ gS;f btf{ eP gePsf] Joxf]/f 3/wgLsf] df]jf0n÷kmf]g gDj/df hfgsf/L u/f0g]5 .

-!#_ pQm gS;f k|ljlws 8]s (Technical Desk) df hfFr -:ynut tyf sfuhft_ eO{ tTsfnLg dfkb08 hfFr u/L gS;f kf; b:t'/ a\mfpg /fhZj 8]s (Revenue Desk) df k7f0g]5 . To;kl5 ;DjlGwt gS;fjfnf jf Psf3/sf] JolQmn] gu/kflnsfn] tf]s]sf] a}+ vftfdf tf]sP adf]hdsf] gS;f kf; b:t'/ jemfpg' kg]5 . gS;fkf; b:t'/ jemfP kZrft gS;f btf{ eO{ /fhZj 8]s (Revenue Desk) jf6 yk k|s[ofsf] nflu jf8{8]s (Ward Desk) df k7f0g]5 .

-!$_ btf{ePsf]gSzf ;DaGwL sfuhft k|s[of cuf8L a9fpg ;ft lbgsf]bfaL la/f]wsf] ;'rgf -;lwof/sf]gfddf_ hf/L ul/g]5 .

-!%_ jf8{8]s (Ward Desk) af6 gS;f kmfon sfo{nosf] sd{rf/L jf ;DjlGwt gS;fjfnf jf Psf3/sf] JolQm dfkm{t\ j8f sfo{nodf k7f0g]5 . o;/L k7f0Psf] gS;f kmfon h;n]alemlnPsf]xf] ;f]JolQmsf] /]s8{ cWofjlws u/L /f\g' kg]5 . j8fdf kmfon k|Kt ePsf] ldltn] tLg lbg leq lgdf{0f ePsf] ejgaf6 ;Ldfof/ s ;f}hf0{dsf{kg{eP cfkm\hf0{dsf{k/]sf]ljj/0f vhf0{cf7f}cf}lbg leq ph'/ ug{cfpg' egL ;j} ;Ldfof/nf0{;'rgf lbg' kg]5 . olb ;Ldfof/ km]hf gk/]jf

-@_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGg ePkl5 x/]s 3/wgLn] ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGgsf] kd{f0fkq tf]sLPsf];dofjlw leq ln0f{ Sgkg]5 .
#_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f kd{f0fkq k|Kt ug{ cg';l'r ! df pNn]v eP adf]hdsf] sfuhft ;lxt lgj]bg lbgkg]5 .
-$_ pkbkmf -#_ adf]hdsf] kf|ljlws k|tj]bgdf lgdf{0f ePsf] ejg ;+rgfn] ejg ;+xtf tyf ejg lgdf{0f ;DaGwL dfkb08 k0f{ ?kdf kfngf u/]-gu/]sf] :ki6 vhf0{k|z ug{kg]5 . pQm k|tj]bgsf] cfwf/df b]xfo adf]hd ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGgsf] kd{f0f kq lb0f{g]5 M

-s_ :jLs[t gS:ff adf]hd k|rlnt ejg lgdf{0f ;8s dfkb08 / ejg ;+xtf kfngf u/]sf] eP ;f]xL Joxf]/f vhf0{ 3/wgLnf0{ :jLs[tL lagf yk lgdf{0f ug{ glbg] u/L cg';l'r– $ adf]hdsf] lgdf{0f ;DkGg kd{f0fkq hf/L ul/g]5 .

-v_ :jLs[t gS:ff adf]hd k|rlnt ejg lgdf{0f ;8s dfkb08 kfngf u/]sf] eP ;f]xL Joxf]/f vhf0{ 3/wgLnf0{ yk lgdf{0f ug{ glbg] u/L cg';l'r–$ adf]hdsf] lgdf{0f ;DkGgtfsf] kd{f0fkq hf/L ul/g]5 .

-u_ :jLs[t gS:ff tyf ejg lgdf{0f dfkb08 eGbf a9L lgdf{0f u/L clen]vs/0f ePsf] ejgsf] xsdf a9L lgdf{0f ul/P hlt ;+rgfsf] xsdf gu/kflnsfn] eTsfpg cfb]z lbPsf avt eTsfpg]u/L, yk lgdf{0f gug{ u/L cg';l'r–$ adf]hdsf] lgdf{0f ;DkGgtfsf] kd{f0fkq hf/L ul/g]5 .

-%_ kf|ljlwsaf6 k]z u/]sf] k|tj]bg ;lxt ejg lgdf{0f ;DkGgtfsf]kd{f0fkq hf/L ug{ejg lgdf{0f 0hfht

gu/kflnsfdf k7f0g]5 .
-!(_ pkbkmf -!*_ adf]hd gu/kflnsfdf cfPsf] gS;f kmfon ejg lgdf{0f 0hfht zfvfdf k|Kt ePkl5 cfjZos b]vP ;DjlGwt kf|ljlws jf6 k'g{ r]shfF u/L kmfon lkmtf{ cfPsf] ldltn] !! cf}-P3f/_cf} lbgleq ejg lgoldt tyf clen]vs/0fsf nfuL cg';l'r–% adf]hdsf] 9fFfdf ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ul/lbg' kg]5 .
-@)_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f b/vf:t btf{ u/]sf] ldltaf6 ejg lgoldt tyf clen]vs/0f u/L kd{f0f kq pknAw u/fpg a9Ldf lt; lbg cjlwdf pknAw u/f0{g]5
@!_ gSzf lgoldt tyf clen]vs/0fsf nfuL 5§} b/vf:t kmf/fd -k':tLsf_ sf]Joj:yf ul/g]5 . ;f]b/vf:t kmf/fd -k':tLsf_ sf]dNo ?=!)))– sfod ul/Psf]5 .
@@_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0fsf nfuL of]sfo{jlw z? ePsf]ldltn]# dlxgfsf] Dofb xg]5 . t/ of] Dofb leq gofF3/ agfpg k/]df gS;f kf; u/]/ dfq agfpg' kg{[.
@#_ gu/kflnsfsf] ;'rgf cg';f/ clen]vs/0f ug{gcfpg] JolQm jf ;+yfnf0{ xfn;Dd gu/kflnsfaf6 kbfg ul/Psf];]f ;ljwf s6f}tL ul/g]5 .

kl/R5]b –#
af6f];DalGw Joj:yf

-!_ gfkLgS:ff jf nut s§f u/]sf]lkmN8sf]af6f] hlgPsf]df ;f] adf]hd g}af6f] sfod xg]5 . af6f]sf] cj:yf -nDaf0, rf}8f0{ gfkL gS:ff jf lkmN8df km/s k/]df gfkL gS:ff adf]hd ul/g]5 . k|rlnt dfkb08 cg';f/ lkmN8df af6f]/x]sf] t/ gfkL gS:ffdf ;f]adf]hdsf]af6f] ePsf] gb]vP af6f]df kbf{u ePsf] hUufsf] ;DalGwt hUufwgLsf] pkl:yltdf lnlvt ;xdtL u/f0{ j8f

sfoff{nosf] l;kmf/L;df lkmN8sf] af6f]hf0{ cfwf/ dfGg ;lsg]5 .

-@_ lghL hUufnf0{ af6f] bl]vf0 lgoldt tyf clenl]vs/0f ug{kg]{ eP ;Dalwt hUufwgL j8f sfoff{nodf pkl:yt eO{ 8f cWolf jf lghn]tfs]sf]

;b:osf] /fx]j/df ;gfvt ePsf] dGhl/gfdf kl]z ug{ kg]5 . o;/L gfkL gS:ffdf af6f] gePsf] t/ lkmN8df lghL hUufaf6 af6f] bl]vf0{ lgoldt tyf clenl]vs/0f ug{kg]{ cj:yfdf :yfgLo ;fw ;hwof/ / hUufwgLsf] pkl:yltdf ;h{dg d'rNsf ug{kg]5 .

-#_ gfkL gS:ffdf af6f] gePsf] t/ /flhgfdfsf] sfuh, nfnkl'hf{ jf cGo hUuf ;DjlGwt sfuhftx?df af6f] /x]sf]eP ;f]af6f]hf0{;fw ;lwof/

/ hUuf wlgsf] pkl:ytLdf ;/h{dg ul/ ;f]sf] cfwf/df gS;f kf; ul/g]5 .

-$_ gfkL gS;fdf af6f] gbl]vPsf] t/ cl3bl]v rng rNtLdf 3/dgL÷dfyL af6 cfjthfjt ug{ af6f] /x]5 eg] ;f] af6f]hf0{cfwf/ dfgL lgoldt tyf clenl]vs/0f ul/g]5 . cl3bl]v 3/dgL af6f] lyof]÷lyPg eGg] ljifodf ljjfb k/]df j8f sfoff{nosf] pkl:yltdf ;h{dg d'rNsf u/L ;h{dgdf pNnl]vt Joxf/f adfl]hd j8f lzkmfl/z cg';f/ ul/g]5 . t/ af6f]sf] rf}8f0 slDtdf ! ld6/sf] xg]kg]5 .

-%_ gfkL gS:ffdf ;fj{hlgs, klt{ gbL psf;, u7L cflb hlgPsf] jf sg}JolQmsf] xs eflu jf :jfldTjdf g/x]sf] ;fj{hlgs ks[tsf] hUuf bl]vg] t/ lkmN8df To:tf hUuf af6f]sf] ?kdf cl3bl]v kbfl]u ul/b}cfPsf] bO{ jf bO{eGbf a9L :yfgLo jfl;Gbfx? ;f] af6f] kbfl]u u/L cfjthfjt ul//x]sf] bl]vP / ;f]xL af6f]hf0{ bl]vf0 o;cl3 o; sfoff{noaf6 gS;f ;dl]t kf; eO/x]sf] /x]5 eg] j8f

sfoff{noaf6 :yfgLo jfl;Gbfx?sf] pkl:yltdf ;h{dg d'rNsf u/L ;h{dgaf6 af6f] /x]sf] kdf0ft eP To:tf] af6f]hf0{;h{dg Joxf/f, j8fsf]l;kmfl/;, o; cl3 ;f]xL rng rNtLsf] af6f]hf0{bl]vf0{c? sf]xL s;}sf] gS:ffkf; u/]sf] kdf0f sfuh ;dl]tsf]cfwf/df To:tf] af6f] bl]vf0{ ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f ul/g]5 .

-^_ gfkL gS;fdf shf] jf kfgL nl]fg] efu bl]vPsf] t/ lkmN8df af6f] lgdf0f{ u/L cl3bl]v af6f]sf] ?kdf rng rNtL eO{;f]xL af6f]hf0{bl]vf0 o;cl3 o; sfoff{noaf6 gS:ffkf; ;dl]t ePsf] /x]5 eg] ;h{dg d'rNsf u/L j8fsf]l;kmfl/;sf]cfwf/df /fhsf'hf] vf]hf, vf]N;f cflb hgf0{;f] adfl]hds}dfkb08 cg'?k ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f ul/g]5 .

-&_ gfkL gS;fdf vf]hf hlgPsf] t/ lkmN8df xfn pQm vf]hf 5fkL af6f]sf]

?kdf kbfl]u e}/x]sf];f]xL af6f]hf0{bl]vf0 o; sfoff{noaf6 o; cl3 gS;fkf; ul/Psf] ePtfklg To:tf] vf]hf 5f]lg] tyf vf]hf 5f]kPsf] efunf0{af6f] bl]vf0{ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f xg]5g . vf]hfsf] dfkb08 cg';f/ vf]hf hgf0{b'j}tkm{sf] lsgf/fnf0{uf/]6f] af6f] dfgL ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f ug{;lsg]5 .

kl/R5]b $
ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f ;DkGgsf]kdf0fkq ;DaGwL Joj:yf

ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f ;DkGg kdf0fkq lngkg]{M

-!_ gu/kflnsfn] ejg lgoldt tyf clenl]vs/0f sfo{ ;DkGg eP kZrft lgoldt tyf clenl]vs/0f ;DkGg kdf0fkq hf/L ug]5 .

cg';l'r–@

ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGgtfsf] kdf0fkq kl/Kt ug{kl]z ug{kg]{cfjZos sfuhftx?

-s_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGgtfsf] kdf0fkq kfpFeGg] Aoxf/f sf] gS;fjfnfsf] lgjbg

-v_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ePsf] ejgsf] ;Dej eP ;Dd rf/}tkm{b]vg]u/L lvlrPsf] kmf]6fx? .

zfvfsf ;DjlGwt sd{rf/Lx?n] kdlv kzf;sLo clwsf[t jf lghn] clwsf/ k[ofofhg u/]sf] clwsf/L ;dIf kz ug{kg]5 . ejg lgdf0f ;DkGgtfsf] kdf0fkq hf/L ug[;DaGwL Joj:yf pkbkmf -$_ adf]hd xg]5 .

-^_ ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGgtfsf] kdf0fkq lgjbg kz ePsf] ldltn] a9Ldf #) -lt;_ lbgleq hf/L ul/g]5 .

-&_ k"j{:jLsf[t gS;fsf] sh Ifqkmnsf] @) Ü Ifqkmn;Dd dfkb08 cg'sh xg]u/L yk lgdf0f ePsf] ejgsf] xsdf yk Ifqkmn vh]sf] kmhf/ Knfg (Floor Plan) dfq kz u/]df ejg lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGg kdf0fkq hf/L ug{;lsg]5 .

-*_ k"j{:jLsf[t sh Ifqkmnsf] @) Ü Ifqkmn eGbf a9L lgdf0f u/]sf] ejgsf] xsdf gS;fkf;÷tNnf yk ;DjGwL ks[of k"f ug{kg]5 . ejg lgdf0f ;DaGwL dfkb08 / ejg ;lxtf cg'sh ag]sf] ejgsf] gS:ffkf; ug{kg[

-(_ o; gu/kflnsf leqsf k[os 3/sf] 3/ gDa/ gu/kflnsfaf6 kbfg ubf{ j8f jf 6fn cg';f/sf] sf8 lbO{3/sf] gDa/ kbfg ul/g]5 . k[os 3/ wlgn] cf^gf] 3/ cufl8 3/ gDa/ 6f:gkg]5 .

kl/R5]b–%

ljljw

-!_ **ejgsf] kbf{hg kl/jt{g ;DaGwL Joj:yf** M ejg lgdf0f ug{ lnPsf] :jLs[tdf km/s kf/L cGo kbfhgdf ejg kbfu ug{ lgjbg k/]df kfljlwsjf6 ;fljssf] :jLs[t gS;f;F xfn lkmN8df lgdf0f ePsf] ejg;F thgfTds ljZn]f0f u/L ejgsf] kbf{hg kl/jt{g ug{rfx]sf] dfkb08

cg';f/ lgld{ ejg /x]-g/x]sf] olsg u/L :ki6 /fo ;lxtsf] k|tjbg kz ug{kg{5 . k|rlnt dfkb08 cg';f/ kbf{hg kl/jt{g ug{ ;lsg] eP gS;f tTsflng ;dodf To:tf] k|s[tsf] gS;fkf; ubf{ nf!g] b:tÚ lt/L ejgsf] kbf{hg kl/jt{g ug{ ;lsg]5 .

-@_ **k|ljlws ;ldlt ;dlf kz ul/g]** ejg lgoldt tyf clen]vs/0fsf nfuL kz ePsf Plinth Area !%)) ju{km6 / ejgsf] hDdf lf{kmn &%)) ju{km6 eGbf dfly Pj+%-kfF_ tnf eGbf dfly ePsf ejgx? gu/sf] k|ljlws ;ldltaf6 r]shfF u/L l;kmfl/; eP cg';f/ lgoldt tyf clen]vs/0f ;DkGg kbf{0fkq hf/L ul/g]5 . lgoldt tyf clen]vs/0fdf ;DkGf{ sfuhkqx? gu/sf] gSzf clen]v System df clgjfo{ Entry ug{kg{5 .

-# **afwf c8\sfp k\sfpg] clwsf/** o; sfo{jlw sfof{jogsf] qmddf sg}afwf c8\sfp kg{ cfPdf gu/ sfo{kflnsfn] afwf c8\sfp k\sfpg ;Sg]5 .

-$_ gS;f l8hf0g ul/lbgkg] dfly pNn]v t As Build Map gu/n] tf]s]sf] ;l'rs[t sG;N6]g;L dfkm{t jf cGo k|flalwsaf6 tof/ ug{ nuf0{g]5 . To;/L tof/ kf/]sf] gS;f afkt eO{tnf Ps xhf/sf b/n] / To; kl5 k|ttnf yk kfF ;osf b/n]gu/kflnsfaf6 Psdl7 eQmfgL lb0{g]5 .

ejg lgoldt tyf clen]vs/0f cgdlt k|Kt ug{kz ug{ kg{[cfjZos sfuhftx?

!= hUuf wgL kbf{0fk\hf{sf] kbf{0ft k|tlnlk ! k|t
@= rfn' cfly{s jif{ Ddsf] dfnkf]t÷3/hUuf s/ lt/]sf]/l;bsf] k|tlnlk #= gful/stf kbf{0fkqsf] kbf{0ft k|tlnlk ! k|t
$= lsQf gDa/ :ki6 ePsf] gfkLsf] kbf{0ft gS;f ! k|t
%= kf; ul/g]3/sf] As Build Map -l8hf0g/ / gS;fjfnfsf] x:tfIf/ ;lxt_ @ k|t
^= gu/kflnsfdf ;lrs[t l8hf0g{/sf] 0hfht kqsf] gljs/0f ;lxtsf] km{6f{sk ! k|t
&= d~hÚLgfdf ln0{ ejg clen]vs/0f ug{ ePdf gS;fjfnfn] ;DalGwt j8f cWolf jf tf]sPsf] ;b:osf] /f{xj/df ePsf] d~hÚLgfdfsf] ;Ssn ! k|t
*= ejg lgoldt tyf clen]vs/0f xg] hUuf (Site) df kUg]af6f] k|6 gePdf af6f] kbf{0ft xg] u/L j8f sfof{nosf] l;kmfl/; -u7Lsf] hUuf eP jf6f]sf] nflu lsQfsf6 gxg] t/ lkmN8df jf6f] eP u7Lsf]l;kmfl/z_ ! k|t
(= gS;fjfnf cfkm"pkl:yt xg g;Sg] ePdf Psf3/sf] JolQm jf sfgg" adf]hdsf] clwsf/ k|Kt JolQmsf] kbf{0ft gful/stfsf] k|tlnlk ! k|t
!)= As Build Map df Knfg Of{ne]g, ;f08 Knfg / nf]s]g Knfg :ki6 ePsf]gS;f xg' kg{5 .
!!= ;+yfut÷Jofkf/Ls ejgsf] nflu kz ug{kg{yk sfuhftx? ! k|t
-s_ pBf]u btf{kbf{0f kqsf]k|tlnlk ! k|t
-v_ VAT/PAN btf{kbf{0fkqsf]k|tlnlk ! k|t
-u_ k|Gw–kq tyf lgodfjnLsf]k|tlnlk ! k|t
-3_ gu/kflnsfdf Joj;fo btf{ePsf]kbf{0fkqsf]k|tlnlk ! k|t
-ª_ ;+yfsf]lg0f{o k|tlnkL ! k|t

cg';l'r–#

kq ;Vof M ldlt M =======÷=====÷=====
rnfgL g=M

lnlvtd uNof{ª gu/kflnsf j8f g= ========= a:g] >L =========== sf] gflt÷gfltgL aX'f/L >L=============================sf] 5f]/f÷5f/LkTgL >L ======================gfddf :of{ªhf lhNnf uNof{ª gu/kflnsf j8f g= ==== cGtu{t ======== 6f]n ============= dfu{df d/f}+xfdf] gfddf /x]sf] ls=g= ================lf]qkmn ============== au{ld6/÷lkm6 hUufdf ldlt ========df gS;f lgdf{0f u/L a;f]af; ub{[cfPsf]/ pQm 3/sf]ldlt========df gS;f kf;sf nfuL gS;f kf]z dfq c:yfoL :jLs[t÷:yfoL :jLs[t÷cfb{zs ;DkGg k|dfl0ft–kq lnPsf] ljgf gS;f kf; k|qmof lgdf{0f u/]sf] ejgsf nfuL lgoldt tyf clen]vs/0f ug{ uNof{ª gu/kflnsfdf ldlt ========df lgj]bg btf{ u/fO{ uNof{ª gu/kflnsfsf k|fljlws af6 lkmN8 lg/LIf0f u/fpbf xfn hDdf ================ju{ ld6/÷lkm6 lgdf{0f ePsf] blvPsfdf ;f] dWo] ===================ju{ ld6/÷lkm6 :jLs[t gS;f cg';f/ ePsf] / afls ========================ju{ ld6/÷lkm6 ;fljs ;8s dfkb08 cg';sh lgdf{0f gePsfn] uNof{ª gu/kflnsf gS;f clen]vs/0f sfo{ljlw–@)&& adf]lhd uNof{ª gu/kflnsf sfof{noaf6 cfjZos k/]sf]af]hfdf eTsfPdf d]/f] dGh'/L 5 . ;fy}xfn lgdf{0f ePsf] ;+/rgf eGbf yk ejg lgdf{0f ePsf] ;+/rgf eGbf yk ejg lgdf{0f ug{[5g elg of] salnot ;tg{fdf u/L kf]z u/]sf]5' . Dffly pNn]lvt Joxf]/f eGbf cGoyf xg uPdf k|rnLt sfgg adf]lhd ;xhf aemfpnf egL tklznsf ;fIfLx?sf /f]x/df ;xL 5fk ug{[ejg lgdf{0f stf{af6 M

gfd M

;lx M

bf= af=

;fIfLx?

!==

@==

Olt ;Dat @)&& ;fn ==========dlxgf ============ut]==========zed .

cg';r-$

=============af6f]============dfu{===========>ldfg\÷>ldtL÷;'>L==========
================================sf] uNofª gu/kflnsf j8fg+=========
6f]n÷7fpF lgDg adf]lhd===lgdf{0f
ePsf]3/sf]lgoldt÷clen]vs/0f kbf0f–kq hf/L ul/Psf]5 .
!= hUufsf]laa/0f M
uNofª gu/kflnsf================j8f g+ -;fljs_ ==========xfnsf]
j8f g+======================lsQf g+==================If]qkm===============
=========df lgdf{0f ePsf]3/sf]gfk nDafO{============== rf}8fO{==========
prfO{==
@= rf/ lsNnf k'{===========klZrd============pQ/==========blIf0f===========
#= 3/wgLsf]gfd, y/, atg M
$= 3/wgLsf]afa', kltsf]gfdy/, atg
%= lgdf{0fsf]lsl;d hf]8fO{===================== 5fgf ======================
^= s_ ;fljssf]gS;f kf; kbf0fkq g+=================ldlt ============
v_ gS;f lgoldt÷clen]vs/0fsf nfuL b/vf:t ldlt M @)============
&= ejgsf]kbf]hg ===
*= ejgsf]ljj/0f ===

l;=g+	tnf	k'{l:jst ldfkb08 adf]hdsf] If]qkm	k'{l:jst ldfkb08		hDdf ;DkGg lgoldt÷cclen]vs/0f If]qkm
			;flas ;8s cg';f/ ePsf] If]qkm	;flas ;8s cg';f/ gePsf] If]qkm	
!	el'dut÷ cw{el'dut				
@	e'0{tnf				
#	klxnf] tnf				
$	bf];f] tnf				
%	t];f] tnf				
^	rf}yf] tnf				

(= 3/ agfpsf]Kn6 ;u+ hf]8Psf]af6f] jf cGo af6f]sf nfuL
s'Nff/ ljfaf6 ;fljsdf 5f8g' kg[. b'/L==========================
!)= lahnLsf tf/ glhs ePdf ;fljs 5f8g' kg[b'/L
=====================5f8]sf]b'/L==============efN6===============
!!= gbL lsgf/f eP To;sf nfuL ;fljs 5f8g' kg[b'/L
====================5f8]sf]b'/L ============gbLsf] gfd============
!@= lgsf; ;DaGwL -9n jf ;]km6L 6\ofÍL_ 5
================5g\===================
!#= shf] gx/ ROW sf] lsgf/faf6
-s_ ;fljsdf 5f8g kg[b'/L=========================
-v_ 5f8]sf]b'/L==================
!$= cGo sg'}ljj/0f
!%= sfo{kflnsf a}7ssf]lg0f{o ldlt M ======================

=========================	=========================	=========================
:ynut lg/LIf0f	hfrF ug[	kbf0f–kq lbg]
;a–OlGhlgo/	OlGhlgo/	kbfv k|zf;lso clws[t

3/ wgL k|tlgwLsf] ;xL M

kbfl0ft ldlt M @)&& efb|=== ut]k|sfzg ldlt M @)&& efb|=== ut]

cf1fn]
kbfv k|zf;lso clws[t

(च) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्वन गर्नु पर्ने छ । समितिमा कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।

(छ) एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एकजना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।

(ज) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरुको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिने छ ।

(झ) उपभोक्ताहरुको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजनाहरु उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।

(ञ) उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्ने काम समिति आफैंले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा सस्थालाई ठेक्कामा दिई गर्न गराउन पाइने छैन ।

(ट) कार्यालयले आयोजना सञ्चालन एवम् कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समितिको अभिलेख **अनुसूची** १ बमोजिमको ढाँचामा व्यवस्थित गर्नु पर्नेछ ।

५. **उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता:**

(१) उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

(क) सम्वन्धित आयोजना क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा

(ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको

(ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको

(घ) सरकारी बाँकी बक्यौता वा पेश्की फछ्र्यौट गर्न बाँकी नरहेको

(ङ) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको

(२) दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न पाईने छैन ।

६. **उपभोक्ता समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार:** उपभोक्ता समितिको काम कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्ने,

(ख) उपभोक्ताहरुलाई कार्यालयबाट प्राप्त सूचना तथा मार्ग दर्शनको जानकारी गराउने,

(ग) सम्झौता बमोजिम कार्य शुरु गर्दा कार्यालयबाट आवश्यक निर्देशन प्राप्त गर्नु पर्ने भए प्राप्त गरेर मात्र शुरु गर्ने,

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 !   jif{@)&$;ª\Vof @!   ldlt @)&$.!!.@!

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&$.!!.@%

गल्याङ नगर कार्यपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७

uNofª gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
:ofªhf
u08sL k|b]z

प्रस्तावना

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्रको विकास निर्माण सम्वन्धि कार्य संचालनको लागि गल्याङ नगरपालिकाले उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकोले गल्याङ नगरपालिकाको केही कानून तर्जुमा र व्यवस्थापन गर्न बनेको Pg २०७४ को दफा .... बमोजिम गल्याङ नगरपालिकाको कार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस कार्यविधिको नाम गल्याङ नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:—

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले उपभोक्ता समितिको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(ख) "आयोजना" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका वा सो अन्तरगतको वडावाट पूर्ण वा आंशिक लागत साझेदारीमा सञ्चालित योजना वा कार्यक्रम वा आयोजना वा परियोजनालाई सम्झनु पर्छ। र यसले गल्याङ नगरसभाबाट स्वीकृत भएको गैर सरकारी संघ सस्था, गैर नाफामूलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाको आयोजना समेतलाई जनाउनेछ।

(ग) "उपभोक्ता" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने आयोजना सञ्चालन हुने क्षेत्र भित्रका व्यक्तिलाई जनाउछ।

(घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि उपभोक्ताले आफूहरू मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ।

(ङ) "कार्यालय" भन्नाले गल्याङ नगरकार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँछ। सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाई बुझाउनेछ।

(च) "कार्यपालिका" भन्नाले गल्याङ नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(छ) "ठूला मेशिनरी तथा उपकरण" भन्नाले वातावरणलाई अत्यधिक ह्रास पुर्याउने प्रकृतिका ठूला मेशिनरी, उपकरण (बुलडोजर, एक्साभेटर जस्ता) र श्रममूलक प्रविधिलाई विस्थापित गर्ने खालका मेशिनरी तथा उपकरण सम्झनु पर्दछ।

(ज) "पदाधिकारी" भन्नाले उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(झ) "वडा" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका भित्रका वडालाई सम्झनु पर्दछ।

(ञ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले आयोजना सञ्चालन भएको वडाको वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(ट) "सदस्य"भन्नाले उपभोक्ता समितिका सदस्यलाई जनाउनेछ र सो शब्दले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई समेत जनाउनेछ।

(ठ) "सम्झौता"भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यालय र उपभोक्ता समितिबीच भएको लिखित करारनामा वा कबुलियतनामालाई जनाउनेछ।

३. **कार्यविधिको पालना गर्नुपर्नेः** (१) गल्याङ नगरपालिका भित्र कार्यान्वयन हुने आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन,मर्मत सम्भार कार्य गर्नको लागि गठन हुने उपभोक्ता समितिले पूर्णरुपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ।

(२) कुल लागत रु १ करोडसम्म भएको तथा स्थानीय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने आयोजनाको कार्यान्वयन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिनेछ।

परिच्छेद-२

उपभोक्ता समितिको गठन र सञ्चालन

४. **उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) उपभोक्ता समिति गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(क) आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरुको आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित आयोजना स्थलमा नै सातदेखि एघार (७ देखि ११ जना) सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ।

(ख) समिति गठनको लागि आम भेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको बिषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन (७) दिन अगावै सार्वजनिक रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ।

(ग) UNofa नगरपालिका स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ।

(घ) वडा स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा सम्वन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयले तोकेको कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ।

(ङ) उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी कार्यालयको प्रतिनिधिले गराउनु पर्नेछ।

(ङ) लगत राख्नु पर्नेः उपभोक्ता समितिबाट हुने कामको सम्झौता बमोजिमको समय, लागत र गुणस्तरमा सम्पन्न हुन नसकेमा सम्वन्धित प्राविधिक कर्मचारीलाई सचेत गराउने र प्रकृति हेरी आवश्यकता अनुसार कारवाही गर्न सक्नेछ । त्यस्ता उपभोक्ता समितिको लगत राखी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई निश्चित समयसम्मको लागि अन्य उपभोक्ता समितिमा रही काम गर्न निषेध गर्नेछ ।

१३.अनुगमन समितिको व्यवस्था:(१) आयोजना तोकिएको गुणस्तर, परिमाण र समयमा सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी आयोज्नाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न दफा ४ (१) (क) बमोजिमको भेलाबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक अनुगमन समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(२) अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) आयोजनाको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा, व्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ख) आयोजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका अनुसार काम भए नभएको यकीन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने,

(ग) आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद- ४
विविध

१४. अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिने:यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह,सामुदायिक संस्था जस्तै सामुदायिक वन, सामुदायिकस्तरका सहकारी संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषि समूह, कानुन बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरुबाट स्थानीय उपभोक्ताहरुको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा यस्ता संस्थाहरुबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य संचालन गर्न/गराउन सकिने छ ।

१५. सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिले आयोजनाको सुपरिवेक्षण, अनुगमन/निरीक्षण गर्न कार्यालयबाट आएको अनुगमन समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई आवश्यक विवरण उपलव्ध गराउने तथा आयोजनास्थल अनुगमनको लागि सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

१६. उपभोक्ता समितिको दायित्व:उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा कार्यालयले तोकेका शर्तहरुको अतिरिक्त निम्न दायित्व वहन गर्नु पर्नेछ ।

(क) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत सम्भार गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कार्य,

(घ) शउपभोक्ता समितिको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरुको कार्य विभाजन र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने,

(ङ) उपभोक्तासमितिका सदस्यहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

(च) सम्झौता बमोजिमको कामको परिमाण, गुणस्तर, समय र लागतमा परिवर्तन गर्नु पर्ने देखिएमा कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने,

(छ) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद - ३
कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन

७. आयोजना कार्यान्वयनः

(१) कार्यालयले आ.व. शुरु भएको १५ दिन भित्र उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने आयोजना, परियोजना र कार्यक्रमहरु पहिचान/छनौट गरी कार्यान्वयन योजना बनाउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन पश्चात आयोजनाको ड्रईङ, डिजाईन र लागत अनुमान (नेपाली भाषामा तयार गरिएको) स्वीकृत गरी उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि उपभोक्ता समिति र कार्यलयबीच अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।

(३) आयोजनाको प्रकृति हेरी कार्यालयले लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात (नगद वा श्रमदान वा बस्तुगत) तोक्नु पर्नेछ ।

८. आयोजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरुः (१) उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा तपशिलमा उल्लिखित कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ

(क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि

(ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुको नागरिकताको प्रतिलिपि

(ग) आयोजनाको लागत अनुमान विवरण

(घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवारपदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय

(ङ) आयोजनाको कार्यान्वयनको कार्य तालिका ।

(च) खाता सञ्चालन गर्ने पदाधिकारी तोकिएको निर्णय र खाता सञ्चालनको लागि आवश्यक कागजातहरु

९. उपभोक्ता समितिको क्षमता विकासः (१) कार्यालयले आयोजनाको कार्यान्वयन अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई निम्न विषयमा अभिमुखिकरण गर्नु पर्नेछ

(क) उपभोक्ता समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार,

(ख) सम्पादन गर्नु पर्ने कामको विवरण, काम सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि, लागत र उपभोक्ताको योगदान

(ग) निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर र परिमाण

(घ) खरिद, रकम निकासा प्रकृया, खर्चको लेखाकंन र अभिलेख व्यवस्थापन

(ङ) कार्यान्वयन र अनुगमन प्रकृया

(च) सार्वजनिक परीक्षण, योजनाको फरफारक र हस्तान्तरण

(छ) अन्य आवश्यक विषयहरु।

१०. खाता सञ्चालनः

(१) उपभोक्ता समितिको खाता कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ।

(२) समितिको खाता अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव गरी तीन जनाको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ। खाता सञ्चालकहरु मध्ये कम्तिमा एकजना महिला हुनु पर्नेछ।

११. भुक्तानी प्रकृयाः

(१) आयोजनाको भुक्तानी दिंदा उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको बैक खातामार्फत दिनु पर्नेछ । उपभोक्ता समितिले एक व्यक्ति वा सस्थालाई एकलाख भन्दा माथिको रकम भुक्तानी गर्दा चेक मार्फत मात्र गर्नु पर्नेछ।

(२) उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता बमोजिमको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र अन्य आवश्यक कागजातको आधारमा किस्तागत र अन्तिम भुक्तानी दिईनेछ।

(३) उपभोक्ता समितिले सम्पादन गरेको काम र भएको खर्चको विवरण समितिको बैठकबाट निर्णय गरी भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजात सहित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ।

(४) आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी हुनु भन्दा अगावै कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ

(५) आयोजना सम्पन्न भई फरफारक गर्नु भन्दा अगावै उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रुपमा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा अनुसूची ३ बमोजिम हुनेछ।

(६) उपभोक्ता समितिले आफूले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

(७) आयोजनाको कुल लागत रु ३ लाख भन्दा बढी भएका आयोजनाहरुको हकमाउपभोक्ता समितिले काम शुरु गर्नु भन्दा अगावै आयोजनाको नाम, लागत, लागत साझेदारीको अवस्था, काम शुरु र सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि समेत देखिने गरी तयार गरिएको अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा आयोजना सूचना पाटी आयोजना स्थलमा राख्नु पर्नेछ

(८) उपभोक्ता समितिलाई सम्बन्धित कार्यालयले ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान तयार गर्ने, प्राविधिक सल्लाह दिने, जाँचपास गर्ने लगायत अन्य प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ । आयोजना कार्यान्वयनको समयमा कुनै कारणबाट कार्यालयले प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउन नसकेमा सम्झौतामा उल्लेख गरी तोकिएको खर्चको सीमा भित्र रही उपभोक्ता समितिले करारमा प्राविधिक नियुक्त गर्न वा प्राविधिक सेवा लिन सक्नेछ। तर, ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र भुक्तानी सिफारिसको कार्य कार्यालयबाट नै हुनेछ।

(९) उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने आयोजनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि, सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमनसमितिको हुनेछ।

(१०) अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति, प्राविधिक कर्मचारी र सम्बन्धित कर्मचारीलाई सभाको निर्णय बमोजिम वार्षिक रूपमा उचित पुरस्कार प्रदान गर्न सकिनेछ।

(११) तोकिएको समयमा उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा, सम्झौता हुन नसकेमा वा सम्झौताको शर्त बमोजिम कार्य सम्पादन हुन नसकेमा कार्यालयले अन्य प्रकृयाद्वारा काम गराउन सक्नेछ।

१२. निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नु पर्नेः उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजना गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु सम्वन्धित उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ। गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नको लागि अन्य कुराहरुको अतिरिक्त निम्न विषयहरु पूर्ण रुपमा पालना गर्नु पर्नेछ।

(क) निर्माण सामाग्रीको गुणस्तरः निर्माण सामाग्री ड्रइङ डिजाईन र स्पेसिफिकेसन बमोजिमको गुणस्तर कायम गर्नु पर्नेछ।

(ख) निर्माण विधि र प्रकृयाको गुणस्तरः निर्माण विधि र प्रकृया कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्नेछ

(ग) निर्माण कार्यको दिगोपनाः उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएको योजनाको दिगोपनाको लागि सम्वन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।

(घ) गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारीः उपभोक्ता समिति मार्फत हुने कामको निर्धारित गुणस्तर कायम गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यको लागि कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको हुनेछ।

ग) बस्तुगत अनुदानको विवरण   सामाग्रीको नाम   एकाई

१. संघबाट

२. प्रदेशबाट

३. स्थानीय तहबाट

४. गैह्रसरकारी संघसंस्थाबाट

५. विदेशी दातृ संघ संस्थाबाट

६. उपभोक्ता समितिबाट

७. अन्य निकायबाट

घ) आयोजनाबाट लाभान्वित हुने:

१. घरपरिवार संख्याः

२. जनसंख्याः

३. संगठित संस्थाः

४= अन्यः

३. उपभोक्ता समिति÷समुदायमा आधारित संस्था÷गैह्रसरकारी संस्थाको विवरणः

क) गठन भएको मितिः

ख) पदाधिकारीको नाम र ठेगाना (नागरिकता प्रमाणपत्र नं. र जिल्ला)

१. अध्यक्ष

२. उपाध्यक्ष

३. कोषाध्यक्ष

४. सचिव

५. सदस्य

६. सदस्य

७. सदस्य

ग) गठन गर्दा उपस्थित लाभान्वितको संख्याः

(ख) आयोजना कार्यान्वयनबाट पर्न सक्ने वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,

(ग) अन्य आयोजनाहरुसँग अन्तरसम्बन्ध कायम गर्नुपर्ने,

(घ) असल नागरिकको आचरण पालना गर्नुपर्ने।

(ङ) उपभोक्ता समितिले आयोजनाको फरफारकको लागि कार्यालयमा कागजात पेश गर्दा अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा आयोजनाको भौतिक तथा वित्तिय प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७.मापदण्ड बनाउन सक्ने:(१) आयोजनाको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि कार्यालयले अनुगमन, मुल्याङ्कन गरी सम्वन्धित उपभोक्ता समितिलाई सल्लाह, सुझाव र आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिने तथा समन्वय गर्नु पर्नेछ

(२) उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजनाको प्रकृति हेरी गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने प्रयोजनको लागि कार्यालयले थप मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची १

(कार्यविधिको दफा ४ (१) ट संग सम्बन्धित)

उपभोक्ता समितिको लगत

.........गाउँ/नगर/उपमहानगर/महानगरपालिका

आ.व.

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम र ठेगाना	पदाधिकारीको नाम र सम्पर्क नं.				गठन मिति	बैंकको नाम	खाता नं.
		अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	सचिव	कोषाध्यक्ष			

अनुसूची २

कार्यविधिको दफा ७(२) सँग सम्वन्धित)

.......गाउँपालिका÷नगरपालिका

योजना सम्झौता फाराम

१. सम्झौता गर्ने पक्ष र आयोजनाः

क) उपभोक्ता समितिको विवरणः

१. नामः

२. ठेगानाः

ख) आयोजनाको विवरणः

१. नामः

२. आयोजना स्थलः

३ उद्देश्यः

४. आयोजना सुरु हुने मितिः

२. आयोजनाको लागत सम्वन्धि विवरणः

क) लागत अनुमान रु

ख) लागत व्यहोर्ने स्रोतहरु

१. कार्यालयः

२. उपभोक्ता समितिः

३. अन्यः

मात्र कार्य गराउनु पर्नेछ । यसरी लागत अनुमान संशोधन नगरी कार्य गरेमा उपभोक्ता समिति÷समुहनै जिम्मेवार हुनेछ ।

१३. उपभोक्ता समितिले काम सम्पन्न गरिसकेपछि बाँकी रहन गएका खप्ने सामानहरु मर्मत संभार समिति गठन भएको भए सो समितिलाई र सो नभए सम्वन्धित कार्यालयलाई बुझाउनु पर्नेछ । तर मर्मत समितिलाई बुझाएको सामानको विवरण एक प्रति सम्वन्धित कार्यालयलाई जानकारीको लागि बुझाउनु पर्नेछ ।

१४. सम्झौता बमोजिम आयोजना सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानीको लागि कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताव, प्रमाणित विल भरपाई, योजनाको फोटो, सम्वन्धित उपभोक्ता समितिले आयोजना संचालन गर्दा भएको आय व्ययको अनुमोदन सहितको निर्णय, उपभोक्ता भेलाबाट भएको सार्वजनिक लेखा परीक्षणको निर्णयको प्रतिलिपी तथा सम्वन्धित कार्यालयको वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अन्तिम किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. आयोजना सम्पन्न भएपछि कार्यालयबाट जाँचपास गरी फरफारकको प्रमाणपत्र लिनु पर्नेछ । साथै आयोजानाको आवश्यक मर्मत संभारको व्यवस्था सम्वन्धित उपभोक्ताहरुले नै गर्नु पर्नेछ ।

१६. आयोजना कार्यान्वयन गर्ने समुह वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगती प्रतिवेदन अनुसूची ६

४. आयोजना सञ्चालन सम्वन्धि अनुभवः

५.उपभोक्ता समिति समुदायमा आधारित संस्था÷गैह्रसरकारी संस्थाले प्राप्त गर्ने किस्ता विवरणः

किस्ताको क्रम	मिति	किस्ताको रकम	निर्माण समाग्री परिमाण	कैफियत
पहिलो				
दोश्रो				
तेश्रो				
जम्मा				

६. आयोजना मर्मत संभार सम्बन्धी व्यवस्था

क)आयोजना मर्मत संभारको जिम्मा लिने समिति÷संस्थाको नामः

ख) मर्मत सम्भारको सम्भावित स्रोत (छ छैन खुलाउने)

☐ जनश्रमदानः

☐ सेवा शुल्कः

☐ दस्तुर, चन्दाबाट

☐ अन्य केही भएः

सम्झौताका शर्तहरु

उपभोक्ता समितिको जिम्मेवारी तथा पालना गरिने शर्तहरुः

१. आयोजना मिति ....देखि शुरु गरी मिति.......................सम्ममा पुरा गर्नु पर्नेछ ।

२ः प्राप्त रकम तथा निर्माण सामाग्री सम्वन्धित आयोजनाको उद्धेश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

३ः नगदी, जिन्सी सामानको प्राप्ती, खर्च र बाँकी तथा आयोजनाको प्रगति विवरण राख्नु पर्नेछ ।

४ः आम्दानी खर्चको विवरण र कार्यप्रगतिको जानकारी उपभोक्ता समूहमा छलफल गरी अर्को किस्ता माग गर्नु पर्नेछ ।

५ः आयोजनाको कुल लागत भन्दा घटी लागतमा आयोजना सम्पन्न भएको अवस्थामा सो मुताविकनै अनुदान र श्रमदानको प्रतिशत निर्धारण गरी भुक्तानी लिनु पर्नेछ ।

६. उपभोक्ता समितिले प्राविधिकको राय, परामर्श एवं निर्देशन अनुरुप काम गर्नु पर्नेछ ।

७ः उपभोक्ता समितिले आयोजनासंग सम्वन्धित विल, भरपाईहरु, डोर हाजिरी फारामहरु, जिन्सी नगदी खाताहरु, समिति÷समुहको निर्णय पुस्तिका आदि कागजातहरु कार्यालयले मागेको बखत उपलव्ध गराउनु पर्नेछ र त्यसको लेखापरीक्षण पनि गराउनु पर्नेछ ।

८. कुनै सामाग्री खरिद गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्वर र मुल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त व्यक्ति वा फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गरी सोही अनुसारको विल भरपाई आधिकारीक व्यक्तिबाट प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. मूल्य अभिबृद्धि कर (VAT)लाग्ने बस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा रु २०,०००।- भन्दा बढी मूल्यको सामाग्रीमा अनिवार्य रुपमा मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गर्नुपर्नेछ । साथै उक्त विलमा उल्लिखित मु.अ.कर बाहेकको रकममा १.५% अग्रीम आयकर बापत करकट्टि गरी बाँकी रकम मात्र सम्वन्धित सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी हुनेछ । रु २०,०००।- भन्दा कम मूल्यको सामाग्री खरिदमा पान नम्वर लिएको व्यक्ति वा फर्मबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । अन्यथा खरिद गर्ने पदाधिकारी स्वयम् जिम्मेवार हुनेछ ।

१०. डोजर रोलर लगायतका मेशिनरी सामान भाडामा लिएको एवम् घर बहालमा लिई विल भरपाई पेश भएको अवस्थामा १०% प्रतिशत घर भाडा कर एबम् बहाल कर तिर्नु पर्नेछ ।

११. प्रशिक्षकले पाउने पारिश्रमिक एवम् सहभागीले पाउने भत्तामा प्रचलित नियमानुसार कर लाग्नेछ ।

१२. निर्माण कार्यको हकमा शुरु लागत अनुमानका कुनै आईटमहरुमा परिर्वतन हुने भएमा अधिकार प्राप्त व्यक्ति÷कार्यालयबाट लागत अनुमान संसोधन गरे पश्चात

२. ज्याला (के मा कति भुक्तानी भयो ?)			
३. श्रमदान (कति जनाले श्रमदान गरे ?)			
४. व्यवस्थापन खर्च (ढुवानी तथा अन्य खर्च)			

ग) मौज्दात

विवरण	रकम वा परिमाण	कैफियत
१ नगद		
बैंक		
व्यक्तिको जिम्मा		
२ सामग्रीहरु		

घ) भुक्तानी दिन बाँकी

विवरण	रकम वा परिमाण

४. सम्पन्न आयोजनाको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण

कामको विवरण	लक्ष्य	प्रगति

को ढाँचामा सम्झौतामा तोकिए बमोजिम कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७. आयोजनाको दीगो सञ्चालन तथा मर्मत संभारको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

१८. आयोजनाको सवै काम उपभोक्ता समिति÷समुहको निर्णय अनुसार गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

कार्यालयको जिम्मेवारी तथा पालना गरिने शर्तहरुः

१. आयोजनाको वजेट, उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार, खरिद, लेखाङ्कन, प्रतिवेदन आदि विषयमा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२. आयोजनामा आवश्यक प्राविधिक सहयोग कार्यालयबाट उपलव्ध गराउन सकिने अवस्थामा गराईनेछ र नसकिने अवस्था भएमा उपभोक्ता समितिले बाह्य बजारबाट सेवा परामर्श अन्तर्गत सेवा लिन सक्नेछ ।

३. आयोजनाको प्राविधिक सुपरिवेक्षणका लागि कार्यालयको तर्फबाट प्राविधिक खटाईनेछ । उपभोक्ता समितिबाट भएको कामको नियमित सुपरिवेक्षण गर्ने जिम्मेवारी निज प्राविधिकको हुनेछ ।

४. पेश्की लिएर लामो समयसम्म आयोजना संचालन नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई कार्यालयले नियम अनुसार कारवाही गर्नेछ ।

५. श्रममुलक प्रविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी मेशिनरी

उपकरणको प्रयोगबाट कार्य गरेको पाईएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता रद्ध गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरिएको रकम मुल्यांकन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

६. आयोजना सम्पन्न भएपछि कार्यालयबाट जाँच पास गरी फरफारक गर्नु पर्नेछ ।

७. आवश्यक कागजात संलग्न गरी भुक्तानी उपलव्ध गराउन सम्वन्धित उपभोक्ता समितिबाट अनुरोध भई आएपछि उपभोक्ता समितिको बैंक खातामा भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

८. यसमा उल्लेख नभएका कुराहरु प्रचलित कानून वमोजिम हुनेछ ।

माथि उल्लेख भए बमोजिमका शर्तहरु पालना गर्न हामी निम्न पक्षहरु मन्जुर गर्दछौं ।

<u>उपभोक्ता समिति÷समुहको तर्फबाट</u>	<u>कार्यालयको तर्फबाट</u>
दस्तखत..................	दस्तखत............
नाम थर....................	नाम थर............
पद............................	पद................
ठेगाना.........................	ठेगाना.................
सम्पर्क नं......................	सम्पर्क नं..............
मिति...........................	मिति....................

अनुसूची ३

(कार्यविधिको दफा ११ (५) सँग सम्वन्धित)

सार्वजनिक परीक्षण फारामको ढाँचा पेश गरेको कार्यालय..........

१. आयोजनाको नामः

क) स्थलः ख) लागत अनुमानः

ग) आयोजना शुरू हुने मितिः घ) आयोजना सम्पन्न हुने मितिः

२. उपभोक्ता समिति÷सामुदायिक संस्थाको

क) नामः

क) अध्यक्षको नामः ख) सदस्य संख्याः महिलाः पुरूषः

३. आम्दानी खर्चको विवरणः

क) आम्दानीतर्फ जम्माः

आम्दानीको श्रोत (कहाँबाट कति नगद तथा जिन्सी प्राप्त भयो खुलाउने)	रकम वा परिमाण	कैफियत

ख) खर्चतर्फ

खर्चको विवरण	दर	परिमाण	जम्मा
१. सामाग्री (के के सामाग्री खरिद भयो ?)			

अनुसूची ५

-कार्यविधिको दफा ११(७) संग सम्वन्धित)

आयोजना सूचना पाटीको नमूना

१. आयोजनाको नामः

२. आयोजना संचालन गर्ने कार्यालय/कार्यक्रमको नामः

३. उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नं.॥

४. आयोजनाको कुल लागत रकम रुः

४.१. आयोजनामा कार्यालयबाट व्यहोर्ने लागत रुः

४.२. जनसहभागिताबाट व्यहोर्ने लागत रकम रुः

४.३. आयोजनामा लगानी गर्ने अन्य निकायको नाम र व्यहोर्ने लागत रकम रुः

५. आयोजना सम्झौता मितिः

६. आयोजना सम्पन्न गर्ने मितिः

७. आयोजनाबाट लाभान्वित जनसंख्याः

५. आयोजनाले पुर्‍याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित जनसंख्या (आयोजना सञ्चालन भएको स्थानका उपभोक्ताहरू) ।

६. आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजक संस्थामा कामको जिम्मेवारी बाँडफाँड (कस कसले कस्तो कस्तो कामको जिम्मेवारी लिएका थिए/खुलाउने)

उपस्थितिः

१

२

३

४

५

रोहवरः नामथरः पदः मितिः

द्रष्टव्यः सार्वजनिक परिक्षण कार्यक्रममा उपस्थित सरोकारवालाहरुको उपस्थिति अनिवार्य रूपमा संलग्न हुनुपर्नेछ ।

अनुसूची ४

-कार्यविधिको दफा ११ (६) सँग सम्वन्धित)

खर्च सार्वजनिक सूचना फाराम

मितिः २० । । .

१. आयोजनाको नामः– **२. आयोजना स्थलः–**

३. विनियोजित वजेटः– **४. आयोजना स्विकृत भएको आ.वः–**

५. आयोजना सम्झौता भएको मितिः–

६. काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मितिः–

७. काम सम्पन्न भएको मितिः–

८. उ.स. को बैठकले खर्च स्वीकृत गरेको मितिः–

आम्दानी र खर्चको विवरण

आम्दानी		**खर्च**	
विवरण	**रकम रू**	**विवरण**	**रकम**
प्रथम किस्ता		ज्याला	
दोश्रो किस्ता		निर्माण सामाग्री खरिद	
तेश्रो किस्ता		ढुवानी	
जनश्रमदान		भाडा	
वस्तुगत सहायता		व्यवस्थापन खर्च	
लागत सहभागिता			

उपर्युक्तानुसारको आम्दानी तथा खर्च विवरण यथार्थ हो । यसमा सबै आम्दानी तथा खर्चहरु समावेश गरिएको छ । साथै उपभोक्ताहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा आयोजना कार्यान्वयन गरिएको छ । यसको एक प्रति वडा कार्यालयमा समेत पेश गरिएको छ ।

....	....	....
कोषाध्यक्ष	सचिव	अध्यक्ष

अनुसूची ६

-कार्यविधिको दफा १६(ङ) सँग सम्वन्धित)

उपभोक्ता समितिको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन

विवरण पेश गरेको कार्यालय...................

१. आयोजनाको विवरण

आयोजनाको नामः वडा नं.

टोल÷बस्तीः उपभोक्ता समितिका अध्यक्षः सचिवः

२. आयोजनाको लागतः प्राप्त अनुदान रकम रू. ....

चन्दा रकम रू.....................

जनसहभागिता रकम रू. ===========

जम्मा रकम रू. ....

३. हालसम्मको खर्च रू. ===========

क. कार्यालयबाट प्राप्त रकम रू............

१. निर्माण सामग्रीमा (सिमेन्ट, छड, काठ, ढुंगा वा फुवा, गिट्टी, उपकरण आदि) रू. .

२. ज्यालाः– दक्ष रूः– अदक्ष रू. जम्मा रू.

३. मसलन्द सामान (कपि, कलम, मसी, कागज आदि) रू. ४. दैनिक भ्रमण भत्ता (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रू.

५. प्राविधिक निरीक्षण बापत खर्च (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रू.

६. अन्य

ख. जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको खर्च रूः ....

श्रमको मूल्य बराबर रकम रू. ....

जिन्सी सामान मूल्य बराबर रकम रू. ....

कूल जम्मा रू. ....

४. प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम मूल्यांकन रकम रू. ....

५. उपभोक्ता समूहको निर्णय बमोजिम÷समीक्षाबाट खर्च देखिएको रू. ....

६. कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य समस्याहरूः क. ख. ग.

७. समाधानका उपायहरू

क.

ख.

ग.

८. कार्यालयबाट र अन्य निकायबाट अनुगमन भए अनुगमनको सुझावः

९. हाल माग गरेको किस्ता रकम रू.

१०. मुख्य खर्च प्रयोजन

११. प्राप्त रकम आयोजना बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्ने गराउने छैनौ

....	....	....	....
तयार गर्ने	सचिव	कोषाध्यक्ष	अध्यक्ष

ज। "साधारणसभा" भन्नाले संस्थाको साधारण सदस्यहरुको भेला सम्झनु पर्छ।

e॥। "संस्था" भन्नाले टोल विकास संस्थालाई सम्झनुपर्छ

परिच्छेद- २

संस्थाको गठन तथा सूचीकृत सम्बन्धी व्यवस्था

१. **संस्थाको गठन:** (१)नगरपालिकाका क्षेत्रमा भौगोलिक तथा सामाजिक सामिप्यताको आधारमा टोल तथा बस्तीका वासिन्दाको आमभेलाबाट टोल तथा बस्ती भित्रका घरधुरी समावेश हुने गरी टोल विकास संस्थाको गठन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने संस्थाको कार्यसमितिमा देहाय बमोजिमका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु रहनेछन:-

(क) अध्यक्ष एक जना

(ख) उपाध्यक्ष एक जना

(ग) कोषाध्यक्ष एक जना

(घ) सचिव एक जना

(ङ) सदस्यहरु(तीन देखि सात जना सम्म)

:yfgLo /fhkq

uNof{\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 & jif{@)*) ;+Vof !) ldlt @)*).!@.)^

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)*).!@.)(

टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०80

uNof{ gu/kflnsf
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
गल्याङ्ग स्याङ्गजा
u08sL k|b]z,g]kfn

टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०८०

<u>प्रस्तावना:</u> स्थानीय विकास प्रक्रियामा टोल तथा बस्ती स्तरवाट नै नागरिक सहभागिता सुनिश्चित गर्दै समाजको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक लगायत विकासका सबै पक्षमादिगोपना र अपनत्व सृजना गर्न निश्चित भौगोलिक क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने नागरिकहरुको सहभागितामा वडा कार्यालयकोसहयोगीको रुपमा काम गर्ने गरी टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालनका लागि आवश्यक कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

"uNofª gu/kflnsfsf] s}l sfgg" th{df / Joa:yf ug{ ag]sf] ऐन, २०७$ को दफा #-@_बमोजिम कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

<u>प्रारम्भिक</u>

२. **<u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ</u>**: (१)यो कार्यविधिको नाम "टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०८०" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

३. **परिभाषा:**विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क)"कार्यालय" भन्नाले uNofªनगरकार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ।

(ख) "टोल विकास संस्था" भन्नाले टोल बस्तीको समग्र विकासको लागि निश्चित भौगोलिक क्षेत्रका अधिकांश घर धुरीका प्रतिनिधिहरुको उपसस्थितिमा विकास निर्माण, सेवा प्रवाह र समाजिक परिचालनको क्षेत्रमा काम गर्ने उद्देश्यले गठन भई वडा कार्यालयमा सूचीकृत भएको सामुदायिक संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) "पदाधिकारी" भन्नालेसंस्थाको कार्यसमितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र सदस्यहरु समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

(घ)"बैठक" भन्नाले संस्थाको संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै बैठक सम्झनु पर्छ ।

(ङ)"वडा" भन्नाले गाउँ।नगरपालिकाको वडालाई सम्झनु पर्छ।

(च) "विधान" भन्नाले संस्थाको विधानलाई सम्झनुपर्छ ।

(छ)"समिति" भन्नाले संस्थाको कार्यसमिति सम्झनु पर्छ ।

४. <u>संस्था सूचीकृत</u>: संस्थाको सूचीकृत देहाय बमोजिम हुनेछ : -

(क)संस्थाको आमभेलाले निर्णय गरीअनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा सोही निवेदनमा उल्लिखित कागजातहरु समावेश गरी संस्था सूचीकरणका लागि वडा कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(ख)उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि वडा कार्यालयले संस्थाको चारकिल्ला भित्रका सबै घरधुरी समावेश गरे नगरेको समेत हेरी अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा संस्था सूचीकृत गरेको प्रमाण पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ग) दफा (क) बमोजिम प्राप्त निवेदन बमोजिम सूचीकृतको लागि प्राप्त भएको टोल विकास संस्थामा समावेश हुनुपर्ने घरधुरी वा बस्ती छुटेको पाइएमा त्यसरी छुटेको घरधुरी वा बस्ती समेत समावेश गरी सूचीकरणको लागि पुन पेश गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ।

(घ) वडा कार्यालयले यस दफा बमोजिम संस्था सूचीकृत गरेको विवरण मासिक रुपमा कार्यपालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम संस्था गठन गर्दा टोल तथा बस्ती भित्रका एक घरधुरीबाट एकजना भन्दा बढी नपर्ने गरी भौगोलिक सन्तुलन तथा सामाजिक समावेशीकरणको आधारमा सभा वा वडा कार्यालयले तोकेको चार किल्ला भित्रका नागरिकहरुकोआमभेलाबाट सर्वसम्मत रुपमा संस्थाको कार्य समिति गठन हुनेछ ।

तर, यस दफा बमोजिम आमभेलामा सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपस्थित सदस्यहरुको बहुमतबाट कार्य समिति गठन गर्न बाधा पर्ने छैन।

(४) उपदफा (३) बमोजिम कार्यसमितिको कार्यकाल समाप्त भएपछिसाधारण सभाको सर्वसम्मत वा सो नभएमा बहुमतबाट कार्यसमितिकोपुनर्गठन हुनेछ ।

(५)कार्य समितिको कार्यावधि गठन भएको मितिले t|g वर्षको हुनेछ ।

(६)अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिवको पदमा लगातार दुई कार्यकाल भन्दा बढी सोही पदमा काम गर्न सक्ने छैन ।

(७)कार्य समितिमा अध्यक्ष, सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक पदमा अनिवार्य रुपमा महिला हुनुपर्नेछ ।

(८)संस्था गठन गर्दा सकेसम्म टोलका सम्पुर्ण घरधुरीलाई एक घर एक सदस्यको रुपमा समेट्नु पर्नेछ ।

(९)उपदफा ८ बमोजिम सबै घरधुरी समावेश हुन सम्भव नभएमा कम्तीमा ८ प्रतिशत घरधुरी सहभागी गराई टोल विकास संस्था गठन गर्नुपर्ने छ।

(१०)यस कार्यविधि बमोजिमगठन गरिने संस्थाको कार्यसमितिमा कम्तीमा ५० प्रतिशत महिला सदस्य हुनु पर्नेछ ।

(११)संस्थाको कार्यक्षेत्र साधारण सभाले तोकेको चार किल्ला भित्र हुनेछ। साधारण सभाले टोल तथा बस्ती भित्रका कुनै घरधुरी संस्थामा समावेश गरेको नपाइएमा वा कुनै घरधुरी वा बस्ती उक्त संस्थामा समावेश गर्नु पर्ने भन्ने लागेमा वडा कार्यालयले त्यसरी छुटेको घरधुरी वा बस्ती सम्बन्धित संस्थामा समावेश गर्न लगाउनेछ।

(१२)यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि वडा कार्यालयले तोकेको भौगोलिक क्षेत्र भित्र

रहेका बढीमा १०० घरधुरी समेट्ने गरी टोल विकास संस्था गठन गर्न सकिने छ। एउटा घरधुरी एक भन्दा बढी टोल विकास संस्थाको सदस्य बन्न पाउने छैन।

५. <u>कार्य समितिका पदाधिकारीको पद रिक्त सम्बन्धी व्यवस्था:</u>

(१) दफा ३ बमोजिम गठन भएको कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको पद देहाय बमोजिमको अवस्थामा रिक्त हुनेछ।

(क) अध्यक्षले उपाध्यक्ष मार्फत कार्यसमितिको बैठकमा र उपाध्यक्ष सहित अन्य सदस्यले अध्यक्षलाई राजीनामा दिएमा।

(ख) भ्रष्टाचार वा अन्य कुनै फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरिएमा।

(ग) मृत्यु भएमा।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अध्यक्षको पद रिक्त भएमा कार्य समितिको बाँकी अवधिको लागि उपाध्यक्षले अध्यक्ष भई कामकाज गर्नेछ। अन्य पदाधिकारीहरुको हकमा कार्य समितिले बाँकी अवधिको लागि समितिका सदस्यहरु मध्येबाट कुनै सदस्यलाई त्यस्तो रिक्त पदमा कामकाज गर्न लगाउन सक्नेछ।

परिच्छेद-३

संस्थाको काम कर्तव्य, अधिकारहरु

६. टोल विकास संस्थाका कार्यहरु:(१)टोल विकास संस्थका काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) समुदायमा शान्ति, सुरक्षार अमनचयन कायम गर्न सहयोग गर्ने ।

(ख)सामुदायिक सदभाव, सहिष्णुता र भाइचाराको विकास गर्ने ।

(ग) टोलमा संचालन हुने विकास निर्माणका योजनाहरुको तर्जुमा, कार्यान्वयन र सुपरिवेक्षण तथा अनुगमनमा सहयोग गर्ने ।

(घ) टोलमा हुनेपरम्परागत जात्रा, मेला, पर्व तथा समारोहको व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने।

(ङ) टोलमा रहेका सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गा,सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारहरुको संरक्षण गर्न तथा अतिक्रमण हुन नदिन सहयोग गर्ने।

(च) टोलमाविपद् व्यवस्थापन सम्वन्धी खोज,उद्धार, राहत वितरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यमा सहयोग गर्ने ।

(छ)टोलको सरसफाई व्यवस्थापनको लागि सहयोग र समन्वय गर्ने/ गराउने

(ज) छाडा पशु चौपाया व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने/ गराउने ।

(झ) सडक बत्ती, सामुदायिक पार्क, सार्वजनिक शौचालय जस्ता सार्वजनिक सम्पत्तिको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउने ।

(ञ) कानून बमोजिम तिर्नु पर्ने कर, दस्तुर,सेवाशुल्क बुझाउने कार्यमा सहजीकरण गर्ने ।

(ट) टोलमा बसोबास गर्ने गरिव, अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बेरोजगार व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क संकलनकार्यमा सहयोग गर्ने ।

(ठ) टोलमा रहेका शैक्षिकतथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको व्यवस्थापन र गुणस्तर सुधारको लागि सहयोग गर्ने ।

(ड) जन्म,बिबाह,बसाई सराई, सम्वन्ध विच्छेद, मृत्यु जस्ता व्यक्तिगत घटना दर्ताको लागि टोलबासीलाई उत्साहित र सहजीकरण गर्ने ।

(ढ) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।

(ण) विद्युत् चुहावट तथा चोरी नियन्त्रण कार्यमा सहयोग गर्ने ।

(त) टोलमा खाद्यान्न, माछामासु, तरकारी, फलफूल, पेय पदार्थ लगायत दैनिक उपभोग्य सामग्रीको गुणस्तर र

मुल्य सुचीको बारेमा जानकारी राखी बजार अनुगमन कार्यमा सहयोग गर्ने।

(थ) उपभोक्ता हक हित संरक्षणको लागि पैरवी तथा जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने।

(द) टोलमा हरियाली क्षेत्र विस्तार गरी वातावरण संरक्षणको कार्यमा सहयोग गर्ने ।

(ध) स्थानीय आर्थिक विकासका संभावनाका बारेमा छलफल गरी स्थानीय तह, गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय, सहजीकरण र पैरवी गर्ने ।

(न) भवन निर्माण मापदण्ड तथा राष्ट्रिय भवन संहिताको पालनाको लागि टोल बासीहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने ।

(ऩ) विद्यालय भर्ना, खोप अभियान, साक्षरता अभियान, सरसफाई, लैङ्गिक हिंसा उन्मुलन जस्ता राष्ट्रिय अभियानहरुमा सहयोग र समन्वय गर्ने।

(प) टोलमा धनी, गरिबको भावना हटाई सबै सदस्यहरुलाई निर्णय प्रक्रिया र श्रोतमा परिचालनमा समान अधिकार स्थापित गर्न सहजीकरण गर्ने ।

(फ) घरेलु हिंसा, यौनजन्य हिंसा,मानव तस्करी, बालश्रम तथा बाध्यात्मक श्रम, छाउपडी लगायतका सामाजिक अपराध तथा खरावीहरुअन्त्य गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

(ब) टोलमा उद्यम विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।

(भ) टोलको विकासका लागि विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त श्रोतको उच्चतम् सदुपयोग गर्ने।

(म) टोलमा सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संस्था मार्फत सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनगर्न सहयोग गर्ने ।

(य) आफ्नो टोललाई वातावरणमैत्री, बाल मैत्री, पोषण मैत्रीतथा पूर्ण सरसफाइयुक्त बनाउन कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने तथा वडा कार्यालय र गाउँ।नगरपालिकाका कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने।

(र) वडा कार्यालय गाउँ।नगरपालिका तथा अन्य सरकारी निकाय र गैरसरकारी संघसंस्थासँग गरेको सम्झौता तथा समझदारी अनुसारका अन्य कार्यहरु गर्ने।

परिच्छेद -४

संस्थाको कार्य समितिको बैठक र पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार

७. संस्थाको कार्य समितिको बैठक:

(१) संस्थाको कार्य समितिको बैठकको सञ्चालन देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) कार्य समितिको बैठक महिनामा कम्तिमा एक पटक र आवश्कता अनुसार बस्नेछ ।

(ख) समितिको बैठकमा वडा समिति तथा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, विज्ञतथा अन्य सरोकारवालहरुलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(ग) समितिको वैठक निर्णयको मस्यौदा सचिवले तयार गर्नेछ ।

(घ) संस्थाको बैठकको निर्णयहरु वैठकमा उपस्थित पदाधिकारीहरुबाट हस्ताक्षर गरीप्रमाणित गराउनु पर्नेछ।

(२) उदफा (१) बमोजिम बस्ने कार्यसमितिको बैठकको माइन्युट र संस्थाका प्रशासनिक तथा आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कागजातहरु अध्यक्ष, सचिवर कोषाध्यक्षको जिम्मामा रहनेछन्।

(३) कार्य समितिको बैठक संस्थाको कार्यालयमा बस्नेछ। संस्थाको कार्यालय स्थापना भई नसकेको अवस्थामा कार्यसमितिका सबै सदस्यलाई पायक पर्ने गरी उपयुक्त स्थानमा बैठक बस्ने गरी अध्यक्षले तोक्न सक्नेछ।

८. <u>संस्थाका कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको काम कर्तव्य र अधिकार:-</u>संस्थाका पदाधिकारीहरुको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

(१) <u>अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार</u>

(क) संस्थाको नियमित बैठक बोलाउने, बैठकका लागि मिति, समय र स्थान तोक्ने ।

(ख) बैठकको अध्यक्षता गरी बैठक संचालन गर्ने ।

(ग) बैठकमा अनुशासनको पालन गर्न लगाउने र छलफलका विषयहरु टिपोट गर्ने वा गर्न लगाउने ।

(घ) छलफल हुँदा सवैको विचार संकलन गर्ने र सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।

(ङ) संस्थाका निर्णयहरु लागू गर्ने, गराउने।

(च) संस्थाले प्राप्त गरेको नगद वा जिन्सी सामानको सुरक्षाको प्रवन्ध मिलाउने।

(छ) आवश्यकता अनुसार विशेष बैठक बोलाउने ।

(ज) कार्यविधि बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(२) <u>उपाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकार:</u>

(क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले गर्ने भनी तोकिएका कार्यहरु गर्ने ।

(ख) कार्य समितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने।

(३) <u>सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार:</u>

(क) अध्यक्षको आदेशअनुसार बैठक बोलाउने ।

(ख) छलफलका प्रस्तावहरु संकलन गरी बैठकमा पेश गर्ने र बैठकको निर्णय लेखी निर्णय प्रमाणित गराउने ।

(ग) संस्थाको क्रियाकलापको बारेमा सदस्यहरुलाई जानकारी गराउने।

(घ) कार्यसमितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(४) <u>कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार</u>

(क) संस्थाको आम्दानी र खर्चको हिसाब राख्ने तथा विवरण तयार गर्ने।

(ख) बैंकमा खाता संचालन गर्दा संयुक्त रुपमा खाता संचालन गर्ने।

(ग) संस्थाको नगद र जिन्सी सामानको जिम्मा लिई सुरक्षा गर्ने।

(घ) कार्यसमितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(५) <u>सदस्यहरुको काम,कर्तव्य र अधिकार</u>

(क)समितिको बैठकमा उपस्थित हुने र छलफलमा सक्रीय रुपमा सहभागी हुने।

(ख)समितिको निर्णय कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने। समितिको निर्णय कार्यान्वयन भए नभएको हेरी आवश्यकताअनुसार समितिको बैठकमा छलफलमा ल्याउने।

(ग) आवश्कता अनुसार अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिवर कोषाध्यक्षको काममा सघाउने ।

(घ) कार्यसमितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद-५

आर्थिक व्यवस्थापन

९. संस्थाको आम्दानी:

(१) संस्थाले देहाय बमोजिमका क्षेत्रबाट आम्दानी प्राप्त गर्न सक्नेछः

(क) नगरपालिकाबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम ।

(ख) सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु, सामुदायिक संस्था तथा व्यक्तिहरुबाट प्राप्त हुने सहायता तथा अनुदानको रकम ।

(ग) टोल विकास संस्थाले आयमूलक कार्यहरु संचालन गरी प्राप्त हुने आम्दानी ।

(घ) नगरपालिका, अन्य सरकारी निकायतथा गैरसरकारी संघसंस्थासँग विकास निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सम्झौता बमोजिम प्राप्त रकम।

(ङ) संस्थाका सदस्यहरुबाट प्राप्त शुल्क तथा सहयोगको रकम।

(च) अन्य श्रोतबाट प्राप्त गरेको रकम ।

(२) संस्थाको नाममा प्राप्त हुने सबै रकम संस्थाको नाममा रहेको वैंक खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

१०. <u>संस्थाको खर्चः</u> संस्थाको खर्च देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) कुनै निकायबाट सम्झौता बमोजिम प्राप्त हुने रकम सम्झौतामा उल्लिखित शर्त बमोजिम तोकिएको कार्यमा खर्च गर्नु पर्नेछ।

(ख) संस्थाको नियमित सञ्चालन तथा कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी खर्च कार्यसमितिको निर्णय बमोजिम हुनेछ।

११. संस्थाको लेखा, प्रतिवेदन तथा अन्यः

(१) संस्थाको खाता वडा कार्यालयको सिफारिसमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको बैंक खाता कम्तीमा एक जना महिला हुने गरी संस्थाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र

सचिवमध्ये कुनै दुई जना र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ।

(३) कोषाध्यक्षले संस्थाको सबै प्रकारको नगदी तथा जिन्सी आम्दानी, सम्पूर्ण विकास खर्चको विवरण, संस्थाको संचालन र व्यवस्थापनमा भएको प्रशासनिक खर्चहरुको विवरण स्पष्ट रुपमा राख्नुपर्नेछ ।

(४) कोषाध्यक्षले आम्दानी खर्चको हिसाब कितावचौमासिक रुपमा कार्य समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) कार्यसमितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको काम र आर्थिक कारोबारको यथार्थ विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्र टोल भेलामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(६) संस्थाले आफ्नो वार्षिक कारोबारको प्रतिवेदन साधारणसभा, सम्बन्धित वडा कार्यलय र नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(७) नगरपालिका तथा वडा कार्यालयले आवश्यकता अनुसार संस्थाको अनुगमन गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

१२. जिन्सी तथा वस्तुगत सहयोग लिन सक्नेः

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विपद् प्रभावित व्यक्तिको उद्दार, राहत तथा पुनर्स्थापना कार्यमा सहयोग गर्न कुनै सरकारी निकाय, गैर सरकारी संघसंस्था, निजी क्षेत्र तथा व्यक्ति विशेषबाट जिन्सी सामान तथा वस्तुगत सहयोग लिन सक्नेछ।

(२) संस्थाले उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त सहयोग वडा समितिको समन्वयमा त्यस्तो विपदबाट प्रभावित व्यक्ति तथा परिवारलाई वितरण गर्न सक्नेछ।

(३) संस्थाले यस दफा बमोजिम प्राप्त सहयोगको विवरण वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद–6

विविध

१३. समन्वय समितिः

(१) संस्थाको कामको अनुगमन तथा समीक्षा गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्न हरेक वडामा देहायबमोजिमको समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) वडाध्यक्ष - संयोजक

(ख) वडा समितिका सदस्यहरु - सदस्य

(ग) टोलविकास संस्थाका अध्यक्षहरु मध्येबाट संयोजकले तोकेका ३ जना -सदस्य

(घ) वडा सचिव - सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिमका सदस्यहरुको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ । उक्त पदावधि समाप्त भएपछि संयोजकले कार्यकाल नदोहोरिने गरी वडा भित्रका अन्य संस्थाका अध्यक्षहरु मध्येबाट तीन जना मनोनयन गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठक कम्तीमा चौमासिक रुपमा बस्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले वडा भित्रका सबै संस्थाको काम कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउन कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले संस्थाको काम कारवाहीको सम्बन्धमावार्षिक प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ।

१४. <u>बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेः</u>यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्चन आएमा कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

१५. <u>कार्य समिति भङ्ग गर्न सक्नेः</u> सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना गर्ने, प्रचलित कानून बिपरित कार्य गर्ने तथा भ्रष्टाचार

वा आर्थिक हिनामिना गरेको पाइएमा त्यस्तो कार्यसमितिलाई सम्बन्धित वडा समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले भङ्ग गर्न सक्नेछ । यसरी कार्यसमिति भङ्ग भएको अवस्थामा एक महिना भित्र यसै कार्यवविधि बमोजिम नयाँ कार्य समिति गठन गर्नु पर्नेछ।

१६. <u>कार्यविधि संशोधन तथा खारेज गर्न सक्नेः</u>

(१) कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधि संशोधन तथा खारेज गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम यो कार्यविधि खारेज भएको अवस्थामा यस कार्यविधि बमोजिम स्थापना तथा सञ्चालन भएका संस्थाहरुको सम्पत्ति तथा दायित्व कार्यपालिकाको नाममा हुनेछ।

अनुसूची-१

टोल विकास संस्थालाई नगरपालिकामा सूचीकृत गर्ने निवेदनको नमुना

मितिः ....

श्री सचिवज्यू
वडा समितिको कार्यालय
वडा नं.......
uNofa नगरपालिका।

विषयः टोल विकास संस्था सूचीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा यस नगरपालिकाको वडा नं ...... स्थित ....टोलमा गठन गरिएको .... टोल विकास संस्थालाई ....सूचीकृत गरिदिनुहुन निम्नानुसारका विवरण सहित अनुरोध गर्दछु । यस .... टोल विकास संस्थाको क्षेत्र निम्न उल्लेखित चार किल्लाभित्र सीमित रहनेछ ।

संलग्नः

टोल भेलाको उपस्थिति र निर्णय।
कार्य समितिका सदस्यहरुको नाम थर।

पूर्व सिमानाः ....
पश्चिम सिमानाः ....
उत्तर सिमानाः ....
दक्षिण सिमानाः ....
हालका जम्मा घरधुरीः

निवेदक
समितिको तर्फबाट
अध्यक्षको नामः ....
टोल विकास संस्थाको नामः............
ठेगानाः....................

अनुसूची-2

uNofa नगरपालिका

..............नं वडा कार्यालय

<u>टोल विकास संस्था सूचीकृत प्रमाण-पत्र</u>

....नगरपालिका वडा नं. ....स्थित ....मा गठन भएको ....टोल विकास संस्थालाई यस कार्यालयमा मिति.................मा सूचीकृत गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

यस नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा भौतिक पुर्वाधार विकास र सुशासन कायम गर्ने क्षेत्रमा यस टोल विकास संस्थाको सक्रीय सहभागिताको अपेक्षा गर्दछु ।

....

वडा सचिव

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 % jif{@)&* ;+Vof !) ldlt @)&*.!).)#

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&*.!).)^

uNofª\gu/kflnsf स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नविकरण सम्बन्धी निर्देशिका, @)&*

uNofª gu/kflnsf
:ofª\hf lhNnf
u08sL k|b]z

uNofª\gu/kflnsf स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नविकरण सम्बन्धी निर्देशिका, @)&*

प्रस्तावना : नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र मन्त्री परिषदबाट स्वीकृत कार्य विस्तृती करणमा उल्लेखित स्थानीय तहले आम नागरिकलाई सर्वसुलभ र गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु पर्ने जिम्मेवारी वहन गर्ने प्रयोजनका लागि सरकारी, निजि, सामुदायिक, गैरसरकारी वा सहकारी स्तरमा स्थापना हुने स्वास्थ्य सेवा विस्तार, स्तरवृद्धि, स्वास्थ्य सेवा संचालन अनुमति प्रदान गर्ने प्रक्रियालाई सरल, सहज, व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाई यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्न वाञ्छनीय भएकाले, यस uNofª नगरपालिकाले स्थानीय तहको प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायको निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस निर्देशिकाको नाम "uNofª नगरपालिकामा स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नविकरण सम्बन्धी निर्देशिका, @)&* " रहेको छ ।

@_ of] t?Gt k|/De xg]5 .

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :-

(क) "अनुगमन समिति" भन्नाले नगरपालिकाले गठन गर्ने अनुसूची १ बमाजिमको समिति सम्झनु पर्छ ।

(ख) "अनुमति प्रदान गर्ने निकाय" भन्नाले दफा ३ मा उल्लिखित अनुमति प्रदान गर्ने निकाय सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) "प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचना" भन्नाले प्रदेशमा रहने स्वास्थ्य क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय वा विभाग सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "अस्पताल" भन्नाले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानून बमोजिम संस्थापित सरकारी अस्पताल, निजी अस्पताल, नर्सिङ्ग होम, सामुदायिक अस्पताल, गैरसरकारी अस्पताल वा सहकारी अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(च) "आयुर्वेद अस्पताल" भन्नाले आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतिमा आधारित भई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्य संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतिबाट उपचार गर्ने गरी सञ्चालन गरिएका नर्सिङ होम, पोली क्लिनिक, पञ्चकर्म अस्पताल समेतलाई जनाउँछ ।

(छ) "गैरसरकारी अस्पताल" भन्नाले मुनाफारहित उद्देश्यले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने प्रयोजनका लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(ज) "डाईग्नोस्टीक सेन्टर" भन्नाले निदानात्मक सेवाहरु जस्तै: प्रयोगशाला सेवा, रेडियो ईमेजिङ जस्ता सेवाहरु प्रदान गर्न कानून बमोजिम दर्ता भई स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्ने संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

(झ) "निजी अस्पताल वा नर्सिङ्गहोम" भन्नाले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कम्पनी कानून बमोजिम स्थापना भई अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त निजी अस्पताल वा नर्सिङ्गहोम सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "पोली क्लिनिक" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई एकै संस्थाबाट कम्तिमा पाँच वटा सेवा जस्तै बहिरङ्ग सेवा, प्रयोगशाला, रेडियो ईमेजिङ्ग, फिजियोथेरापी, परिवार नियोजन, खोप सेवा आदि जस्ता बहुसेवा उपलब्ध गराउने संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

(ट) "कन्सल्टेन्ट" भन्नाले सम्बन्धित बिषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर उपाधि डिग्री वा डिप्लामो प्राप्त गरेका वा तोकिए बमोजिमका विशेषज्ञ तालीम प्राप्त गरी सम्बन्धित काउन्सिलमा दर्ता भएका विशेषज्ञ चिकित्सक सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "सरकारी अस्पताल" भन्नाले नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व रहने गरी सार्वजनिक हितका लागि स्थापना भएका वा हुने स्वास्थ्य सेवा प्रदायक अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

स्पष्टीकरण : यस खण्डका प्रयोजनका लागि "आंशिक स्वामित्व" भन्नाले नेपाल सरकारको कम्तीमा एकाउन्न प्रतिशत लगानीलाई सम्झनु पर्छ ।

(ड) "सहकारी अस्पताल" भन्नाले सहकारीको सिद्धान्त बमोजिम सदस्य समेतलाई स्वास्थ्य सेवा दिने उद्देश्यले सहकारी ऐन, २०४८ बमोजिम दर्ता भई अनुमति प्रदान गर्ने निकायवाट स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(ढ) "सामुदायिक अस्पताल" भन्नाले सम्बन्धित सरकारी निकायमा संस्था दर्ता भई सामुदायिक लगानी र व्यवस्थापनमा सञ्चालन हुने गरी मुनाफारहित उद्देश्य लिई अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(ण) "स्वास्थ्य क्लिनिक" भन्नाले कुनै पनि व्यक्तिलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी जाँच गर्ने, उपचार सम्बन्धी आवश्यक परामर्श, एक स्थानबाट पाँचवटा भन्दा कम सेवा जस्तै बहिरङ्ग सेवा, प्रयोगशाला, रेडियो ईमेजिङ्ग, फिजियोथेरापी, खोप सेवा, परिवार नियोजन जस्ता सेवा उपलब्ध गराउनका लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका संस्थालाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले निजी क्लिनिक, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा समेतलाई जनाउँदछ ।

(त) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त अस्पताल, पोली क्लिनिक, स्वास्थ्य क्लिनिक, प्रयोगशाला जस्ता सेवाहरु सञ्चालन गर्ने संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आयुर्वेद अस्पताल समेतलाई जनाउँछ ।

(थ) “संस्था दता गर्ने निकाय” भन्नाल यस निर्देशिका बमोजिम स्वास्थ्य सेवा संचालन अनुमति लिनु पूर्व प्रचलित कानून बमोजिम स्वास्थ्य संस्था दता गर्ने निकाय सम्झनपछ ।

(द) “गैरसरकारी अस्पताल” भन्नाले मुनाफा रहित उद्देश्यले स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने प्रयोजनको लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भै अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(ध) “भवन संहिता” भन्नाले भवन ऐन, २०५५ को दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकारबाट स्वीकृत राष्ट्रिय भवन संहिता सम्झनु पर्छ ।

(न) “भवन निर्माण मापदण्ड” भन्नाले भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, २०६४ मा उल्लेखित मापदण्ड सम्झनु पर्छ र सो शब्दले स्वास्थ्य सम्बन्धी भवनको लागि छुट्टै मापदण्ड नभएको स्थानको हकमा अनुसूची-२ मा उल्लेखित भवन निर्माण मापदण्ड समेतलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद २
स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन अनुमति प्रक्रिया

३. स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने निकायहरु:

(१) देहाय बमोजिमका स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना, सेवा विस्तार वा स्तरोन्नति गर्न देहायका निकायले अनुमति दिन सक्नेछ :-

(क) स्वास्थ्य क्लिनिक, डाईग्नोष्टिक सेन्टर, पोली क्लिनिक तथा पच्चीस शैया सम्मका जनरल अस्पतालका लागि UNofa नगर पालिकाको कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार ।

(ख) आयुर्वेद तथा अन्य वैकल्पिक चिकित्सासँग सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाहरुका हकमा दश शैया सम्मका अस्पतालका लागि UNofa नगर पालिकाको कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार।

(ग) पच्चिस शैया देखि माथिका अस्पतालहरु र विशेषज्ञ अस्पताल दर्ता गर्नको लागि UNofa नगरपालिकाको कार्यपालिकाको सिफारिसमा प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचना वा मन्त्रालयबाट ।

(घ) UNofa नगरपालिकाको कार्यपालिकामा स्वास्थ्य संस्था दर्ता वा स्तरोन्नती भए पछि सोको विवरण तोकिएको ढाँचामा प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचनालाई दिनु पर्ने छ ।

४. पूर्वाधार निर्माण मनसाय पत्रका लागि निवेदन दिनु पर्ने :

(१) यस निर्देशिका बमोजिम स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना, स्वास्थ्य सेवा विस्तार वा स्तरोन्नति गरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न इच्छुक स्वास्थ्य सस्थालें आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने पय्रोजनका लागि अनुसूची ३ बमोजिमका ढाँचामा मनसाय पत्रका लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त हुन आएमा अनुमति प्रदान गर्ने निकायले निवदेन प्राप्त भएको पन्ध्र कार्यदिन भित्र देहायका विवरणहरु परीक्षण गर्ने प्रयाजनको लागि अनुगमन समिति खटाउन सक्नेछ :-

(क) प्रस्तावित स्वास्थ्य संस्थाको व्यावसायिक कार्य योजना,

(ख) प्रस्तावित स्वास्थ्य संस्था रहने स्थानको उपयुक्तता र जगाको पर्याप्तता,

(ग) प्रारम्भिक वातवारणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन,

(घ) प्रस्तावित स्वास्थ्य संस्थाले सेवा पुर्याउने क्षेत्र, सो क्षेत्रको जनसंख्या/जनघनत्व,

(ङ) प्रस्तावित स्वास्थ्य संस्थाले सेवा पुर्याउने क्षेत्रमा अन्य अस्पतालहरुको अवस्थिति र प्रस्तावित अस्पतालले पुर्याउने थप योगदान,

(३) अनुगमन समितिले उपदफा (२) मा उल्लिखित विषयहरुको विश्लेषण गरी स्पष्ट राय सहितको प्रतिवेदन तीस कार्य दिनभित्र अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमका प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो प्रतिवेदनको आधारमा पूर्वाधार निर्माणका लागि अनुमति दिन उपयुक्त हुने देखिएमा प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र कार्य दिनभित्र अनुमति प्रदान गर्न निकायले बढीमा तीन वर्षसम्मको समयावधि दिई पूर्वाधार निर्माणका लागि निवेदकलाई मनसायपत्र (Letter of Intent) प्रदानगर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको अवधिभित्र मनासिव कारण परी पूर्वाधार निर्माण गर्न नसकेको भनी समयावधि थपका लागि सम्बन्धित अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थाले अनुरोध गरेमा अनुमति प्रदान गर्ने निकायले त्यस्ता अस्पताललाई बढीमा दुई वर्षमा नबढ्ने गरी पूर्वाधार निर्माणका लागि समयावधि थप गर्न सक्नेछ ।

५. सञ्चालन अनुमति दिन सकिने:

(१) दफा ४ बमोजिम पूर्वाधार निर्माण कार्य सम्पन्न भए पछि सो पूर्वाधार तयार भएको व्यहोरा सहित सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाले सेवा सञ्चालन गर्ने आवश्यक कागजातहरु संलग्न गरी अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

तर स्वास्थ्य क्लिनिक, रेडियो ईमेजिङ सेवा तथा पोलि क्लिनिक स्थापना तथा सञ्चालन अनुमतिका लागि अनुसूची ५ बमोजिमका ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमाजिम निवेदन प्राप्त हुन आएमा अनुमति प्रदान गर्ने निकायले निवेदन प्राप्त गरेपछि अनुगमन समिति खटाउनु पर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम खटिएको अनुगमन समितिले बीस कार्य दिन भित्र स्थलगत निरीक्षण गरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्न उपयुतm भए नभएको राय सहितको प्रतिवेदन अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम अनुगमन समितिको प्रतिवेदनको आधार र यस निर्देशिकामा उल्लिखित अन्य मापदण्ड पूरा गरेका स्वास्थ्य संस्थालाई अनुमति प्रदान गर्ने निकायले पाँच वर्षका लागि स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम स्वास्थ्य संस्थालाई स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति दिने नदिने सम्बन्धमा उपदफा (३) बमोजिम अनुगमन समितिको प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले तीस कार्य दिन भित्र निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ र सो को जानकारी सम्बन्धित संस्थालाई दिनु पर्नेछ ।

(६) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुँदाका बखत संस्था दता गर्ने निकायमा दता भएको तर दफ (५) बमोजिम अनुमतिका लागि निवेदन नदिई सञ्चालन गरिरहेका स्वास्थ्य संस्थाले अनुसूची – ६ मा उल्लेख भए बमोजिमको दस्तुरको अतिरिता पाँच गुणा बढी दस्तुर लिई एक पटकको लागि निर्देशिका बमोजिमको प्रकृया पूरा गरी सञ्चालन अनुमति दिन सकिने छ ।

(७) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुँदाका बखत संस्था दता गर्ने निकायमा दता भई अनुमतिको लागि निवेदन दिएका स्वास्थ्य संस्थाले अनुसूची –६ मा उल्लेख भए बमोजिमको दस्तुरको अतिरितm तीन गुणा बढी दस्तुर बुझएमा एक पटकको लागि निर्देशिका बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी सञ्चालन अनुमति दिन सकिनेछ ।

(८) उपदफा (२) (३) र (५) बमाजिम तोकिएको म्याद भित्र अनुमति प्रदान गर्ने निकाय वा अनुगमन समितिले कार्य सम्पन्न नगरेमा अनुमतिका लागि निवेदन दिने स्वास्थ्य संस्थाले एक तह माथिल्लो निकायमा उजुर गर्न सक्ने छ । यसरी प्राप्त भएको उजुरी सम्बन्धमा सम्बन्धित माथिल्लो निकायले उपदफा (२), (३) र (५) मा तोकिएको म्यादमा नबढ्ने गरी शीघ्र अनुगमनको व्यवस्था मिलाइ सञ्चालन अनुमतिको व्यवस्था गरिदिन सक्नेछ ।

६. थप सेवा विस्तार गर्न वा शाखा स्थापना गर्न अनुमति लिनु पर्ने :

स्वास्थ्य सस्ंथाले आँफूले सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति पाएका सेवाको अतिरिक्त थप सेवा विस्तार गर्न वा शाखा स्थापना गरी सेवा सञ्चालन गनर् चाहेमा अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट यस निर्देशिका बमोजिमका प्रकृया पुरा गरी अनमुति प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

७. पुन: अनुमति प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने :

(१) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुँदाका बखत सञ्चालन स्वीकृति लिएका स्वास्थ्य संस्थाले यस निर्देशिका बमोजिम तोकिएको पूर्वाधार तथा मापदण्ड कार्यान्वयन प्रयोजनका लागि यो निर्देशिका प्रारम्भ भए पछि तोकिएका अवधिभित्र पूर्वाधार

तयारी योजना (भवन प्रबलीकरण वा नयाँ निर्माण योजना) सहित सम्बन्धित अनुमति प्रदान गर्न निकाय समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त हुन आएमा अनुमति प्रदान गर्ने निकायले त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थालाई यस निर्देशिका बमोजिम तोकेको पूर्वाधार पुरा गर्नका लागि तीन वर्ष र मापदण्ड कायम गर्नका लागि एक बर्षको समयावधि दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम समयावधि थप भएका स्वास्थ्य संस्थाल प्रत्येक छ/छ महिनामा प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धित अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) प्रबलिकरण हुने अस्पताल वा नँया निर्माण गर्न अनुमति लिई साविकको भवनबाट सेवा दिईरहेका स्वास्थ्य संस्थाले निर्माण अवधिभरका लागि भवनको कारण वा अस्पतालको औजार उपकरणले हुन सक्न दुर्घटनाको लागि शैया क्षमता बराबरका संख्यामा प्रति व्यक्ति पचाँस हजार रुपैया बराबरका सामुहिक दुर्घटना बीमाको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिमका प्रकृया पुरा गरेका स्वास्थ्य संस्थालाई दफा ५ बमोजिम स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गरिनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम अनुमतिका लागि निवेदन नदिने, निवेदन दिए पनि अनुमति नपाउने वा निर्धारित अबधि भित्र पूर्वाधार वा मापदण्ड कायम नगर्ने स्वास्थ्य संस्थाको अनुमति त्यस्तो अनुमति दिने निकायले रद्द गर्नेछ ।

८. अनुमति दस्तुर बुझाउनु पर्ने : स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना, सेवा विस्तार वा स्तरोन्नति गर्न अनुमति प्राप्त भएमा सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाले अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिमको अनुमति दस्तुर अनुमति प्रदान गर्ने निकायलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

९. नविकरण गराउनु पर्ने :

(१) यस निर्देशिका बमोजिम स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थाले हरेक वर्ष अनुमतिको अवधि समाप्त हुने मिति भित्र अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष नविकरणका लागि निवदेन दिनु पर्नेछ । अनुमति प्रदान गर्ने निकायले अनुमतिको अवधि समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्र आवश्यक जाँचबुझ गरि नविकारण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा अनमति प्रदान गर्ने निकायले अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिमको दस्तुर लिई तीन वर्षका लागि स्वास्थ्य संस्थालाई सेवा सञ्चालन अनुमतिको नविकरण गरिदिन सक्नेछ । तर यो निर्देशिका प्रारम्भ हन अघि स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन गर्ने अनुमति पाएका स्वास्थ्य संस्थाको हकमा त्यस्तो स्वास्थ्य संस्थाले यस निर्देशिका बमोजिम तोकिएको मापदण्ड तथा पूर्वाधार कायम नगरेसम्म तीन बर्षमा नबढाई प्रत्येक एक बर्षका लागि अनुमति नविकरण गरि दिनु सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमका अवधि भित्र मनासिब कारण परी निवेदन पेश गर्न नसकेको भनी कारण खुलाई थप तीन महिनाभित्र निवेदन पेश गरेमा दोब्बर नविकरण दस्तुर लिई सम्बन्धित निकायले सेवा सञ्चालन अनुमति नविकरण गरि दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) वा (३) बमोजिमको अवधिभित्र नविकरणका लागि निवेदन पेश नगर्ने स्वास्थ्य संस्थाको सेवा सञ्चालन अनुमतिपत्र स्वत: खारेज हुनेछ र सो को जाकारी प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचनामा समेत दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएता पनि यो उपदफा प्रारम्भ हुँदाका बखतसम्म अनुमति नविकरण नगरेका स्वास्थ्य संस्थाले तोकिएको समयभित्र अनुमतिका लागि निवेदन दिएमा अनुसूची –६ मा उल्लेख भए बमोजिमको दस्तुरको अतिरितm पाँच गुणा बढी नविकरण दस्तुर लिई एक पटकको लागि निर्देशिका बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी त्यस्तो अनुमति नविकरण गरिदिन सकिनेछ ।

१०. गुणस्तर तथा मापदण्ड अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) स्वास्थ्य संस्थाले आफूले प्रदान गरेका सेवाहरुको यस निर्देशिकामा उल्लिखित मापदण्ड बमोजिमको गुणस्तर भए नभएको सम्बन्धमा प्रत्येक बर्ष परीक्षण (स्व:मूल्यांकन) गराई सो को प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको अवधिभित्र प्रतिवेदन पेश नगर्ने स्वास्थ्य सस्थालाई सो प्रतिवेदन पेश गर्न अनुमति प्रदान गर्ने निकायले निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनमुति प्रदान गर्ने निकाय, प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचना र मन्त्रालयलले आवश्यकता अनुसार जोखिम, भौगोलिक अवस्थिति, बिरामीका ़ चाप, शल्यक्रियाको संख्या, वित्तीय लगानीका आधारमा नमूना छनौट गरी स्वास्थ्य ससं्थाले पद्रान गरेको सेवाको गुणस्तर तथा यस निर्देशिकाको मापदण्ड पुरा गरे नगरेको सम्बन्धमा निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(४) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएका भए तापनि प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचना तथा मन्त्रालयले जुनसुकै निकायबाट सेवा सञ्चालन अनुमति प्राप्त गरेको अस्पताल वा स्वास्थ्य सस्था र अनुमति प्रदान गर्ने निकायको समेत अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (३) वा (४) बमोजिम नियमित वा आकस्मिक अनुगमन गर्दा तोकिएका गुणस्तर वा पूर्वाधार पूरा नगरी सेवा सञ्चालन गरेको पाईएमा त्यस्ता संस्थालाई तत्काल सुधारका लागि बढीमा तीन महिनाको म्याद दिई सुधारको मौका दिन सकिनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम निरीक्षण तथा अनुगमनका क्रममा दिएको निर्देशन पालना नगर्ने, यस निर्देशिका बमोजिमका गुणस्तर तथा पूर्वाधार मापदण्ड पूरा नगर्ने वा गुणस्तर परीक्षणको वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगर्ने स्वास्थ्य संस्थालाई सम्बन्धित अनुमति प्रदान गर्ने निकायले त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थाले प्रदान गरि आएको सेवा पूर्ण वा आंशिकरुपमा तत्काल बन्द गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम स्वास्थ्य संस्थालाई कारबाही गर्नु पूर्व सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थालाई मनासिब माफिकको सफाइ पेश गर्न मौका दिनु पर्नेछ ।

(८) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुक कुरा लेखिएका भए तापनि अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिने अनुगमनलाई या व्यवस्थाले सीमित गर्ने छैन ।

(९) स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन सम्बन्धी अनुमति लिने प्रक्रिया प्रारम्भ नगरेका स्वास्थ्य संस्थामा कुनै पनि चिकत्सक, नर्स, वा स्वास्थ्यकर्मीले क्लिनिकल प्राक्टिस गर्न पाउने छैन । कुनै चिकित्सक, नर्स वा स्वास्थ्यकर्मीले त्यस्तो संस्थामा क्लिनिकल प्राक्टिस गरेमा निजलाइ कारवाहीको लागि सम्बन्धित परिषदमा लेखी पठाईने छ ।

११. <u>निवेदन दिन सक्ने</u> : (१) दफा १० को उपदफा (७) बमोजिम दिएका आदेश वा अनुगमन समितिले यस निर्देशिका बमोजिम पेश गरेको अनुगमन प्रतिवेदन उपर चित्त नबझ्ने स्वास्थ्य संस्थाले त्यस्तो प्रतिवेदन पेश भएको मितिले १५ दिन भित्र चित्त नबु‰नुको स्पष्ट आधार र कारण सहित पुनराबलोकनको लागि प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचना समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन उपर अनुमति प्रदान गर्ने निकायको प्रतिकृया समेत लिई प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचनाले छानविन गरी यथाशीघ्र निर्णय गर्नेछ र सो सम्बन्धमा प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचनाले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

१२. <u>स्वास्थ्य संस्था गाभिई सेवा सञ्चालन गर्न सक्ने</u>: स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय, प्रभावकारी तथा सुविधायुक्त बनाउन सञ्चालनमा रहेका एक भन्दा वढी स्वास्थ्य सस्थाहरु एक आपसमा गाभिई सेवा सञ्चालन गर्न चाहेमा सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने निकाय समक्ष त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थाहरुले संयुक्तरुपमा निवेदन दिन सक्नेछन् ।

१३. <u>अनुमति खारेजी तथा कारवाही सम्बन्धि ब्यवस्था</u>: (१) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अनुमति प्रदान गर्ने निकायले स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन सम्बन्धी अनुमति लिन वा अनुमति नविकरण गर्नको लागि एक पटकको लागि निश्चित समय अवधि दिई सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नसक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधिभित्र स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन सम्बन्धी अनुमति नलिने स्वास्थ्य संस्थाको र दफा ९ को उपदफा (५) बमोजिमको अवधिभित्र अनुमति नविकरण नगर्ने स्वास्थ्य संस्थाको अनुमति स्वत: खारेज हुनेछ ।

परिच्छेद ३
स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन तथा गुणस्तर सम्बन्धी व्यवस्था

१४. <u>स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन</u> : (१) यस निर्देशिका बमोजिम अनुमति नलिई कसैल पनि स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्नु हुदैन ।

(२) कसैले यस निर्देशिका बमोजिम अनुमति नलिई स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गरेको पाइएमा सो कार्य रोक्न तथा त्यस्तो स्वास्थ्य संस्था आवश्यक कानूनी कारवाहीको लागि गह मन्त्रालय मार्फत वा सोझै सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा लेखी पठाउनेछ र त्यस्ता संस्थाका सञ्चालक भविष्यमा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन अनुमति प्रदान नगर्ने गरी अभिलेख समेत राखिनेछ ।

(३) स्वास्थ्य संस्थाले आफनो उद्देश्य र क्षमता अनुसार अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट अनुमति लिई देहायका सेवाको समुचित व्यवस्था गरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न सक्नेछ :-

(क) आकस्मिक सेवा,

(ख) बहिरंग सेवा,

(ग) अन्तरंग सेवा,

(घ) निदानात्मक सेवा (प्रयोगशाला, रेडियो ईमेजिङ आदि),

(ङ) शल्यक्रिया सेवा,

(च) सघन उपचार सेवा,

(छ) प्रबर्द्धनात्मक तथा प्रतिरोधात्मक सेवा,

(ज) विशेषज्ञ सेवा,

(झ) फार्मेसी सेवा,

(ञ) रक्त सञ्चार सेवा,

(ट) फिजियोथेरापी सेवा,

(ठ) शवगृह व्यवस्था,

(ड) अस्पताल व्यवस्थापन,

(ढ) वातावरण व्यवस्थापन,

(ण) स्वास्थ्य संस्थाबाट निष्काशित फोहरमैला व्यवस्थापन ।

१५. <u>गुणस्तर सुनिश्चितता सम्बन्धी मापदण्ड</u> :

(१) स्वास्थ्य संस्थाले दफा ३ बमोजिमका स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्दा देहायको गुणस्तरको सुनिश्चितता गर्नुका साथै देहायका उल्लिखित मापदण्डहरुको समेत पालना गरेको हुनु पर्नेछ :-

(क) बहिरंग विभागमा आउने बिरामीको चापका आधारमा बिरामी दर्ता, विशेषज्ञ परामर्श, निदानात्मक सेवाहरु र औषधी कक्षमा छिटो छरितो सेवा दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(ख) स्वास्थ्य संस्थामा नेपाल सरकारलेनिर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम संक्रमण नियन्त्रण (Infection Prevention) को व्यवस्था हुनु पर्नेछ र सोको नियमित र प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्नेछ ।

(ग) स्वास्थ्य संस्थाले विभिन्न ईकाईबाट प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाहरु स्तरीय रुपमा सञ्चालन गर्न कार्यसञ्चालन निर्देशिका (Standard Operating Manual) तयार गरी लागु गर्नु पर्नेछ ।

(घ) स्वास्थ्य संस्थाले बहिरङ्ग सेवा प्रदान गर्ने चिकित्सकहरु उपलब्ध हुने समयतालिका (दिन र बार खुल्न गरी) सवैले देख्न ठाउँमा राखिएको हुनु पर्नेछ ।

(ङ) स्वास्थ्य संस्थाले उपलब्ध गराउने भनिएको विशेषज्ञ सेवा सम्बन्धित बिशेषज्ञ चिकित्सकबाट प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(च) बिरामीले आफूले सेवा लिन चाहेको चिकित्सकबाट सेवा लिन पाउने व्यवस्था सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ ।

(छ) बिरामी वा बिरामीको रेखदेख गर्ने व्यक्तिलाई रोग र उपचार पद्धतिबारे स्पष्ट जानकारी दिने व्यवस्था हुनु पर्नेछ ।

(ज) अस्पताल परिसर तथा सेवा दिने कक्षहरु नियमित रुपमा सफा सुग्घर राखिएको हुनु पर्नेछ ।

(झ) सवैले देख्ने स्थानमा उजुरी पेटिका राखिएको हुनु पर्नेछ ।

(ञ) जनगुनासो व्यवस्थापनका लागि गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकी जनगुनासो तथा पर्न आएका उजुरी समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाएको हुनु पर्नेछ । साथै समाधान हुन नसक्ने भएमा सो को कारण सम्बन्धित व्यक्तिलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ट) बिरामीले संस्थाबाट सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क, प्रकृया तथा अवधि समेत खुलाएको बिरामी बडापत्र (Patient Charter) अस्पतालमा नेपाल सरकारले अनुसूची ७ ढाँचामा तयार गरी सबैले देखिने गरी राख्नु पर्नेछ र सोही अनुरुप सेवाको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेछ ।

(ठ) अस्पतालमा आउने बिरामीलाई आवश्यक पर्ने जानकारी गराउन सोधपुछ वा सहायता कक्षको व्यवस्था गरी सेवाग्राहीलाई आवश्यक जानकारी दिन व्यवस्था गरेको हुर्नु पर्नेछ ।

(ड) सेवा प्रदायक चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको सुरक्षाका लागि विभिन्न सरुवा रोग विरुद्धका खोप तथा व्यक्तिगत सुरक्षा व्यवस्था गरेको हुनु पर्नेछ ।

(ढ) हरेक स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा शर्त सम्बन्धी विनियम बनाएको हुनु पर्नेछ ।

(ण) स्वास्थ्य संस्थाले नेपाल सरकारबाट सञ्चालित सेवा वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकारले तोकेका प्रोटोकल/मापदण्ड/निर्देशिका अनिवार्य रुपमा पालना गरेको हुनु पर्नेछ ।

(त) अस्पतालले चौबीसै घण्टा चिकित्सक तथा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट आकस्मिक सेवा दिएको हुनु पर्नेछ ।

(थ) अस्पतालमा रहेको आकस्मिक शैया क्षमताको आधारमा चिकित्सक तथा अन्य स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गरेको हुनु पर्नेछ र सो को विवरण अनुसुची ८ बमोजिमको ढाँचामा सबैले देख्ने ठाँउमा राख्नु पर्नेछ ।

(द) आकस्मिक विभागवाट बिरामी भर्ना गर्ने, रिफर गर्ने, बिरामीको रेफरल प्रकृया र बिरामी सार्ने पद्धति स्पष्ट परिभाषित भएको हुन पर्नेछ र सो को व्यवहोरा बमोजिमको ढाँचामा सबैले देख्ने ठाँउमा राख्नु पर्नेछ ।

(ध) अस्पतालमा उपचारका लागि आउने विपन्न, असहाय, बेवारिसे बिरामीका लागि कुल शैयाको दश प्रतिशत शैया छुट्याई नि:शुल्क उपचार अनिवार्य रुपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(न) खण्ड (ध) बमोजिम उपलब्ध गराएका उपचार सेवाको अभिलेख राखी सो को प्रतिवेदन सम्बन्धित पालिकाको कार्यालयमा नियमित रुपमा पठाउनु पर्नेछ ।

(प) अस्पतालहरुमा ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई विशेष किसिमका सुविधाका व्यवस्था हुन पर्ने र आवश्यक मात्रामा शैया छुटयाउनु पर्नेछ ।

(फ) स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन गरिने भवन र अन्य पूर्वाधार भवन संहिता र सम्बन्धित क्षेत्र भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड अनुरुप हनु पर्नेछ ।

(ब) अस्पतालले विपद् व्यवस्थापनको कार्ययोजना बनाएको हुनु पर्नेछ । सो कार्यका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोकी सो को जानकारी सम्बन्धित पालिकाको कार्यालय र जिल्ला समन्वय समितिमा दिनुपर्नेछ ।

(भ) अस्पतालले सूचना अधिकारी तोक्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ४
अस्पताल सम्बन्धी मापदण्डहरू

१६. अस्पताल सम्बन्धी मापदण्डहरुको विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ५
मानव संशाधन व्यवस्थापन

१७. जनशक्ति विकास योजना : अस्पतालको शैया क्षमताका आधारमा देहाय बमोजिमका न्यूनतम जनशक्तिको व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ :-

(क) प्रति पच्चीस शैयाका लागि एक जना एम.डी.जी.पी. चिकित्सक हुनु पर्नेछ । तर एम.डी.जी.पी. चिकित्सक नपाईने अवस्थामा पच्चीस शैयाका अस्पतालमा प्रसुती तथा स्त्री रोग विशेषज्ञ र बाल रोग विशेषज्ञ ।

(ख) शल्यक्रिया प्रदान गर्ने कक्षमा प्रति शैया कम्तीमा एक जना शल्यचिकित्सक, एक जना एनेस्थेटिक्स, एक जना ईन्चार्ज, एक जना शल्यक्रिया सहायक र एक जना नर्स ।

(ग) जनरल कक्ष (General Ward) मा प्रति चार देखि छ शैयामा एक जना स्टाफ नर्सको व्यवस्था भएको ।

(घ) ईमर्जेन्सी तथा पोष्ट अपरेटिभ कक्ष (Post Operative Ward) मा प्रति दुई शैयामा एक जना नर्स ।

(ङ) सघन उपचार कक्ष (आई.सी.यू.,एन.आई.सी.यू, सी.सी.यू. आदि) मा प्रति शैयामा एक जना स्टाफ नर्सका व्यवस्था ।

(च) प्रसुती कक्षका लेवर वेडमा प्रति वेड दुई एस.वी.ए. (Skill Birth Attendants) तालिम प्राप्त नर्स वा मीडवाईफ्रीको व्यवस्था ।

(छ) अस्पतालमा कम्तीमा एक जना मेडिकल रेर्कडर ।

(ज) अस्पतालमा चौबीसै घण्टा सेवा उपलब्ध गराउने गरी फर्मासिष्ट लगायत आवश्यक संख्यामा जनशक्तिका व्यवस्था ।

(झ) अस्पतालमा कम्तीमा दुई तिहाइ पूर्णकालीन स्वास्थ्यकर्मी ।

(ञ) सरकारी स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट सेवा लिनुपर्ने अवस्थामा सम्बन्धित निकायको स्वीकृति पत्र ।

(ट) हरेक स्वास्थ्यकर्मीले सम्बन्धित व्यवसायिक काउन्सिलवाट दर्ता नम्बर लिएको ।

(ठ) विदशी स्वास्थ्यकर्मी वा स्वयम् सेवकले मन्त्रालयको सिफारिसमा सम्बन्धित काउन्सिलवाट स्वीकृति लिएको ।

१८. जनशक्ति सम्बन्धी विस्तृत विवरण : जनशक्ति सम्बन्धी विस्तृत विवरण सम्बन्धि विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद ६
औजार तथा उपकरणहरु

१९. औजार तथा उपकरण सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ७
सेवा सम्बन्धी व्यवस्था

२०. विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्ने अस्पतालका पूर्वाधार तथा मापदण्डहरू: विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्ने अस्पतालको पूर्वाधार तथा मापदण्डहरू सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ ।

२१. स्वास्थ्य क्लिनिक/पोली क्लिनिक सम्बन्धी मापदण्ड तथा पूर्वाधारहरु :

(१) स्वास्थ्य क्लिनिक/पोली क्लिनिकमा स्वास्थ्य जाँच गर्न चिकित्सक कुनै पनि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा पनि MBBS वा सो सरहको चिकित्सा सम्बन्धी उपाधि प्राप्त गरी सम्बन्धित काउन्सिलमा दर्ता भएको हुनुपर्नेछ ।

(२) परामर्श सेवा दिने व्यक्ति स्वास्थ्य विज्ञानमा प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरी परामर्श सेवा तालीम प्राप्त हुनुपर्नेछ ।

(३) पोली क्लिनिकमा रेडियोलोजी इमेजि· सेवा, प्रयोगशाला तथा औषधी उपचार सेवा सञ्चालन गर्नु परेमा छुट्टाछुट्टै सेवा सम्बन्धी निर्धारित पूर्वाधार पुरा गर्नु पर्नेछ ।

(४) स्वास्थ्य क्लिनिक/पोली क्लिनिकमा स्वास्थ्य सेवा संचालनका लागि देहाय बमोजिमका आवश्यक न्यूनतम भौतिक सुविधाहरु हुनुपर्नेछ :-

(क) बिरामीको जाँच गर्न Ventilated वा AC कोठा सेवा अनुसारको छुट्टाछुट्टै (कम्तीमा १४ वर्ग मिटरका)	१
(ख) बिरामी बस्न ठाँउ (कुर्ने ठाउँ)	१
(ग) बिरामी जाँच्ने टेबुल	१
(घ) चिकित्सकका लागि टेबुल	१
(ङ) चिकित्सकका लागि कुर्सी	१
(च) बिरामी बस्ने टुल	१
(छ) शौचालयको व्यवस्था (अपाङ्ग मैत्री सहित)	२
(ज) टेलिफोन, इन्टरनेट र web page	
(झ) स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचनामूलक पोष्टर तथा अन्य सामग्री	
(ञ) स्वच्छ पानीको आपूर्ति	
(ट) निरन्तर विधुत आपूर्ति	

(५) सेवा र विषय अनसारका आवश्यक औ जार तथा उपकरणहरुको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(६) बिरामीको सम्पूर्ण विवरण राख्नको लागि कम्प्यूटर वा रजिष्टर गर्नु पर्नेछ ।

(७) क्लिनिकमा प्रयोग हुने सम्पूर्ण औजारहरुको अनिवार्य निमर्ल ीकरणको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(८) क्लिनिकमा काम गर्ने सम्पुर्ण कर्मचारीको योग्यताको प्रमाणप्रत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी साथै प्रविधिक कर्मचारीहरुको सम्बन्धित परिषद्मा दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी राख्नु पर्नेछ ।

(९) सेवा शुल्क र आयकर प्रमाणपत्र सबैल देख्ने ठाउँमा राख्नु पर्नेछ ।

(१०) गल्याङ् नगरपालिकाबाट तोकिएको एकीकृत स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको ढाँचा अनुसार नियमित रुपमा मासिक प्रतिवेदन गल्याङ् नगरपालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

२२. रेडियोलोजी वा डाईग्नोष्टिक एण्ड इमेजिङ सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा शर्तहरु :

-!_ यस निर्देशिकाको प्रयोजनको लागि रेडियोलोजी वा डाईग्नोष्टिक सेवा अन्तरगत दहोयका प्रविधिहरु समावेश गरिएको छ :-

- X-ray (300 mA सम्म)
- Ultrasonogram (USG)

(२) उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएको सेवा संचालनको लागि अन’स”ची ९ बमोजिमको निवेदन फारम नगरपालिकामा पेश गन”ैपर्ने छ र सो बाहेक थप प्रविधिको लागि माग भएमा बेनी नगरपालिकाको सिफारिसमा प्रादेशिक स्वास्थ्य संरचनाले स्वीकृती दिनेछ ।

(३) रेडियोलोजी डायग्नोष्टिक तथा ईमेजिङ्ग सेवाबाट पर्ने विकिरणका दुष्प्रभावलाई कम गर्नका लागि उक्त सेवा सञ्चालन गर्न अनुमति दिदा वा सिफारिस गर्दा निम्न मापदण्डलाई आधार मानिनेछ :-

(क) एक्सरेका लागि :

(१) एउटा एक्सरे मेसिनका लागि कम्तीमा २२५ स्क्वायर फिटका कोठा हुनु पर्ने ।

(२) एक्सरे गर्ने कोठाका Wall Thickness (क) ९ ईञ्च With Plaster of Paris वा ((ख) ६ Inch with 0.2 mm lead barrier वा (ग) २.० एम एम lead thickness हुनु पर्ने । साथै झयाल, ढोका तथा भित्ताबाट हुने विकिरणका चुहावट हुन नसक्ने गरी आवश्यक व्यवस्था भएको हुनुपर्ने ।

(३) X-ray सेवा प्रदान गर्ने व्यक्तिका लागि एक्सरे कोठा भित्र ०.५ mm को lead एप्रोन तथा radiation protective measures का व्यवस्था हुनुपर्ने ।

(४) Radiology मा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि radiation dose monitor (TLD) उपलब्ध हुनु पर्दछ र समय समयमा Radiation Survey Monitoring गर्नु पर्ने ।

(५) Eye, Gonadal, Thyroid Gland आदिका Protection को लागि Lead glass/gloves/lead apron को व्यवस्था हुनुपर्ने ।

(६) X-ray एक्स्पोज गर्ने कोठा डार्करुम र प्रतिक्षा गर्ने कक्ष छुट्टाछुट्टै हुनुपर्ने ।

(७) Radiology विभागमा जनसाधारणाले देख्ने ठाउँमा X-ray विकिरणले स्वास्थ्यमा खराव असर पर्न सक्छ भन्नेबारे सूचना गर्ने । साथै सूचनामा गभवर्ती महिला तथा बालबालिलाई अनावश्यक विकिरणबाट बच्न अनुरोध गर्ने ।

(८) x- ray खिच्ने कोठामा विरामीले प्रष्ट रुपमा देख्ने गरी प्राविधिकको NHPC Licence को प्रतिलिपी, संस्था दर्ताको प्रतिलिपी र X- Ray को मुल्य सुची राख्नुपर्ने छ ।

(९) Congruence of Optical field and Radiation field को जाँच कम्तिमा ६महिनामा एक पटक गनु पर्नेछ र Tube collimation adjustment पछि अनिवार्य रुपमा गर्न पर्नेछ र सो को प्रतिवेदन संस्था दर्ता वा नविकरण गर्दा अनिबार्य रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(१०) lead एप्रोन, Thyroid Shield लगायतका विकिरण सुरक्षा सम्वन्धि उपकरणहरुको जाँच नेपाल सरकार प्रदेश सरकार नगरपालिका द्वारा संचालित अस्पतालहरुमा सो सम्वन्धि विज्ञ जनशक्तिबाट कम्तिमा वर्षमा एकपटक अनिबार्य रुपमा गराउनुपर्नेछ र सो को प्रतिवेदन संस्था दर्ता वा नविकरण गर्दा अनिबार्य रुपा पेश गर्नुपर्नछ ।

(११) **विरामीको दर्ता लगत अनुसूची** १० बमोजिम राख्नुपर्नेछ ।

(१२) Intraoral Dental x-ray को लागि माथी उल्लेख गरिएका कुराहरुको अतिरिक्त तपशीलको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

तपशील

- X ray tube को Shelding लाइ असर गर्ने गरी Manipulaation गरिएको Unit प्रयोगमा ल्याउन पाइने छैन
- Extended collimator को अनिबार्य रुपमा प्रयोग गर्नुपर्नेछ
- Exposure code को प्रयोग अनिबार्य गनुपर्नेछ र सो को लम्वाइ कम्तिमा २ मिटरको हुनुपर्नेछ ।

(ख) रेडियोलोजी सेवाका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा योग्यता : रेडियोलोजी सेवाका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

(१) रेडियोलोजिष्ट :- मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट चिकित्सा शास्त्रमा स्नातक तह उतीर्ण गरी रडियोलोजी विषयमा एम डी, डी एम आर डी , एफ आर सी आर वा सो सरह कोर्ष उत्तीर्ण गरेको र सम्वन्ति काउन्सिलमा दर्ता भएको र म्याद समाप्त भएको भएमा नविकरण भएको हुनु पर्नेछ ।

(२) रेडियोलोजी एण्ड ईमेजिङ्गका रिपोर्टिङ्ग रेडियोलोजिष्टहरुले मात्र गर्न पाउनको साथै Radiological

Interventional Procedure हरु पनि यथासम्भव रडियोलोजिष्टले गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) रेडियोलोजी सेवाका लागि आवश्यक जनशक्ति वा योग्यता निम्न बमोजिम हुनु पर्नेछ:

(क) सिनियर रेडियोग्राफिक टेक्नोलोजिष्ट:- सम्वन्धित विषयमा MSc. Radiography गरी सम्वन्धित काउन्सिसलसमा विशिष्ट तहमा दर्ता भइ कम्तीमा ३ वर्ष काम गरेका हुनुपर्छ ।

(ख)रेडियोग्राफीक अधिकृत (रेडियोग्राफिक टेक्नोलोजिष्ट) :- चिकित्सा शास्त्र अध्ययन ससंथान वा नपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त अन्य संस्थान यस रेडियोग्राफीक विषयमा (BSc. MIT, Bsc. RT) स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको हुनपर्ने । साथै NHPC (Nepal Health Professional Council) A Level मा दर्ता हुनुपर्ने ।

(ग) रेडियाग्राफेर:- चिकित्सा शास्त्र अध्ययन ससंथानबाट वा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त अन्य संस्थाबाट रेडियोग्राफी बिषयमा प्रमाणण पत्र तह उतीण गरी NHPC (Nepal Health Professional Council) B Level मा दर्ता हुनुपर्ने ।

(घ) Medical Physicist :- Medical Physics विषयमा Bsc वा Msc उत्तीर्ण गरको

(ङ) बायोमेडिकल ईन्जिनियर :- बायोमेडिकल ईन्जिनियरिङ्ग विषयामा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह उत्तीर्ण गरको हुनु पर्नेछ ।

<u>Measurement and Protection</u> <u>सम्बन्धी व्यवस्था</u>:

Radiation Protection व्यवस्थित गर्न र X- ray Unit हरुको गुणस्तर नाप गर्नलाई चाहिने आवश्यक उपकरण खरीद गरी स्वास्थ्य मन्त्रालयले तोकेका निकायमा राख्ने र अनुगमन तथा निरीक्षणमा प्रयोग गर्ने र गुणस्तर, Dose Monior गर्ने । विश्व स्वास्थ्य संगठनका मापदण्ड अनुसार कुनै काम गर्ने व्यक्तिमा radiation का dose 20 Milisievert per year (WHO) को सन् २००२ को मापदण्ड अनुसार देखिएमा उपयुक्त क्षतिपूर्तिका व्यवस्था सम्बन्धित संस्थाले मिलाउन पर्नेछ र विकिरण क्षेत्रमा काम गर्नेलाई अनिवार्य रुपमा रेडिएसन भत्ताको व्यवस्था हुनुपर्ने ।

(घ) **<u>Ultrasonogram (USG) USG</u> :**

Ultrasonogram (USG) को प्रयोग सम्बन्धमा रेडियोलोजिष्टहरु बाहेक आफनो क्षेत्रमा मात्र प्रयोगमा ल्याउने गरी मान्यता प्राप्त संस्थाबाट कम्तीमा ३ महिनाको USG तालिम प्राप्त गरेको स्त्री तथा प्रसूति रोग सम्बन्धी विशेषज्ञहरुले ।मेडिकल अधिकृतहरु गर्न पाउनेछन । सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने निम्न बमोजिमका उपकरणहरुका व्यवस्था हुनु पर्नेछ :-

(१) इमर्जेन्सी सेवामा चाहिने औषधी लगायत औजार उपकरणहरुको व्यवस्था हुन पर्ने ।

(२) स्ट्रेचर, ह्वील चियरको व्यवस्था हनु पर्ने ।

(३) शौचालयको राम्रो व्यवस्था हुन पर्ने ।

(४) रेकर्डिङ्ग तथा रिपोर्टिङ्गका लागि छुट्टै कोठाको व्यवस्था हुन पर्ने ।

(५) वैकल्पिक विद्युतका लागि जेनेरेटरका व्यवस्था हुनु पर्ने ।

(६) बिरामीका लागि र बिरामी कुरुवा बस्नको लागि कोठा लगायत बेञ्चको
व्यवस्था हुनु पर्ने ।

(७) स्टारे , रिपोर्ट डिस्ट्रीव्यूसनका लागि छट्टाछुट्टै कोठाको व्यवस्था हुनु पर्ने ।

(९) Medical Equipment repair & maintenance गर्दा वायोमेडिकल ईन्जिनीयर वा रेडियोलोजिकल उपकरण सम्बन्धी विशेष तालिम प्राप्त व्यक्ति हुन पर्ने

<u>(ङ) रेडियोलोजी सेवाको लागि न्यूनतम उपकरण तथा जनशक्ति पूर्वाधारहरु :</u>

सि. नं	विवरण	क्लिनिक	२५ शैया
१	X ray मेशिन	१०० एम ए १ थान	३०० एम ए १ थान
२	X ray मेशिन Portable\Mobile	स्वेच्छिक	१०० एम ए १ थान
३	Ultrasound मेशिन	स्वेच्छिक	स्वेच्छिक
४	Radiologist जनशक्ति	स्वेच्छिक	स्वेच्छिक
५	Radiographic Technologist	स्वेच्छिक	१ जना
६	Radiographer	१ जना	३ देखी ४ जना

(च) स्वास्थ्य मन्त्रालयको स्वीकृति विना Radiology सम्बन्धी मेशिन नेपमालमा पैठारी गर्न पाइने छैन ।

२३. प्रयोगशाला सेवा: (१) प्रयोगशाला सेवा सञ्चालनका लागि प्रयोगशालाहरुको स्तर, विभाजन र जनशक्ति देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

(क) जनरल प्याथोलोजी: योग्यता: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एम. वि. वि. एस. वा सो सरह उत्तीर्ण गरी MD Path. MRC Path, DCP वा सो सरह उतीर्ण गरको हुनु पर्नेछ ।

(ख) माईक्राबे ायोलोजी: योग्यता: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट MD Microbiology उपाधि प्राप्त ।

(ग) हेमाटोलोजी : योग्यता: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट MD Hameatology उपाधी प्राप्त ।

(घ) MD Biochemistry: योग्यता: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट MD Biochemistry उपाधि प्राप्त ।

(ङ) विशेषज्ञ मेडिकल टेक्नोला ि जष्ट: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाटमेडिकल ल्याव टेक्नोलोजी विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि MMLT प्राप्त ।

(च) मेडिकल टेक्नोलोजिष्ट: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजी विषयमा स्नातक BMLT उपाधी प्राप्त ।

गर्न पाउने परिक्षणहरु: Histopatholoty, Cytopathology & Bone Marrow Study बाहेकका सवै परीक्षणहरु । MMLT/M.Sc.Microiology, MMLT/M.Sc.Haematology, MMLT/M.Sc.Bio chemistry, MMLT/M.Sc. Cytology गरेकोहरुल जुन विषयमा आफुले उपाधी प्राप्त गरेका छ सोही विषयमा मात्र प्रयोगशाला सञ्चालन गरी बिशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्न पाउने छन ।

(छ) ल्याव टेक्नीशियन: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषमा प्रमाण पत्र तह वा सो सरह उतीर्ण ।

गर्न पाउने परिक्षणहरु: २५ शैया सम्मका सरकारी अस्पताल स्तरमा प्रदान गरिने प्रयोगशाला सम्बन्धी परिक्षणहरु ।

(ज) ल्याव असिष्टेण्ट: मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा एक बर्ष वा १५ महिनाको ल्या.अ तालिम पुरा गरी प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका ।

गर्न पाउने परीक्षणहरु: २५ शैया सम्मका सरकारी अस्पताल स्तरमा प्रदान गरिने प्रयोगशाला सम्बन्धी आधारभूत परिक्षणहरु ।

नोट: माथि उल्लेखित जनशक्तिहरुले योग्यता हासिल गरेको विषयको पाठ्यक्रममा उल्लेखित सम्बन्धित परीक्षण गर्न पाउनेछन् ।

(२)उपदफा (१) मा उल्लखित जनशक्तिले आफूले प्राप्त गरेका प्रमाणपत्रका आधारमा व्यवसाय गर्न नेपाल सरकारले तोकेका परिषदमा दर्ता हुनु पर्नेछ ।

२४. प्रयोगशाला सञ्चालन सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड: देहायमा उल्लेख भए बमोजिम सरकारी स्तरमा सञ्चालित प्रयोगशालाहरुको वर्गीकरण र तपशील अनुसारको मापदण्ड निजी क्षेत्रमा सञ्चालित प्रयोगशालाहरुको न्यूनतम मापदण्ड हुनेछ ।

- **प्रयोगशालाको वर्गीकरण**

A समुहका प्रयोगशाला: यो समुहमा पर्ने प्रयोगशालाहरुले अति विशिष्ट प्रयोगशाला सेवा प्रदान गर्नेछन ।

B समुहका प्रयोगशालाहरुले ५१ देखी २०० बेड सम्मका जनरल अस्पताल, सबै अञ्चल अस्पताल र उपक्षेत्रीय अस्पतालहरुमा आधारित प्रयोगशाला यस समुहमा पर्दछन् ।

C समुहमा प्रयोगशालाहरु ५० बेड सम्मका जनरल अस्पतालमा आधारित प्रयोगशालाहरु यस समुहमा पर्दछ ।

D समुहका प्रयोगशालाहरु: यो समुहमा पर्ने प्रयोगशालाहरु सरकारी स्तरमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा आधारित प्रयोगशाला हुनेछ ।

E समुहको प्रयोगशालाहरु: यो समुहमा पर्ने प्रयोगशालाहरु सरकारी स्तरमा हेल्थ पोष्टमा आधारित प्रयोगशाला हुनेछ । यस समुहमा पर्नै निजि प्रयोगशालाहरुको हकमा यस समुहको लागी सरकारी प्रयोगशालाहरुलाइ तोकिस सरह नै देहाय बमोजिमको मापदण्डहरु पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

(क) Space: 150 SQ Feet or More

(ख) Equipment/Consumables/Reagent/Kits: As required to perform designated tests. Modern/ advanced technology should be adopted.

(ग) Human Resource: Minimum 2

(घ) Services(Range of Test): To be provided by this laboratory include:

- Hematology: TC, DC, Hemoglobin, ESR, Blood grouping for non transfusion purpose, BT, CT
- Biochemistry: Sugar, urea, Bilirubin, Uric Acid, Total protein, Serum albumin,
- Microbiology: Sputum AFB stain (Z-N Stain),
- Tests by RDTs: With simple interpretation
- Miscellenious: Routine Urine analysis, Routine Stool Analysis, Urine Pregnancy Test, Stool for reducing substances.

uNofª नगरपालिकाले हाल E समुहको प्रयोगशालाहरुलाइ मात्र संचालन अनुमति दिन र नविकरण गर्न सक्नेछ र सो समुहको प्रयोगशालाले देहायको पूर्वाधार पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

क) सजिलै पहुँच

ख) पर्याप्त हावा आवत जावत गर्ने स्थान

ग) पर्याप्त मात्रमा उज्यालो भएको

घ) नियन्त्रित वातावरण

ज) पर्याप्त पानिको आपुर्ति व्यवस्था

च) नियमित विजुली आपुर्ति व्यवस्था

छ) प्रयोगशाला संचालनको क्षमता र गुणस्तर

ज) जिवाणुरहित वनाउने सुविधा

झ) फोहोर व्यवस्थापननको उपयुक्त सुविधा

ञ) नमुना र रिएजेन्टकरुको ढुवानीको लागि उपयुक्त भण्डारणको सुविधा

च) तथ्यांक भण्डारण, अभिलेखिकरण र व्यवस्थापन

ठ) व्यक्तिगत र बातावरणको सुरक्षा

ड) गुणस्तरीय रिएजेन्ट र केमिकलको प्रयोग

ढ) फरक फरक क्रियाकलापहरुको लागि कार्यविभाजन

ण) मिसावट र कन्टामिनेसनको जोखिममुक्त गर्ने व्यवस्था

त) अन्य सुविधाहरु

E समुहका प्रयोगशालाको लागि चाहिने उपकरण तथा सामाग्रीहरु निम्नानुसारका हुनुपर्ने छ ।

All Basic Equipment/Consumables/Reagent/Kits:

- Basic equipment include:
  1. Centrifuge
  2. Colorimeter
  3. Water Bath
  4. VDRL shaker
  5. Hot air oven

6. Incubator
7. Micropipettes
8. DC counter
9. Refrigerator
10. Power Backup

Glasswares: Khan Tubes, Testtubes, Petridishes etc.
Consumable: Disposable syringes, Vacutainers, Gloves and Masks.

E समुहका प्रयोगशालाको लागि चाहिने मानव संसाधन विवरण:

१. प्रयोगशाला परिक्षणको लागि योग्य जनशक्ति उपलब्ध हुनुपर्नेछ ।

२. प्रयोगशाला परीक्षण कार्यमा संलग्न हुने जनशक्ति कम्तिमा ल्याव एसिस्टेन्ट तह उर्त्तिण भइ तोकिएको काउन्सिल(नेपाल मेडिकल काउन्सिल/नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद)मा दर्ताभएको हुनुपर्नेछ र म्याद समाप्त भएको भएमा नविकरण गरेको हुनुपर्नेछ ।

३. प्रयोगशाला परीक्षण सेवा प्रदान नगरे तापनी नमुना संकलन केन्द्रबाट नमुना संकलन गर्ने सेवासंचालनको लागि पनि E समुहको प्रयोगशाला दर्ता गर्नूपर्नेछ ।

४. सम्वन्धित प्रयोगशालाले HMIS प्रतिवेदन मासिक रुपमा नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखामा बुझाउनुपर्नेछ ।

५. प्रयोगशालाले राष्टिय गुणस्तर सुनिश्चितता कार्यक्रम (NERAS/ERA Programme) मा अनिबार्य रुपमा सहभागी हुनुपर्नेछ ।

२५. डेन्टल सेवा सम्वन्धि

१ डेन्टल सेवा संचालन गर्नका लागि निम्न शर्तहरु पुरा गर्नुपर्ने छ ।

(क) भौतिक पूर्वाधार

- रिसेप्सन
- प्रतिक्षा कक्ष
- क्लिनिक (विरामी जाँच कक्ष)
- x- ray कक्ष
- शौचालय

(ख) औजार उपकरण

- Dental Chail with halogen light spittoon and water supply
- High Vacuum suction
- Micromotor or Airmotor
- Airotor Handpeace
- Light cure Unit
- Ultrasonic super unit/Piso Scaler
- Oil free Medical Grade Compressor, electrocautry
- IOPA X-Ray, X-Ray Viewer
- Autaclave/Hot air oven
- Needle destroyer with cutter
- Generator

(ग) जनशक्ति

- Graduate Dental Surgeon १ जना
- Dental Hygienist/Dental Assistant १ जना
- कार्यालय सहयोगी १ जना

(२६) फार्मेसी सेवा संचालन सम्वन्धमा फार्मेसी सेवा संचालन गर्दा देहाय बमोजिमका मापदण्डहरु पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

- औषधी ऐन, २०३५ बमोजिम फार्मेसिष्टाफार्मेसी सुपरभाइजराफार्मेसी सहायक अथवा औषधि व्यवस्था विभागबाट अभिमुखीकरण तालिम प्राप्त आधिकारिक प्रमाणपत्र सहितको फार्मेसी वा फार्मेसी पसल दर्ता प्रमाणपत्र हुनुपर्नेछ ।
- फार्मेसी/औषधी पसल आफ्नै निजी घरमा भएमा घर रहेको जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा र आफ्नै निजि घर नभए फार्मेसीाऔषधी पसल राख्ने सम्झौता पत्र अनुसार घर लिने व्यवस्था भएको हुनुपर्दछ ।
- फार्मेसी/औषधी पसल प्यानाभ्याट मा दर्ता भएको प्रमाणपत्र हुनुपर्नेछ ।
- औषधीको प्रकृति र परिमाणको आधारमा औषधी भण्डारणको भवन वा परिसर व्यवस्थित हुनुपर्दछ ।
- औषधी व्यवस्था विभागमा दर्ता भएका विभागले अनुमति दिएका औषधी तथा औषधीजन्य पदार्थहरु मात्र विक्रि वितरण गर्न पाइनेछ ।
- औषधी विक्रि वितरणको लागि प्रचार प्रसार गर्न पाइने छैन ।
- चिकित्सक वा अधिकारप्राप्त स्वास्थ्यकर्मीले प्रदान गरेको लिखित औषधी पुर्जीका आधारमा मात्र औषधी विक्रि वितरण गर्न पर्नेछ ।

- चिकित्सको पुर्जी विना लागु औषधी तथा विषालु औषधीहरु(Narcotics\Psychotropic and Poisonous Medicine) विक्रि वितरण गर्ने पाइने छैन र यस्ता औषधीहरु विक्रि गर्न पर्ने अवस्थामा औषधी पुर्जीको फोटोकपी गरी सो फोटोकपीमा चिकित्सकको NMC नम्वर लेखी सोको अभिलेख सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- औषधी तथा औषधीजन्य पदार्थहरुको गुणस्तरमा कुनै किसिमको नकरात्मक प्रभाव नपर्ने गरी औषधीको प्रकृति बमोजिम उचित भण्डारणको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।
- औषधी बाहेकका अन्य वस्तुहरु औषधीसंगै राख्न र विक्रि वितरण गर्न पाइने छैन ।
- औषधीमा कायय भएको मूल्य भन्दा बढी मूल्य लिइ औषधी विक्रि वितरण गर्न पाइनेछैन ।
- म्याद नाघेका औषधीहरु विक्रि वितरण गर्न पाइने छैन र त्यस्ता औषधीलाइ अलग राखी उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ८
आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धी स्वास्थ्य संस्थाहरुको मापदण्ड

२७. **आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धी स्वास्थ्य संस्थाहरुका मापदण्ड :** (१) आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा प्रणाली अन्तर्गत निजी स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाका स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति गर्दा देहायका मापदण्डहरुका पालना गर्नुपर्नेछ :-

(क) **आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा** :

(१) आयुर्वेद चिकित्सा प्रणाली अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दा वा चिकित्सा व्यवसाय गर्दा सम्बन्धित बिषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक वा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरी नेपाल आयुर्वेद चिकित्सा परिषदमा दर्ता भएका हुनु पर्नेछ । नेपाल सरकारका वहालवाला कर्मचारी भएमा नेपाल सरकारका पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

(२) पञ्चकम सेवा केन्द्रमा सम्बन्धित बिषयमा कम्तिमा बि.ए.एम.एस वा सो सरह उपाधि प्राप्त व्यक्तिबाट वमन, विरेचन, शिरोविरेचन, आस्थापन, अनवासन वस्ति र रक्तमोक्षण प्रयोग गर्नुपर्न र उत्तरवस्तिका लागि सम्बन्धित विशेषज्ञबाट गर्नुपर्नेछ ।

(३) आयुर्वेद अस्पतालमा काम गन कर्मचारीलाई संक्रमण सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक तालिम दिनुपर्नेछ ।

(४) आयुर्वेद अस्पतालल जनशक्ति, भौतिक पूर्वाधार, आजार-उपकरण र सेवाका गुणस्तरीयतामा मात्र संस्था विस्तार गर्न स्वीकृतिका लागि माग गर्न र उपयुक्त ठहर भएमा शाखा विस्तारका स्वीकृति दिन सकिनेछ ।

(५) बिरामीका उपचारका सिलसिलामा आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञ चिकित्सक समक्ष वा उपयुक्त स्थानमा प्रेषण (रेफर) गर्नुपर्नेछ ।

(६) रोग निदानार्थ आवश्यक पर्ने ई.सि.जी., इ.इ.जी, प्याथोलोजी, रडियोलोजी तथा अन्य आवश्यक सेवाहरु संचालन गर्नुपरेमा सम्बन्धित बिषयका जनशक्ति र सा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार, औजार उपकरण नीति नियमका पालना गर्नुपर्नेछ ।

(७) इन्ट्रिग्रेटेड क्लिनिक, नर्सिङ्ग होम वा अस्पताल भनी स्वीकृतिका लागि माग भएमा कुन कुन बिषय र सेवा दिन उद्देश्य राखिएका हो ? सो प्रष्ट उल्लेख गरि सोही बमोजिमका जनशक्ति, औजार उपकरण र भौतिक पूर्वाधार व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(८) आयुर्वेद चिकित्सा विधामा स्वास्थ्य रक्षा, रोग निवारण, औषधि द्रव्य काष्ठौषधि, रसौषधिका प्रयोग गरिने चिकित्सा सेवा, विना औषधि दिइने सेवा र आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवामा उल्लेखित पूर्वकम अन्तर्गतका निराग्नी स्वेद (जल, वायु, सूर्यकिरण, पार्थिव तत्वको प्रयोग), अग्नि स्वेदन, अभ्यङ्ग (Massage), सत्वावजय चिकित्सा (योगाभ्यास, ध्यान आदि) का माध्यमबाट रोगको रोकथाम वा दीर्घजीवनका लागि सञ्चालन गरिन संस्थाहरुले

आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरु, भौतिक पूर्वाधार, आवश्यक औजार उपकरण र तोकिएका मापदण्ड पुरा गरि जुन सुकै नाममा संचालन भएतापनि आधार ग्रन्थ सहित अनुमति प्रदान गर्ने निकायबाट अनुमति लिएर मात्र सञ्चालन गर्न पाइनेछ ।

(ख) आयुर्वेद चिकित्सा अन्तरगत रहने सेवाहरु: चिकित्सा सेवा :

१. रोग उपचार (आतुर विकार प्रशमन)

(क) युक्तिव्यापाश्रय चिकित्सा

(ख) संशमन (औषधि चिकित्सा)

(ग) संशोधन (वमनादि पञ्चकम शोधन चिकित्सा)

(घ) दैव व्यापाश्रय

(ङ) सत्वावजय

(च) शस्त्र-प्रणिधान

(छ) योगाभ्यास

२. स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक, स्वास्थ्य रक्षा तथा प्रतिरोधात्मक स्वास्थ्य सेवा

(क) प्रकृति विनिश्चय र परामर्श

(ख) स्वस्थवृत्त पालन -ऋतुचर्या, दिनचर्या, रात्रिचर्या, पथ्यापथ्य, आहार विहार

(ग) रसायन

(घ) वाजीकरण

(ङ) पञ्चकम

(च) योगाभ्यास

(ग) आयुर्वेद अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम सम्बन्धी मापदण्ड तथा पूर्वाधार: विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।।

(घ) आयुर्वेद पूवर्कम पञ्चकम सेवा केन्द सम्बन्धी मापदण्ड तथा पूर्वाधारहरु : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(ङ) होमियोप्याथिक चिकित्सा सेवा स्थापना तथा सञ्चालन मापदण्ड : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(च) होमियोप्याथिक इमर्जेन्सी सेवा: विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(छ) निजी स्तरका होमियोप्याथिक अस्पतालका पूर्वाधार : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(ज) एक्यूप्रेसर : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(झ) एक्यूपञ्चर सेवा अस्पतालका पूर्वाधार र मापदण्डहरु : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

(ञ) प्राकृतिक चिकित्सा अस्पतालका पूर्वाधारहरु : विस्तृत जानकारीको लागि स्वास्थ्य संस्था स्थापना, संचालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०७० बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद १०
अभिलेख तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था

२८. अभिलेख तथा प्रदिवेदन:

(१) प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाले प्रदान गरेका सेवाहरु uNofa नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त एकिकृत स्वास्थ्य व्यवस्थापन सुचना प्रणाली अनुसार अभिलेख राख्नु पर्नेछ । तोकिएको समयमा आफुले प्रदान गरेको सेवाको प्रतिवेदन गल्याङ् नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त एकिकृत स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन प्रणालीको ढाँचामा बेनी नगरपालिकाको कार्यालयमा अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी तोकिए बमोजिमको अभिलेख नराख्ने र प्रतिवेदन पेश नगर्ने स्वास्थ्य संस्थालाई बेनी नगरपालिकाले सचेत गराउनुका साथै अनुमति खारेज गर्न समेत सक्नेछ ।

(३) सूचना व्यवस्थापन गर्ने कर्मचारीलाई बेनी नगरपालिकाको कार्यालयबाट एकिकृत स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन प्रणाली◌े सम्बन्धि तालिम लिने व्यवस्था गराउनु पर्नेछ ।

(४) स्वास्थ्य संस्थाले सेवा प्रदान गरको विरामीहरुको रोगको विवरण ICD 10 अनुसार coding गरी प्रितवेदन गर्नु पर्नेछ ।

(५) स्वास्थ्य ससं्थाले आफनो संस्थामा भएको जन्म तथा मृत्युको घटना विवरण प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचामा uNofa नगरपालिकाको पञ्जिकरण शाखालाई मासिक रुपमा दिनु पर्नेछ ।

(६) स्वास्थ्य संस्थाले आफ्नो संस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको notifiable diseases का विरामी पत्ता लागेको वा शंका लागेको खण्डमा वा कुनै रोगको महामारीको शंका लागेमा तुरुन्तै uNofa नगरपालिकाको कार्यालयमा सुचना गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद ११
सञ्चालन अनुमति नविकरण हुन नसक्ने अवस्था र खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था

२९. **सञ्चालन अनुमति नविकरण नहुने:** (१)यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायका अवस्थामा स्वास्थ्य संस्थाका सेवा सञ्चालन अनुमतिको नविकरण गरिने छैन :-

(क) नियमित वा आकस्मिक अनुगमन गर्दा तोकिएका गुणस्तर वा पूर्वाधार पुरा नगरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गरेको पाईएमा,

(ख) प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण मा उल्लिखित शर्तहरु पालना नगरेको पाईएमा,

(ग) अस्पतालले प्रदान गरेका सेवाको तोकिएको ढाँचामा अभिलेख नराखेमा, तोकिएको ढाँचा र समयमा नियमित प्रतिवेदन नगरेमा र वार्षिक प्रतिवेदनसम्बन्धित पालिकाको कार्यालयमा पेश नगरेमा,

(घ) स्वास्थ्य संस्थाबाट सिर्जित अस्पतालजन्य फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन नगरेको पाईएमा,

(ङ) uNofa नगरपालिकाको कार्यालयले दिएको निर्देशनको उल्लंघन गरेमा,

(च) भवन संहिता अनुरुप भवन निर्माण नभएको वा पुराना भवनको हकमा तोकिएका समयभित्र भुकम्पीय दृष्टिकाणेले भवन पब्रलीकरण गरेका नपाईएमा ।

३०. **खारेजी गर्न सकिने :**

(क) यो निर्देशिका प्रारम्भ हुन अघि अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाले संस्था सञ्चालन गर्न नसक्ने जनाइ सञ्चालन अनुमति खारेजीका लागि निवेदन दिएमा सम्बन्धित निकायले त्यस्ता संस्थाका सञ्चालन अनुमति खारेजी गर्न सक्नेछ ।

(ख) गैर कानूनी क्रियाकलाप गरेको पाईएमा सम्बन्धित निकायले सम्बन्धित सेवा निलम्वन वा त्यस्ता संस्थाका सञ्चालन अनुमति खारेजी गर्न सक्नेछ ।

(ग) दफा २७ र २८ मा तोकिएका कार्यहरु उलंघन गरेमा ।

परिच्छेद १२
विविध

३१ **सेवा शुल्क निर्धारण समिति सम्बन्धी व्यवस्था :** (१)सर्वसाधारणलाई उचित मूल्यमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने प्रयोजनका लागि स्वास्थ्य संस्थाले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरका आधारमा त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थाले लिन सक्ने सेवा शुल्कसम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गर्नका लागि uNofa नगरपालिकाले एउटा सेवा शुल्क निर्धारण समिति गठन गर्नेछ र उक्त समितिको सिफारिसको आधारमा सेवा शुल्क निर्धारण हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) का प्रयोजनका लागि सेवा शुल्क निर्धारण समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार वस्नेछ ।

(३) सेवा शुल्क निर्धारण समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

३२. **मापदण्ड तथा अनुसूचीमा हेरफेर :** uNofa नगरपालिकाले यस निर्देशिकामा उल्लिखित मापदण्ड तथा अनुसूचीहरू आवश्यकता अनुसार हेरफेर र थपघट गर्न सक्नेछ ।

३३. **व्याख्या गर्ने अधिकार :** यस निर्देशिकामा उल्लिखित मापदण्डका कुनै प्रावधानको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा उत्पन्न भई कार्यान्वयनमा वाधा आई परेमा uNofa नगरपालिकाले सो मापदण्डको व्याख्या गर्नेछ ।

३४. **स्वत: अमान्य हुने :** यस निर्देशिकामा लेखिएका कुनै कुरा प्रचलित कानूनको कुनै व्यवस्थासंग बाझिएमा बाझिएको हद सम्म स्वत: अमान्य हुनेछ ।

अनुसूची १

पूर्वाधार, स्थायी एवं स्तरोन्नती स्वीकृतिको प्रयोजनको लागि अनुगमन समिति सम्बन्धी व्यवस्था

(दफा २ को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

गल्याङ् गरपालिका स्तरीय

१. मे.सु. / मेडिकल अधिकृत –	:ofªhf lhNnf अस्पताल	संयोजक
२. ल्याब टेक्नीसियन/अधिकृत (एक) –	:ofªhf lhNnf अस्पताल	सदस्य
३. रेडियोग्राफर/अधिकृत (एक) –	:ofªhf lhNnf अस्पताल	सदस्य
४. पब्लिक हेल्थ नर्स/अधिकृत (एक) –	स्वास्थ्य कार्यालय	सदस्य
५. इन्जिनियर (सिभिल)(एक) –	uNofª नगरपालिका	सदस्य
६. uNofª नगरपालिकाबाट मनोनित विज्ञ(एक)		सदस्य
७. स्वास्थ्य शाखा। इकाइ प्रमूख –	uNofª नगरपालिका	सदस्य सचिव
८. समितिले आवश्यक ठानेको विशेषज्ञ २ जना		सदस्य

नोट: समितिले अनुगमन गरिने संस्थाले प्रवाह गर्ने सेवाको प्रकृतिको आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयका विशेषज्ञलाई समितिका सदस्यका रुपमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची २
भवन सम्बन्धी मापदण्ड
(दफा २ को खण्ड (न) सँग सम्बन्धित)

निर्माण गरिने स्वास्थ्य संस्थाका हकमा मापदण्डमा उल्लेख गरिएका भए सोही अनुसार तथा नभएका हकमा देहायका मापदण्ड अनुसार कायम गरिनु पर्नेछ ।

- अधिकतम ग्राउण्ड कभरेज – ४० प्रतिशत
- Floor Area Ratio (FAR) - २.५
- न्युनतम पार्किङ स्थल – जम्मा जग्गाका २५ पतिशत
- भवनका सेट ब्याक (Set Back) – कम्तिमा ३ मिटर भवनका चारैतिर
- लाईट प्लेन(Light Plane)- ६३.५ डिग्री

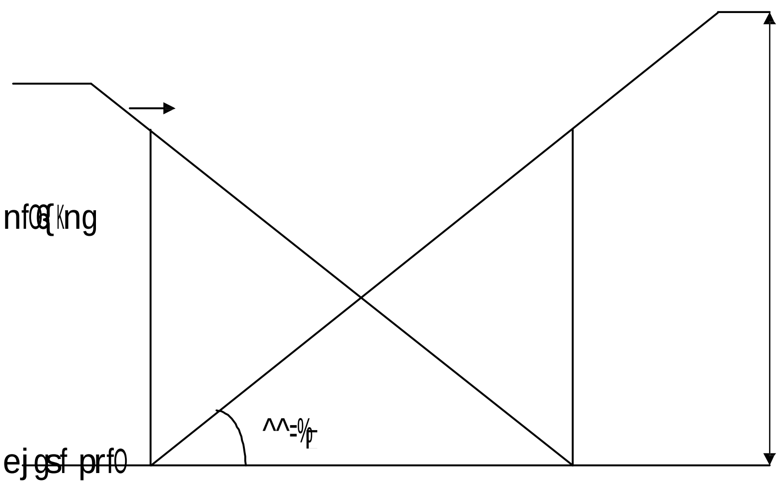

अनुसूची ३
पूर्वाधार स्वीकृतिको मनसाय पत्रका लागि निवेदन फाराम
(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

श्री ....

....

.... ।

निम्नानुसार प्रस्तावित अस्पतालका संचालन तथा पूर्वाधार स्वीकृतिको मनसाय पत्रका लागि देहाय अनुसार कागजात सहित निवेदन फाराम पेश गरेका छु/छौ ।

निवेदन फाराम:

कार्यकारी अधिकत/संचालन समितिका तर्फबाट

....

१. अस्पतालको नाम :- शैया संख्या :-

२. साधारण सेवा/विशेषज्ञ सेवा वा अस्पताल के हो उल्लेख गर्ने :-

३. अस्पतालको ठेगाना (पत्राचार गर्ने ठेगाना) :- वडा नं. : -

अञ्पालिकाचल ::- टो

ब्लक नं. :- टेलिफोन :- मोबाइल :- पो.ब.नं. :-

४. अस्पताल खोल्न व्यक्तिहरु (५ प्रतिशत भन्दा बढी शेयर धारण गर्नेहरुको मात्र):-

नाम :- ठेगाना :-

नागरिकता न: :- मोबाइल नं. :- फोन नं. :-

५. अस्पतालका लागि आवस्यक जग्गा र स्वामित्वका

(क) जग्गाका कित्ता, क्षेत्रफल र स्वामित्वका प्रकार:

(ख) लिजमा भए कबुलियतनामा

पेश गर्ने: ६.अस्पतालका वित्तीय

स्रोत :-

(क) निजी लगानी (ख) बैंक कजा

(ग) सरकारी (घ) अनुदान सहयोग

(ङ) गैरसरकारी संस्थाबाट कर्जा लिइ संचालन गर्ने

भए सो को विवरण (च) अन्य वित्तीय

लगानी :- (स्थीर पूँजी लागत)

रु. ....

(क) भवन तथा जग्गाको लागि :- रु. ....

(ख) औजार उपकरणको

लागि :-

रु. ....

वित्तीय लगानी (चाल पूँजी

लागत)

रु. ....

रोजगार संख्या :-

अनुमानित आम्दानी :- रु. ....

अनुमानित मुनाफा :- .... मासिक :-

रु. .... त्रैमासिक :- रु. ....

वार्षिक :- रु. ....

७. देहायका विषयहरु समेत समावेश भएको व्यावसायिक कार्ययाजे ना

(क)स्वीकृत संस्थाबाट प्रदान गन सेवाहरूका विवरण :

निदानात्मक सवा	प्रतिकारात्मक सवा	उपचारात्मक सवा
• एक्सन्रे • अल्ट्रासाउण्ड • इन्डोस्कोपी • इसीजी, ट्रेडमिल • प्रयोगशाला • .... •	• खोप • गर्भवती, सुत्केरी जाँच • परिवार नियोजन • .... • .... • .... •	• प्रसूति तथा स्त्री रोग • जनरल मेडिसिन • जनरल सर्जिकल • विशेषज्ञ सेवा : जस्त प्रसूति सेवा, मृगं • ....

 ....

(ख) संस्थामा प्रयोग हुन आवश्यक उपकरणहरूका विवरण (संलग्न गन):

(१)...

....

(२)...

....

(३)...

....

(४)...

....

(ग) संस्थामा सेवा पुर्याउनका लागि आवश्यक पन जनशक्तिका विवरण (संलग्न गन):

(१) विशेषज्ञ :

नाम : पद : योग्यता : पार्टटाइम : फुलटाइम

(२) प्राविधिक :

नाम : (३) पद : योग्यता : पार्टटाइम : फुलटाइम :

प्रशासनिक :

नाम : पद : योग्यता : पार्टटाइम : फुलटाइम :

नोट :

(१) संस्थामा काय गन प्राविधिक कर्मचारीहरू सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएका हुनुपन । सम्बन्धित परिषदका प्रमाण पत्र अनिवार्यरुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) कर्मचारीहरूका योग्यताका प्रमाणित प्रतिलिपिका साथै कार्य गर्ने मन्जुरीनामा समेत संलग्न हुनुपर्ने ।

(३) सरकारी कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरू संलग्न हुने भएमा नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ का दफा ५९ अनुसारको स्वीकृति पत्र अनिवार्यरुपमा संलग्न हुनुपर्ने ।

(४) प्राविधिक कर्मचारीहरुल आफै कार्य गर्ने अन्य संस्थाहरुका समेत विवरण खुलाउने ।

अनुसूची ४

स्वास्थ्य संस्थाका स्थापना, सेवा विस्तार वा स्तरोन्नतिका लागि अनुमति प्राप्त गर्न दिन निवेदन फाराम

(दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

१. संस्थाका नाम :- शैया संख्या

२. साधारण सेवा/विशेषज्ञ सेवा अस्पतालमा कुन हो उल्लेख गर्ने :-

३. संस्थाका ठेगाना (पत्राचार गन ठेगाना) :-

अञ्चल :- वडा नं. :- टोल :-

जिल्ला :- व्लक नं. :- टेलिफोन न. :-

४. संस्था खोल्न व्यक्तिहरु :-

नाम :-

नागरिकता नं. :-

ठेगाना :-

फोन नं. :-

मोबाइल नं. :-

५. संस्थाका वित्तीय स्रोत :-

क. निजी :-

ख. शेयर कजा :-

ग. सरकारी :-

घ. गैर सरकारी संस्थाबाट कजा लिइ संचालन गन भए सा उल्लेख गन :-

वित्तीय

लगानी :- (लागत) रु. क. भवन तथा जगाका लागि

:
-

औ
जा
र

उ
प
क
र
ण

:
-

ज
न
श
क्ति

:
-

अनुमानित आम्दानी :-

आम्दानी स्वदेशी :-

बिदेशी :- अचल

सम्पत्तिका स्रोत :- अनुमानित मुनाफा :-

मासिक :-

त्रैमासिक :-

वार्षिक :-

६. नर्सिङ्ग होम तथा निजी अस्पतालका वर्गीकरण अनुसार प्रदान गर्ने सेवाहरुको बिवरण कुन-कुन सेवा पुर्याउने हो ? खुलाउने ।

<u>निदानात्मक सेवा</u> <u>प्रतिकारात्मक सेवा</u> <u>उपचारात्मक सेवा</u> <u>अन्य सेवा</u>

एक्स-रे खोप प्रसूति तथा स्त्रीरोग एम.सि.एच क्लिनिक परिवार प्याथोलोजी ल्याव
आहार विहार जनरल मेडिसिन नियोजन

अल्ट्रासाउण्ड जनरल सर्जिकल विशषेज्ञ सेवा जस्त :- इण्डोस्कोपी

प्रसूति सेवा, मृगौला रोग, स्नायु, दन्त,

ई.सी.सी., ट्रेडमील प्रयोगशाला
सर्जिक सेवा तथा रुजाहर व्यवस्थापन

७. संस्थामा प्रयोग हुने आवश्यक मुख्य उपकरणहरुको बिवरण तथा स्रोत :-

(क)

(ख)

(ग

)

(
घ
)

(ङ)

(च) थप भएमा खुलाउने

८. संस्थामा सेवा पुर्याउन कर्मचारीहरुका बिवरण सम्बन्धित मापदण्ड अनुसार :-

(क) विशेषज्ञ :-

नाम	पद	योग्यता	पार्टटाईम	फुलटाईम

(ख) प्राविधिक :-

नाम	पद	योग्यता	पार्टटाईम	फुलटाईम

(ग) प्रशासनिक :-

नाम	पद	योग्यता	पार्टटाईम	फुलटाईम

नोट:

१) सम्बन्धित सेवा अनुसार निर्धारित मापदण्डहरु र पूर्वाधारहरु पूरा भएपश्चात मात्र सेवा सचांलन गर्न पाईनेछ ।

२) उपर्युक्त बमोजिम के कति कर्मचारीहरुका संस्थामा संलग्न हुने हो, स्पष्ट उल्लेख हुनुपर्ने ।

३) सबै शुल्क बिवरण बिस्तृत रुपमा उल्लेख हुनुपर्ने ।

४) संस्थामा कार्य गर्ने प्राविधिक कर्मचारीहरु सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको हुनुपर्ने, सम्बन्धित परिषदको प्रमाणपत्र अनिवाय रुपमा पेश गर्नुपर्ने ।

५) कर्मचारीहरुको योग्यताको प्रमाणित प्रतिलिपिका साथै कार्य गर्ने मन्जुरीनामा समेत संलग्न हुनुपर्ने ।

६) नेपाल सरकारमा कार्यरत कर्मचारीहरु संलग्न हुने भएमा नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ का दफा ५९ अनुसारका स्वीकृति पत्र अनिवार्य रुपमा संलग्न हुनुपर्ने ।

७) प्राविधिक कर्मचारीहरुल आफै कार्य गर्ने अन्य संस्थाहरुको समेत विवरण खुलाउने ।

नोट: स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनका लागि निवेदन दिदा सलँग्न गर्नुपन कागजातहरु

१. निवेदन फारम

२. कम्पनी दर्ता/संस्था दर्ताको प्रमाणित प्रतिलपि

३. संस्था/कम्पनीको विधान/प्रवन्ध पत्र, नियमावलीको प्रतिलिपि

४. स्थायी लेखा दर्ता प्रमाण–पत्रका प्रतिलपि

५. स्थापना गर्न लागिएका ठाउँमा अस्पताल आवश्यक छ भन्ने सम्बन्धित वडाको सिफारिस पत्र ६. अस्पतालमा काम गर्ने जनशक्ति सम्बन्धी विवरण

(क) बायाडाटा

(ख) शैक्षिक योग्यता, तालिमका प्रमाणित प्रतिलिपि

(ग) प्राविधिक कर्मचारीहरुल सम्बन्धित काउन्सिलका दर्ता प्रमाण–पत्रका प्रतिलिपि

(घ) नागरिकता प्रमाणपत्रका प्रतिलिपि

(ङ) जनशक्तिहरुका काम गन समय (पाट टाइम/फुल टाइम किटान गर्नुपर्नेछ) (च) मञ्जुरीनामा/कबुलियतनामा

७. औजार उपकरणका बिवरण तथा स्रोत

८. सम्पूर्ण सेवा शुल्क बिवरण ९. भौतिक सामग्रीको बिवरण

१०. प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE) वा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) स्वीकृति पत्रका प्रतिलिपी

११. अस्पतालको विस्तृत सर्भेक्षण सहितको प्रस्ताव

१२. अस्पतालको आर्थिक नियमावली

१३. अस्पतालले लिन सेवा शुल्क विवरण र गरीब तथा असहायलाई छुट दिने नीति

१४. प्रदान गरिन सेवाका विवरण

१५. जग्गा/घरका स्वामित्व

१६. घर/कोठा बहालमा लिइ सञ्चालन गर्ने भए घर बहाल सम्झौता–पत्र र भवन स्वास्थ्य संस्था संचालन ग संहिता बमोजिम उपयुक्त छ भन्ने सम्बन्धि सिफारिश पत्र

१७. भवनका स्वीकृत नक्सा

१८.संस्थाका चल अचल सम्पत्ति बिवरण तथा वित्तीय स्रोत

१९. संस्थाका कार्य योजना (Scheme)

२०.PAN मा दर्ता नम्वर:

२१. कर चुक्ता प्रमाण पत्र (लागु हुने अवस्थामा मात्रै)

२२. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (लागु हुने अवस्थामा मात्रै)

२३. बिरामी बडापत्रका नमुना

२४. सम्बन्धित निकायका भवन संहिता सम्बन्धी स्वीकृति पत्र

२५. रु. ५ को हुलाक टिकट

२६. मूल्य अभिबृद्धि कर वा आयकरमा दर्ता भएको प्रमाणपत्र २७. भवन निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र

२८.सम्बन्धित निकायबाट भवनका नक्सा डिजाइन र निर्माण राष्ट्रिय भवन संहिताका मापदण्ड बमोजिम भएका स्वीकृ ।

अनुसूची ५

स्वास्थ्य क्लिनिक/रेडियो ईमेजिङ सेवा/पोलिक्लिनिक सञ्चालन अनुमति माग गर्ने निवेदन फाराम

(दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

१. संस्थाका नाम :- शैया संख्या :-

२. संस्थाको ठेगाना (पत्राचार गर्ने ठेगाना) :-

अञ्चल :- पालिका. :- ब्लक नं :-

जिल्ला :- वार्ड नं. :- टेलिफोन न. :-

पो.व.नं. :-

३. संस्था खोल्न व्यक्तिहरु :-

नाम :- नागरिकता :-

ठेगाना :- फोन नं. :-

४. संस्थाका वित्तीय स्रोत :-

क. निजी :- ख. शेयर कजा :- ग. वैदेशिक :-

घ. गैर सरकारी :- ङ. सामुदायिक :- च. अन्य

५. संस्थाका क्षमता तथा बिस्तृत काय योजना :-

सेवा प्रदान गन क्षेत्रहरु :

निदानात्मक सेवा	प्रतिकारात्मक सेवा	उपचारात्मक सेवा
एक्स–र	खोप	प्रसूति तथा स्त्रीरोग अल्ट्रासाउण्ड
	एम.सि.एच.	जनरल मेडिसिन
इण्डोस्कोपी	परिवार नियोजन सेवा	जनरल सर्जिकल विशेषज्ञ सेवा जस्तै :-

ई.सी.सी.,ट्रेडमील प्रयोगशाला आँखा,नाक, मुटु, मृगौला स्ना

अन्य सेवा :– फार्मेसी

६. सेवा शुल्क .अलग र स्पष्टसँग) खुलाउन :-

७. संस्थामा सेवा हुन आवश्यक उपकरणहरुका बिवरण तथा स्रोत :-

८. संस्थामा सेवा पुर्याउन जनशक्ति बिवरण :-

संख्या/योग्यताि/अनभुव/पार्टटाइर्म/फूलटाईम/अन्य सुविधा

सामान्य चिकित्सक : विशेषज्ञ

चिकित्सक : अन्य प्राविधिक : नोट:

१) सम्बन्धित सेवा अनुसार निर्धारित मापदण्डहरु र पूर्वाधारहरु पूरा भए पश्चात मात्र सेवा सचांलन गर्न पाईनेछ ।

२) उपर्युक्त बमोजिम के कति कर्मचारीहरुका संस्थामा संलग्न हुन हो, स्पष्ट उल्लेख हुनुपर्ने ।

३) संस्थामा काय गन कर्मचारीहरु सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएका हुनुपर्ने, सम्बन्धित परिषदका प्रमाणपत्रहरु अनिवाय रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

४) कर्मचारीहरुको योग्यताको प्रमाणित प्रतिलिपिहरु संलग्न हुनुपर्नेछ ।

६) नेपाल सरकारमा कार्यरत कर्मचारहिरु संलग्न हुन भएमा नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ का दफा ५९ अनुसारका स्वीकृति पत्र अनिवार्य रुपमा संलग्न हुनुपर्नेछ।

अनुसूची ६
स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा नविकरण अनुमति दस्तुर
(दफा ८ र ९ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित

अस्पतालः दर्ताको लागि रु १५०००।०० ९पन्ध्र हजार० र नविकरणको लागि रु ५०००।००९पाँच हजार०
ल्याव र एक्सरे सहितको क्लिनिकः दर्ता रु १००००।०० ९दश हजार० नविकरणको रु २५००।०० ९दुइ हजार पाँच शय०
सामान्य क्लिनिकः दर्ता रु ५०००।०० ९पाँच हजार० नविकरण रु १५००।००९एक हजार पाँच शय०

अनुसूची ७
स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको विरामी बडापत्रको ढाँचा
(दफा १५ उपदफा (१) को बुदा (ट) संग सम्बन्धित

सि.न.	शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रक्रिया	दस्तुर	लाग्ने समय	सम्पर्क ब्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी

अनुसूची ८

स्वास्थ्य संस्थाबाट आकस्मिक सेवाको लागि चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीकोविवरणको ढाँचा (दफा १५ उपदफा (१) को बुदा (थ) संग सम्बन्धित

मिति:

क्र.सं	स्वास्थ्यकर्मीको नाम	पद	समय	कैफियत

अनुसूची९

अस्पताल/क्लिनिक/डायग्नोष्टिक सेन्टरको नाम: ....
....
ठेगाना : .... फोन/फ्याक्स नं ः : ....
क्षमता (शैØया) : ....दर्ता नं. ....PAN NO.............................

A. <u>उपलब्ध रेडियोलोजिकल उपकरणहरु:</u>

1. (x-ray/Fluroscopy/C-Arm/Intra oral X-ray)

S.N	Modalaties	Vendor & company	Date of installation (Age)	Capacity (KV / mAs)	Processing method	Remarks

सेवा अवधि (Service Hour) : विरामी संख्या (दैनिक) : विरामी संख्या (मासिक):

2. Ultrasonography:

S.N	Vendor & company	Specification	Date of installation (Age)	Remarks

सेवा अवधि (Service Hour) : विरामी संख्या (दैनिक) : विरामी संख्या (मासिक):

B. **विकिरण सुरक्षा (Radiation Protection):**

1. Wall thickness: ____

2. Door lead lining:_______________________________________

3. Control consul dostance from x-ray tube: __________________

4. Waiting area: ____ ☐ Safe ☐ Risky

5. Reception:____

6. Radiation hazards warning/awarness:

a. Warning poster: ___________________

b. Warning lights : ____________________

c. Information board: ___________________

7. Radiation survey (area monitering):

______________________________________Reasult:_________________

8. Personal monitering (TLD Batch) : _______________________________________Result: ________

9. Protective Devices:

a. Lead apron: ____mm of pb equivalent _____pec. b . Gonad shield: ____mm of pb equivalent ....pec.

c . Thyroid shield: _mm of pb equivalent __pec. d. Lead barrier: _mm of pb equivalent_____pec.

e . Others ____________________________________ f. ________________________

10. Screnning date of protective devices (successive last four):

s.n.	Name of device	Date of screening				Result	Remarks
		1st screening	2nd screening	3rd screening	4th screening		

Screening done at:____________ Screening done by:__________ post: __________

C. जनशक्ति **(Manpower):**

S. N.	Name of Professionals	Age	Sex	Designation	Qualification	NMC/ NHPC No.	Experience & Pay scale	Contact No.	Remark

.... संचालक

RADIOGRAPHER

D. **Note** (office use only)**:**_________

....

नगरपालिका प्रतिनिधि स्वास्थ्य संयोजक Radiographer P.H.O. Doctor

अनुसूची १०

..........................Galyang, Syangja Date: ..../........./........

Daily X-ray Record Register DD/MM/YY

R.N	R.N	Patient's Name	Age/Sex	Parts of Examined	Date of installation (Age)	Film Size	Bil No	Amount	Free	Remarks

Total		No of Patients :	No of cases:	Repeat x-ray:		+ =				

kl/R5]b @

$_ cgdlt ljgf ;~rfng ug{ gkf0g]

!_ o; gu/kflnsf lfqdf of] sfo{ljlw adf]hd cgdlt kq gln0{ ; jf/L ;fwg ;~rfng ug{ kf0g] 5}g . o; gu/kflnsfdf ; jf/L ;~rfng ug{ rfxg] ; jf/L wlgn] cg';'rL ! adf]hdsf] 9fFrfdf sfo{no kdV ;dIf lgj]bg lbgkg]5 .

@_ lgj]bg kfKt eP kZrft cfjZos sf/jfxLsf] nflu sd{rf/L hfFrae'sf] nflu k7f0g]5 .

%_ cfjZos sfuhft kz ug{kg]

!_ ; jf/L ;fwg ;~rfng ug{ rfxg] ; jf/L wlgn] cg';'rL ! adf]hdsf] 9fFrfdf sfo{no kdV ;dIf lgj]bg lbbf lgDgfg';f/sf sfuhft ;+nUg ug{kg]5 .

s_ ; jf/L ;fwg wlg JolQmsf] gful/stf kdf0fkqsf] kltlnkL

v_ ; jf/L ;fwg wlg kmd{sf], kmd{ btf{ kdf0fkq, s/ btf{ tyf s/ rSt / glj s/0fsf] kdf0fkqsf] kltlnkL

u_ ; jf/L ;fwg btf{ kdf0f - ljn a's _

3_ ; jf/L rfnssf] lgolQm - nf0;]; _

ª_ t];f]kIf ljdf,ofq' ljdf u/]sf] kdf0f

^ _ 0hfht kq lbg ;lsg]

lgodfg';f/ cfjZos sfuhft ;lxt kz ePsf] lgj]bgnf0{ sfo{non] ?6 0hfht tyf ef8fb/ lgwf{0f

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 # jif{ @)&^ ;+Vof ! ldlt @)&^.%.$

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&^.)%.)&

6]kf] c6f]l/Szf, Joj:yfkg sfo{ljlw, @)&^

-ldlt @)&*.)$.@! sf] lg0f{on] kyd ;+zf]wt ;lxt_

uNofª gu/kflnsf

gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no

uNofª\ :ofªhf

6]kf] c6fF}/Szf, Joj:yfkg sfo{ljlw @)&^

k[i7e"ld

uNofª gu/kflnsf sf leqL ahf/ lf{q ,;fdbfolos c:ktfn tyf gu/sf cGo ljleGg :yfgx?df cfjt hfjt ug{ 7hf ;jf/L ;fwg gk'Ug] Pa+ kfKt ;fgf ;jf/L ;fwgx? kbfy{u ubf{ clt dx+uf] kg{ uO{ ;j{ fwf/0f dsf{lf kl/ /x}sf]n] ;:tf] ,;he ;jf/L ;fwgx? h:t} 6]kf] l/Szf,c6fF}/Szf, O{l/Szf cflb ;+fngsf] cgdlt lbg] ,?6 sfod ug{ tyf ef8fb/ lgwf{0f ug{ ;DalGw sfo{ gu/kflnsfn] ug{ u/L Joj:yf u/]sf] 5 . pQm clwsf/sf] kbfy{u ug{ Ps sfo{ljlw lgdf{0f ug{ af~5gLo ePsfn] :yfgLo ;/sf/ ;+fng P]g,@)&$ n] lbPsf] clwsf/ kbfy{u u/L uNofª gu/kflnsfn]of] sfo{ljlw agfPsf]5 .

kl/R5]b !

!_ of] sfo{ljlwsf] gfd M uNofª gu/kflnsfsf] 6]kf] c6fF}/Szf, Joj:yfkg sfo{ljlw, @)&^ xg]5 .

@_ of] sfo{ljlw sfo{kflnsfsf] a}7saf6 :jLs[t ePkl5 t'?Gt nfu' xg]5 .

#_ **kl/efiff M**

s_ zx/L ;8s eGgfn] o; gu/kflnsfaf6 agfOPsf] lj:tf/ ul/Psf] tyf gu/kflnsfnfO{ ddf{t ;Eef/ ug{ x:tfGt/0f e}cfPsf ;8s ;Demg'kb{5'.

v_ ;jf/L ;fwg eGgfn] k|rlnt P]g,lgod adf}hd gu/kflnsfn] Joj:yfkg ug{ clwsf/ kfKt u/]sf 6]kf] l/Szf,c6fF}/Szf, O{l/Szf cflb ;Demgk5{.

u_ sfo{ljlw eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] 6]kf] l/Szf,c6fF}/Szf, O{l/Szf Joj:yfkg sfo{ljlw,@)&^ ;Demgk5{.

3_ ?6 cgdlt tyf ef8fb/ lgwf{0f ;ldlt eGGfn] sfo{ljlwsf]lgod & adf}hd ul7t ;ldlt ;Demgk5{.

ª_ ;jf/Lwlg eGgfn] k|rlnt sfg'g adf}hd ;jf/L wlg cgdlt kq kfKt JolQm tyf ;+yf ;Demgkg]5 .

r_ sfofno kdv eGgfn] o; gu/ sfo{kflnsfsf kdv kz f;sLo clwsf[t ;Demgk5{.

5_ tf]sPsf] clwsf/L eGgfn] sfo{ljlwsf] lgod !) adf}hd tf]sPsf]clwsf/L ;Demgk5{.

h_ ?6 Ohfht kq eGgfn] sfo{ljlwsf] lgod !! adf}hdsf]O{hfht kq ;Demgk5{.

em_ ef8fb/ eGgfn] gu/sfo{kflnsfn] tf]s]sf] ef8fb/ ;Demgk5{.

**!@_ 0hfht kqsf]vf/]h\L **

!_ ;jf/L wlg tyf ;jf/L rfnsn] o; sfo{jlw ljkl/t sfo{u/]df tyf k|rlnt cGo oftfoft Joj:yf ;DjlGw sfg"g pNn3+g u/]df ;ldltsf]l;kmfl/; adf]lhd vf/]h ug{ l;kmfl/; e} cfPsf ;jf/L ;fwgsf] 0hfht kq kl/dfl0ft ;Lsf]; kL5f ;sLo clwsf/Ln] vf/]hL ug{ ;Sg]5 / ;f]sf] clen]v cBfjlws ug{ nufpg]5 .vf/]hL ug{ cl3 ;DjlGwt ;jf/L wlgnfO{ ;kmfO kz ug[df}sf lbg ;lsg]5 .

kl/R5]b #

**!#_ ?6 0hfht b:t'/ **

!_ aflif{s ;jf/L ?6 0{hfht b:t'/ k|t ;jf/L b]xfo adf]lhd xg]5 .

- l/Szf, !))).–
- c6f]l/Szf , %))).–
- 0{l/Szf, %))).–
- 6]Dkf] ^))).–

!$_ gljs/0f ;DjlGw Joj:yf \ -klxnf] ;ž-fjg-@)&*_

!= cfly{s aif{ ;dfKt ePsf] ldltn] # dlxgfleq lgDg adf]lhdsf] b:t'/ a]mfO{ ;jf/L wgLn] ;jf/L ?6 0hfht gljs/0f ug{kg]5 .

@= pk bkmf -!_ adf]lhd gljs/0f ubf{ b]xfosf] b:t'/ a]mfO{ ;jf/L wgLn] ;jf/L ?6 0hfht gljs/0f ug{kg]5 .

;ldltdf kz ug]5 . ;ldltn] cfjZos 7fg]df 0hfht lbg sfof{nonfO{ l;kmfl/; ug]5 . o;/L l;kmfl/; ubf{ ;ldltn] oftfoftsf] jt{dfg cj:yf, cfjZostf, cf}rTotf, ;j{;fwf/0fnfO{k'Ug] ;ljwf cflb ljifo vhfpg'kg]5 . ;ldltn] u/]sf] l;kmfl/; pk/ sfof{non] cfjZos sfuhft hfFra]m u/L 0hfht kq pknAw u/fpg ;Sg]5 .

&_ ?6 0hfht tyf ef8fb/ lgwf{0f ;ldlt \ != ?6 0hfhtt tyf ef8fb/ lgwf{0f ;DjGwL l;kmfl/; ug{ b]xfo adf]lhd ;ldlt xg]5 .

;+of]hs \ pk kd'v

;b:o \ kd'v kz;sLo clwst

;b:o \ k'Ts/ ljsf; ;ldlt ;+of]hs

;b:o \ gu/ sfo{kflnsf ;b:o dWo gu/ kd'vaf6 dgf]lgt sDtLdf ! dlxnf

;b:o \ ;jf/L wlg dWo]gu/ sfo{kflnsfn] tf]s]sf] k|tlglw ! hgf .

;b:o \ ;l3o jf kf]b]zs ;/sf/ cGt{utsf] :yfgLo 6f]kms kx/L sfof{nosf] kd'v

;b:o \ pkef]Qmf dWoaf6 gu/ sfo{kflnsfn] tf]s]sf] k|tlgwL ! hgf

;b:o ;lrj \ kz;g zfvf kd'v

;ldltsf] a}7sdf ;/f]sf/ /fVg] :yfgLo ;l3o tyf kf]b]zs sfof{nosf k|tlglwnfO{ a}7sdf cfdGq0f ug{ ;lsg]5 .

***_ ?6 O{hfht tyf ef8fb/ lgwf{Of ;ldltsf] sfd st{o clwsf/ M**

!_ ?6 O{hfht tyf ef8f b/ lgwf{Of ;ldltsf] sfd st{o clwsf/ b}xfo adf]lhd xg]5 .

-s_ k|rlnt P]g, sfg"g k|tsf[n gxg] u/L zx/L ;8sx?sf] ef8f b/ lgwf{Of u/L gu/ sfo{kflnsfdf k]z ug{].

-v_ k|rlnt P]g, sfg"g adf]lhdsf dfkb08 k"/f u/L cfPsf ;jf/L wlgnfO{ ;jf/L rfk, ofq Lsf] rfk dNofs+g u/L ?6 O{hfht lbg l;kmfl/; ug{].

-u_ ?6 O{hfht kl/jt{g ug{ rfxg] ;jf/L wgLnfO{ lgod & -v_ adf]lhd dNofs+g u/L k|tjbg lbg].

-3_ k6s k6s sfo{jlw pn3+g ug]{ ;jf/L ;fwgsf] ?6 O{hfht vf/]h ug{l;kmfl/; ug{].

-ª_ gu/ sfo{kflnsfn] tf]s]L lbPsf cGo sfo{ug{].

(_ Ohfht ;DjlGw Aoj:yf M

!_ O{hfht tyf ef8f b/ lgwf{Of ;ldltaf6 l;kmfl/; e} gu/ sfo{kflnsfaf6 l:jsf[t ef8f b/ ;jf/L ;fwgdf ;ah]b}Yg]u/L /fVgkg]{5 .

@_ ;jf/L ;fwg ?6 lgwf{Of ;ldltaf6 l;kmfl/; e}cfPsf ;jf/L ;fwgsf] clen]v /fvL tf]sPsf] b:t"/ lt/]sf] /l;b ;+nUg /fvL tf]sPsf] clwsf/Ln] sfof{no k|dV ;dIf k]z ug{kg]{5 .

#_ pkbkmf -@_ adf]lhd lgab]g k|fKt ePkl5 k|dV k]zf;sLo clws[taf6 cg";'rL @ adf]lhd ;jf/L ?6 O{hfht kq lbg]5 .

!)_ gu/kflnsfn]kfngf ug{kg]{s"/fx? M

- Ohfht kq dfu lgjbg pk/ hfFrjn]{ ug{]
- hfFan]{ kl5 Ohfht kbfg ug{ cj:yf ePdf Ohfht lbg]/ glbg]eP sf/0f ;lxt lnlvt hfgsf/L u/fpg]
- ?6 lgwf{Of ul/lbg]
- ?6x?sf] ;do ;dodf dd{t ;Def/ ug{]
- ef8fb/ lgwf{Of ug{]
- cfjZos ;dGjo ug{]

!!_ ;jf/L wgLn]kfngf ug{kg]{s"/fx? M

!_ ;jf/L wgLn] Ohfht k|fKt ug{l3 / Ohfht k|fKt ul/;sl5 lgDg sfd st{ox? k"/f ug{kg]{5 .

- lgjbg ;fy tf]s]LPsf cfjZos sfuhft k]z ug{kg]{5 .
- tf]sPsf] ef8fb/ dfq lngkg]{5 . ef8f b/ ofqh]b}Yg] u/L ;jf/L ;fwgdf /fVgkg]{5 .
- ofqx? ;u+ ;/n / gd|Jojxf/ ug{nufpg'kg]{5 .
- tf]s]LPsf] ?6df dfq ;jf/L rnfpgkg]{5 .
- gu/kflnsfaf6 tf]sPsf] btf{ tyf gljs/0f b:t"/ ;dodf g}an]{fpg'kg]{5 .
- ;jf/L rfns, ofq' tyf t];f]kIf ljdf u/fpgkg]{5 .
- Ohfht kqdf tf]sPsf] ;Vofdf dfq ofq' /fVgkg]{5 .

uNofª gu/kflnsf

:yfgLo /fhkq

uNofª gu/kflnsfsf] 6]kf] c6f]/Szf, Joj:yfkg sfo{ljlw, @)&^

-k|yd ;+zf]wg_

xfnsf] k|jwfg	;+zf]lwt k|jwfg
	yk ul/Psf] (=_ Ohfht ;DjlGw Aoj:yf M !=_ O{hfht tyf ef8f b/ lgwf{0f ;ldltaf6 l;kmfl/; e} gu/ sfo{kflnsfaf6 l:js[t ef8f b/ ;jf/L ;fwgdf ;a}n] bFg] u/L /fVgkg]{5 . @=_ ;jf/L ;fwg ?6 lgwf{0f ;ldltaf6 l;kmfl/; e} cfPsf ;jf/L ;fwgsf] clen]v /fvL tf]sPsf] b:t'/ lt/]sf] /l;b ;+nUg /fvL tf]sPsf] clwsf/Ln] sfo{fno kl|v ;dIf k|:t't ug{kg]{5 . #=_ pkbkmf -@_ adf]lhd lgabg k|fKt ePkl5 kl|v k|zf;sLo clws[taf6 cg';'rL @ adf]lhd ;jf/L ?6 O{hfht kq lbg]5 .

- l/Szf, %)).–
- c6f]l/Szf, @%)).–
- O{l/Szf, @%)).–
- 6]Dkf], #))).–

#= pk bkmf -@_ adf]lhsf] Joj:yfdf glj s/0f ug{ cjlw ;dfKt ePsf]ldltn]^ dlxgfleq yk @% k|ltzt b:t'/ ;xlt glj s/0f ug{kg]{5 Dofb ;lsPsf] ! aif{leq %) k|ltzt yk b:t'/ ;lxt glj/s0f ug{kg]{5 ;f] calwleq klg glj s/0f xg gcfPdf To:tf ;jf/L ;fwg Ohfht vf/]h ul/ bkmf -!%_ adf]lhd ;jf/L ?6 Ohfht ln0{ ;~rfng ug{kg]{5 .

!%= gfd ;f/L ;DjlGw Joj:yf M

!= ;jf/L wlgn] cfkmgf] ;jf/L ;fwg sg} csf{ JolQmnfO{ ljqmL u/]df ;f] ;jf/L;fwgsf] Ohfht gfd;f/L ug{ cj:yfdf bkmf -$_ / -%_ adf]lhd gfd;f/L ug{kg]{5 o;/L gfd;f/L xg] ;jf/L ;fwgsf] gfd;f/L b:t'/ bkmf !^ sf] pkbkmf -@_ adf]lhd xg]5 .

@= pkbkmf -!_ df hg;'s}s'/f n]lvPsf] ePtf klg ;jf/L wlgn] Ohfht lnPsf] ;jf/L ;fwg o; gu/kflnsf lf]qeGbf aflx/ ;~rfng xg] :yfgdf ljqmL u/]sf] ePdf To:tf ;jf/L ;fwgsf] Ohfht :jtM vf/]h ePsf] dflgg]5 / To:tf ;jf/L ;fwgnfO{ cGo :yfgdf btf{ Ohfht lng gfd;f/L l;kmfl/; dfu u/]df ;fdfGo l;kmfl/; ;/x b:t'/ ln0{gfd;f/L l;kmfl/; lbgkg]{5 .

!^_ b08 ;hfosf]Joj:yf M

!_ o; sfo{jlw adf]hd ?6 cgb'lt gln0{ ;jf/L ;fwg ;~rfng u/]df kb'V kIf;sLo clws[taf6 ? !),)))– ;Dd hl/jfgf xg' ;Sg]5 . k|rlnt sfg'gdf cGo ;hfosf]Joj:yf ePdf ;f] ;dt xg'5 .

@_ pkbkmf -!_ df hg';'s} s'/f nl]vPtf klg kb'V kIf;sLo clws[taf6 tf]sP adf]hdsf] ef8f b/ eGbf jl9 ef8f lnPdf k6s}lkR5]? !),)))– ;Dd hl/jfgf xg'5 .

#_ pkbkmf -!_ adf]hd kb'V kIf;sLo clws[taf6 ePsf] hl/jfgf tyf sf/jfxLdf lrQ gaemb]df kb'V ;dIf lgj]bg lbg ;Sg]5 .

cg';'rL #

>L dfg\kb'V kIf;sLo clws[t

gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no, uNofª :ofªhf .

ljifo M ;jf/L ?6 cgb'lt glj s/0f ul/ kfpF .

pk/f]Q m ;DjGwdf b}xfo adf]hd ljj/0f ePsf] d/f]f{xfdf] gfddf o; gu/kflnsfaf6 ;jf/L ?6 cgb'lt kf|Kt ePsf] df ;f]xL ?6df ;~rfng ug{ cgb'lt glj s/0f ul/kfpF elg /l;b ;lxtg /fvL lgal]bg u/]sf]5÷5f}+ .

;jf/L ;fwgsf] ljj/0f

;jf/L ;fwg g+=

;~rfng ug{ cgb'lt lbPsf] ?6 M

k|rlnt Pl]g sfg'gdf Joj:yf ePsf ;Dk0f{ kf]jwfgx? kfngf ul/ ;jf/L ;fwg ;~rfng ug]5' . o;df nl]vPsf] Joxf/]f l7s ;fF]5 ,em6'7f 7x/]df Pl]g sfg'g adf]hd ;xhf aemfpnf .

lgj]bssf]gfd M

b:tvt M

7]ufgf M

df]jfOn g+= M

ldlt M

yk ul/Psf]

cg';'rL #

>L dfg\kdlv kfzf ;sLo clwsf[t
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no, uNofª :ofªhf .

ljifo M ;jf/L ?6 cgd'lt gljs/0f
ul/ kfpF .

pk/f]Qm ;DjGwdf b]xfo adf]lhd ljj/0f ePsf] d]/f]÷xfdf{] gfddf o; gu/kflnsfaf6 ;jf/L ?6 cgd'lt k|Kt ePsf] df ;f]xL ?6df ;~rfng ug{ cgd'lt gljs/0f ul/kfpFelg /l;b ;lxt /fvL lgab{g u/]sf] 5'÷5f}+.

;jf/L ;fwgsf] ljj/0f
;jf/L ;fwg g+M
;~rfng ug{ cgd'lt lbPsf] ?6 M
k|rlnt P]g sfg'gdf Joj:yf ePsf ;DkO{f{ kf{jwfgx? kfngf ul/ ;jf/L ;fwg ;~rfng ug{5' . o;df n]vPsf] Joxf]/f l7s ;fF]f] 5 ,em'6f] 7x/]df P]g sfg'g adf]lhd ;xhf a'emfpnf .

lgj]bssf] gfd M
b:tvt M
7]ufgf M
df]jfO{n g+M
ldlt M

xfnsf] k|jwfg	;+zf]wt k|jwfg
!%_ ?6 Ohfht tyf gljs/0f b:t'/ M s_ aflif{s ;jf/L ?6 O{hfht b:t'/ k|t ;jf/L b]xfo adf]lhd xg]5 . x/]s cflys{ aif{df gljs/0f ug{kg]{5 • l/Szf, !))).– • c6f]l/Szf ,%))).– • O{l/Szf, %))).– • 6]Dkf], ^))).–	**bkmf !% ;+zf]wg ;+zf]wg ul/Psf]** !$_ ?6 Ohfht b:t'/ M !_ aflif{s ;jf/L ?6 O{hfht b:t'/ k|t ;jf/L b]xfo adf]lhd xg]5 . • l/Szf, !))).– • c6f]l/Szf ,%))).– • O{l/Szf, %))).– • 6]Dkf], ^))).–

bkmf !%

!%= gljs/0f ;Djl6w Joj:yf ||

-klxnf] ;+zf]wg–@)&*_

!= cflys{ aif{ ;dfKt ePsf]ldltn]# dlxgfleq lgDg adf]hdsf] b:t'/ aemfO{ ;jf/L wgLn] ;jf/L ?6 0hfht gljs/0f ug{kg{5 .

@=pk bkmf -!_ adf]hd gljs/0f ubf{ b}ifosf] b:t'/ aemfO{ ;jf/L wgLn] ;jf/L ?6 0hfht gljs/0f ug{kg{5 .

- l/Szf, %)).–
- c6f]l/Szf ,@%)).–
- 0{l/Szf, @%)).–
- 6]Dkf], #))).–

#= pk bkmf -@_ adf]hsf] Joj:yfdf gljs/0f ug{ cjlw ;dfKt ePsf] ldltn] ^ dlxgfleq yk @% k|ltzt b:t'/ ;xlt gljs/0f ug{kg{5 Dofb ;lsPsf] ! aif{leq %) k|ltzt yk b:t'/ ;lxt glj/s0f ug{kg{5 ;f] calwleq klg gljs/0f xg' gcfPdf To:tf ;jf/L ;fwg 0hfht vf/]h ul/ bkmf -!%_ adf]hd ;jf/L ?6 0hfht ln0{;~rfng ug{kg{5 .

yk ul/Psf]

!&= gfd;f/L ;Djl6w Joj:yf

!=;jf/L wlgn] cfkmgf] ;jf/L ;fwg sg} csf{ JolQmnf0{ ljqmL u/]df ;f] ;jf/L;fwgsf] 0hfht gfd;f/L ug{ cj:yfdf bkmf -$_ / -%_ adf]hd gfd;f/L ug{kg{5 o;/L gfd;f/L xg'] ;jf/L ;fwgsf] gfd;f/L b:t'/ bkmf !$ sf] pkbkmf -@_ adf]hd xg'5 .

@=pkbkmf -!_ df hg';s} s'/f n]vPsf] ePtf klg ;jf/L wlgn] 0hfht lnPsf] ;jf/L ;fwg o; gu/kflnsf lf}eGbf aflx/ ;~rfng xg'] :yfgdf ljqmL u/]sf] ePdf To:tf ;jf/L ;fwgsf] 0hfht :jt| vf/]h ePsf]dflgg]5 / To:tf ;jf/L ;fwgnf0{ cGo :yfgdf btf{ 0hfht lng gfd;f/L l;kmfl/; dfu u/]df ;fdfGo l;kmfl/; ;/x b:t'/ ln0{gfd;f/L l;kmfl/; lbgkg{5 .

bkmf ;+zf]wg ul/Psf]

!^=_ b08 ;hfosf]Joj:yf ||

!_ o; sfo{ljlw adf]hd ?6 cg'dlt gln0{ ;jf/L ;fwg ;~rfng u/]df k|dv k|zf;sLo clws[taf6 ? !),))).– ;Dd hl/jfgf xg' ;Sg]5 . k|rlnt sfg'gdf cGo ;hfosf]Joj:yf ePdf ;f];d]t xg']5 .

@_ pkbkmf -!_ df hg';s{ s'/f n]vPtf klg k|dv k|zf;sLo clws[taf6 tf]sP adf]hdsf] ef8f b/ eGbf jl9 ef8f lnPdf k6s} lkR5] ? !),))).– ;Dd hl/jfgf xg]5 .

#_ pkbkmf -!_ adf]hd k|dv k|zf;sLo clws[taf6 ePsf] hl/jfgf tyf sf/jfxLdf lrQ gaemf]df k|dv ;dIf lgj]bg lbg ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd ;+yfsf] btf{ jxfn /xg] cjlw ;dfKt ePsf] ldltn] tLg dlxgfleq ;DalGwt JolQmn] btf{ clwsf/Laf6 kfF ;o ?k}ofF b:t'/ lt/L btf{sf] kdf0f–kq gjLs/0f u/fpg' kg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd Dofb gf3]kl5 sg} ;+yfn] To:tf] Dofb gf3L gjLs/0f xg g;s]sf] dgfl;j sf/0f b]vfO{ btf{sf] kdf0f –kq gjLs/0fsf] nflu lgj]bg lbg cfPdf :yfgLo clwsf/Ln] pkbkmf -@_ adf]hdnfUg] b:t'/df b]xfo adf]hdsf] yk b:t'/ lnO{ gjLs/0f u/L lbg ;Sg]5– M-s_ pkbkmf -@_ adf]hdsf] Dofb gf3]kl5 tLg dlxgfsf nflu ?= !)).–

-v_ v08 -s_ sf] Dofb gf3]kl5 cfiff9 d;fGt ;Ddsf nflu ?= @%).–

-u_ v08 -v_ sf] Dofb gf3]kl5 csf{[Ps cfly{s jif{sf] nflu ?=%)).– sf] b/n] bO{ cfly{s jif{sf] nflu ?= !,))).–

-$_ pklgod -@_ / -#_ df hg;'s}s'f n]vPsf] eP tfklg Dofbleq gjLs/0f gu/fPsf ;+yfx?n] btf{sf] kdf0fkq gjLs/0f xg g;s]sf] dgfl;j sf/0f b]vfO{gjLs/0fsf] jif{sf nflu lgj]bg lbPdf k|o]s cfly{s jif{sf] nflu nfUg] gjLs/0f b:t'sf] cltl/Qm k|o]s cfly{s nflu Psxhf/ ?k}ofsf b/n] hl/afgf yk ;d]t lnO{ btf{ clwsf/Ln] To:tf] btf{sf] kdf0f–kq gjLs/0f ul/lbg ;Sg]5 .

-%_ btf{sf] kdf0f–kq gjLs/0f ug{[;+yfn] lgj]bg lbFbf sfo{ ;ldltsf kbflwsf/Lx?sf] gfdfjnL ;+nUg ug{ kg]5 . ;fy} tkl;n adf]hdsf sfuhftx? ;d]t k]z ug{ kg]5 .

s_ sfo{;ldltsf] ;+yf gljs/0fsf] nflu ul/Psf] a}7ssf] lg0f{osf] k|tlnlk

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 jif{@)&* ;+Vof ! ldlt @)&*.%.@(

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&*. .

;+yf btf{sfo{jlw–@)&*

uNofª gu/kflnsf
:ofªhf lhNnf
u08sL kb]z

uNofª gu/kflnsf lf{ leqsf ;3+, ;+yf Pj+kmd{?sf] btf{ tyf gljs/0f ;DaGwL Joj:yf ug{ agfPsf] sfo{ljlw– @)&*

k|tfjgf
;fdflhs, wfld{s, ;flxlTos, ;f+s[ts, j}1flgs, z}lIfs, af}4s, sfgF'gL, :jf:Yo, zf/Ll/s, cflyf{s, Joj;flos tyf k/f]ksf/L ;+yf Pj+kmd{?sf] :yfkgf tyf btf{ug{ ;DaGwdf Joj:yf ug{ af~5gLo ePsfn] uNofª gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] :yfgLo ;/sf/ ;~fng P]g @)&$ sf] bkmf !)@ sf]pkbkmf -@_ cwLgdf /xL of] -sfo{awL_ agfO{ nfu' u/]sf]5 .

!= ;lIf%t gfd / k|f/De -!_ o; sfo{ljlwsf] gfd æ**;+yf btf{ sfo{ljlw–@)&***Æ /x]sf]5 .
-@_ of] sfo{ljlw t?Gt k|f/De xg]5 .

@= kl/efiff **ljifo jf k|;Ën] csf]{ cy{ gnfu]df o; sfo{ljlwdf,–**
-s_ æ;+yfÆ eGgfn] ;fdflhs, wfld{s, ;flxlTos, ;f+s[ts, a}1flgs, z}lIfs, af}4s, ;f}flGts, sfgF'gL, :jf:Yo, zf/Ll/s, cflyf{s, Jofj;flos tyf k/f]ksf/L sfo{?sf] ljsf; Pj+lj:tf/ ug{ p2]Zon] :yfkgf ePsf] ;3+ ;+yf, kmd{ Sna,d08n, kl/ifb\ cWoogs]lb| cflb ;Demgk5{ / ;f] zAbn] dgL ;3+ ;d]tnfO{hgfp5 .
-v_ æbtf{ clwsf/LÆ eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsfsf kb]v k|zf;sLo clws[t jf lghn] tf]s]sf] clws[t :t/sf] sd{rf/L ;Demgk5{.
-u_ æsfo{kflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] sfo{kflnsf ;Demgk5{.
-3_ æsfo{ljlwÆ eGgfn] ;+yf btf{ sfo{ljlw–@)&&, ;Demgk5{.
-ª_ ætby{ ;ldltÆ eGgfn] ;+yfsf] ljwfg cg';f/ u7g ePsf] tby{;ldlt ;Demgk5{.

#= btf{ gu/L ;+yf vf]lg gxg] o; sfo{ljlw adf]lhd btf{gu/L s;}n] klg ;+yf :yfkgf ug{xF'g .

$= ;+yf btf{ -!_ ;+yf :yfkgf ug{ rfxg] sg} ;ft hgf jf ;f] eGbfa9L JolQmx?n] ;+yf ;DaGwL b}xfosf] ljj/0f vhf0{ ;+yfsf] ljwfgsf] Ps k|t, Ps xhf/ b:t'/ ;lxt cg';'rL ! df tf]sPsf] 9fFrfdf btf{ clwsf/L ;dIf lgj}bg lbg' kg]5 M
-s_ ;+yfsf] gfd,
-v_ p2]Zox?,
-u_ kaGw ;ldltsf ;b:ox?sf] gfd, 7]ufgf / k]zf,
-3_ cflyf{s >f]t,
-ª_ sfof{nosf] 7]ufgf .
-@_ pkbkmf -!_ adf]lhdsf] lgj}bg k|%tPkl5 btf{clwsf/Ln] cfjZos hfFrab'em u/L ;+yf btf{ ug{ plrt 7fg]df lghn]–cg';'rL –@ adf]lhdsf] btf{lstfjdf ;+yf btf{ ug{ kg]5 / To;/L ;+yf btf{ u/L ;s]kl5 cg';'rL–# adf]lhdsf] btf{sf] k|df0f–kq lbg]5 .

%= btf{sf] cjlw, gjLs/0f / b:t'/
-!_ bkmf $ adf]lhd lbO{Psf] btf{sf] k|df0f–kq Ps cflyf{s jif{Dd jxfn /xg]5 .

;+fng u/]df To:tf ;+yfsf sfo{;ldltsf ;b:ox?nfO{btf{ clwsf/Ln] hgxL bO{ xhf/ ?kof};Dd h/Ljfgf ug{ ;Sg]5 .

-@_ bkmf (adf]lhd lx;fasf]lj j/0f gk7fPdf sfo{ ;ldltsf ;b:ox?nfO{ btf{ clwsf/Ln] hgxL kfF ;o ?kof};Dd h/Ljfgf ug{;Sg]5 .

t/ sg}{;b:on] bkmf (pNn3g+ xg glbg ;se/ kbTg u/]sf]lyof] eGg] ;Gtf]lf xg] kdf0f kz ug{;sdf lghnfO{;hfo ul/g]5g

-#_ bkmf !) sf] pkbkmf -#_ adf]lhd lx;fa hfF ug[;DalGwt clwsf[tn] dfu]sf] lj j/0f tyf sfuhkqx? jf ;fWsf] k[gsf] hjfkm glbg] ;DalGwt kbflwsf/L, ;b:o jf sd{f/LnfO{ btf{ clwsf/Ln]kfF ;o ?kof};Dd h/Ljfgf ug{;Sg]5 .

-$_ bkmf * adf]lhd btf{clwsf/Lsf] :jLs[t glnO{ ;+yfsf] p2[odf x[km] u/]df jf csf[;+yfl;t ufe]df jf ;+yfn] cf^gf] p2[osf] k|tsh xg] u/L sfd sf/jfxL u/]df jf uNofª gu/sfo{kflnsfn] lbPsf] lgb{zg kfng gu/]df btf{clwsf/Ln] To:tf] ;+yfsf]btf{lgnDjg ug{jf vf/]h ug{;Sg]5 .

!$= kb/fjlbg bkmf !@ adf]lhd btf{clwsf/Ln]u/]sf] clGtd lg0f{o pk/ k}+tL; lbgleq lhNnf cbfntdf kb/fjlbg nfUg]5 .

!%= ;+yfsf]lj36g / To:sf] kl/0ffd -!_ ;+yfsf]ljwfg adf]lhd sfo{ ;~rfng ug{g;sL jf cGo sg} sf/0fjz ;+yf lj36g ePdf To:tf] ;+yfsf] ;DklQ{ hfohyf uNofª gu/kflnsfdf ;g]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd lj36g ePsf] ;+yfsf] bfloTjsf] xsdf ;f] ;+yfsf] hfohyf n]vfd] ;Dd To:tf]bfloTj uNofª gu/kflnsfn]Joxf]g]5 .

v_ jflif{s sfo{kult k|tj]bg k|tlnlk

u_ n]vfk/LIf0f k|tj]bg k|tlnlk

3_ cfGtl/s /fh:j sfof{nodf s/ rS tf kdf0f kq k|tlnlk

-^_ btf{clwsf/Ln] sg} ;+yf btf{gug[lg0f{o u/]df To:sf] ;'rgf lgj]bsnfO{lbg' kg]5 / lgj]bsn] ;'rgf kf|Kt u/]sf] ldltn] k}+L; lbgleq To:t lg0f{o pk/uNofª gu/ sfo{kflnsfn] tf]s]sf] clwsf/L;dlf ph/' ug{ ;Sg]5 .

-(_ pkbkmf -^_ adf]lhdsf] ph/' kf|Kt ePkl5 uNofª gu/sfo{kflnsfn] tf]s]sf] clwsf/Ln] cfjZos hfFabm u/L To:tf] ;+yf btf{ug{dgfl;j 7x/fPdf ;f] ;+yf btf{ug[btf{clwsf/LnfO{cfb]z lbg ;Sg]5 / To:tf] cfb]z ePkl5 btf{clwsf/Ln] ;+yf btf{ul/lbg' kg]5 .

^= ;+ul7t ;+yf dflgg]

-!_ o; sfo{jlw cGtu{t btf{ePsf] k|To]s ;+yf clj|R5Gg pQ/flwsf/jfnf :jzfl;t / ;+ul7t ;+yf xg]5 . of] ;+yfsf] ;a} sfdsf] lgldQ cf^gf] Pp6f 5§}5fk xg]5 .

-@_ ;+yfn] JolQm ;/x rn crn ;DklQ kf|Kt ug{ pkef]u ug{/ j]rlavg ug{;Sg]5 .

-#_ ;+yfn] JolQm ;/x cf^gf] gfdaf6 gfln; ph/' ug{ ;Sg]5 / ;f] pk/ klg ;f]kL gfdaf6 gfnL; ph/' nfUg]5 .

&= ;+yfsf] ;DklQ

-!_ ;+yfsf] ;b:o jf sd{f/L nufot sg}JolQmn] ;+yfsf] ljwfg lj?4 ;+yfsf] sg} ;DklQ b?kof]u u/]df, sAhf u/]df jf /f]s]sf /fv]df btf{clwsf/Ln] To:tf] ;DklQ b?kof]u ug[sAhf jf /f]s]sf /fVg]af6 lnO{ ;+yfnfO{ lkmtf{abmfO{lbg ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hdsf] ;+yfsf] ;DklQ lkmtf{ug{u/L btf{ clwsf/Ln] u/]sf] sf/jfO{df lrQ ga‰g] JolQmn] lhNnf cbfntdf lgj]bg lbg ;Sg]5 .

-#_ ;+yfsf] ;b:o jf sd{rf/L nufot sg} JolQmn] ;+yfsf] sg} ;DklQ jf lnvt jf kl|ti7f lj?4 sg}ck/fw jf lj/fd u/]df ;+yf, ;+yfsf] sg} ;b:o jf btf{ clwsf/Ln] kl|rlnt sfg"g adf]hd d2fsf]sf/jfO{ rnfpg ;Sg]5 .

***: cl3 btf{ePsf tyf ge0{:yfkgf ePsf ;+yfn] btf{ug{]** Nof] sfo{jlw kl/De xb{eGbf cl3 lhNnf kl|zf;g sfo{no :ofªhfdf btf{ ePsf / uNofª gu/kflnsfdf ;'rLs[t ePsf ;+yfnf0{ o; sfo{jlw cGtu{t btf{ePsf]dflgg] Pjb+tf{ge0 :yfkgf e0{/x]sf ;+yfn] klg of] sfo{jlw kl/De ePsf]ldltn] tLg dxLgfleq of] sfo{jlw adf]hd btf{u/fpg' kg]{5 .

(: ;+yfsf]p2]Zox?df x]km]/

-!_ ;+yfsf]p2]Zox?df x]km]/ ug{cfjZos b]v]df jf ;f] ;+yfnf0{ sg} csf{] ;+yfdf ufEg plrt b]v]df ;f] ;+yfsf] kj|Gw ;ldltn] tT;DaGwL kl|tfj tof/ u/L ;f] kl|tfj pk/ 5nkmn ug{ ;+yfsf] ljwfg adf]hd ljz]if ;fwf/0f ;efaf]hfpg' kg]{5 .

-@_ ljz]if;fwf/0f ;efdf pkl:yt ePsf hDdf ;b:o;Vofsf] b0{ltxfO{ ;b:ox?n] kl|tfjdf ;dy{g hgfPdf ;f] kl|tfj c;fwf/0f ;efaf6 kfl/t ePsf] dflgg]5 . t/, ;f] kl|tfj nfu" ug{ btf{ clwsf/Lsf] k'"{:jLs[t lng' kg]{5 .

!): lx;fasf] ljj/0f k7fpg' kg]{ sfo{ ;ldltn] cf^gf] ;+yfsf] lx;fasf] ljj/0f n]vfk/LIfssf] kl|tj]bg ;lxt k|o]s jif{btf{clwsf/L sxfF k7fpg' kg]{5 .

!!: lx;fa hfFr ug{]

-!_ btf{ clwsf/Ln] cfjZos b]v]df ;+yfsf] lx;fa cfkmh" lgoQm u/]sf] sg} clwsf[åf/f hfFr u/fpg ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd lx;fa hfF u/fP jfkt btf{ clwsf/Ln] lx;fa hfFaf6 b]vg cfPsf] ;+yfsf] dfl}bft /sdsf] ;os8f tLg kl|tztdf ga9fO cfkmh"] lgwfl{/t u/]sf]b:t'/ c;'n u/L lng ;Sg]5 .

-#_ lx;fj hfF ug{ clwsf[tn] dfu]sf] ljj/0f tyf sfuhkqx? jf ;fWf]sf] kZgsf] hjfkm lbg' ;+yfsf] kbflwsf/L, ;b:o / sd{rf/Lsf]st{Jo xg]5 .

-$_ lx;fa hfF ug{ clwsf[tn] btf{ clwsf/Ln] tf]slbPsf]Dofb leq lx;fa hfFsf] kl|tj]bg btf{ clwsf/L ;dIf kz ug{ kg]{5 / ;f] kl|tj]bgsf] cfwf/df ;+yfsf] sg} ;DklQ ;f] ;+yfsf] sg} kbflwsf/L, ;b:o jf sd{rf/Ln] lxgfldgf u/]sf], gf$;fg u/]sf] jf b?kof]u u/]sf] 5 eGg] btf{ clwsf/Lnf0{nfu]df lghn]To:tf]kbflwsf/L, ;b:o jf sd{rf/Laf6 ;f]xfgL gf$;fgL kl|rlnt sfg"g adf]hd sf/jfO{ rnfpg ;Sg]5 . t/ kl|rlnt sfg"gn] ;hfo ;d]t xg] ck/fw ePsf]df kl|rlnt sfg"gk adf]hd d2f rnfpg nufpg]5 .

!@: lgb]{zg lbg] uNofª gu/sfo{kflnsfn] ;+yfnf0{ cfjZos lgb]{zg lbg ;Sg]5 / To:tf]lgb]{zgsf]kfngf ug{ ;DalGwt ;+yfsf]st{Jo xg]5 .

!# b08 ;hfo -!_ bkmf # adf]hd btf{gu/f0{ ;+yf :yfkgf u/]df jf bkmf & adf]hd btf{gu/L ;+yf

cg';'rL–#

-bkmf $;F ;DalGwt_

kbf0f–kqsf]9fFf

;+yf btf{sf]kbf0f–kq

>L c%olf÷;lrj

=========================== .

================================ -;+yfsf]gfd_ ;+yf btf{ sfo{jlw, @)&* sf]bkmf $ adf]lhd========= ;fn ========= dlxgf ========= ut]df btf{u/L of]kbf0f–kq lbOPsf]5 .

btf{clwsf/Lsf]
;xL–
k'/f gfd –
bhf{–
sfof{no –

!^= lgod agfpg]clwsf/ M uNof{ gu/ sfo{kflnsfn]o; sfo{jlwsf]kbf{jsf/L sfo{jogsf]nflu cfjZos gLlt lgod tyf lgb{[zsf agfpg ;Sg]5 .

!&= cGo gI{kfn Pg adf]hd btf{ jf :yfkgf ug{kg{]sg} ;+yfsf] btf{ jf :yfkgf ug{ ;DaGwdf csf{ gI{kfn Pgdf 5§} Joj:yf ePsf]df o; sfo{jlwdf cGoq h'g;'s} s'/f n]vPsf] eP tfklg To:tf] ;+yf ;fx]L Pgadf]lhd btf{ jf :yfkgf ug{ kg{]5 .

!* k|rlnt sfg'g adf]hd x'g]M o; sfo{jlwdf h'g;'s} s'/f n]vPsf]ePtf klg o; ;F ;DalGwt s'/fdf k|rlnt sfg'gdf s'g} s'/f n]vPsf] eP ;f]df n]vP hltsf] xsdf ;fx]L adf]lhd x'g]5 .

!(afwf c8\sfp km'sfpg] M o; sfo{jlwsf] kbf{jsf/L sfof{jodf s'g} afwf c8\sfp k/]df btf{ clwsf/Lsf] l;km{fl/;df uNof{ gu/ sfo{kflnsfn] lg0fo{ u/L km'sfpg ;Sg]5 .

@) kl/dfh{g tyf ;zf]wg M sfo{jlwnf0{ cfjZostf cg';f/ uNof{ gu/ sfo{kflnsfn] kl/dfh{g tyf ;zf]wg u/L nfu' ug{;Sg]5 .

cg';"rL– !

-bkmf $;F;DalGwt_

lgjbg kqsf]9fFrf

>L btf{ clwsf/L,

================sfof{no .

dxfbo,

xfdLn]============================ ;DaGwL ;+yf vf]Ng rfxL;sfn] ;+yf btf{sfo{jlw adf]hd ;+yf btf{ugf{sf nflu] bx{fosf]ljj/0f vf]nL lgjbg u/]sf 5f}+ k|tfljt ;+yfsf] ljwfgsf] Psk|t klg o;};fy ;+nUg ul/Psf] 5 .

ljj/0f

!= ;+yfsf]gfd– M

@= ;+yfsf]p2]Zox? M

-s_

-v_

-u_

#= **Sfo{**;ldltsf ;b:ox?sf]

Gffd	**7]ufgf**	**k]zf**
-s_		
-v_		
-u_		

$=cflys ;|f]t–

%= sfof{nosf]7]ufgf–

ldlt M–

ejbLo,

kbflwsf/Lx?sf]gfdM

cg';"rL @

-bkmf $;F ;DalGwt_

btf{lstfjsf]9fFrf

;+yf btf{lstfj

btf{g+	btf{ ldlt ;fn, dlxgf,u t]	;+yfsf] gfd / 7]ufgf	;+yfsf] p2]Zo	;+yfsf kbflwsf/L x?sf]gfd / 7]ufgf	s}kmot

gjLs/0f

gjLs/0f u/]sf] ldlt	btf{ ;f] kl/0fkq jxfn /xg] cjlw	gjLs/0f b:tv	Btf{ clwsf/Lsf] b:tvt

gjLs/0f

gjLs/0f u/]sf] ldlt	btf{ ;f] kl/0fkq jxfn /xg] cjlw	gjLs/0f b:tv	Btf{ clwsf/Lsf] b:tvt

kZrft ;lqmotfsf] cfwf/df pRr ;Ddfg Pj+;xofu ul/g]5 .

^= pSt lgdf{0f sfo{df ;DnUg ldZqLx? tyf :jo+;]jsx?nfO{ lbp;f]sf] vfhf / ;fFemsf] vfgfsf] Aoa:yf uNofª gu/kflnsfn]ldnfpg]5 .

&= gu/kflnsfn] lbPsf] lgb{]zg cg';f/sf] 3/sf] gS;f,8Qª l8hfO{g, nfut Oi6d]6 adf]lhdsf] 3/ lgdf{0f sfo{ JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfn] :jo+;]jssf] ?kdf ug{]5 . t/ pSt lgdf{0f sfo{df ;DnUg ldZqLx?sf] Hofnf ;DalGwt 3/wgL dfkm{t gu/kflnsfn] pknAw u/fpg]5 .

*= clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'/lIft cfjf; lgdf{0f tyf Joj:yfkgsf qmddf JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfsf k[o]s ;b:n] k|lt3/ slDtdf & lbg >dbfg ug{ kg{]5 / To; kl5sf lbgx?sf] k|wfgdGqL :j/f]huf/ sfoqmdsf] ah]6af6 rngrNtLdf rlncfPsf] bj/]s Hofnf gu/kflnsfn] 3/wgL dfkm{t pknAw u/fpg]5 .

(= 3/ lgdf{0f ug{] 7fpF/ lgdf{0f ;fdfu|L /fVg] 7fpF 3/wgLaf6 pknAw u/fpg' kg{]5 .

!)= gu/kflnsfn] pQm 3/x? lgdf{0fsf]nflu cfaZos kg{] cf}hf/x? JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfnfO{ pknAw u/fpg]5 t/ pSt cf}hf/x? lgdf{0f sfo{ ;DkGg ePkl5 gu/kflnsfnfO{ lkmtf{ ug{{kg]{5 .

!!= gu/kflnsfn] tf]lslbPsf] ldlt @)&= ;fn =====dlxgf ==== ut] b]lv lgdf{0f sfo{ k|f/De u/L ldlt @)&= ;fn =====dlxgf ==== ut]leq} ;DalGwt 3/ lgdf{0f sfo{ ug{] JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfn] lgdf{0f sfo{ ;DkGg ug{{kg]{5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 * jif{ @)*! ;+Vof ! ldlt @)*!.)#.)#

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)*!.#.!#

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'/lIft cfjf; lgdf{0f sfo{s|dx? ;+rfng ug{] vr{ ;DjGwL sfo{ljlw,

uNofª gu/kflnsf
:yfgLo lhNnf
u08sL k|b]z

clt ljkGg / k|s[ts k|sf[ksf]sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'/lIft cfjf; lgdf0f{ sfo{s|dx? ;+fng ug{[vr{;DjGwL sfo{ljlw, @)*)Æ

k|tfjgf ||uNofª gu/kflnsf leqsf clt ljkGg / k|s[ts k|sf[ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf];'/lIft cfjf; lgdf0f{sfo{s|dx? ;+fng ug{[vr{ ;DjGwLsfo{ljlw, @)&&uNofª gu/kflnsfn]hf/L u/{]sf]5 .

kl/R5]b !

!= ;lIf|K;t gfd / kl/De ||

-s_ of] sfo{ljlwsf] gfd æclt ljkGg / k|s[ts k|sf[ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'/lIft cfjf; lgdf0f{ sfo{s|dx? ;+fng ug{[vr{;DjGwL sfo{ljlw, @)*)Æ/x]sf]5 .

-v_ of] sfo{ljlw uNofª gu/sfo{kflnsf jf6 :jLs[t ePsf]ldltb]v nfu' xg]5 .

@= kl/efiff ljifo jf k|;u+n] csf{] cy{ gnfu]df o; sfo{ljlwdf ||

-s_ æs{]bl|o ;'/lIft gful/s cfjf; ;dGjo ;ldltÆ eGgfn] ;'/lIft gful/s cfjf; sfof{jog sfo{ljlw @)&% sf] bkmf !@ jdf]hd u7g xg] ;ldlt ;Demgkb{5 .

-v_ æhgtf cfjf; ;dGjo ;ldltÆ eGgfn] hgtf cfjf; sfof{jog sfo{ljlw @)&# cg';f/ u7Lt lhNnf hgtf ;dGjo ;ldlt ;Demg' kb{5 .

-v_ ædGqfno Æ eGgfn] g]kfn ;/sf/sf] zx/L ljsf; dGqfno ;Demgkb{5 .

-u_ æ:yfgLo txÆeGgfn]uNofª gu/kflnsf ;Demgkb{5 .

kl/R5]b @

#= sfo{ljlwsf]p2]Zo ||

!= gu/kflnsf leq /x]sf clt ljkGg / k|s[ts k|sf[ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'/lIft cfjf; lgdf0f{ ug{[.

@= JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfsf] ;xeflutf a[4 ug{[

#= ;/sf/L, gLlh, ;3+, ;+:yf, ;xsf/L -PPP_ sf];xeflutf / ;fem]bf/Ldf ;fdflhs ;b\efj sfod ub{[efjgfTds Pstf a[4 ug{[.

$= sfo{s|d ;+fng ||

!= ;'/lIft gful/s cfjf; sfof{jog sfo{ljlw @)&% sf] cg';'rL ! sf] nfeu|xLx?sf] 5gf}6sf cfwf/ cg';f/ 5gf}6 u/L sfo{s|dx? ;+fng ug{[.

@= ;'/lIft gful/s cfjf; sfof{jog sfo{ljlw @)&% sf] cg';'rL @ cg';f/nfeu|xLx?;Fu cgbfg ;Demf}tf–kq u/L sfo{s|dx? ;+fng ug{[/nfeu|xLn]=====a}sdf vftf vf]nL gu/kflnsfdf pknAw u/fpg].

#= ;'/lIft gful/s cfjf; sfof{jog sfo{ljlw @)&% sf] cg';'rL # cg';f/ nfeu|xLx?nfO{ cgbfg eStfgL ul/g].

$= JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfsf] ;xeflutfdf cfjf; lgdf0f ug{To:tf :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;3+ ;+:yfn]uNofª gu/kflnsfdf gfd ;'rs[t ug{[kg]{5 .

%= To;/L gfd ;'rs[t ePsf JolQm, o'jf Snjsf ;b:ox?nfO{ klxrfg :j?k uNofª gu/kflnsfn] tTsfnnfO{l6–;6{pknAw u/fpg]5 / sfo{;DkGg

!@= 3/ lgdf{0f sfo{ ug[{ JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;+3 ;:yfn]u/]sf] ;Demf}tf cg';f/sf] sfo{sf] cgudg gu/kflnsfaf6 xg]5 .

%= pkrf/sf] Joj:yf

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft cfjf; lgdf{0f sfo{ ;DkGg ug[{ lznl;nfdf lgdf{0f sfo{df ;DnUg sg} JolQm -ld:qLjf :jo+]s nf0{ sg} rf6 k6s nfu]df gu/kflnsfn] pkrf/sf] Aoa:yf ldnfpg]5 .

kl/R5]b #

^= >f[tsf] Joj:yfkg

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft cfjf; lgdf{0f tyf Joj:yfkgsf nflu tkl;n cg';f/sf >f[tx? kl/rfng ul/g]5 .

s_ uNofª gu/kflnsfn] clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft cfjf; lgdf{0fsfo{sf nflu ljlgofl]ht /sd,

v_ ;'lIft gful/s sfo{dmd cGt/ut gu/kflnsfdf k|Kt cgbfg,

u_ hgtf cfjf; sfo{dmd cGt/ut gu/kflnsfdf k|Kt cgbfg,

3_ k|wfgdGqL :j/f]huf/ sfo{dmdaf6 gu/kflnsfdf k|Kt cgbfg .

ª_ cGo sg} JolQm jf ;+3, ;+:yfaf6 k|Kt gub tyf lhG;L ;fdfg .

&= vr{/ nj]fk/LIf0f

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft cfjf; lgdf{0f tyf Joj:yfkgsf] nflu ljleGg ;f]tjf6 k|Kt ePsf] /sd vr{sf] k|rlnt sfg'g jdf]lhd cfo Joo lj j/0fsf] nj]vf /fVgkg]5 . sfo{dmd vr{sf] cfGtl/s nj]vfk/LIf0f / clGtd nj]vf k/LIf0f ug{kg]5 . ;f]sf] k|tj]bg Ps k|t dGqfnodf k7fpg' kg]5 .

***= k|tj]bg k|:t ug{kg]{**

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft cfjf; lgdf{0f sfo{ tyf Joj:yfkg ;DjGwL u/]sf sfo{sdx?sf] k|utL k|tj]bg dfl;s, qd}dfl;s, cw{ flif{s / jflif{s ?kdf tof/ u/L ;DalGwt sfo{df ;nUg JolQm, :yflgo o'jf Snj tyf :yflgo ;+3 ;+:yfn]uNofª gu/kflnsf k7fpgkg]5 .

kl/R5]b $

(= ljljw

clt ljkGg / k|s[ts k|sf]ksf] sf/0f 3/af; ljlxg ePsfx?sf] ;'lIft gful/s cfjf;sfo{sd ;+fng ubf{ uNofª gu/kflnsfsf] lgdf{0f ;DalGw ag]sf] cfjZos dfkb08 @)&&, ;'lIft gful/s cfjf; sfo{Gjog sfo{ljlw @)&% Pj+jg lgdf{0f ;DalGw /fli6«o /0fgLltnf0{ ;d]t cfwf/ dfGg' kg]5 .

kl/R5]b #

;fem\b]f/ 5gf\}6 k|s\[of

o; sfo\{ljlw dfkm{t gu/kflnsfn] ;\]jf k\|bfos k|s[tsf] vl/b gu/L lgwf\{l/t lfqdf cfly\{s tyf k\|ljlws nfut ;fem\b]f/L ug{sf lgldQ ;fem\b]f/ 5gf\}6 ug{ p4\]Zo /fv]sf] 5 . ;fj\{hlgs vr\{ nf0{ a9L vN\ff, kf/bzL{ / ljZj;gLo agfpgsf nflu lgDg b]xfosf k|s\[of ckgfpg' kg]5 .

$= ;fem\b]f/ 5gf\}6 k|qmof b]xfo adf]hd xg]5g\ -

s_ ;fem\b]f/Lsf] nflu 5gf\}6 ul/Psf sfo\{qmd jf of]hgfsf] 5gf\}6 u/L gu/;ef af6 :jLs[t ug\{kg]5 .

v_ vhf ?kdf **cg';"rL !** adf]hdsf] cfzokq dfu u/L ;\+ltkt ;"rL tof/ ug{kg\]

!= aL; nfv b]v bz s/f]8 ?k\}ofF;Dd nfut cgdfg ePsf] ;fem\b]f/L sfo\{s\|d ug\{ k/]df cfzokqbftf aLr k|lt:kwf\{ u/f0{ cfzokq dfu ug\{kg]5 . ;f] ;DaGwL cfzokq ;\+ng ug{ sDtLdf !% lbgsf] cjwL lb0{ /fli6\«o :t/sf] ;dfrf/ kqdf ;"rgf k|sfzg ug\{kg]5 .

@= b0{ jf b0{ eGbf a9L JolQm, kmd{ sDkgL jf ;3 ;\+yfn] ;dX, ;\+7g jf ;\+oQm pkqmdsf] ?kdf cfzokq bflvnf ug{ ;Sg]5g\ . t/ o;/L ;\+oQm pkqmd sfod ubf{ bf\}xf/f] kg\[u/L ;\+oQm pkqmd ug{;lsg]5g\ .

#= k\|yd k6ssf] ;"rgf adf]hd cfzokqbftfsf] 5gf\}6 ubf{ sDtLdf # j6f cfzokqbftf 5gf\}6 xg g;s]df gu/kflnsfn] kg\| /fli6\«o :t/sf] ;dfrf/ kqdf ;"rgf k|sfzg u/L !% lbgsf] cjwL lb0{ cfzokq dfu ug\{kg]5 .

$= bf];|f] k6s ;"rgf k|sfzg ubf{klg sDtdf tLgj6f cfzokq 5gf\}6 xg g;s]sf] v08df ePsf hlt cfzokqbftfsf]dfq ;"rL sfod ug{;lsg]5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 ^ jif{@)&(;\+Vof # ldlt @)&(.!@.!&

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&(.!@.@!

uNofª gu/kflnsfsf] ;fem\b]f/L sfo\{qmd ;\+fng sfo\{ljlw, @)&(

uNofª\gu/kflnsf
gu/ sfo\{kflnsfsf] sfofno
uNofª\, :ofªhf

uNofª gu/kflnsfsf] ;femb]f/L sfo{qmd ;+fng sfo{ljlw, @)&(

k|tfjgf

lghL tyf u}/ ;/sf/L lfq ;F:sf] ;femb]f/Lsf] dfWodaf6 lzIff, :jf:Yo, s[lif, kz' ljsf;, /f]huf/L, cfocfh{gsf] cj;/, k'jf{wf/ lgdf{0f, ljkt\ Joj:yfkg tyf hnjfo' kl/jt{g, vfgkfgL tyf ;/;kmfO{ jg tyf jftfj/0f ;+/If0f, ;+yfut ljsf; tyf ;'zf;g, ;xsf/L ;+yfx?sf] ;jnLs/0f tyf :yfgLo pTkfbgsf] ahf/Ls/0f nufotsf sfo{qmdsf nflu ;femb]f/Lsf] dfWodaf6 ;j{ fwf/0fnfO{ e/kbf{ lskmfotL / ;j{he ?kdf ;]jf ;ljwf pknAw u/fpg] p2]zon] / ;/sf/L jf u}/;/sf/L ;3+ ;+yf jf lghL lfq / gu/kflnsfaLr cNksfnLg jf bL3{sfnLg of]hgfx? ;+fng ug{æ uNofª gu/kflnsfsf] ;femb]f/L sfo{qmd ;+fng tyf Joj:yfkg ;DalGw P]g, @)&(Æ kl/R5]b % sf] bkmf !# sf] clwgdf /xL of] sfo{ljlw tof/ u/L nfu" ul/Psf]5 .

kl/R5]b !

k|/De

!= **;lIfKt gfd, lj:tf/ / k|/De**

-s_ o; sfo{ljlwsf] gfd æuNofª gu/kflnsfsf] ;femb]f/L sfo{qmd ;+fng sfo{ljlw, @)&(Æ /x]sf]5 .

-v_ of] sfo{ljlw uNofª gu/kflnsfsf] lfqe/ nfu" xg]5 .

-u_ of] sfo{ljlw gu/ sfo{kflnsfsf] a}7saf6 :jLs[t ePsf] ldlt b]lv k|/De xg]5 .

@= **kl/efiff** ljiffo jf k;Ën]c;Go cy{gnfu]lf o; sfo{ljlwdf

s_ æsfo{ljlwÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] ;femb]f/L sfo{qmd ;+fng sfo{ljlw, @)&(nfO{ ;Demg'k5{.

v_ "sfo{qmd" eGgfn] ;femb]f/Ldf sfo{qmd ;+fng tyf Joj:yfkg ug{ ;DalGwL P]g, @)&(sf] bkmf # adf]hd ;+fng ul/g] sfo{qmd ;Demgk5{.

u_ æcgbfgÆ eGgfn] pTkfbg, k}zfwg, dNo >[Fnf, ahf/Ls/0f, k'jf{wf/ lgdf{0f, oflGqsLs/0f, ljljlws/0f, Joj;foLs/0f, cfwlgsLs/0f, cfWfflus/0f tyf ul/aL lgjf/0f ;d]tsf nflu 5gf}6 ePsf cgbfgufxLnfO{ kbfg ul/g] cfly{s, j:tut ;xfotf, k'jf{wf/ ljsf; jf pknAw u/fOg] ;fdful / pks/0f ;Demgkb]5 .

3_ æcgbfgufxLÆ eGgfn] o; sfo{ljlw cg?k 5gf}6 eP/ cgbfg;F ;DalGwt sg} klg ;]jf ;ljwf k|Kt ug{ nfeufxL alemG5 .

kl/R5]b @

;femb]f/L sfo{qmdsf lfq

#= ;femb]f/Ldf sfo{qmd ;+fng xg] lfq b]xfocg';f/ xg]5g\

s_ lzIff

v_ :jf:Yo

u_ s[lif

3_ kz'ljsf;

ª_ efn}ts k'jf{wf/

r_ ljkt\Joj:yfkg tyf hnjfo' kl/jt{g

5_ vfgkfgL tyf ;/;kmfO{

h_ /f]huf/L tyf :j/f]huf/ ;[hgf

em_ ;fdflhs ;+/If0f, kg{:yfkgf / ;r]tgf

`_ jg tyf jftfj/0f ;+/If0f

6_ ;+yfut ljsf; tyf ;'zf;g

7_ ;fgf ls;fg4f/f k|j{4t ;xsf/L nufotsf ;+yfx?sf] ;jnLs/0f

8_ :yfgLo pTkfbgsf] ;+sng, k|;fwg tyf ahf/Ls/0f

u_ sfof{ndf dNofª\sg]sf] cfwf/df ;fem]bf/nfO{ ;Demf}tf cg';ksf] ahf]sf] rfh]nfl;s eQmfgLsf] nflu l;kmfl/; ug]{ .
3_ sfof{ndf ;+fngsf] nflu cfjZos Joj:yfksLo sfd Pj+ ;dGjo / ;xhLs/0f ug]{ .
ª_ sfof{ndsf] sfof{jog ;fem]bf/ jf t}>f] kIf s ;n] ug]{xf] ;f]sf] lgwf{0f ug]{ .
r_ ;fem]bf/L sfof{nd ;+fng ;DaGwL cGo cfjZos lg0f{ox? ug]{ .

!#: k|tfjgf 5gf}6 ;ldltsf]sfd st{Jo / clwsf/M k|tfjgf 5gf}6 ;ldltn] o; sfo{jlwdf pNn]v ul/Psf] dfkb08sf] cfwf/df k|tfjgf 5gf}6 u/L sfo{kflnsfdf k]z ug{kg]{5 .

!$: ;fem]bf/Ldf ;+flnt sfof{qmdsf] sfof{jog 9fFrf bGfoadf]hdsf]xg]5 M

s= sfof{qmn] ;dGj]g] nfeu|fxLnfO{ ;dlx]df cfj4 u/fO{ ;+u7t ?kdf ;[lt Joj:yfkg ug{ ;lsg]5 .

v= sfof{qmdsf] k|f/lDes r/0fdf ;]jf kfPsf nfeu|fxLx?n] cfkmh] kfPsf] ;]jf;ljwf a/fa/sf] ;fdful| cGo nfeu|fxLx?nfO{ k|bfg ug]{sf nflu pk–;dlx? agfO{ cufl8 a9\g ;lsg]5 .

u= nfeu|fxLx? cfj4 ljleGg txsf ;dlx?nfO{ a}lkmlgs ?kdf ;+yfut u/L ;xsf/Lx? :yfkgf ug{ ;lsg]5 .

3= ;fem]bf/n] sfof{qmd sfof{jogsf] s|ddf nfeu|fxLx?nfO{ ljleGg lsl;dsf cfk\rfl/s tyf cgf}krfl/s tflnd tyf cledl\vs/0fx?sf]Joj:yf ug{;Sg]5 .

ª= nfeu|fxL ;dlx?n] sfof{qmd dfkm{t cgbfg :j?k /sd tyf ef}lts ;fdul| kf|Kt ug{;Sg]5g\.

r= sfof{qmdsf] ;fem]bf/ 5gf}6 eP kZrft b'j}kIfla/ cfk;L 5nkmn u/L cgudg tyf ;dGjo ;ldltsf]a}7sn]

%= cfzokqbftfn] vhfpg' kg]{ljj/0fM

s= JolQm, kmd{ sDkgL tyf ;3+;+yfsf] ljj/0f, ;+u7g

v= ljut ;ft jif{df sfd u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfd / :yfgsf] ljj/0f . JolQmut cfzokqbftfsf] xsdf ljut rf/ jif{df ;DkGg u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfdsf] ljj/0f .

u= k|tfljt sfo{df ;nUg xg] k|dv hgzlQmsf] jfojlQms ljj/0f .

%: o; sfo{jlw adf]hd kg{ cfPsf cfzobftfsf] of]Uotf, cgbej / lfdtf ;d]t dNofª\g u/L gu/kflnsfn] cfzokqbftfsf] 5gf}6 ug{kg]{5 . 5gf}6sf cfwf/x? b]xfo adf]hd xg]5g\M

s= cfzokqbftfn] k]z ug]{;+yfsf]btf{ gjLs/0f, s/rQmf, sfofg'ej kq, ljut tLg jif{sf] n]vfk/LIf0f k|tj]bg, lgodgsf/L lgsfosf] cg'dlt kq -cg'dlt kq lngkg]{sf] xsdf_, cfzokqsf ;fy k]z u/]sf]xg'kg]{5 .

v= cfzokqdf pNn]v ul/Psf] sfof{ndsf] ljifout lfqdf slDtdf Ps jif{sf] sfo{cge\j ePsf]xg'kg]{5 .

u= ;fem]bf/Lsf] nflu cfjZos ahf]sf] ;[lt vhfPsf] jf Joj:yf ug{ Sg] k|tj4tf kq k]z u/]sf]xg'kg]{5 .

3= cfzokq ;lxtsf] lgj]bg **cg';rL** @ adf]hdsf] 9fFrfdf ae\mfpg' kg]{5 .

^: k|tfj dfu ug]{ bkmf $-\$_ adf]hd ;H\fkt ;'rL tof/ ePkl5 gu/kflnsfn] ;f] ;H\fkt ;'rLdf k/]sf cfzokqbftfx?nfO{ k|tfj ;DaGwL sfuhft **cg';rL** # adf]hd k7fO{ sDtLdf #) lbgsf] ;do lbO{ lghx?af6 k|tfj dfu ug{kg]{5 . k|tfj ;DaGwL sfuhftdf b]xfosf s'fx? pNn]v ug{kg]{5M

s= ;fem]bf/L sfo{qmdsf] k|s[t, cgb'flgt nfut, cjlw, :yfg, ;DkGg ug{kg[sfo{ / ck|lIft kl/0ffd . lghL tyf u}/ ;/sf/L lfq;F]sf] nfut ;fem]bf/L xg]ePsfn] cgb'flgt nfut ;d]t pNn]v ug{kg]5 .
v= **cg';"rL $ / %** adf]lhdsf] 9fFrfdf k|ljlws / cfly{s k|tfj cnu cnu vfddf /fvL l;naGbL u/L k|o]s vfdsf] aflx/ sg kf|sf/sf] k|tfj xf] :ki6?kdf pNn]v u/L b'j} k|tfjnf0{ csf{ 5'6f5'6} vfddf aGbL u/L dfu ul/Psf] ;fem]bf/Lsf] ljifo pNn]v ug{kg]5,
u= k|ljlws tyf cfly{s dNofª\sg ef/,
3= k|tfj k]z ug{kg[:yfg, ldlt / ;do,
ª k|tfj 5gf}6 u0f:t/ tyf nfut ljlwaf6 5gf}6 ul/g],
r= tf]sP adf]lhdsf cGo s'/f .

&= fem]bf/L sfo{qmdsf] nflu k]z ul/Psf cfzokq tyf k|tfjx?sf] dNofª\sg u/L 5gf}6sf]nflu l;kmfl/; ug{ b]xfoadf]lhdsf] ;fem]bf/L sfo{qmd k|tfj 5gf}6 ;ldlt u7g ul/g]5M–
s=k|dv kf]zf;sLo clws[t– ;of]hs
v= nf]vf clws[t– ;b:o
u= ;DalGwt ljifo jf zfvfsf] k|dv– ;b:o
3= of]hgf clws[t– ;b:o ;lrj
ª= ljz]If cfdlGqt ;b:o– gu/kflnsf k|dv

*= sh c\$ef/ Ps ;o dNo] k|ljlws k|tfjsf] c\$ef/ ;Q/L tyf cfly{s k|tfjsf] c\$ef/ tL; xg]5 . k|ljlws / cfly{s k|tfjsf] ;\$Q dNofª\sg u/L ;ae}eGbf a9L c\$ k|Kt ug{k|tfjbftfsf] k|tfj 5gf}6 ug{kg]5 .

(= k|ljlws k|tfj dNofª\sg ug{ cfwf/x? / cÍef/ b]xfo adf]lhdsf sg} jf ;a}cfwf/ cfjZostf cg';f/ vhfpg' kg]5M

s= ;fem]bf/L sfo{qmd;F ;DalGwt ;fem]bf/sf] sfo{g]ej– sh cÍsf] kRrL; k|tzt ;Dd
v= sfo{ ;Dkfbg ug{ k|tflj t tl/sf -dÍf}8f]nhf]nL_ u0f:t/– sh cÍsf] aL; b]lv k}tL; k|tzt ;Dd
u= k|tflj t dVo hgzlQmsf] of]Uotf– sh cÍsf] tL; b]lv ;f7L k|tzt ;Dd
3= 1fg tyf k|ljlw x:tfGt/0f Joj:yf– sh cÍsf] bz k|tzt ;Dd

!)= pkbkmf (adf]lhd cÍef/ pNn]v ubf{ pQL0ff{ ;d]t pNn]v ug{kg]5 .

kl/R5]b $
sfo{qmd ;\$fng tyf Joj:yfkg

!!= ;fem]bf/L sfo{qmd ;\$fng, Joj:yfkg, cgudg / ;xhLs/0fsf nflu b]xfoadf]lhdsf] sfo{qmd cgudg tyf ;dGjo ;ldlt /xg]5M–

s_ gu/kflnsf k|dv –;of]hs
v_ gu/kflnsf pk–k|dv – ;b:o
u_ k|dv kf]zf;sLo clws[t – ;b:o ;lrj
3_ sfo{qmd ;~rfng xg]] j8fx?sf j8f cWoIf– ;b:o
ª_ ;fem]bf/sf] k|tlglw @ hgf– ;b:o
r_ of]hgf zfvf k|dv – ;b:o
5_ ;DalGwt ljifout zfvf k|dv– ;b:o

!@= sfo{qmd cgudg tyf ;dGjo ;ldltsf] sfd, st{Jo / clwsf/ b]xfoadf]lhd xg]5gM–
s_ sfo{qmd ;\$fngsf] ljjlw / ?k/]vf lgwf{/0f ug{].
v_ sfo{qmdsf] cgudg, dNofª\sg / lgoldt ;dLIff ug{].

%= ljt/0f ug{kg{[ef]}ts ;fdfu|L ljz]if k|s[tsf ePsf sf/0f ;xh ?kdf pknAw xg] g;s]sf] v08df, w]/} ;Ifofdf u0f:t/Lo j:t' pknAw xg] g;s]df tyf e"-kl/e]fsf] leGgtfsf] sf/0f Ps :yfgaf6 csf{ :yfg;Dd nUhfg pkoQm gxg] j:t'sf] xsdf tf]sPsf k|ljlws dfkb08 k"/f u/L nfeu|fxLx?sf] ;ldlt u7g ul/ j8f sfof{nosf] /xf]a/df axh ;fgf ls;fgx?af6 ;f]em} vl/b tyf ljt/0f ug{ ;lsg]5 .

kl/R5]b %

;Demf}tf, k|ltj]bg, cg'udg tyf d"Nofª\g

!^= ;Demf}tfM ;fem]bf/L sfo{qmdsf] ;Demf}tf k|tfjgf 5gf}6 ;ldltsf] l;kmfl/;df sfo{kflnsfsf] lg0f{o adf]hd & lbgleq k|dV k|zf;sLo clws[tn] **cg';"rL ^** adf]hdsf] 9fFfdf ug{kg]{5 .

!&= k|ltj]bgM ;fem]bf/L sfo{qmd sfof{{jogsf] k|ult k|ltj]bg b]xfo adf]hdsf] 9fFfdf xg]5M–

s_ sfo{qmdsf] k|ult k|ltj]bg **cg';"rL &** adf]hdsf] 9fFfdf k|z ug{kg]{5 .

v_ ;fem]bf/L sfo{qmdsf] k|s[t / cfjZos tf cg';f/ rf}dfl;s / jflif{s k|ult k|ltj]bg k|z ug{kg]{5 .

!*= cg'udg tyf d"Nofª\gM sfo{qmd cg'udg tyf ;dGjo ;ldltn] rf}dfl;s ?kdf sfo{s|dsf] cg'udg tyf d"Nofª\g ug{kg]{5 .

cfjZostf cg';f/ lj:t[t ofh]gf tyf ah]6 lgwf{/0f ug]{5 .

5= ;fem]bf/Lsf] Go"gtd @% k|ltzt lx:;f gub jf ;fem]bf/sf] dfgj tyf ef}ts ;|]tsf] ?kdf **-In Kind_** u0fgf ug{ ;lsg]5 . gub lx:;f ;fem]bf/n] ;+fng ug[a}Fs vftfdf hDdf u/]/ kl/rfng ug{kg]{5 . gu/kflnsfsf] ;fem]bf/L lx:;f klg ;f}xL a}Fs vftf dfkm{t kl/rfng ul/g]5 .

h= gu/kflnsfsf] ;fem]bf/L lx:;fsf] ah]6 rf}dfl;s ?kdf tLg ls:tfdf sfo{s|d cg'udg tyf ;dGjo ;ldltsf] l;kmfl/;df ;fem]bf/sf] a}+s vftfdf k|ZsL :j?k pknAw u/fOg]5 . h; cGt{ut klxnf] ls:tf sh /sdsf] @% k|ltzt, bf];|f] ls:tf %) k|ltzt / t];|f] ls:tf @% k|ltzt ;Dd k|ZsL k|bfg ug{ ;lsg]5 . sg} ljlzi6 sf/0fj; :jLs[t ls:tf cGtu{tsf] /sd lgsf;f gePdf gu/kflnsfn] cfufdL ls:tfdf yk u/L lgsf;f ug{ ;Sg]5 . ;fem]bf/Lsf] ;dofjwL klxnf] cfly{s jif{df ^ dlxgf eGbf sd ePdf k|ZsL Ps}ls:tfdf lgsf;f ug{ ;lsg]5 .

em= gu/kflnsf tkm{sf] ah]6 lzif{saf6 vr{ubf{{o; Pg tyf sfo{{jlwdf tf]sPdf ;f] adf]hd / cGodf ;fj{{hlgs vl/b Pg tyf lgodfjnLsf]kfngf ug{kg]{5 .

~f= ;fem]bf/L /sdsf] nDaf+gsf] ;DkQf{lhDd]jf/L ;fem]bf/sf] xg]5 .

6= tf]sPsf lqmofsnfkx¿ ;DkGg ePkl5 k|ult k|ltj]bg, lan, e/kf0Osf cfwf/df k|ZsL km/5of}6 u/L cfufdL rf}dfl;s ah]6 lgsf;fsf nflu ;fem]bf/n] k|ZsL dfu ug{kg]{5 . ;fem]bf/n] cfkmbf] tkm{sf] nfut vr{sf] lan ekf0{sf]Ps k|t ;d|t gu/kflnsfsf] sfof{nodf a'emfpg' kg[{xG5 . rfn" cfly{s jif{sf] lardf ah]6 ;+f]wg ug{ cfjZos k/]sf] v08df cg'udg tyf ;dGjo ;ldltn] a}7s a;L kl/dfhg{ jf ;+f]wg ug{ ;Sg]5 .

7= dNo clej[4 s/ ;DaGwdfl d-c=s= Pg @)%@ sf] bkmf % sf] pkbkmf - # _ ;F ;DalGwt ;dxl ! sf cfwf/e"t s[if pTkfbgx?, ;dxl # sf hljhGt' tyf ;f}sf] pkh, ;dxl $ sf s[if ;fdfulx? tyf kz' cf}ifwL h:tf a:tx?df d-c=s gnfUg] pNn]v ul/Psf]5 . gu/kflnsf tkm{eQmfgL /sd nlIft kl/jf/x¿sf] jflif{s cfDbfgLdf j[4 u/L lhljsf]kfh{gdf ;xof/ ug{ p2]Zo /x]sf] / pQm eQmfgL cgbfg ;/x /xL pQm sf/f]jf/ j:t' tyf ;]jfsf] sf/f]jf/ gxg]/ ;fembf/n] vr{sf] ;Ssn lan g}kz ug{ kg{ ePsf] xF 56 6}lan lahs hf/L ug{ cfjZos kbg} . ;fy} sg}kf/sf] kltkmn jf Jofkfl/s kbfhg g/fvL u} gfkmfdhs ;fembf/Ldf cfpg] tyf Eof6hGo j:t' jf ;]jfsf] sf/f{af/ ;d]t gug{ ;fembf/sf] xsdf d-c=s= cfs{ift xg]5g .

8= eQmflgdf s/ s66L ;DaGwdfl cfos/ lgb]{zsf @)^^ sf] kl/R5b !^ -eQmfgLdf s/ sl§_ sf] !^=@=$ cg';f/ s/ 56 ePsf]u} ;/sf/L ;+yf, cGt/f{i6«o u} ;/sf/L ;+yf, sg}lgofu, sfof{no jf cGo sg} ;+yfn] cfkmhf0{ sg}kltkmn kf{t gxg]sfo{sf] nflu :yfgLo ?kdf lbPsf] cgbfg (Local Subsidy), jf cGo sg} ;Demf}tf (Contract) u/L /sd eQmfgL ubf{ eQmfgLstf{sf] tkm{f6 xg] vr{sf] aLn, ef}r/ / vr{sf] kdf0f kz u/] kl5 ;f]wegf{ ug{ jf lx;fj km5f{ ug{ /sdsf] xsdf o:tf] /sd eQmfgL kf{t ug{ ;+yf jf JolQmsf] cfDbfgL xg] ge0{ eQmfgLstf{sf] tkm{f6 xg] vr{ ePsf]n] o:tf] eQmfgLdf clud s/ s§L ug{kbg} . t/ vr{sf] ;f]wegf{ ubf{ jf lx;fj km5f{ ubf{ ;Demf}tf ug{ csf{ kIfn] cfos/ Pg, @)%* jdf]lhd s/ s§L ug{kg{ eQmfgL u/] gu/]sf] / u/]sf] eP ;f] eQmfgLdf s/ s§L u/] gu/]sf] Plsg ug{k5{. ;fy}s/ s§L u/]sf] eP s/ s§L u/]sf] /sd /fh:jdf bflvnf u/]sf] lg:;f kz u/fpg] s/ s§L gu/]sf] eP s§L u/L /fh:jdf bflvnf u/fpg' k5{.

9= ax'jifLo sfo{mdsf] xsdf gu/kflnsfsf] tkm{af6 ljlgofhg xg] ah6 ;fxL cfly{s jif{df vr{ gePsf] v08df afFL /sd cfufdL cfly{s jif{df ;dofhg u/] ;fembf/n] vr{ug{;Sg]5 .

!%= cgbfg pknAw u/fpg]xsdfl

gu/kflnsfn] :jLs[t sfo{{d adf]lhd sfo{{dx?sf] p4]Zo cg?k cfjZostf lgwf{0f u/L sfo{{d ;+flnt lf{sf nfeulxLx?sf] nflu cgbfg pknAw u/fpg ;Sg]5 .

s= cgbfgsf] ?kdf nfeulxLx?nf0{ ef}lts ;fdful jf /sd pknAw u/fpg ;lsg]5 .

v= cgbfgsf] kf/ / ;Ldf cgUdg tyf dNofª\sg ;ldlt / ;fembf/n]lgwf{0f ug]5g\.

u= cgbfgsf nflu nfeulxL 5gf}6 ;fembf/L sfo{fhgfdf pNn]v eP cg';f/ ef}lts tyf gub cgbfg kbfg ug{sf] nflu cgUdg tyf dNofª\sg ;ldltn] kflnsf;F ePsf] tYof+ssf] cfwf/df jf:tljs cfjZostf klxrfg u/L nfeulxL 5gf}6 ug]5 .

3= cgbfg ;fdful ljt/0f kl|s|ofl

!= cgbfg kl|s|ofnf0{ kf/bzL{ agfpgsf] lglDt nfeulxLx?sf] ;ldlt u7g u/L pQm ;ldltaf6 cgbfg ljt/0f ug{;lsg]5 .

@= ef}lts ;fdful ljt/0f kl|qmof ljifout zfvfsf sd{rf/L jf j8f sfo{nosf kltlgwsf] /xfa/df ul/g]5 .

#= gub cgbfg lb0g] xsdf cgbfgulxL;F ePsf] ;Demf}tf jf cgbfgsf] dfkb08df pNn]v ul/P cg';f/sf] cfkmgf] lx:;fsf] sfo{ ;DkGg u/] kl5 ;fembf/n]cgbfg tkm{sf] /sd eQmfgL ug{;Sg]5 .

$= ef}lts tyf gub cgbfg b'j}sf] xsdf ;fembf/ ;+yfn] ;DkGf{kl|s|ofsf]clen]vs/0f /fVgkg]5 .

gu/kflnsfn]j] ;f06df k|sf;g ug{] ;'rgfsf]gd'gf

kl|d k6s ;'rgf k|sflzt ldlt M ============

uNofª gu/kflnsfn] s[if tyf kzlj;sf;sf] lfq\df lgh L lfq\÷u\} ;/sf/L ;3+;:yfsf] ;femf]bf/Ldf sfd ug{] p2]zon] æ;femf]bf/L sfo{qmd ;~rfng sfo{jlw @)&(Æ sfof{jogdf NofPsf] 5 . o;} sfo{jlwsf] clwgdf /xL cfly{s jif{@)&(÷*) b]v z? xg]u/L ax'jlifo{÷;fna;fnL?kdf s[if / kz'df cfwfl/t ;fgfls;fg tyf o'jf pBdlzntf ljsf; sfo{qmd ;~rfng ug{sf nflu cfjZos of]otf k'u]sf OR5's lghL lfq\÷u\};/sf/L lfq\sf JolQm÷;3+yfx?af6 of] ;'rgf kl|d k6s k|sflzt ePsf] ldltn]!% -kGw| lbg sfof{no ;do leq cfzo kq k|z ug{cfXjfg ul/Psf] 5 . cfzo kqsf] 9fFf o; gu/kflnsfsf] j]\;f06 ======================af6 8fpgnf]8 ug{jf gu/kflnsfsf] sfof{noaf6 k|fKt ug{;lsG5 . OR5's of]otf k'u]sf lghL lfq\÷u\} ;/sf/L ;3+;:yfn] tf]sPsf] 9fFfdf cfzo kq lgDgfg';f/sf] sfuhft ;lxt k|z ug{kg{]5 . Dofb gfl3 cfPsf tyf l/t gk'u]sf cfzo kq :jLsf/ ul/g]5}g .

cfzo kqbftfsf] of]otf, cg'ej, lfdtf / ;femf]bf/Lsf] nfuL cfjZos ah]6sf] ;[t vhfPsf] jf Joj:yf ug{Sg] k|tj4tfsf] cfwf/df cfzo kqsf] dNofª\sg ul/g]5 .

cfzokqsf ;fy ;nUg xg]kg{]sfuhftx?

1. cfzokq k|z ;DaGwL lgj]bg,
2. cfzo kqsf] kmf/d,
3. ;+yfsf] btf{ gjLs/0f, s/rQmf, ljut tLg jif{sf] n]vfk/Llf0f k|tj]bg, lgodgsf/L lgsfosf] cg'dlt kq -cg'dltkq lngkg{]sf]xsdf_,
4. :yfoL n]vf gDa/,
5. ;femf]bf/Lsf] nflu cfjZos ah]6sf] ;[t vhfPsf] jf Joj:yf ug{Sg] k|tj4tf kq,

kl/R5]b ^

ljljw

!(= n]vfk/Llf0fM

s= ;femf]bf/L sfo{qmdsf] clGtd n]vfk/Llf0f cfly{s jif{ ;dfKt eP kZrft k|rlnt sfg'g adf]hd gu/kflnsfn]ug{kg{]5 .

v= ;femf]bf/L sfo{qmdsf] cfGtl/s n]vfk/Llf0f k|rlnt sfg'g adf]hd u/fpgkg{]5 .

u= ;femf]bf/n] cfkmgf] tkm{sf] nfut vr{sf] jflif{s n]vf k/Llf0f k[o]s cf=j=sf] ;DfKgkl5 g|kfnsf] sfg'g adf]hd n]vf k/Llf0f ug{of]o n]vf Joj;foLaf6 u/fpg' kg{]5 . o:tf] n]vf k/Llf0fsf] k|tj]bg / ljlQo ljj/0fsf] Ps k|t ;femf]bf/n] kflnsfdf af]mfpg' kg{]5 .

@)= ;dGjo M ;femf]bf/L sfo{qmd Jojl:yt?kdf ;~rfng ug{sf] nflu ;/f{sf/jfnf g|kfn ;/sf/sf lgsfo, k|b]z ;/sf/sf lgsfo / :yfgLo ;/sf/sf lgsfox? aLr sfo{qmd cg'dg tyf ;dGjo ;ldltn];dGjo ug{kg{]5 .

@!= vr{f aGbh]M ;femf]bf/ kIfx?n] ;Demf}tfdf pNn]v t zLif{sx?df dfq vr{ug{kg{]5 . Ps lzif{saf6 csf]{df /sdfGt/0f ubf{ pQm lzif{sdf 5'6\bf0Psf] jflif{s ah]6sf] !) k|tzt eGbf dflysf] /sdfGt/sf]xsdf cg'dg tyf ;dGjo ;ldltsf] k'j{:jLs[tL lnO{dfq ug{kg{]5 .

@@= s;'/ / ;hfoM

s_ ;femf]bf/L sfo{qmdsf] ;Demf}tf kZrft of]hgf ;DkGg gu/L 5f8\g kf0g] 5}g . olb aLr}df 5f8]df 5f8\g] kIfn] pQm ;do ;Ddsf] sfo{hDd]jf/L / cfly{s bflo\Tj jxg ug{kg{]5 .

v_ sfo{qmdsf] ;Demf}tf adf]hd sfd gu/]df, ;dodf sfd k'/f gu/]df jf u0f:t/xLg sfd u/]df af]=L ls:tf /f\$sf u/Lg]

5 . o:tf] lg0f{o ug{'kg]{ ;DalGwt kIfnfO{ ;kmfO{ k]z ug{ df}sf kbfg ug{kg]{5 .

@#= **kf/blz{tf** ;fem]bf/L sfo{qmdsf] cfDbfgL vr{lgoldt ?kdf ;fj{hlgs ug{ kg]{5 . sfo{qmd 5gf}6, cg'udg tyf dNofª\sg / sfo{jog ubf{ hg;xeflutfdf\"s ljlwsf] cjnDjg ug{kg]{5 .

@$= **pQ/bfloTj** sfo{qmd ;~rfngsf] pQ/bfloTj ;a} ;fem]bf/x?n] ;dfg ?kdf jxg ug{kg]{5 .

@%= **;+ul7g tyf x:tfGt/** o; sfo{jwLsf] sfof{jognfO{ Jojl:yt / k|efjsf/L agfpg ufpFkflnsfn] cfjZostf cg';f/ ;+ul7g tyf x:tfGt/ ug{ ;Sg]5 .

@^= afwf c8sfp km'sfpg / JofVof ug{ ;Sg] gu/ sfo{kflnsfn] o; sfo{jlwdf yk36, x]/km]/, ;+ul7g, JofVof jf afwf c8'sfp km'sfpg ;Sg]5 .

@&= k|rlnt sfg'g nfu' xg] ;fem]bf/L sfo{qmd sfof{jogsf] ;DaGwdf o; sfo{jwLdf Joj:yf ePsf]df ;f]xL adf]lhd / cGo Joj:yfsf ;DaGwdf k|rlnt sfg'g adf]lhd xg]5 . o; ;Gbe{df l4ljwf pTkGg ePdf jf c:ki6tf ePdf gu/kflnsfsf] JofVof clGtd xg]5 .

@*= **vf/]hL / arfp**

s= of]sfof{jlw ;+zlo sfg'g ;Fu aflemPsf] xb;Dd cdfGo xg]5 .

k|dfl0fs/0f ldlt @)&(÷!@÷!&

cf1fn]
bfdf]b/ zdf{
k|d'v k|zf;sLo clws[t

cg';"rL !

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL k|b]z, gkfn

;fem]bf/Ldf sfo{qmd ;+rfng ug{ OR5's lghL lfq÷u};:/sf/L ;+3 ;+:yfsf]nflu cfzo kq cfXjfgsf]9fFf

k|y d k6s ;'rgf k|sflzt ldlt ============

uNofª gu/kflnsfn]=s[if tyf kzljsf;sf] lfqdf lghL lfq÷u} ;/sf/L ;+3;:yfsf] ;fem]bf/Ldf sfd ug{ p2\Zon] æ;fem]bf/L sfo{qmd ;~rfng sfo{jlw @)&(Æ sfof{jogdf NofPsf]5 . o;} sfo{jlwsf] clwgdf /xL cfly{s jif{@)&(÷*) b]v z? xg] u/L ax'jlif{o÷;fna;fnL?kdf s[if tyf kz' lasf; df cfwfl/t ;fgfls;fg tyf o'jf pBdlzntf ljsf; sfo{qmd ;~rfng ug{sf nflu cfjZos of]otf kU]sf OR5's lghL lfq÷u};/sf/L lfqsf JolQm÷;+yfx?af6 of] ;'rgf k|yd k6s k|sflzt ePsf] ldltn]!% -kGw| lbg leq cfzo kq k]z ug{ cfXjfg ul/Psf] 5 . o; ;DaGwL lj:t[t ljj/0f uNofª gu/kflnsfsf] j]a;fO6 ======================af6 8fpgnf]8 ug{ jf gu/kflnsfsf] sfof{noaf6 k|Kt ug{ ;ls\G5 . of]otf gkU]sf / cfjZos ljj/0fx? / sfuhft ;+nUg gePsf] k|tfj pk/ sf/jfxL ug{ gu/kflnsf hjfkmbxL xg]5g .

=============================
k|d'v k|zf;lso clws[t

1.		kl5Nnf] gljs/0f ldlt	
(=	;dfh sNof0f kl/ifb\ ;F+sf] cfa4 gDa/, cfa4 ldlt / gljs/0f ldlt	;dfh sNof0f kl/ifb\ ;F+sf] cfa4tf gDa/	
		cfa4tf ldlt	
		gljs/0f ldlt	
!)=	PAN btf{ gDa/ / ldlt	PAN btf{ gDa/ PAN btf{ ldlt	
!!=	s/ rQmf k|dfl0fkq	5÷5}g s/ rQmf u/]sf] kl5Nnf] cflys aif{	
!@=	kl5Nnf] ;fwf/0f ;ef ldlt	ldlt	
!#=	k0f{sflng hDdf sd{rf/L ;+Vofl		
!$=	sfo{fn{o÷ljutsf sfo{ cg'ejsf cfwf/df sfo{fn{ pNn]v ug{\{;\.	!= @= #= $=	
!%=	;+:yfsf] lnlvt gLlt / sfo{jlwsf]gfd		
!^=	n]vf k0ffnL / n]vf ;kmN6j/ sf] ljj/0f	n]vf k0ffnLsf]gfdl n]vf ;kmN6j/sf] gfdl	
!&=	Vfl/b / ;DklQ Joj:yfkg k0ffnLsf] ljj/0f		

6.

;+o'Qm pkqmddf sfo{ug{ ;+:yfx?sf] xsdf ba'} ;+:yf aLrsf] sfo{lhDdjf/L vNg] ;Demf}tf kqsf] ;Ssn ! k|t,
7. k|tfjgf k]z ug{ ;+:yfsf] clVtof/ k|Kt JolQmsf] gful/stfsf] k|tlnkL ! k|t,
8. ;+:yf sfnf] ;"rLdf gk/]sf] :j3f]if0ff kqsf] ;Ssn ! k|t,
9. JolQm, kmd{ sDkgL tyf ;3+ ;+:yfsf] ljj/0f -k|f]kmfO{n_
10. ljut ;ft jif{df sfd u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfd / :yfgsf] ljj/0f . JolQmut cfzokqbftfsf] xsdf ljut rf/ jif{df ;DkGg u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfdsf] ljj/0f
11. k|tfljt sfo{df ;+nUg xg] kd'v hgzlQmsf] jfolQms ljj/0f

cg';rL @

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL k|b]z, g]kfn

;fem]bf/Ldf sfo{qmd ;+rfng ug{{0R5's lghL ln[0f ÷u}/;/sf/L ;+3 ;+yfsf] nflu cfzokqsf] lgj]bg sf]9f¤Ff

ldlt M ==========

>L ============= Ho",
uNofª gu/kflnsf, gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,
u08sL k|b]z, g]kfn .

ljifo M cfzo kq k]z ul/Psf] ;DaGwdf .

dxf]bo,

pk/fQm ;DaGwdf ========gu/kflnsfsf] cf=j=========== sf] :jLs[t sfo{qmd cg';f/ ======================================= p2]zosf nflu æ==================== ;fem]bf/L sfo{qmdÆ sfof{jog ug{ o; ====================================== ;+yfn] cfzo kq k]z u/]sf] hfgsf/L cg'/f]w 5 .

lgj]ns M

cfzokqsf ;fy ;nUg ul/Psf] sfuhftx?

1. cfzokq k]z ;DaGwL lgj]bg,
2. cfzo kqsf] kmf/d,
3. ;+yfsf] btf{ gjLs/0f, s/rQmf, ljut tLg jif{sf] n]vfk/LIf0f k|ltj]bg, lgodgsf/L lgsfosf] cg'dlt kq -cg'dltkq lngkg]{sf] xsdf_,
4. :yfoL n]vf gDa/,
5. ;fem]bf/Lsf] nflu cfjZos ah]6sf] ;[lt vhfPsf] jf Joj:yf ug{ Sg] k|tj4tf kq,
6. ;+rQm pkqmddf sfo{ug{ ;+yfx?sf] xsdf bL{} ;+yf aLrsf] sfo{lhDd]jf/L vNg] ;Demf}tf kqsf] ;Ssn ! k|t,
7. k|tfjgf k]z ug{ ;+yfsf] clVtof/ kf[Kt JolQmsf] gful/stfsf] k|tlnkL ! k|t,
8. ;+yf sfnf] ;'rLdf gk/]sf] :j3f]if0ff kqsf] ;Ssn ! k|t,
9. JolQm, kmd{ sDkgL tyf ;+3 ;+yfsf] ljj/0f -kf]kmf0fn_,
10. ljut ;ft jif{df sfd u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfd / :yfgsf] ljj/0f . JolQmut cfzokqbftfsf] xsdf ljut rf/ jif{df ;DkGg u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfdsf] ljj/0f
11. k|tfljt sfo{df ;nUg xg] kb]v hgzlQmsf] j}olQms ljj/0f

kmf/d !M ;+yfsf] ljj/0f

qm=;	ljj/0fx?	lj:tf[t hfgsf/L
!=	;+yfsf] gfd	
@=	;+yfsf] k|sf/	
#=	;+rflt pkqmddf k|tfj ul/Psf] :yflgo ;fem]bf/ ;+yfsf] gfdM	
$=	;+yfsf] nIo / p2]zo -ljwfg cg';f/_	
%=	sfo{ut lf[qx? -ljwfg cg';f/_	!= @= #= $=
^=	Eff}uf[lns lf[q lhNnf÷ufpF kflnsf÷gu/kflnsfx? -ljwfg cg';f/_	lhNnfsf] ;Vof tyf gfdM kflnsfsf] ;Vof tyf gfdM
&=	;Dks{ 7]ufgf / ;Dks{ JolQm	7]ufgfM ;Dks{ JolQmsf] gfd ;Dks{ JolQmsf] kb ;Dks{ gDa/ Od]n 7]ufgf
*=	btf{ ljj/0f	btf{ g+
		btf{ ldlt
		btf{ ug]{ lgsfosf] gfd

cg';'rL #

uNofª gu/kflnsf,

gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª

u08sL k|b]z, g]kfn

;fem]bf/L sfo{qmd ;+rfng ug{sf nflu cfzobftfx?sf]5gf}6 ;DaGwL ;'rgf .

k|yd k6s k|sflzt ldlt!

uNofª gu/kflnsfn] ldlt=============================df ============== klqsfdf k|sflzt **æs[lif tyf kz'k'G5L;df cfwf/Lt ;fgf ls;fg tyf oJf pBdlzntf sfo{qmdÆ** ;~rfng ug{sf nflu tklzn adf]hdsf cfzo kqbftfx?sf] 5gf}6 ul/Psf] 5 . 5gf}6 ePsf cfzobftfx?nfO{ tf]sP cg';f/ k|lj|ws / ljlQo k|tfjgf k]z ug{sf] nfuL cg'/f]w ul/G5 .

5gf}6 ePsf cfzobftfx?sf] ;'rL

;fem]bf/ ;+:yfsf] gfd	7]ufgf

o; ;'rgf k|yd k6s k|sflzt ePsf] ldltn] #) -tL;_ lbg sfof{no ;do leq k|lj|ws tyf cfly{s k|tfjgf k]z ug{ cg'/f]w 5 . k|lj|ws tyf cfly{s k|tfjgfsf] 9fFrf o; gu/kflnsfsf] j]a;fO6 jf sfof{nojf6 k|fKt ug{ ;lsg]5 . 5gf}6 ePsf cfzobftfn] cfkm\gf] tkm{af6 kl/ofhgfdf nufgL ug{] cfly{s tyf k|lj|ws nfutsf] lj:t[t ofhgf / /sdsf] k|tj4tf ;d]t k]z ug{ cg'/f]w 5 .

kgZrM o; k|sf/sf] ;fem]bf/Ldf sfo{qmd cfly{s nfe jf dfgfkm{ lng] p4]Zo g/x]sfn] k|tfjgf k]z ug{sf nflu 5gf}6 ePsf ;fem]bf/ ;+:yfsf xsdf k]zsL hdfgt cfjZos gkg]{ Joxf]/f hfgsf/L u/fO{G5 .

kmf/fd @! sfof{no efjfs ;DklQ tyf pks/0fx?

qm=;	;DklQ tyf pks/0f -pbfx/0fsf nfuL, sDKo6/, oftfoft ;fwg, ejg cflb_	Psf0{	kl/df0f	s}kmot

kmf/fd @=#: ;:yfsf]sfo{sf/L ;ldltsf] ;+rgfsf] ljj/0f

qm=;=	gfd	kb	z}lfs ofjotf	sfo{sf/L ;ldltsf] sfo{sfn cjlw

kmf/fd @=$ jtdfg sd{rf/Lsf] ljj/0f -sfo{ ljutsf] ljj/0f g/fVgxf]nf_

qm=;	sd{rf/L sf] gfd	nfu'tf	z}lfs ofjotf	kb	laz]iftf1tf sf] lfq	cg'ej aif{	sd{rf/L sf] kbf/ - lgolDt÷s/f/_

k|f/fd @=% ljut Ps cfly{s aif{sf] aflif{s ljlQo sf/f]af/

qm=;=	cfly{s aif{	ljlQo sf/f]af/ ?=
!		

k|f/fd @=^ ljut ;ft jif{sf] ;:yfsf] /]s8{ -sf]of jt{dfg cg'ejaf6 ;? ug{'k{;_

qm=;=	kl/ofhgf sf]gfd	bft[lgsfo	sfo{ lfq	kl/of] hgf lhNnf / kflnsf	nlIft ;dx -3/w'/L, ;xsf/L, ;dx, lghL lfq cflb_	;Demf}tf cjlw -;'? ldlt, cl{td ldlt / hDdf cjlw_	hDdf ;Demf}tf /sd	bft[lgsfosf] ;DalGwt JolStsf] ;Dks{ljj/0f -gfd, ;Dks{ gDj/, OdLn_

cfzo kq k]z ;DaGwL r]slni6

qm=;=	ljj/0f	;dfg 5÷5}g
1.	cfzokq k]z ;DaGwL lgjb}g,	
2.	cfzo kqsf] k|f/d,	
3.	;:yfsf] btf{ gjLs/0f, s/ rQmf, ljut tLg jif{sf] nlvfk/LIf0f k|tjb}g, lgodgsf/L lgsfosf] cg'dlt kq -cg'dltkq lngkg]{sf] xsdf_,	
4.	:yfoL n]vf gDa/,	
5.	;fem]bf/Lsf] nflu cfjZos ah}6sf] ;[]t vhfPsf] jf Joj:yf ug{'Sg] k|tj4tf kq,	
6.	;+rQm pkqmddf sfo{ug{ ;+yfx?sf] xsdf ba}; ;+yf aLrsf] sfo{lhDd]f/L vNg] ;Demf}tf kqsf] ;Ssn ! k|t,	
7.	cfzo kq k]z ug{] ;+yfsf] clVtof/ k|fKt JolQmsf] gful/stfsf] k|tlnkL ! k|t,	
8.	;+yf sfnf] ;'rLdf gk/]sf] :j3f]if0ff kqsf] ;Ssn ! k|t,	
9.	JolQm, kmd{ sDkgL tyf ;3÷;+yfsf] ljj/0f -k|f]kmf0fn_	
10.	ljut ;ft jif{df sfd u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfd / :yfgsf] ljj/0f . JolQmut cfzokqbftfsf] xsdf klg ljut Ps jif{df ;DkGg u/]sf] ;dfg k|s[tsf] sfdsf] ljj/0f	
11.	k|tfljt sfo{df ;dfg xg] kl/v hgzlQmsf] jf}lQms ljj/0f	

o; kl/ofhgfn]sf]sfo{fq tyf nefl\Gjt kl/jf/x?sf]ljj/0f lgDgfg';f/ /xsf5 .

j8f g+	:yfg	hDdf 3/w'/L	kl/ofhgf dfkm{t k\olf nefl\Gjt 3/w'/L ;\+of	kl/ofhgf dfkm{t ck\olf nefl\Gjt 3/w'/L ;\+of	hDdf nefl\Gjt hg;\+of
!					
@					
#					
hDdf					

^= kl/ofhgf cjlw

o; kl/ofhgfsf] ;dofjlw === jif{=== dlxgfsf] xg]5 . kl/ofhgf z? xg]ldlt ================= /xg]5 .

&= kl/ofhgfsf]sh nfut

k|tflj t jx'jlifo{ kl/ofhgfsf nflu o; gu/n] klxnf] jif{ ?=================== ljlgofhg ug]5 eg] kl/ofhgfsf] sh nfut ========================== xg]5 . o; afx]s k|tfjs ;+yfn] nfut ;fem]bf/L dfkm{t k|tfj ug{/sd ;d]t vhfpgkg{5 .

***= ck]lft kl/0ffd**

o; kl/ofhgfn] nlIft ;fgfls;fgx?sf] hLljsf]kfhg{df ;'wf/ Nofpg'sf ;fy}lgDg ljifo lfqdf kl/df0ffTds tyf u0ffTds ;'wf/ NofPsf]xgkg]5 .

- ;fdflhs kF\Lsf]clej[4,
- s[if tyf kz'j:t'sf]pTkfbg, pTkfbsTj clej[4,
- s[if tyf kz'j:t'sf]dNo >[Fnf ;DaGwL pBdlzntf ljsf;,
- s[if tyf kz' pBdLx?sf]ljlQo ;]fdf kxF clej[4,
- s[if tyf kz'j:t'sf]ljifout lfqsf]ljsf;,
- s[if tyf kz'j:t'sf]cf\Gtl/s÷afx\o ahf/df laqmL ljt/0fdf j[4

s[if tyf kz'ljsf;df cfwfl/t ;fgfls;fg tyf oj|f pBdlzntf sfo{qmdsf]nflu sfo{ljj/0f (Terms of Reference)

!= k[7e'ld

lghL tyf u}/ ;/sf/L lfq;Fsf] ;fem]bf/Lsf] dfWodaf6 s[if, kz' ljsf;, /f]huf/L, cfocfh{gsf] cj;/, hnjfo' kl/jt{g, ;xsf/L ;+yfx?sf] ;jnLs/0f tyf :yfgLo:t/df s[if tyf kz'j:t'sf] pTkfbgsf] ahf/Ls/0f nufotsf sfo{qmdsf nflu ;fem]bf/Lsf] dfWodaf6 gu/÷ufpF]f ;fgfls;fg, dlxnf tyf oj|fx?sf] cflys{ lhjg:t/df ;'wf/ ug{ p2]on] æuNofª gu/kflnsfsf] ;fem]bf/L sfo{qmd ;+fng tyf Joj:yfkg ;DaGwL P{g, @)&(Æ n]lbPsf] clwsf/ lfq leq /xL u}/ ;/sf/L / uNofª gu/kflnsfaLr ax'alifo{ ?kdf s[if tyf kzljsf;df cfwfl/t ;fgfls;fg tyf oj|f pBdlzntf kl/ofhgf ;~rfng ug{sf nflu of] sfo{ljj/0f tof/ ul/Psf]5 .

@= dVo p2]ol

o; kl/ofhgfsf] dVo p2]o gu/n] s[if tyf kzljsf;sf] lfqdf /fv]sf] lb3{sflng p2]odf ofubfg ug{x]sf] 5 . o; kl/ofhgfn] k\olf ?kdf kl/ofhgfdf cfj4 kl/jf/x?nf0{ s[if pBddf ;+nUg u/fpg], ;fgfls;fgx?sf] ljlQo kxF clej[4 ug{ pgLx?n] pTkfbg u/]sf s[if tyf kzpkhx?nf0{ ahf/Ls/0f ug{;xhLs/0f ug{nufot ultljlwx?dfkm{t cfj4 3/w'/Lx?sf] cfo:t/df ;'wf/ k\+ofpg]/xsf]5 .

kl/ofhgfn] /fv]sf lglb{6 p2]ox? lgDg cg';f/ /xsf5g\.

- ul/j tyf ljkGg kl/jf/x? cfj4 s[if tyf kz' pBdx?nf0{ljlQo ;]fx?df kxF tyf ahf/;+usf] ;DaGw ljsf; u/L Joj;flos tyf lbuf]gfkmfdhs pBdsf] ?kdf ;b[9s/0f ug{
- lghL tyf ljlQo ;+yfx?sf] s[if lfqdf xfn ub{cfPsf] nufgLdf ?kf\Gt/0fsf/L a[å ug{

- ;fgfls;fg tyf cfklt{>Fnfdf cfj4 cfklt{stf{ Jofkf/L tyf lghL lf{sf]kxF clej[4 ug{
- nlIft cfklt{>fnfnfO{;bf} agfpg ;sf/fTds jftfj/0fsf];hgf ug{.

k|tfljt ax'jlif{ ofhgf dfkm{ ;~rfng ul/g]dVo lqmofsnfkx? lgDg cg';f/ /x]sf 5g\. pSt lqmofsnfkx? s]slt kl/df0fdf ;~rfng ul/g]xf] pSt lqmofsnfkjf6 k[olf tyf ckTolf slt kl/jf/x? tyf dNo >Ffnfsf kfqx? nfeflGjt xG]xg\:ki6 pNn]v ugk{g]5 .

- s[if tyf kz'j:tsf]pTkfbgdf cfj4 ;fgfls;fgx? tyf ltgLx?sf ;u7gsf] ;fdflhs kFL clej[4 ug{
- ahf/ dfudf cfwfl/t s[if tyf kzpkhx?sf]cfklt{j[4 ug{
- ;fgf ls;fgx? ;mUg s[if tyf kz'j:t';u ;DalGwt pBdnfO{gfkmfdhs jgfpg d4t ug{
- u|dL0f lf{gdf ljlQo ;]fsf]kxFdf a[å ug{
- ;fgf ls;fgx?sf]s[if tyf kzwg ;'lf0fsf nflu jLdfdf kxF a9fpg'
- ;fgf ls;fg tyf cfklt{>Fnfdf cfj4 JolSt tyf lgsfox?sf]Joj;fo ;]fdf kxF clej[4 ug{
- ;fgfls;fg ;+yfx?sf]Joj;fo tyf ahf/Ls/0f ;Lk clej[4 ug{
- s[if tyf kz'j:tX?sf] ;+sng, kz'fwg, e08f/0f tyf ahf/ ljsf; ;DaGwL k'j{fwf/x?sf]lgdf0f tyf kgM:yfkgf ug{
- ;fgfls;fgx?n]pTkfbg u/]sf s[if tyf kz'j:tX?sf]dNo clej[4sf nflu k|ljlws ;xofu tyf ;xlhs/0f ug{
- nlIft s[if tyf kz'j:tX?sf]pTkfbg, ;+sng, kz'fwg tyf ahf/ ljsf; ;DaGwL sfo{df ;/f]sf/jfnfx?sf];mUgtf clej[4 ug{

- s[if tyf kzkfngdf :yfgLo ;/sf/sf]ofhgf, sfof{jog / cgudg lfdtf clej[4 ug{.

#= kl/ofhgf sfof{jog kjGw

k|tfjs ;+yfn] kl/ofhgf sfof{jog ug{ k|qmof :ki6 ?kdf pNn]v ugk{b5 . kl/ofhgfn] k|tfljt 3/kl/jf/x?nfO{ ;dfj]pgLx?nfO{ kl/ofhgfjf6 nfeflGjt u/fpg] cflb ljifo nufot sfof{jog cjwf/0ffsf]k|qmof pNn]v ugk{g5 . ;+oSt pkqmddf k|tfj kz ug{sf] xsdf eg] ;a}klfsf]lhDdjf/L tyf eldsf :ki6 ?kdf pNn]v ugk{g5 . o;sf ;fy} kl/ofhgf Joj:yfkg k|qmof tyf ;dGjo ug{ lgsfox? tyf lt lgsfox?sf]lhDdjf/L tyf eldsf klg vhfpgkg5 .

$= cfjZos hgzlQm

o; kl/ofhgf sfof{jog cfjZos dfgj ;[]t tyf sd{rf/L ;+of -k0f{sfng / cNksfng_, pgLx?sf] Joj:yfkg tyf kl/rfng k|qmof jf/]:ki6 pNn]v ugk{g5 .

%= k|tfljt sfo{fg / nfeflGjt kl/jf/

o; kl/ofhgf gu/kflnsfsf ==== j6f j8fx?df ;~rfng ul/g]5 . gu/kflnsfsf sh 3/w'/L =========== dWo]o; kl/ofhgfn] k[olf ;dfj]g] 3/w'/Lx? hDdf ========= xg]5g\ . eg] ckTolf ?kdf =========3/w'/Lx? ;mUg xg]5g\ . o; afx]s kl/ofhgfn] =====o'jfx?nfO{o'jf nlIft sfo{qmd dfkm{ ;dfj]g]5 .

cg';rL &

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL kb]z, gkfn

;femb/L sfo{qmdsf] kl/ult k|tjbgsf] 9fFf

- sfo{qmdsf] k[7e"ld
- nIo / p2]Zo
- sfo{f{q
- sfof{jog kIqmof
- ;DkGg lqmofsnfk
- pknlAw -ef}lts tyf ljQLo_
- ;'wf/fTds kIf / l;sfO
- ;d:of tyf ;jfnx?
- cfufdL ultljlw -;Nf{Kt sfo{ofhgf ;lxt_
- lgisif{

cg';rL $

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL kb]z, gkfn

;femb/Ldf sfo{qmd ;+rfng ug{ OR5's lghL lf{q ÷ u}/;/sf/L ;3 ;+yfsf] nflu k|ljlws k|tfjsf] 9fFf

!= kl/ofhgfsf] gfd
@= k[7e"ld -k|tfjgfsf] ;f/;+IfK, jt{dfg cj:yf, cfjZostf / cf}lrTo_
#= k|tfljt sfo{f{q / nfeflGjt kl/jf/
$= kl/ofhgfsf] nIo / p2]Zo
%= ckl{Ift pknAwL / kefj -cNksfling / bL3{sfling_
^= kl/ofhgfsf] sfof{jog ljlw
&= kl/ofhgfsf lqmofsnfkx?
*= kl/ofhgfsf] Joj:yfkg
  - Joj:yfkg ;ldlt gf
    - ;+yfut ;xsfo{
    - kl/ofhgfsf] hgzlQm / Joj:yfkg ;ldltgfsf] lrq
  - dfgjLo ;zfwg kl/rfng
  - kl/ofhgfsf] sfo{ofhgf
(= k|tjbg
!)= cgudg tyf dNofª+g
!!= kl/ofhgfsf] kf/blz{tf
!@= kl/ofhgfsf] lbufkgf / x:tfGt/0f

cg';rL %

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL k|b]z, g]kfn

;fem]bf/Ldf sfo{qmd ;+rfng ug{ OR5's lgh lf]q÷u}/;/sf/L ;3 ;+:yfsf]nflu cfly{s k|tfjsf]9fFrf

- ;fem]bf/sf] sh nfut /sd . nfut dWo] gub k|tzt / dfgj tyf ef}lts ;|f]tsf] -In Kind_ k|tzt
- kl/ofhgf ;~rfng vr{-tnj, eQf tyf sd{rf/L ;ljwf, sfof{no ;~rfng / Joj:yfkg, ;DklQ vl/b, d;nGb, cflb_
- sfo{qmd vr{-kl/ofhgf lqmofsnfk sfof{jog vr{
- cGo

cg';rL ^

uNofª gu/kflnsf,
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no,uNofª
u08sL k|b]z, g]kfn

;fem]bf/L sfo{qmd ;Demf}tfsf]9fFf

æ========;fem]bf/L sfo{qmdÆ ;+rfngsf nflu ====== gu/kflnsf / ==== ;+:yf ljrsf]

;fem]bf/L ;Demf}tf kq

!= kl/ro
@= sfo{qmdsf]gfd
#= ;Demf}tf cjlw
$= sfo{f]q
%= k|yd kIfsf]lhDd]jf/L
^= bf];|f]kIfsf]lhDd]jf/L
&= ah]6 / ljQLo sfo{jlw
&=! kl/ofhgfsf]sh ah]6
&=!=! kl/ofhgfsf] jh]6df k|yd / l4lto kIfsf]nfut ljj/0f ;DjGwdf
&=!=@ ah]6 /sdfGt/ ;DaGwdf
&=!=# kl/ofhgfsf]lj:t[t ah]6 ljj/0f
&=@ ah]6 lgsf;f
&=@=! a}s vftf ;DaGwdf
&=@=@ k|zsL ;DaGwdf
&=@=# jflif{s jh]6 ljlgofhg / lgsf;f ;DjAwdf
&=@=$ cu|d s/ ;DaGwdf
&=@=% ljn e/kfO{ ;DaGwdf
&=@=^ ljn hf/L ;DaGwdf
&=@=& kl/ofhgfsf] cfly{s k|ult k|tj]bg ;DaGwdf
&=@=* k|zsL tflnsf ljj/0f
&=@=(:yfgLo ;fem]bf/ ;DaGwdf
&=@=!) lj:t[t sfo{s|d / jh]6 ;DaGwdf
***= nj]f k/LIf0f tyf k|tj]bg**
(= cgudg tyf dNofª\g
(=! sfo{qmd cgudg tyf ;dGjo ;ldltn]
(=@ gu/kflnsf :t/Lo cgudg tyf dNofª\g ;ldltn]
!)= ;Demf}tfsf];+zf]wg tyf vf/]hL ;DalGw Joj:yf
!!= kl/ofhgf x:tfGt/0f
!@= ljljw
dfly pNn]lvt zt{x¿ clwgdf /lx ldlt ===================== df b'j} kIfåf/f x:tfIf/ ul/of].

k|yd kIfsf] tkm{af6	bf];|f]kIfsf] tkm{af6	;fIfLx?
==============================	==============================	====================

a}sdf pkl:yt hl7 ;b:on] ;ldtsf] a}ssf] cWolftf ug]{5 .

-#_ ;ldltsf] a}s cWolfsf] lgb]{zgdf ;ldltsf] ;lrjn] af]nfpg]5 .

$= a}s a:g]:yfg / ;do M

-!_ ;ldltsf] a}s uNofË gu/kflnsfsf] sfof{nodf a:g]5

-@_ ;ldtsf] a}ssf nflu ;'rgf ubf{ a}s a:g] ldlt, ;do / :yfg vhf0 k7fpg' kg]{5 .

-#_ o;/L ;'rgf ubf{ a}s a:g] ;doeGbf tLg lbg cufj} pknAw u/fpg' kg]{5 .

%= 5nkmnsf] ljifo M

-!_ ;ldltsf] a}s af]nfpbf ;f] a}sdf 5nkmn ul/g] laifo :ki6 ¿kn] ls6fg u/L a}s a:g] ldlteGbf ;fdfGotof @$ 306f cufj} ;ldltsf] ;lrjn] ;j} ;b:onfO{ pknAw u/fpg' kg]{5 .

-@_ cWolfsf] lgb]{zgdf ;lrjn] ;ldltsf] a}ssf] sfo{qmd lnlvt ¿kdf tof/ ug]{5 . k|tfj ;DaGwL vfsf cg';'rL-!_ adf]lhd xg]5 .

^= pkl:ylt M

-!_ a}sdf pkl:yt k|fo]s ;b:on] pkl:ylt kl:tsfdf cf˜gf] gfd / alemg]u/L b:tvt ug{kg]{5 .

-@_ ;lrjn] ;ldltsf] a}sdf ;lrjsf] ¿kdf pkl:ylt kl:tsfdf pkl:ylt hgfO{ b:tvt ug{kg]{5 .

&= a}s ;~rfng k|qmof M

-!_ a}ssnfO{ ;Jojl:yt ug{sfd a}ssf] cWolftf ug{ JolQmsf] xg]5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 jif{@)&* ;Vof ! ldlt @)&*. .

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&*. .

ko{ssLo :ynsf] ;+/If0f, ljsf;, k|j4{g / Joj:yfkg sfo{ljlw – @)&&

uNofª gu/kflnsf

:ofªhf lhNnf

u08sL k|b]z

uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f,ljsf;,kj{4g / Joj:yfkg -sfo{awL_ ;DjGwdf Joj:yf ug{ag]sf]sfo{ljlw

k|tfjgfM

uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :yn,k|s[ts tyf ;f+s[ts ;Dkbf Pj+jftfj/0fsf] ;Da4{g ;+Hf0f ub{} ko|§g Joj;fosf] ljsf;, lj:tf/ Pj+k|a4{g u/L /f]i6«k Pj+ cGt/f]li6« ¿kdf uNofª gu/kflnsfnfO{Ps cfsif{s / e/kbf{] ko|§g :ynx¿sf] ¿kdf ljsl;t u/] :yfgLo Pj+/fli6« pTkfbg, ljb|zL dbf|cfh{g / /f]huf/Lsf cj;/x¿sf] ;[hgfdf clws td a[4 u/L uNofª gu/ leqsf ko|{6sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ug{ jf~5gLo ePsf]n] uNofª gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] :yfgLo ;/sf/ ;+rfng P]g @)&$ sf] bkmf !)@ sf]pkbkmf -@_ cwLgdf /xL of] uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg -sfo{awL_ agfO{nfu"u/]sf]5 .

!= ;+If]Kt gfd / k|f/De

-!_ o; sfo{ljlwsf] gfd**æuNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f,ljsf;,kj{4g / Joj:yfkg - sfo{awL _,** @)&&Æ /x]sf]5.

-@_ of]sfo{ljlw t?Gt k|f/De xg]5 .

@= kl/efiffM ljifo jf k|;Ën] csf]{ cy{ gnfu]df o; sfo{ljlwdf,-

-s_ æcWoIfÆeGgfn] uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf] a}ssf] cWoIfnfO{ ;Demgk5{ . ;f] zAbn] gu/kflnsfsf] kdv nfO{ ;d]t hgfpg]5 .

-v_ ækdv kz|f;sLo clws[tÆeGgfn] uNofË gu/ sfo{kflnsfsf] kdv kz|f;sLo clws[t ;Demgk5{

-u_ æsfo{kflnsfÆeGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsf ;Demgk5{.

-3_ æsfo{ljlwÆeGgfn] uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg sfo{ljlw,@)&& ;Demgk5{.

-ª_ æk|tfjÆeGgfn] ;ldltn] ljrf/fy{ k|z ul/Psf] sg} k|tfj jf ;f]k|tfj;uF ;DalGwt ;+zf]wg k|tfj ;d]t ;Demgk5{.

-r_ æa}sÆ eGgfn] uNofª gu/ leqsf ko|{6sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf] a}s ;Demgk5{.

-5_ æa}s slfÆeGgfn] ;ldltsf] a}s slf ;Demg'k5{

-h_ æj8f cWoIfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] j8fcWoIf ;Demg'k5{.

-em_ æ;b:oÆeGgfn] ;ldltsf] ;b:o ;Demgk5{.

-`_ æ;efÆeGgfn]uNofª gu/kflnsf] ;ef ;Demgk5{.

-6_ æ;ldltÆ eGgfn] o; sfo{ljlw adf]hd u7g xg] uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf]] ;ldlt ;Demgk5{.

#= uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf] j}ssM

-!_ uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf]a}s sDtLdf dlxgfsf] Ps k6s a:g]5 .

-@_ uNofª gu/ leqsf ko|§sLo :ynsf] ;+Hf0f, ljsf;, kj{4g / Joj:yfkg ;ldltsf] a}sssf] cWoIftf ;ldltsf]cWoIfn]ug]5 / lghsf]cgkl:yltdf

u|dLOf ko{g ljsf;sff ljljw sfo{qmdx¿ ;Grfng ug{ :yfgLo u|dLOf ;dbfonfO{pTk|/t ug{ .

-r_ gofF ko{g :ynx¿sf] k'jf{wf/ lgdf{0f / ljsf;df nufgL kl/rfng ug{ u/fpg] .

-5_ ko{g hg r]tgfsf] nflu ljleGg txdf k|rf/, k|;f/ sfo{qmdx¿ th'{df u/L sfof{Gjog ug{ u/fpg] .

-h_ ko{g Joj;fodf ;nUg /x]sf JolQm jf ;+yfx¿nfO{ k|ljlws 1fg k|zIf0f tyf k|ljlws ;xofu kbfg ug{ ;DaGwdf cfjZos tflnd tyf k|zIf0f lbg] sfo{df ;xofu k'¥ofpg] .

-em_ ko{g Joj;fo;+ ;DalGwt lgsfox¿n] ckgfpg' kg{ u0f:t/nfO{ lgoldt u/L To:tf] u0ffTds ;]jf kbfg gug{ lgsfox¿nfO{ k|rlnt sfg'g adf]lhd sf/jfxL rnfpgsf] lgldQ u:ofª gu/kflnsfnfO{ cg'/f]w ug{ .

-@_ cWoIfsf] cf;gsf] ;Ddfg / cfb/ ug{ ;ldltsf k|o]s ;b:osf] st{Jo xg]5 .
-#_ a}ssf] 5nkmn ljifo ;'rLsf cfwf/df a}ssf] cWoIftfug{JolQmn] tf]s]adf]lhd xg]5 .
-$_ a}ssf] 5nkmndf efu lng] ;b:on] afx]g] kfnf] tyf afx]g kfpg] ;dosf]cjlw a}ssf] cWoIftfug{JolQmn]lgwf{0f u/]adf]lhd xg]5 .
-%_ Ps hgf ;b:on] af]n/x]sf] ;dodf csf{ sg} ;b:on]aLrdf s'/f sf6g' xGg .

***= lg0f{o ;DaGwLJoj:yf**

-!_ k|tfj dfly afx]g]qmd ;df|t ePkl5 a}ssf]cWoIftf ug{ JolQmn] ;f]k|tfj lg0f{osf]nflu k|t't ug{5 .
-@_ a}ssf]lg0f{o ;fdfGotof ;j {Ddltsf]cfwf/df xg]5 . dt ljefhg xg]cj:yfdf axdt ;b:osf] lg0f{o a}ssf]lg0f{o dflgg]5 .

(= lg0f{osf]cleny

-!_ ;lrjn] a}sdf ePsf] lg0f{onfO{ lg0f{o kl:tsfdf cleny u/L pkl:yt ;b:onfO{;xL u/fO{/fVgkg]5 .
-@_ a}saf6 ePsf]sg}lg0f{odf lrQ ga‰g] ;b:on]lg0f{o kl:tsfdf 5f}s/Ldf cf^gf] km/s dt hgfpg ;Sg]5 .

!)=a}s eQf

-!_ kbflwsf/Lx?nfO{k|t j}s k|t ;b:o ?= !%)).– -Ps xhf/kfF ;o_ dfq j}s eQf ;ldltn]pknAw u/fpg] 5 .

-@_ a}s ;+fng ubf{gu/ sfo{sf/L kl/ifbn] ;b:o ;lrj eP/ sfdug{ ePsfn] ;ldltsf kbflwsf/Lx?n] kfP ;/xsf]a}s eQf kfpg]5g\.

-#_ ;ldltnfO{ cfjZos k/]sf] a}7sf ;ldltsf] a}7sdf cfdlGqt ul/Psf] sbL cfdlGqt ;b:on] ;dt cGo ;b:on]kfP ;/xsf]a}s eQf kfpg]5g\.

!!= ;ldltsf]u7g uNofª gu/ leqsf ko{6sLo :ynsf] ;+/If0f, ljsf;, k|a4{gsf] nflu cfjZos sfo{qmdx¿ ;Jojl:yt ¿kn] ;~rfng ug{ u/fpg / pk;ldltsf] ;DkGf{ sfd sf/jfxLx¿sf] /]vbl] v tyf kl/Gw ug{sf] nflu Ps Joj:yfkg ;ldltsf]u7g xg]5 .

;ldltdf b]xfosf ;b:ox¿ /xg]5g\–

-s_ uNofË gu/kflnsfsf gu/ kl/v –cWoIf

-v_ uNofË gu/sfo{kflnsfsf ;b:ox¿ dWo]af6 gu/ ;efn] dgfgLt Ps hgf –pkfWoIf

-u_ ko{6gk|a4{g ug{sfo{df ;+nUg /x]sf ko{6g Joj;foL, ko{6g tyf k|s[ts Pj+ ;f+s[ts ;Dkbf;+u ;DalGwt ljz]if1x¿ dWo]af6 uNofË gu/sfo{kflnsfaf6 dgfgLt % hgf –;b:o

-3_ uNofË gu/kflnsfdf btf{eO{ ;~rflnt xf]6n :6fsf] kbflwsf/Lx? dWo]f6 uNofË gu/sfo{kflnsfaf6 dgfgLt @ hgf –;b:o

-ª_ uNofË gu/kflnsfsf] k|d'v j8fsf j8f cWoIf kb]g –;b:o

-r_ uNofË gu/kflnsfsf kl/v k|zf;sLo clwst –;b:o ;lrj

!@ ;ldltsf]sfd, st{Jo / clwsf/

;ldltsf] sfd, st{Jo / clwsf/ b]xfo adf]lhd xg]5 .

-s_ ko{6g Joj;fo;+u ;DalGwt sg} klg sf/f]af/ ug{sf]lglDQ uNofË gu/kflnsfsf] jLs[t lnO{sg}

JolQm,;+:yf jf lgsfosf]k|tlglwsf]x¿;otn]sfo{ug{

-v_ ko{6g Joj;fosf] ljsf; / lj:tf/sf nflu cfjZos kg{ k|ljlws Pj+ljQLo cfwf/x¿ tof/ kf/L ;fy} cg';f/ ko{6g ljsf;;+u ;DalGwt sfo{qmdx¿ sfof{jog ug{ u/fpg].

u_ ko{6g;+u ;DalGwt ljBdfg ef}ts k'jf{wf/x¿sf] Jojl:yt / k|efjsf/L 9+un] pkofu u/L ko{6sx¿nfO{ b]zsf] wfld{s / ;f+s[ts dxTjsf :ynx¿, pRr lxd >[+vnfx¿ tyf

dgf]/d k|s[ts ;f}Gbo{sf] b[Zofjnf]sg u/fpg lghL If]qnfO{pTk]/t ug{.

-3_ P]ltxfl;s dxTj ePsf :ynx¿ tyf d7 dlGb/, uDafx¿sf] ;+/If0f;DaGwL ljljw lqmofsnfkx¿df :yfgLo hg;dbfosf] ;xeflutfnfO{ clwstd dfqfdf kl/;flxt ug{.

-ª_ ko{6g k'jf{wf/ tyf ;ljwfx¿sf] ;bk;/0fub{ gofF ko{6g :ynx¿sf]ljsf; ubf{ klg vf; u/L ufdLOf ko{6g :ynx¿sf]ljsf;nfO{kf{yldstf lbg]/

-@_ pQm cgbfg /sd ;ldltaf6 cfjZostf cg';f/ k|fo]s j8fdf ljt/0f ul/g]5 .

-#_ k|fo]s j8fn] cf^gf] j8fdf ;+nng u/]sf] ;DkÂ0f{ ;]jf zN's uNofË gu/kflnsfsf] /fhZj vftfdf hDdf ug{ kg]5 .

!(= clwsf/ k|ofofo]hg M

-!_ ;ldltn] cfkm\"hf0f{ k|Kt clwsf/x¿ dWo] s'g} jf ;a} clwsf/ cfjZostf cg';f/ s'g} ;b:o , pk;ldlt jf sfo{sf/L kbflwsf0f{k|ofofo]hg ug{;Sg]5 .

-@_ sfo{sf/L kbflwsf0f{cfkm\"hf0f{k|Kt clwsf/x¿ dWo] s'g} jf ;a} clwsf/ cfjZostf cg';f/ ;ldltsf] s'g} clwsf/ sd{rf/LnfO{ k|ofofo]hg ug{;Sg]5 .

@)= jflif{s k|ltj]bg k]z ug]{ M sfo{sf/L kbflwsf/L ;ldlt ;dIf jflif{s k|ltj]bg k]z ubf{ sfo{sf/L, nfut, sfo{k|ult / eljiodf ul/g] ;Wf/ ;dl[t vhfpg' kg]5 .

@!= lgl/If0f tyf hfFr aem M uNofË gu/kflnsfn] cfjZostf cg';f/ hg;'s}avt ;ldlt, k|fo]s j8fsf pk;ldlt Pj+sfo{sf/L kbflwsf/u/]sf sfd sf/jfxLx?sf] lgl/If0f tyf hfFr aem ug{u/fpg ;Sg]5 .

@@= a/aemf/y ug{kg]{ M cWolf ,pkfWolf, ;b:ox? Pj+ sfo{sf/L kbflwsf] cfkm\" kbaf6 x6\\kl5 cf^gf] lhDdfdf /x]sf gubL , lhG;L jf cGo ;a} sfuhftx? cfkm\" kbaf6 x6]sf] ;ft lbg leq ;b:o ;lrj jf clwsf/ k|Kt clwsf/LnfO{ aemfO ;f]sf] e/kfO{lngkg]5 .

-` _ ko{6g ko{6g, k'Ff{Wf/ ljsf;, ko{6g ;]jf, ;ljwf lj:tf/ ug]{sf] nflu gkfn ;/sf/ tyf cGo ;/sf/L :jfldTj ePsf] ;+yf jf u} ;/sf/L ;+yfaf6 k|Kt ePsf] /sd ;fy} sfo{ug]{sf] lgldQ vr{ug]{ .

6_ gkfnL ko{6sx¿nfO{cfjZos ;]f tyf ;ljwf pknAw u/fpgsf] nflu ;xof{u

u/L cfGtl/s ko{6gsf] ljsf;df ;xof{u k¥ofpg] .

-7_ ;ldltsf] jflif{s sfo{qmd ;~rfng ug{cfjZos jh6 :jLs[t ug]{ .

-7_ ;ldltsf] jflif{s sfo{qmd ;~rfng ug{cfjZos jh6 :jLs[t ug]{ .

8_ ko{6g Joj;fosf] ljsf;, lj:tf/ / ko{6g ;DaGwL cGo cfjZos sfo{¿ ug]{ u/fpg] .

!#= ;ldltn] cfjZos ;]f zN's lng] M **;Sg]** M ;ldltn] ko{6s yf ko{6g Joj;fox¿nfO{k|ofIf jf

ck|ofIf ¿kdf k|bfg u/]sf] k/fdz{ tyf ;]f jfkt tf]sP adf]hdsf] ;]f zN's lnO{ uNofË gu/ kflnsfsf] /fh:j vftfdf hDdf ug{kg]5 .

!$_ pk;ldlt u7g ug{;Sg] M-!_ ;ldltn] cfkmgf] sfo{ ;Grfng ug]{sf] nflu cfjZostfg';f/ uNofË gu/kflnsfsf]

k|fo]s j8fdf pk;ldltx¿ u7g ug{;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd ul7t pk;ldltx¿sf] sfd, st{Jo, clwsf/, sfo{fl tyf sfo{ljlw ;ldltn] tf]s]sf] adf]hd. xg]5 .

!%= sfo{sf/L kl/Vsf] lgolQm -!_ ;ldltsf] k|zf;sLo kl/Vsf] ¿kdf bIgs sfo{ ;~rfngug{sf] nflu ;ldltn] sIDtdf :gfts pkflw xfl;n u/L ko{g lf}qdf sIDtdf kfFr jif{sf] cg'ej k|fKt u/]sf] JolQmnfO{ ;ldltsf] sfo{sf/L kl/Vsf] kbdf lgolQm ug{5 .

-@_ sfo{sf/L kl/Vsf] kbfjlw rf/ jif{sf] xg5 / lgh kg{ a9Ldf rf/ jif{sf] nflu lgolQm xg ;Sg5 .

-#_ pkbkmf -!_ adf]lhd lgolQm sfo{sf/L kl/Vsf] kfl/>lds, ;lj'wf / ;]jfsf zt{x¿ tf]sP adf]lhd xg5 .

-$_ o; bkmfdf dfly h'g;s} s'/f nl]vPsf] eP tfklg sfo{sf/L kl/Vn] ;ldltnfO{xfgL gf]$;fgL k'¥ofO{ ;ldltsf] lxt ljk/Lt xg]u/L sfd sf/jfxL u/]df jf ;ldltsf] gLlt lgb]{zg cg'¿k sfo{ Dkfbg gu/]df ;ldltn] tf]sPsf] kIf]df ckgfO{ lghnfO{ sfo{sf/L kl/Vsf] kbaf6 x6fpg ;Sg5 . t/ o;/L kbaf6 x6fpg' cl3 sfo{sf/L kl/VnfO{ cf^gf] kIfdf ;kmfO{ k]z ug]{plrt cj;/ kbfg ug{kg5 .

!^= sfo{sf/L kl/Vsf] sfd, st{Jo / clwsf/ -!_ sfo{sf/L kl/Vsf] sfd, st{Jo / clwsf/ b]xfo adf]lhd xg5–

-s_ ;ldltsf] lg0f{o Pj+ lgb]{zgx¿ sfof{Gjog ug]{ u/fpg].

-v_ ;ldltsf] bL3{sfnLg tyf cNksfnLg ofh]gf, jflif{s sfo{qmd tyf jh]6 tof/ ug]{ ug{nufpg].

-u_ ;ldltaf6 :jLs[t ofh]gf tyf sfo{qmdx¿ sfof{Gjog, ug]{ u/fpg].

-3_ ;ldltnfO{ cfjZos kg]{ sd{rf/Lx¿ ;ldltsf] l;kmfl/;df tf]sP adf]lhd lgolQm ug].

-ª_ cWolfsf] cfb]zfg';f/ ;ldltsf] aj]s afhfpg].

-r_ ;ldltk|t pQ/bfoL eO{ sfd ug].

-5_ ;ldltsf] k|zf;sLo kl/Vsf] x}l;otn] sfo{x¿ ug].

-@_ pkbkmf -!_ df nl]vPbl]v afx]s sfo{sf/L kl/Vsf] cGo sfd, st{Jo / clwsf/x¿ tf]sP adf]lhd xg5 .

!&= sd{rf/L ;DaGwL Joj:yf

-!_ ;ldltsf] sfd ;'rf? ¿kn] ;~rfng ug{sf] nflu sfo{sf/L kl/Vn] ;ldltsf] l;kmfl/;df cfjZos ;Nnfxsf/, clwsf[t / ;xfos sd{rf/Lx¿ tf]sP adf]lhd lgolQm ug{;Sg5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd lgolQm ;Nnfxsf/, clwsf[t / ;xfos sd{rf/Lx¿sf] kfl/>lds, ;lj'wf tyf ;]jfsf cGo zt{x¿ tf]sP adf]lhd xg5 .

-#_ pkbkmf -!_ adf]lhd lgolQm ;ldltsf sd{rf/Lx¿n] ;ldlt / sfo{sf/L kl/Vk|t pQ/bfoL eO{ sfd ug{kg5 .

!* = uNofË gu/kflnsfn]cgbfg lbg ;Sg]

-!_ uNofË gu/kflnsfn] ;ldltnfO{ cfjZos /sd cgbfgsf] ¿kdf lbg ;Sg5 .

@#= **k|rlnt sfg'g adf]hd xg']** M o; sfo{jlwdf hg ;'s}s'/f n]vPsf]eP tf klg o; ;'F

;DalGwt s'/fdf k|rlnt sfg'gdf sg'}s'/f n]vPsf] eP ;f]lx n]vP hlt sf]xsdf ;fy} adf]hd xg]5 .

@$= **lgod agfpg] clwsf/** M ;ldltn] o; sfo{jlwsf] k|efjsf/L sfo{jogsf] nflu cfjZos gLlt tyf lgb]{zsf agfpg ;S5 .

@%= **afwf c8\sfp km'sfpg]** M o; sfo{jlwsf] k|efjsf/L sfo{jodf sg'} afwf c8\sfp k/]df ;ldltsf] l;km fl/; sf uNofª gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] lg0fo{ u/L km'sfpg ;Sn]5 .

@^= **kl/dfhg{ tyf ;+zf]wg** M sfo{jlwnf0{ cfjZostf cg';f/ gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] kl/dfhg{ tyf ;+zf]wg u/L nfu' ug{ ;S5

परिच्छेद - २

lgMz'Ns ladfsf]nflu lgj]bg lbg'kg]

३. **lgMz'Ns ladf u/f0g]**:

-s_ uNof{ gu/kflnsf leqsf ;DkÚf{ h]7 gful/s,clt ljkGg, dlxnf :jf:Yo :jod ;]jsf Pj+blntx?sf] nflu lgMz'Ns :jf:Yo aLdf ul/g]5 .

-v_ lgMz'Ns :jf:Yo aLdf u/f0 kfpmF eGg] AolQmn] lgMz'Ns :jf:Yo aLdf u/f0 kfpg] cfwf/ ;lxtsf] sfuhft / ;lDalGwt j8f sfof{nosf] l;kmfl/; ;lxt o; gu/kflnsfdf lgj]bg lbg' kg]5 . of] lgj]bg cg'';'lr ! sf] 9fFfdf xg' kg]5

-u_ pQm lgj]bg 5fgljg ug{sf] nflu gu/ kl/ifsf] ;+ofh]sTjdf % ;b:oLo ;ldlt u7g ul/g]5

-3_ pQm ;ldltsf] ;b:o ;lrjdf kl/if kz\f;sLo clws[t /xg]/ cGo tLg ;b:o sfo{kflnsfsf ;b:o dWo]af6 dgf]gt ul/g]5 .

-ª_ o; ;ldltsf]a}7s sDtLdf k|o]s tLg dlxgfdf Ps k6s a:g]5 .

-r_ o; ;ldltsf] a}7sn] 5fgljg u/L sfo{kflnsfsf] j}7sdf l;kmfl/; ;lxt kz ug]5 .

परिच्छेद – ३

sfo{kflnsfsf]a}7saf6 lg0f{o xg'kg]

$. sfo{kflnsfsf]a}7saf6 lg0f{o xg'kg]:

-!_ sfo{kflnsfsf] j}7sdf l;kmfl/; ;lxt kz ePsf sfuhftsf] cWoog ubf{ lgMz'Ns :jf:Yo aLdf u/fpg] eGg] sfo{kflnsfsf] lg0f{o ePkl5 dfq pQm lgj]bssf] gu/kflnsfn] lgMz'Ns :jf:Yo aLdf u/fpg]5 .

गल्याङ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

गल्याङ स्याङ्जामार्फत संचालन हुने "निशुल्क स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्यविधि २०७८"

गल्याङ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

गल्याङ, स्याङ्जा

२०७८

lg\zN\s :jf:Yo aldf ;DaGwL कार्यविधि, २०७8

प्रस्तावनाः

;ljwfgsf] wf/f %!-h_ -!%_ df gful/ssf] :jf:Yo aldf ;lglZrt ub{ :jf:Yo pkrf/df kxF\ssf] Joa:tf ldnfpg] pN\nV ePsf] :jf:Yo aldf P\g, @)&$ sf] bkmf -#_ sf] pkbkmf ! df ;a}gful/snfO{ :jf:Yo aldf sfo{s|ddf cfa2 xg' kg\]{ kf}jjwfgnfO{ sfof{jog ug{ h]7 gful/s,clt ljkGg Pj+ blntX?sf] lg\zN\s :jf:Yo aldf u/L o; gu/kflnsf e/L :jf:Yo aldf sfo{s|dsf] kxF\ k'Ofpg :yfgLo ;/sf/ ;~fng P\g @)&$ -!!_ $ -v_ / P\}+ P\g sf] bkmf !)@-@_ cg';f/ of] sfo{jlw agfPsf]5 .

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :**

(१) यो कार्यविधिको नाम "uN\of\ gu/kflnsfsf] lg\zN\s :jf:Yo aldf ;DaGwL sfo{jlw @)&*" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "ऐन" भन्नाले :jf:Yo aldf P\g @)&$ सम्झनुपर्छ ।

(ख) "lgodfjnL " भन्नाले :jf:Yo aldf lgodfjnL @)&% सम्झनुपर्छ ।

(ग) ":yfgLo tx" eGgfn]ufpF:yfgLo tx gu/ :yfgLo tx pkdxfgu/ :yfgLo tx dxfgu/ :yfgLo txnfO{hgfp5 .

-3_ æsfo{kflnsfÆeGgfn] uN\of\ gu/kflnsfsf] sfo{kflnsf ;Demg'k5{.

-ª_ æsfo{jlwÆeGgfn] uN\of\ gu/kflnsfsf] lg\zN\s :jf:Yo aldf ;DaGwL sfo{jlw @)&*" ;Demgk5{.

(घ) " h]7 gful/s, clt ljkGg,dlxnf :jf:Yo :jod\ ;]jsf Pj+ blnt{ भन्नाले g]kfn ;/sf/n] tf{s]sf] cy{सम्झनुपर्छ .

-@_ sfo{kflnsfsf] j}7sdf k]z ePsf sfuhftsf] c✓oog ubf{ lg✓z\s :jf:Yo aLdf u/fpg gkg{] ca:yf b]lvPdf pQm lgj]bssf] gu/kflnsfn] lg✓z\s :jf:Yo aLdf u/fpg] 5}g / lghsf lgj]bg ;lxtsf sfuhft lgj]bsnfO{ g} lkmtf{ ul/g]5 .

परिच्छेद -४

विविध

-%_ sfo{ljlwdf ;+zf]wg M

-!_ o; gu/kflnsfnfn] o; sfo{ljlwdf cfjZostf cg';f/sf] ;+zf]wg ug{ ;Sg]5 .

-^_ afwf c8\sfp km'sfpg] clwsf/ M

-!_ of] sfo{ljlw sfof{Gjog ug{ s'g} afwf c8rg kg{ cfPdf sfo{kflnsfn] cfjZos lgO{o u/L afwf c8sfp km'sfpg ;Sg]5 .

cg';'rL– !

>L uNofª gu/kflnsfsf uNofª,:ofªhf .

ljifo M lg✓zNs :jf:Yo ladf u/fO kfpmFe9g] ;DaGwdf .

d :ofªhf lhNnf uNofª gu/kflnsf – ======a:g]==========sf] 5f]/f/5f]L aif{sf] h]7 gfu/ls /clt ljkGg /+blnt ePsfn] lg✓ zNs :jf:Yo ladf u/fO{kfpg cg'/f]w 5 .
;+nUg sfuht ljj/0f✓
==================

lgj]bs
gfd✓
b:tvt✓

***

क. दुध उत्पादन क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक बनाउदै सो व्यवसायलाई प्रतिष्ठित एवं दिगो व्यवसाय बनाउन प्रोत्साहन गर्ने।

ख. अनुदानको सहि, दक्ष र प्रभाबकारी रुपमा बितरण, उपयोग र सदुपयोग गर्ने।

ग. साना कृषकहरुको समेत दुग्ध उत्पादन संगठित बजारमा प्रवाह गर्ने।

घ. दुध उत्पादन र बजारीकरणका आधारमा अनुदान कार्यक्रमलाई प्रभाबकारी कार्यान्वयन गर्ने।

१. **कार्यक्रम अवधि**: हाललाई यो कार्यक्रमको अवधि अर्को व्यवस्था नभए सम्मका लिग निरन्तर रहने छ । आगामी बर्षहरुमा कार्यक्रमको प्भावकारिता हेरी आवश्यकता अनुसार अवधि थप घट गरिनेछ।

२. **कार्य संचालन प्रक्रिया:**

क. नगरपालिकाले उक्त अनुदान कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने कृषकहरुको प्रस्ताब निबेदनदुग्ध उत्पादक सहकारी/संस्थामार्फत माग गर्नेछ।

ख. यस कार्यक्रममा सम्मिलित हुन बुदा नं ५ 'ग' बमोजिम मापदण्ड पुरा गरेका इच्छुक कृषकहरुले तोकिएको म्यादभित्र दुग्ध उत्पादक सहकारीमार्फत शाखामा पेश गर्नुपर्नेछ।

ग. कृषकको मापदण्ड:

१. दुध बिक्रेता कृषकको गल्याङ नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्थाई रुपमा बसोबास भएको र मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको हुनुपर्नेछ। कृषकले संचालन गरेको फर्म गल्याङ नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुनुपर्नेछ।

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 #   jif{@)&%   ;Vof !   ldlt @)&^.!.@*

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&^.!.#)

दुध उत्पादनका आधारमा अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि, २०७६

गल्याङ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
गल्याङ, स्याङ्जा

स्वीकृति मिति: २०७६/०८/२२ गते

पृष्ठभूमि

गल्याङ नगरपालिकाबाट पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्ने र त्यसको गुणस्तर कायम राख्न प्रशोधन गर्न र बजारीकरण गर्न आवश्यक पर्ने लगानी हरुमा मात्र अनुदान सहायता उपलब्ध गराउदै आएको पाइन्छ। विभिन्न परियोजना मार्फत साझेदारीमा समेत यस्तो अनुदान प्रवाह भएको छ। हालैका बर्षहरुमा अनुदानग्राहीका परियोजना अवधिभर शर्त पालना गर्ने र तत्पश्चात व्यवसायलाई दिगो रुपमा संचालन नगर्ने प्रवृत्ति समेत देखिन थालेको छ। कृषकहरुको मागका आधारमा व्यवसाय दिगो राख्न र व्यवसायी कृषकहरुलाई अझ प्रोत्साहन गर्न, उत्पादित दुधको परिमाण, गुणस्तर र बजारीकरणका आधारमा अनुदान प्रवाह गरेमा एकातिर संगठित बजारमा गुणस्तरीय दुध प्रवाह बढ्ने छ भने अर्को तर्फ दुग्ध उत्पादन व्यवसाय दिगो र व्यवसायिक रुपमा अगाडी बढाउन अनुदानको रुपमा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थामार्फत दुध बिक्रि गर्ने सदस्य कृषकहरुलाई उत्पादनका परिमाणका आधारित रही अनुदान उपलब्ध गराउन आवश्यक देखिएकोले गल्याङ नगरपालिकाले दुध उत्पादनको आधारमा अनुदान कार्यक्रमलाई व्यवस्थित, सहज, प्रभाबकारी र पारदर्शी रुपमा स्थापना र संचालन गर्ने गल्याङ नगरपालिका नगर कार्यपालिकाबाट यो कार्यविधि जारी गरिएको छ।

३. प्रारम्भिक:

क. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. यो कार्यविधिको नाम "दुध उत्पादनका आधारमा अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७६" रहेको छ।

२. यो कार्यविधि गल्याङ नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट स्वीकृत भएपछी गल्याङ नगरपालिका भित्र प्रारम्भ हुनेछ।

४. **परिभाषा:** बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

क. "नगरपालिका" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका सम्झनु पर्नेछ।

ख. "शाखा" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका पशु सेवा शाखा सम्झनुपर्नेछ ।

ग. "कार्यालय" भन्नाले गल्याङ नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय भन्ने सम्झनुपर्नेछ।

घ. "कार्यदल" भन्नाले पशु विकास कार्यदल सम्झनुपर्नेछ।

ङ. "कार्यविधि" भन्नाले दुध उत्पादनका आधारमा अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७६ भन्ने सम्झनुपर्नेछ।

च. "सहकारी" भन्नाले गल्याङ नगरपालिकाभित्रका सम्पूर्ण दुग्ध उत्पादक सहकारी भन्ने बुझिन्छ।

छ. "संकलन केन्द्र" भन्नाले साना किसान दुग्ध संकलन तथा बिक्रि केन्द्र र यसअन्तर्गत संचालित संपुर्ण संकलन केन्द्रहरुलाई सम्झनुपर्नेछ।

५. उद्देश्य:

ङ. अनुदान वितरण नीतिलाई प्रक्रियामुखी बाट परिणाममुखी तर्फ लैजाने।

२ कृषकले उत्पादन गरेको दुध सिधै वा दुग्ध संकलन केन्द्र/ सहकारीमार्फत साना किसान दुध संकलन सिधै वा दुग्ध संकलन केन्द्र/सहकारी मार्फत साना किसान दुध संकलन तथा बिक्रि केन्द्र, गल्याङ नगरपालिका ३, गल्याङ/गाउ सुधार दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था, गल्याङ नगरपालिका ८ मा बिक्रि गरिएको हुनुपर्नेछ।

३ कृषकले बिक्रि गरेको दुधको गुणस्तर कम्तिमा फ्याट ३% र एस एन एफ ७% हुनुपर्नेछ।

घ. सहकारी / संकलन केन्द्र मा प्राप्त भएका निबेदन मध्ये बुदा नम्बर ५'ग' अनुसार न्युनतम मापदण्ड पुरा गरेकालाई छनौट गरी सिफारिस सहित शाखामा पठाउनुपर्नेछ।

ङ. सहकारी / संकलन केन्द्रबाट सिफारिस भई आएका कृषकहरुको दुध उत्पादन बिवरणउपर शाखाले छानबिन गरि कार्यदलसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछ।

च. शाखाबाट पेश भएका निबेदनउपर निम्नानुसारको पशु बिकास कार्यदलले छलफल गरि निर्णय गर्नेछ।

१. नगर प्रमुख	संयोजक
२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
३. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य
४. आर्थिक बिकास समिति संयोजक	सदस्य
५. नगर कार्यपालिका सदस्यमध्ये एक जना महिला सदस्य	सदस्य
६. प्रशासन शाखा	सदस्य
७. योजना शाखा	सदस्य
८. पशु सेवा शाखा प्रमुख	सदस्य सचिब

छ. अनुदानका लागि छनौट भएका कृषकहरुलाई विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही चौमासिक रुपमा सहकारी/संकलन केन्द्रको बेंक खातामा अनुदान रकम उपलब्ध गराईनेछ।

ज. सहकारीले आफुमा आबद्द मापदण्ड पुरा गरेका कृषकहरुलाई मापदण्ड बमोजिम अनुदान रकम सम्बन्धित कृषकको बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको खातामा जम्मा गरेको प्रमाण सहितको पूर्ण बिवरण पेश गर्नुपर्नेछ।

१०. दुध उत्पादनका आधारमा अनुदान कार्यक्रम संचालनका लागि प्रस्तावित आर्थिक नर्मस:

अनुदानको बिवरण			
क्र.सं.	**कृयाकलाप**	**इकाई**	**दर रु.**
१	दुधमा अनुदान बिवरण	लिटर	१५

११. आर्थिक प्रशासन सेवा:

कार्यक्रमको लेखा परिक्षण तथा आर्थिक कारोबार गर्दा गल्याङ नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको "दुध उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यविधि २०७६" अनुसार गरिनेछ।

१२. अनुगमन, मुल्यांकन तथा प्रतिबेदन सम्बन्धि व्यवस्था:

यस कार्यक्रमको अनुगमन गल्याङ्ग नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले गर्नेछ वा गर्न लगाउनेछ।

१३. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने

क. यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित, र प्रभाबकारी बनाउन कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिमा थपघट, हेरफेर वा खारेज गर्न सक्छ।

ख. यस कार्यविधिको कार्यन्वयनमा कुनै बाधा अवरोध र अस्पस्टता आएमा त्यस्तो बाधा अड्चन फुकाउने प्रयोजनका लागि कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार ब्याख्या गर्न सक्नेछ।

#_ PKLGOD -@_ adf]hd wf/f h8fg ug{cfjZos kg] kf0{k, ld6/ cflb cfjZos kg{ ;fdfu|Lsf] Joj:yf lgjf{bsn] ugk{g{5 .

$: :jLs[t lng' kg{]M–

-!_ wf/f h8fg ubf{ jf 6fF]h kl/jt{gsf] lznlznfdf ;8s vGg kg{ ePdf lgjf{bsn] ;DalGwt lgsfoaf6 :jLs[t lng' kg{5 .

@_ s;}sf] gLlh :jfldTjdf /x]sf] hUuf jf af6f]3f6fdf wf/f h8fg ug{kg{ePdf jf To:tf] 7fpFaf6 xfn kl/jt{g ug{kg{ePdf lgjf{bsn] ;f] sfdsf] nflu ;DalGwt hUuf wgLaf6 :jLs[tL lng' kg{5

%: ld6/ h8fg ug{kg{]M–

-!_ gofF wf/f h8fg ubf{ pkef]Qmfn] clgjfo{ ?kdf ld6/ h8fg ug{kg{5 .

-@_ sfof{nosf] dfh{bftdf ld6/ eP;Dd ld6/sf] dfh{ / ld6/ h8fg vr{ ;DalGwt pkef]Qmf ;+u ln0{sfof{non] ld6/ h8fg ul/ lbg{5

-#_ pklgod -@_ adf]hd sfof{nodf dfh{bftdf ld6/ gePdf pkef]Qmfn] sfof{noaf6 tf]lsP adf]hdsf] u0f:t/sf] ld6/ cfkm} vl/b ul/ wf/fdf ld6/ h8fg ug{kg{5 .

-$_ pklgod -#_ df h'g;'s} s'/f n]lvPsf] eP tfklg sfof{nosf] dfh{bftdf ld6/ gePdf jf pkef]Qmfn] ld6/ pknAw u/fpg g;s]df ld6/ pknAw xF'g;Fy pkef]Qmfn] wf/fdf ld6/ h8fg ug{kg{5 .

-%_ ld6/ h8fg gePsf k|fgf wf/fdf ;d]t sfof{non] cfjZostf cg';f/ ld6/ h8fg ug{ ;Sg]5 .

vfg]kfgL ;]jf dx;'n -c;'n pk/ ug{] sfo{ljlw – @)*)

गल्याङ नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

गल्याङ, स्याङ्जा

vfgkfgL ;]f dx;h c;h pk/ ug{sfo{jlw @)*)

:yfgLo ;/sf/ ;+fng P]g @)&$ sf]bkmf !)@ pkbkmf -!_ n]adfl]hd uNofª gu/kflnsfsf] gu/sfo{kflnsfsf] a?saf6 of]sfo{jlw lgdf0f ul/ nfu' ul/Psf]5 .

!= ;+lfKt gfd / k|/De–

-!_ of]sfo{lwsf]gfd ævfgkfgL ;]f dx;h c;h pk/ ug{sfo{jlw, @)*)Æ /x]sf]5 .

-@_ of]sfo{jlw gu/sfo{kflnsfn]kf; u/]kl5 t?Gt}k|/De xG5 .

@= kl/efiff– ljifo jf k|;+un] csf]{ cy{ gnfu]df o; sfo{jlwdf–

s_ æzfvfÆ eGgfn] vfgkfgL tyf ;/;kmf0{ zfvf ;Demg' kg]{5 .

v_ æsfoflnoÆ sfoflno eGgfn] gu/kflnsfsf] sfoflno ;Demg' k5{

u_ æwf/fÆ eGgfn] gu/kflnsfn] vfgkfgLsf nflu sg} ;4f, ;+yf, sfoflno. JoflQmsf] 3/df h8fg ul/Psf]kfgLsf]wf/f ;Demg' k5{.

3_ æpkflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsf eGg] ;Dwmg; k5{.

ª_ æpkef]QmfÆ eGgfn] wf/fsf] kfgL pkefu ug]{ JoflQm, ;+yf jf lgsfo ;Demg' k5{.

r_ ædx;hÆ eGgfn]wf/fsf]kfgL ;ljwf pkefu u/] jfkt pkef]Qmfn]o; sfo{jlw adfl]hd aemfpg' kg]{vfgkfgL ;]f dx;h eGg];Dwmg; k5{.

5_ æld6/Æ eGgfn]vfgkfgLsf]vkt sf]kl/df0f gfKg]p2]Zon]pkef]Qmfsf]kf0{knf0{gdf h8fg ul/g]ld6/ ;Demg' k5{.

h_ æk|jlwsÆ eGgfn]vfgkfgL tyf ;/;kmf0{ zfvfdf sfo{t vfgkfgL h8fg ug{]k|ljlws sd{rf/L ;Demg' kg]{5 .

#= wf/f h8fg ug{lgj]bg lbg' kg]{–

-!_ cf^gf] 3/, ;+yf jf lgsfodf kfgLsf] wf/f h8fg ug{ kg]{ ePdf wf/f h8fg ug{ rfxg] JoflQm, ;+yf jf lgsfon] ;f] 3/ hUufdf cf^gf] :jfldTj ePsf] k|df0f ;+nUg ul/ kflnsfn] tf]s]sf] 9fFrfdf vfgkfgL zfvfdf lgj]bg lbg' kg]{5 .

-@_ pklgod -!_ adfl]hdsf]lgj]bg k|fKt eP kl5 sfoflnon] pQm lgj]bg pk/ hfFrab'em ubf{ lgj]bssf] gfddf wf/f h9fg ul/lbg kg]{ b]vPdf cg';lr ! adfl]hdsf]wf/f h8fg zNs ln0{lgj]bsn]wf/f h8fg ug{eg]sf]7fpFdf wf/f h8fg ul/lbg]5 .

t/

!_ kfgLsf] >f]tdf sdL ePdf jf k|ljlws b[i6n] ;f] 7fpFdf wf/f h8fg ug{g;Sg] ePdf wf/f h8fg ug{sfoflno afWo xg]5}g .

@_ kfgLsf] >f]tdf sdL ePsf] sf/0fn] wf/f h8fg ug{g;Sg] ePdf kfgLsf] >f]tsf] lfdtfdf a[4 ePkl5 sfoflnon] cfkm' sxfFkg{cfPsf] lgj]bg dWo] cl3nnf] lgj]bgnf0[kf|yldstf lb0{ wf/f h8fg ug{kg]{5 .

-@_ pklgod -!_ adf]hd kfgLsf] ljt/0f aGb u/Psf]df afF{L dx;h tyf cltl/Qm zNs gaemf0{ jf ld6/ jf 66L h8fg gu/L jf ld6/df cjfIG5t sfd u/] afkt sfofjfonf0{ kg{uPsf] 3f6f afktsf] /sd gaemfP;Dd kgM kfgLsf]ljt/0f ul/g]5}g .

!%: afF{L dx;h tyf cltl/Qm c;h pk/ ul/g] M–
pkefQmfn]o; lgodfjnL adf]hd aemfpg' kg{[dx;h / cltl/Qm zNs tf]sPsf] Dofb leq gaemf0{ afF{L /fvdf To:tf afF{L dx;h / cltl/Qm zNs ;/sf/L afF{L ;/x k|rlnt sfgg' adf]hd c;h pk/ ul/g]5 .

!^: kfgL ljt/0f gePsf]cjlwsf]dx;h 56 xg' ;Sg]M–
-!_ sg} sf/0faf6 kfgLsf] ljt/0fdf u8a8L pTkGg e0{ sg} pkefQmfn] kUf{?kn] kfgL pkefu ug{ kfPsf] 5}g eGg] s'f ;DalGwt pkefQmfsf] lgjbg cg';f/ jf sfofjnoaf6 hfFaem ubf{ bIvg cfPdf sfofjnon] o;/L pkefQmfn] kfgL pkefu ug{gkfPsf] cjwLe/sf]dx;h 55 lbg ;Sg]5 .
-@_ sg} vf; lfq jf 6fh a:tLsf ;DkUf{ pkefQmfx?n] g} kfgL pkefu ug{ gkfPaf6 dx;h 56 ug{ kg{[ePdf To; s'fsf] ;'rgf uNofª gu/kflnsfn]hf/L u/]sf]cjlwsf]dx;h 56 lbg ;Dg]5 .

!&: gu/kflnsfn]aSof}tf dx;h dfkmL lbg ;Sg]M–
-!_ sg}sf/0faf6 aSof}tf dx;h p7fpg Jojxfl/s 5}g eGg] nfu]df, vfg]kfgL zfvfn] wf/f sf6g] tkm{t?Gt sf/jfxL rnf0{aSof}tf dx;h dfkmL ug{sf nflu gu/sfo{kflnsfdf l;kmfl/; ug{ kg{5 .

^: ld6/sf];'Iff M–
-!_ pkefQmfn] ld6/ ;'Ifsf nflu sfofjnon] tf]s]adf]hdsf]RofDa/ agf0{ld6/sf] ;'Iff ug{ kg{5 .
-@_ sg} sf/0fn] ld6/ x/fPdf jf ljlu|Pdf ;f] sf] lnlvt hfgsf/L pkefQmfn] t'?Gt sfofjnonf0{ lbg' kg{5 .
-#_ pklgod -@_ adf]hd ld6/ x/fPsf] jf ljlu|Psf] hfgsf/L xg' cfPdf sfofjnon] pkefQMf ;+nfUg] vr{ ln0{dfu adf]hd ld6/ h8fg jf dd{t ul/lbg' kg{5 .

&: lgzNs dd{t ug{]M–
-!_ ld6/ bIv sfofjnosf] :jfldTjdf /x]sf] dVo kf0k nf0gsf] dd{t sfo{sfofjnon] lgzNs ug{[5 . kf0ksf] dd{sf] nflu cfjZos kg{[;fdfg / cGo vr{sfofjnon] tf]s] adf]hd pkefQmfn] ax|f]g{kg{5 .
-@_ pklgod -!_ adf]hd kf0ksf] dd{t u/fpg kg{[ePdf pkefQmfn] cl3Nnf] dlxgf ;Ddsf] dx;h aemfPsf] /l;b ;+nUg ul/ sfofjnodf lngjbg lbg' kg{5 .
-#_ pklgod -@_ adf]hdsf] lgjbg k|Kt ePdf sfofjnon]wf/fsf]kf0k lgzNs dd{t ul/lbg]5 .

***: xf]h kl/jtg ug{;lsg]M–**
-!_ sg}sf/0fn]wf/fdf xf]h kl/jtg ug{kg{[ePdf kflnsfn] tf]s] adf]hdsf] 9fFfdf sfofjnodf lgjbg lbg ;lsg]5 .
-@_ pklgod -!_ adf]hsf] lgjbg k|Kt ePkl5 hfFaem ubf{kf|ljlws b[i6sf]0fn]xf]h kl/jtg

ug{ ldNg] b]vPdf sfof{non] cg';lr– @ adf]lhdsf] zNs lnO{xf]h kl/jtg ul/lbg]5 .

(= wf/fsf]dx;h b/ M–

k]of]s dlxgf pkef]Qmfn] cg';lr–# adf]lhdsf] dx;h aemfpg kg]5 . t/ b]xfosf] cj:yfdf b]xfo jdf]lhsf b/n]dx;h lnOg]5 M

s_ ld6/ grnd]f ld6/ rfn' geP;Ddsf] nflu cl3Nnf]# dlxgfsf] ;/b/ vktsf] cfwf/df,

v_ sfof{nosf] :jLs[tL lnO{ jf sfof{non] g}kf0k nf0gaf6 ld6/ lems]sf]df ld6/ h8fg ul/Psf] ;/x dx;h nfUg]5 .

!)= zfvf wf/fsf]dx;h b/ M–

-!_ pkef]Qmfn]o; lgodfjnL adf]lhd wf/fdf zfvf wf/f l6Ú ;d]t h8fg ul/Psf] eP k]of]s zfvf wf/fsf] nflu cg';lr–# sf] v08 -v_ sdf]lhd yk dx;h nfUg]5 .

!!= dx;h aemfpg kg{cjwL M–

-!_ pkef]Qmfn]o; lgodfjnL adf]lhd aemfpg'kg{ k]of]s dlxgfsf] sx;h csf{ dlxgfsf] d;fGt ;Dddf sfof{nodf aemfpg'kg]5 .

-@_ ld6/ gePsf] wf/fsf] dx;h dlxgfsf] hg;'s} lbg h8fg ul/Psf] ePtfklg pkef]Qmfn] ;f] dlxgfsf]k'/}/sd aemfpg'kg]5 .

!@= aSof}tf /sd c;h pk/ ul/g]M–

of] sfo{jlW k[/De xg' c3L k|rlnt lgod adf]lhd aemfpg kg{ dx;h s;}n] gaemfO afSL /fv]sf] b]vPdf lgh;u lgod !# adf]lhdsf] cltl/Qm zNs ;d]tsf]aSof}tf dx;h c;h ul/g]5 .

!#= cltl/Qm zNs nfUg]M–

-!_ lgod !!= sf] pklgod -!_ adf]lhdsf] Dofb leq dx;h gaemfPdf b]xfosf b/n] cltl/Qm zNs nfUg]5 M

-s_ lgod !!= sf] pklgod -!_ adf]lhdsf] Dofb ;dfKt ePsf] bO{ dlxgf;Ddsf] nflu ;f] dx;hsf]k|t dlxgf % k|t;tsf b/n] cltl/Qm zNs nfUg]5,

-v_ v08 -s_ df pNNf]lvt Dofb gf3]sf] csf{ Ps dlxgf;Ddsf] nflu ;f] dx;hsf] & k|t;tsf b/n]

-u_ v08 -v_ df pNNf]lvt Dofb gf3]sf] kfgLsf] lj t/0f aGb gul/Psf]eP ;f]cjwLsf nflu k|t dlxgf !) k|t;tsf b/n].

!$= kfgLsf]lj t/0f aGb ug{;lsg]M– -!_ b]xfosf]cj:yfdf pkef]Qmsf]wf/faf6 kfgLsf]lj t/0f aGb ug{;;Sg]5 .

-s_ sg} pkef]Qmfn] lgod !# sf] v08 -v_ adf]lhdsf] Dofb leq afSL dx;h / cltl/Qm zNs gaemfPdf,

-v_ wf/fsf] 65L h8fg gu/L kfgLsf] pkefu u/]df jf wf/fdf kf0k jf ld6/ h8fg ePsf]df kfgL sd vkt b]vfpg]p2[on]ld6/ jf kf0kdf sg} lsl;dsf]cjflG5t sfd u/]df,

-u_ sfof{nosf] :jfldTjdf /x]sf] dVo kf0k nf0g b]v ld6/;Ddsf] kf0ksf] cfjZos dd{t / ;Def/ gu/L kfgL v/f hfg lbPdf,

-3_ pkef]Qmfn] kfgL 6bfÍL eGbf cufl8sf] kf0k nf0gaf6 sg} pks/0f kbf]u u/L kfgL kDk u/]df,

-ª_ ld6/ pknAw xbfxb}ld6/ h8fg gu/]df .

cg';'rL –$

v_ ld6/ gePsf wf/fdf nfUg] zN's

wf/fsf] ;fO{h -0~rdf_	dVo wf/f dx;h b/ -?=df_	Zfvf wf/f dx;h b/ -? df_
!÷@	&%.–	@%.–
#÷$	#$)	!*).–
!	!)*).–	#^).–
! !÷@	#@$).–	!)*).–
;fj{hlgs		%)).–

-@_ pklgod -!_ cg';f/sf] aSof}tf dx;h dfkmL ug{ kg{] ePdf uNofª vfg]kfgL ;ldltn] ;dlt sf/0f vhf0{ gu/sfo{kflnsfdf l;kmfl/; ug{ kg]{5 .

-#_ pklgod _!_ adf]hdsf] l;kmfl/; cg';f/ aSof}tf dx;h dfkmL ug{ dgfl;k b]vPdf gu/sfo{kflnsfn] aSof}tf dx;h dfkmL ug{ ;Sg]5 .

!*: wf/fsf]gfd ;f/L M–

-!_ wf/f ePsf] 3/ jf hUuf cs{n] vl/b u/]df jf c? sg} sf/0fn] xs kf}t u/]df ;f] wf/f klg To;/L g}xs kf}t ug{sf]gfddf gfd ;f/L ug{ ;lsg]5 .

-@_ pklgod -!_ adf]hs xs kf}t ug{n] cf^gf] gfddf wf/f gfd;f/L ug{ rfxf]df To;sf] lg:;f ;lxt wf/fsf] nut /x]sf] sfof{no jf gu/kflnsf sfof{nodf lgj]bg lbg' kg]{5 .

-#_ pklgod -!_ adf]hd kf}t lgj]bg pk/ sfof{non] hfFraem ubf{ Joxf/f dgfl;k b]vg cfPdf lgj]bssf]gfddf wf/fsf]gf;f/L ul/g]5 . o;/L wf/fsf] gfd;f/L ubf{ gfd;f/L ePsf dlxgf eGbf cl3Nnf] dlxgfdf afF]L ePdf To:tf] 3/ jf hUuf pk/ xs kf}t ug{n] To:tf] afFL /sd aemfpg' kg]{5 .

!(: wf/fsf]7fpF;f/L xg' g;Sg]M–

-!_ wf/f h8fg ePsf] 3/ sDkfp08 leq afx]s ;fwf/0ftof cGoq wf/fsf] 7fpF;f/L xg' ;Sg] 5}g .

-@_ pklgod -!_ adf]lhd wf/fsf] 7fpF]f/L ubf{ gofF]f/ h8fg ubf{ nfUg] zNssf] @% k|tzt /sd / wf/fsf] xf]h kl/jt{g kl/jt{g ug{ kg]{ ePdf lgood * sf]pklgod -@_ adf]lhd zNs nfUg]5 .

@): wf/fsf] nut s§f ug{ ;lsg] M– pkef]Qmfn] cfkmhfO{ wf/fsf] cfjZostf gkg]{ egL cf^gf]3/ g]=;lxt pNn]v ul/ gu/kflnsfdf lnlvt lgj]bg lbPdf ;f] dlxgf;Ddsf] kfgLsf] dx;h lnP/ sfof{non] wf/fsf] nut s§f ug{;Sg]5 .

@!: cg';lrdf uk36 tyf x]km] ug{;Sg] M – gu/kflnsfn] cg';lrdf cfjZostf cg';f/ yk36 tyf x]km] ug{;Sg]5 .

@@=vf/]hL M– wf/fsf] dx;h c;h pk/ ug{]sfo{jfx o; kl5 gofFag]kl5 of] sfo{jfx ;f]tx vf/]h xg]5 .

cg';lr !

lgod # sf]pklgod -@_ ;Fu ;DalGwt

gofF wf/f h8fg zNs

Wf/fsf] ;fOh O~rdf	!)) lkm6 ;Dd	!)) lkm6 eGbf a9L ePsf]k|t lkm6 ?=
!÷@	@%))).–	$
#÷$	#))))	%

cg';lr @

lgod * sf]pklgod -@_ ;Fu ;DalGwt

xf]h kl/jt{ ubf{nfUg]zNs

wf/fsf] ;fOh O~rdf	ZNs ?=
!÷@	!)))
#÷$	!%))

cg';'rL #

-lgod (;Fu ;DalGwt_

-s_ ld6/ ePsf wf/fsf]nfUg]dx;h

wf/fsf] ;fOh -O~rdf_	kfgLsf]kl/dfOf -ln6/df_	Gog'td dx;h b/ -? df_	yk k|t xhf/ ln6/sf nflu -? df_
!÷@	%))) ;Dd	%).–	!).–
!÷@	%))) b]v !)))) ;Dd		!%,–
!÷@	!)))) b]v !%))) ;Dd		@).–
!÷@	!%)))) b]v @)))) ;Dd		@%.–
!÷@	@)))) b]v #)))) ;Dd		#).–
!÷@	#)))) dfly		%).–

-6_ **æj8f sfo{fnoÆ** eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsf cGtu{tsf] j8f sfo{fnonfO{ ;Demg' kb{5 .

-7_ **ækdv kzf;sLo clws[tÆ** eGgfn] :yfgLo ;/sf/ ;+fng P{g, @)&$ sf] bkmf *$ adf]hd lgoSt uNofª gu/kflnsfsf] kdv kzf;sLo clws[tnfO{ ;Demg' kb{5 .

kl/R5]b @

Joj;fobtf{ gjLs/0f/ auL{s/0f ;DaGwL Joj:yf

#= btf{u/L Joj;fo ;~rfng ug{kg{]M

-!_ uNofª gu/kflnsf lf]qleq Joj;fo;~rfng ug{ rfxg] JolQm jf ;+yfn] clenv kbf{hgsf] nflu uNofª gu/kflnsfdf Joj;fo btf{ugkg{5 .

t/, Joj;fo ;~rfng ug{k'j{ kr\lnt sfg'g adf]hd tf]sPsf] lgsfoaf6 cg'dlt lngkg{ cj:yfdf ;DalGwt lgsfoaf6 cg'dlt lngkg{ bflo¤j ;DalGwt Joj;fo ;~rfng ug{ JolQmsf]xg{5 .

-@_ of] sfo{jlw k|/De xg' cufj} uNofª gu/kflnsfdf btf{ gu/L ;~rfng e}/xsf Joj;fo ;dt o; sfo{jlw adf]hd clgjfo{?kdf btf{u/fpg' kg{5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd Joj;fo btf{ ug{ kbf{hgsf nflu sfo{fnon] lglZrt cjlw tf]sLJoa;fo btf{ u/fpgsf nflu**cg';'rL-!**adf]hdsf] 9f+rfdf ;'rgf kfzg ug{5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]hdsf] ;'rgfnfO{ sfo{fnon] /]8of], 6]lnlehg, kqklqsf nufot cGo pkoQm ;+rf/ dfWodåf/f kr f/ k|;f/sf]Joa:yf ldnfpg ;Sg{5 .

-%_ pkbkmf -@_ adf]hd btf{ gu/L ;~rfng ePsf Joj;fonfO{ sfo{fnon] lghn] ltg{ kg{ s/ c;h pk/ u/L Joj;fo aGb ug{u/fpg ;Sg{5 .

:yfgLo /fhkq

sfo{jlw ;+of M $, efu M @

Joj;fo s/ ;DaGwL sfo{jlw @)*)

uNofª gu/kflnsf

gu/ sfo{kflnsfsf]sfo{fno

uNofª, :ofª

u08sL kb{z, gk{fn

uNofª gu/kflnsf
Joj;fo s/ ;DaGwL sfo{ljlw, @)*)

k|tfjgf M

uNofª gu/kflnsf lf{leq ;~rfng xg] Joj;fox?sf] btf{ gjLs/0f, lgodg / vf/]hL tyf Joj;fox?sf] auL{s/0f ;DaGwL ljifodf k|sfpfut :ki6tf NofO{Joj;fodf\ ljL jftfj/0f lgdf0f ug{/ Joj;fo s/nfO{Jojl:yt Pjd\ k|efjsf/L ?kdf sfof{Gjog ug{ jf~5gLo ePsfn] uNofª gu/kflnsfsf] ldlt =========sf] a}7sn] uNofª gu/kflnsfnL uNofª gu/kflnsfsf] sfo{ljlw tyf ljlw / Aoa:yfkg ug{ agfPsf] P]g @)&$ sf] bkmf #-@_ adf]hd Pj+ :yfgLo ;/sf/ ;+rfng P]g @)&$ sf] bkmf !)@ sf] pkbkmf -@_sf] cwLgdf /xL of] sfo{ljlw agfO{nfu' u/]sf] 5 .

kl/R5]b !
kl/Ifes

!= ;lIfKt gfd / kl/Ife M

-!_ of] sfo{ljlwsf] gfd æJoj;fo s/ ;DaGwL sfo{ljlw, @)*)Æ /x]sf] 5 .

-@_ of] sfo{ljlw uNofª gu/kflnsf lf{leq/ nfu" xg]5 / P]g / o; sfo{ljlw adf]hd s/ aIfmfpg' kg]{ bfloTj ePsf] JolQm hxf;{ s} /x] a;]sf] eP klg lghsf] xsdf ;d]t nfu" xg]5 .

-#_ of] sfo{ljlw sfo{kflnsfn] :jLs[t u/]sf] ldltb]lv nfu" xg]5

@= kl/eiff M ljifo jf k|;+un] csf]{ cy{ gnfu]df of] sfo{ljlwdf,–

-s_ æP]gÆ eGgfn] :yfgLo ;/sf/ ;~rfng P]g, @)&$;Demg' k5{.

-v_ æs/Æ eGgfn] P]g / o; sfo{ljlw adf]hd uNofª gu/kflnsfn] cf^gf] lf{ leqsf] Joj;fodf k|Fut nufgL, Joj;fosf] k|s[t / cfly{s sf/f]af/sf cfwf/df auL{s/0f u/L btf{/ gjLs/0fdf nufpg ;Sg] Joj;fo s/nfO{;D´ gk5{/ of] zAbn] Joj;fo s/sf]

cltl/Qm k|rlnt sfg"g adf]hd ;fdf nfUg] Jofh jf xhf{gf jf zNs jf hl/jfgf ;d]t nfO{hgfpg]5 .

-u_ æs/ clwsf/LÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] k|d'v k|zf;sLo clws[t ;Demg' k5{ / ;f] zAbn] s/ clws[tsf] ?kdf sfd ug{ lhDd]jf/L k|fKt k|d'v k|zf;sLo clws[tåf/f k|Tofof]ht clwsf/ kbf]u ug{ uNofª gu/kflnsfsf] sd{rf/LnfO{;d]t hgfpg]5 .

-3_ æs/ PsfOÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfdf s/ ;DaGwL sfd, sf/jfxL / lg0f{o ug{ lhDd]jf/L k|fKt sfo{kflnsfsf] sfof{no cGt/utsf] ljefu÷dxfzfvf÷zfvf÷ pkzfvf jf /fh:j k|zf;gsf nflu u7g ul/Psf] k|zf;lgs PsfO ;Demg' k5{.

-ª_ æs/bftfÆ eGgfn] P]g / o; sfo{ljlw adf]hd s/ ltg{kg{ bfloTj ePsf JolQm, kmd{ jf ;+yfnfO{;D´ g' kb{5 / of] zAbn] s/ clws[tn] sg"} s/sf] ljj/0f aIfmfpg ;'rgf lbPsf] jf c? sg"}sf/afxL z? u/]sf] JolQmnfO{;d]t hgfpg]5 .

-r_ æsfo{kflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsfnfO{ ;Demg' kb{5 .

-5_ æsfo{ljlwÆ eGgfn] Joa;fo s/ ;DaGwLsfo{ljlw, @)*) ;Demg' kb{5 .

-h_ æsfof{noÆeGgfn] uNofª sfo{kflnsfsf] sfof{no ;Demg' kb{5 / of] zAbn] uNofª gu/kflnsfsf] ;+u7g ;+rgfdf /x]sf] ljefu÷dxfzfvf÷zfvf÷pkzfvf jf /fh:j k|zf;gsf nflu u7g ul/Psf] k|zf;lgs PsfO{ jf j8f sfof{no ;d]t nfO{hgfpg]5 .

-em_ æ gu/kflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsf ;Demg' kb{5 .

-`_ æJoj;foÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsf lf{leq ;+rfng ul/g] sg"} klg k|sf/sf] pBf]u, Jofkf/, k|zf jf o:t} cGo k|s[tsf Jofj;flos sf/f]af/ ;D´ g' kb{5 .

jif{]v gofFsfod xg] b/n] s/ lng] u/L rfn' cflys{
jif{sf]xsdf ;fljss}k{s[t adf]hd s/ c;h ul/g]5 .

-%_ o; bkmf adf]hd ljj/0f x]/km] ;DaGwL sfo{ j8f sfof{no dfkm{ xg] Joj:yf ldnf0Psf] cj:yfdf x]/km] ePsf] ljj/0f kGw| lbgleq s/ Psf0 / ;DaGwt cfGtl/s /fh:j sfof{no jf s/bftf ;]jf sfof{onf0{ pknAw u/fpg' kg]5 .

(=;femf/ yk36 / 7fpF/L ;DaGwL kf;[f

-!_ Ps JolQm jf Pse]Gbf a9L JolQmsf] gfddf btf{ sfod ePsf] Joj;fodf ;f´]bf/ yk36 ug{ k/]df cfjZos sfuhft ;dt ;+Ug /fvL sfof{nodf lgj]bg lbgkg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd lgj]bg k/]df ;DaGwt s/ Psf0n] cfjZos hfFra'´ u/L rfn' cflys{ jif{;Ddsf] s/ c;h u/L cflys{ Pg]df tf]sPsf] b:t'/ ln0{ kdlv kf]zf;sLo clws[tsf] :jLs[tn] ;f´]bf/ yk36 ;DaGwL lja/0f sfod u/L ;f]sf] hfgsf/L ;DaGwt Joa;foL / j8f sfof{onf0{ ;dt lbg'kg]5 .

-# uNofª gu/kflnsf lf]gleq Ps :yfgdf ;~rfngdf /x]sf] Joj;fo uNofª gu/kflnsf lf]gleq s} csf{ :yfgdf 7fpF/Lsf] nflu lgj]bg k/]df s/ Psf0{n] cfjZos hfFra'´ u/L rfn' cflys{ jif{;Ddsf] s/ c;h u/L sfof{nosf] nut tyf Joj;fo btf{ kdf0fkqdf ;dt lja/0f cWofjlws ul/lbg'kg]5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]hd 7fpF/L ePsf] hfgsf/L ;DaGwt j8f tyf ;fljssf] j8f sfof{no / ;DaGwt cfGtl/s /fh:j sfof{no jf s/bftf ;]jf sfof{onf0{ ;dt lbgkg]5 .

-%_ uNofª gu/kflnsf lf]gleq ;~rfngdf /x]sf] Joj;fo uNofª gu/kflnsf lf]eGbf aflx/ csf{ :yfgdf 7fpF/Lsf] nflu lgj]bg k/]df s/ Psf0{n] cfjZos hfFra'´ u/L rfn' cflys{ jif{;Ddsf] s/ c;h u/L sfof{nosf] nutdf lja/0f cWofjlws u/L 7fpF/L hfg]

$= Joj;fo btf{sf] nflu b/vf:t lbg]/ btf{ ug]{

-!_ uNofª gu/kflnsf lf]gleq Joj;fo ;~rfng ug{ fxg] JolQm jf ;+yfn] cg';'rL–@df plNnlvt 9fFrfdf sfof{nodf b/vf:t lbg' kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hdsf] b/vf:t lbF bx{fosf ljj/0f tyf sfuhft ;dt ;+Ug u/]sf]xg'kg]5 .

-s_ Joj;foLsf] g]kfnL gful/stfsf] kl|tlnlk

-v_ kl|lnt sfg'g adf]hdcGo lgsfoaf6 Joj;fo btf{ / 0hfht kf/t u/]sf] kdf0fkqsf] kl|tlnlk

-u_ u}/g]kfnL gful/ssf] xsdf ;DaGwt b]zsf] gful/stf jf gful/s hlgg] kdf0fkqsf] kl|tlnlk

-3_ ;DaGwt j8f sfof{nosf]l;kmfl/;

-ª_ sfof{on] tf]s]sf] cGo ljj/0f tyf sfuhftx?

-r_ ;~rfnssf] bO{kl|t kf;kf]6{;f0{hsf] kmf]6f].

-#_ pkbkmf -!_ adf]hd b/vf:t kf/t ePkl5 sfof{on] ;f] pk/ cfjZos hfFra'´ u/L cflys{ Pg]df tf]sPadf]hdsf]btf{zNs ln0{Joj;fo btf{ug]5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]hd Joj;fo btf{ ePkl5 s/ Psf0{n] btf{ ePsf] Joj;fosf] ljj/0f cg';'rL–# adf]hdsf] Joj;fo btf{lstfadf pNn]vu/L Joa;fosf] nut sfod ug]5 .

-%_ pkbkmf -#_ adf]hd Joj;fo btf{ ePkl5 s/ Psf0{n] lgj]bsnf0{cg';'rL–$ sf] 9fFrfdf Joj;fo btf{kdf0fkq pknAw u/fpg]5 .

-^_ j8f sfof{nod} Joj;fo btf{ ug{ Joa:yf ldnf0Psf] cj:yfdf o; bkmf adf]hd Joa;fo btf{sf] nflu b/vf:t lng] / Joa;fo btf{ u/L kdf0fkq lbg] sfo{ ;DaGwt j8f sfof{on]ug]5 .

-&_ pkbkmf -^_ adf]hd btf{ ePsf Joa;fox?sf] ljj/0f dfl;s ?kdf s/ Psf0df k7fpg' kg]5 .

-*_sg} Jol Qmsf] gfddf Pp6} p2[o ePsf] PseGbf a9L :yfgdf Joj;fo ;~rfng ug{kg{ ePdf k|rlnt sfg'gdf cGoyf Joj:yf ePsf] cj:yfdf afx]s 5§f5§} Joj;fo btf{ u/fpg' kg{5 .

-(_ Ps k6s Joj;fo btf{ ePkl5 btf{ vf/]hLsf] lgjbg gk/];Dd ;f] Joj;fo ;~rfngdf /x]sf] dfgL s/ c;'h ul/g]5 .

-!)_ sfof{non] o; bkmf adf]hd btf{ ePsf Joj;fosf] k|df0fkqsf] k|tlnlk ;Ixt btf{ ;DaGwL ljj/0f rf}dfl;s ?kdf ;DalGwt cfGtl/s /fh:j sfof{no jf s/bftf ;]jf sfof{nonfO{ ;d]t k7fpg' kg{5 .

%= Joj;fo gjLs/0f ug{kg{]M

-!_ bkmf $ adf]hd btf{ ePsf Aoj;foLx?n] jflif{s ?kdf Aoj;fo s/ rQmf u/L Aoj;fosf] gjLs/0f u/fpg' kg{5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd s/ rQmf u/L gjLs/0f u/fpg] sfo{ k]fo]s cfly{s jif{leqv/fO{ ;Sgkg{5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd s/rQmf u/L gljs/0f ug{] sfo{ rfn' cflYf{s jif{sf] cflZjg d;fGt leq ug{] s/bftfnfO{ uNofª gu/kflnsfsf] k|rlnt sfg'g adf]hd 56 ;ljwf pknAw u/fpg ;lsg]5 .

^= 3DtL ;]f ;~rfng ug{;lsg]M

-!_ sfof{non]o; sfo{jlw adf]hd Joj;fosf]btf{ gjLs/0f / vf/]hL ;DaGwL sfo{sf] ;xhtfsf nflu Joj;foLnfO{ kfos kg{:yfgdf 3DtL ;]f ;~rfng ug{;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hdsf] 3DtL ;]f ;~rfngsf nflu uNofª gu/kflnsfdf lqmofzLn Joj;flos tyf k|fut ;3–;+yfx?;F ;dGjo ug{;Sg]5 .

&= Joa;fosf]auL{s/0f ;DaGwL Joa:yfM

-!_ uNofª gu/kflnsfn] Joa;fo s/ k|bf{hgsf nflu cfkm\gf] Ifq]leq ;~rfng x'g] Joa;fonfO{ Joa;fosf] lsl;d, sf/f]af/ tyf k]FL nufgL Pj+:yfgut cj:yf ;d]tsf cfwf/df cg';'rL –% df plNnlvt 9fFrfdf juL{s/0f ug{ ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd juL{s/0f ug{] sfo{ Joa;fo btf{ ubf{}avt ul/g] / ;f]sf] Joxf/f Joa;fo k|df0fkqdf g} pNn]v ug{kg]5 .

-#_ s/ clws[tn] Joa;fo s/ lgwf{0f ubf{ pkbkmf -!_ adf]hd sfod ul/Psf] juL{s/0fnfO{ cfwf/ dfgL ug{kg]5 .

kl/R5]b –

ljj/0f x]km]/ ;DaGwL Joa:yf

***= ljj/0f x]km]/ ePdf hfgsf/L u/fpgkg]{M**

-!_ s/bftfn] Joj;fo ;~rfng ubf{ lgjbg ;fy k]z u/]sf lja/0fdf x]km]/, kl/jtg jf gfd;f/L ug{kg{ ePdf To;sf] sf/0f k/]sf] ldltn] tL; lbgleq lgjbg dfkm{t sfof{nodf hfgsf/L lbg'kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd lgjbg k/]df sfof{non] cfjZos hfFra' u/L Joxf/f dgfl;j b]vPdf lgjbg k/]sf] k}tL; lbgleq lja/0f x]km]/ ePsf] sf/0f Joa;fosf] k|s[t / sf/f]af/ ug{] j:t' tyf ;]jfsf] lsl;ddf ;+zf]wg x'g] /x]5 eg] ;f] k|s[tsf] Joj;fosf] nflu tf]sPsf] s/ /sd / ljj/0f x]km]/ jfkt cfly{s Pgdf tf]sPsf] b:t'/ lnO{ ljj/0f ;+zf]wg ul/lbg'kg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd ;+zf]wg ul/Psf] ljj/0fsf] Joxf/f s/ Psf0fn] Joj;fo btf{ lstfa / k|df0fkqdf ;d]t pNn]v u/L ;f]sf] ljj/0f kGw| lbg leq ;DalGwt cfGtl/s /fh:j sfof{no jf s/bftf ;]jf sfof{nodf k7fpg' kg]5 .

-$_ pkbkmf -@_ adf]hd Joj;fosf] k|s[t / sf/f]af/ ug{ j:t' tyf ;]jfsf] lsl;ddf kl/jtg e} sfod x'g] gofF k|s[tsf] Joj;fosf] s/ ;fljssf] k|s[tsf] Joj;fosf] lgldQ tf]sPsf] s/eGbf a9L nfUg] ePdf ;f] km/s /sd dfq c;'h ul/g]5 / sd nfUg] cj:yfdf cfufdL cfly{s

-@_ pkbkmf -!_ df hg;'s}s/'f n]vPsf] ePtf klg s/bftfn] rfxldf sg}cflyfs aif{sf] s/ /sd sfofn{on] tf]s]sf] a}s vftfdf cl3Nnf] jiffdf;d] bflvnf ug{;Sg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd clu|d ?kdf s/ bflvnf ubf{ kfpg] 56 ;ljwf uNofª gu/kflnsfsf] k|rlnt sfg'ndf tf]sP adf]hd xg]5 .

!%= s/ bflvnfsf] lg:;f lbgkg{] s/bftfn] Pg / o; sfo{jlw adf]hd a]mfpg' kg{ s/ /sd bflvnf u/]kl5 sfofn{on] s/bftfnfO{tTsfn To;sf] lg:;f lbg'kg]5 .

!^= s/ c;'nL ;DaGwL Joa:yf

-!_ Pg / o; sfo{jlw adf]hd c;'n pk/ ug{kg{ s/ jfktsf] /sd s/bftfn] bkmf !$ adf]hd tf]sPsf] cjlwdf bflvnf gu/]df s/ clws[tn] kb]v k|zf;sLo clws[tsf] k'/{:jLs[t lnO{b}xfosf]Ps jf PseGbf a9L tl/sf ckgfO{s/ c;'n ug{;Sg]5 M

-s_ s/bftfnfO{lkmtf{ug{kg{ eP To;df s66L u/]/ .

-v_ gkfn ;/sf/, kb]z ;/sf/, uNofª gu/kflnsf jf ;/sf/L :jfldTjsf ;3 ;:yfaf6 s/bftfn]kfpg] /sdaf6 s66L ug{nufP/ .

-u_ a}s jf ljQLo ;:yfdf /x]sf] s/bftfsf] /sdaf6 s66L ug{nufP/ .

-3_ s/bftfsf] sf/f]af/ /f]s sf u/]/ .

-ª_ s/bftfsf] rn tyf crn ;DklQ bfjL jf /f]ssf u/]/ .

-r_ s/bftfsf] ;DklQ Psk6s jf k6sk6s u/L tf]sPadf]hd lnnfdlj qmL u/]/ .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hdsf] ks[bf kf/De ug{cl3 s/bftfnfO{ kGw|lbgsf]Dofb ;lxt lnlvt hfgsf/L u/fpg' kg]5 .

-#_ pkbkmf -!_ sf]v08 -r_ adf]hd lnnfdsf] sf/jfxL z? ePkl5 ;f] sf/jfxL ;dfKt xg'k'/{s/ bflvnf ug{NofPdf a]mfpg afFL s/ /sdsf] yk kfF k|tzt zNs ;lxt c;'n ul/g]5 .

:yfgLo txnfO{ n]vL k7fO{ ;f]sf] hfgsf/L ;DalGwt Joa;foL / j8f sfofn{onfO{;d]t lbg' kg]5 .

-^_ pkbkmf -@_, -$_ / -%_ adf]hdsf] hfgsf/L kf|Kt ePkl5 ;DalGwt j8f sfofn{on] cf^gf] Joj;fo nut lstfadf lja/0f hgfO{nut cWofjlws ug{kg]5 .

-&_ pkbkmf -%_ adf]hd nut vf/]hsf] nflu n]vL uPkl5 tf]sPsf] ;doleq ;DalGwt sfofn{odf uO{Joj;fosf] btf{nut sfod u/fpg' ;DalGwt Joa;foLsf] st{o xg]5 .

!)= ljj/0f dfuug{/ lgbz{g lbg;Sg]M

-!_ sg}k|zf, Joj;fo jf Jofkf/sf] ;DaGwdf lja/0f a]mfpg' kg{bfloTj ePsf] JolQmn] lja/0f ga]mfPdf jf lja/0f bflvnf ubf{Joxf/f km/s kf/L bflvnf u/]sf] egL zsf ug{;lsg] cfwf/ / sf/0f ePdf s/ clws[tn] lghnfO{ cfwf/ / sf/0f vf]nL lja/0f bflvnf ug{cfbz lbg ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd cfbz kf|Kt ePdf ;DalGwt JolQmn] ;f] cfbz kf|Kt ePsf] ldltn] tL; lbgleq s/ PsfO/df lja/0f bflvnf ug{kg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hdsf] Dofbleq lja/0f bflvnf ug{ g;Sg] ;DalGwt JolQmn] cfwf/ sf/0f vf]nL ;dofjwL yksf] nflu lgj]bg lbPdf kb]v k|zf;sLo clws[tn] cf}rTo x]/L tL; lbg;Ddsf] ;dofjlw yk lbg ;Sg]5 .

-$_ o; sfo{jlw adf]hd btf{ePsf k|zf jf Joj;fo ;+fng ubf{;fdflhs ;bfrf/ sfod /fVg' kg]5 / o; ;DaGwdf sfofn{on] lbg] lgbz{gsf] kfngf ug{ u/fpg] bfloTj ;DalGwt Joj;foLsf] xg]5 .

kl/R5]b $
s/ aemfpg]bfloTj, s/ lgwf{0f / s/ bflvnf

!!= s/ aemfpg]bfloTj M

-!_ uNofª gu/kflnsfn] cf^gf] lf{leqsf] Jofkf/, Joa;fo jf ;]jfdf kNut nufgL / cfly{s sf/f]af/sf cfwf/df auL{s/0f u/L Joa;fo btf{ / gjLs/0fdf ;efåf/f :jLs[t cfly{s P]gn] tf]s]sf] b/df Joa;fo s/ nufpg]/ p7fpg]5 .

-@_ P]g / o; sfo{jlw adf]hd Joa;fo s/ aemfpg] bfloTj Joa;fo ;~rfng ug{] JolQm jf lghsf] k|tlgwLsf]xg]5 .

-#_ sg}Joa;fosf] ;DaGwdf pkbkmf -@_ adf]hd s/ aemfpg]bfloTj PseGbf a9L JolQm pk/ /x]5 eg] s/ aemfpg]bfloTj ;a}sf];dfg xg]5 / pgLx?dWo] cfk;L ;xdtLsf] hg;s} JolQmn] s/ aemfpg ;Sg]5 .
t/, ;a}s/bftfaf6 bfdf;fxLn]efu u/L s/ c;h ul/g]5g .

-$_ P]g / o; sfo{jlw adf]hd s/ ltg{kg[JolQm gfafns /x]5 eg]lghn]aemfpg kg{s/ lghsf] cleefjs jf lghsf] ;+lfsn]ltg{kg]5 .

-%_ P]g / o; sfo{jlw adf]hd Joa;fo btf{ u/fpg] tf]sPsf] ;dodf lja/0f kz ug{ aemfpg' kg{ s/ tyf zNs jf hl/jfgf jf Jofh xhf{gf ;dod}bflvnf ug{ s/ clws[t jf sfof{non]dfu u/]sf] ;'rgf jf tYofs ;dod}pkn Aw u/f0{ ;xofu k'/fpg]bfloTj ;d]t s/bftfsf]xg]5 .

!@= s/ lgwf{0f M

-!_ s/bftfn]bkmf $ adf]hd Joa;fo btf{ubf{kz u/]sf] lja/0f / kl/R5]b # adf]hd x'km' ePsf] lja/0f ;d]tsf cfwf/df s/ clws[tn]s/ lgwf{0f ug]5 .

-@_ o; sfo{jlw adf]hd s/bftfn]kz u/]sf]laj/0f unt jf e7f] b]vPdf jf lja/0f oyfy{b]vPsf] egL ljZjf; ug{ ;lsg] dgfl;a sf/0f gb]vPsf] cj:yfdf s/ clws[tn]s/ kl/lf0f u/L s/ lgwf{0f ug{ ;Sg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd s/ lgwf{0f ug{kg[b]vPdf s/ clws[tn] s/bftfnf0{ cfwf/ / sf/0f vhf0{ cfkmgf] :ki6Ls/0f kz ug{kGw|lbgsf] ;'rgf lbg' kg]5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]hd ;'rgf k|Kt ePsf]df s/bftfn] ;'rgfdf tf]sPsf] Dofbleq cfkmgf] :ki6Ls/0f kz ug{ kg]5 .

-%_ s/ clws[tn] pkbkmf -$_ adf]hd tf]sPsf] Dofbleq :ki6Ls/0f kz u/]sf]df ;f] ;d]tnf0{ cfwf/ dfgL tyf :ki6Ls/0f kz gu/]sf] cj:yfdf o; bkmf adf]hd s/ lgwf{0f ug{kg]5 .

!#= s/ lgwf{0fsf] ;'rgf M

-!_ bkmf !@ adf]hd s/ clws[taf6 s/ lgwf{0f ePkl5 s/bftfn]aemfpg' kg[s/ /sd, :yfg, ;do ;Ldf / a}s vftf gDa/ ;d]t pNn]v u/L cg';'rL ^ adf]hdsf] 9fFfdf s/bftfnf0{s/ lgwf{0fsf] ;'rgf lbg' kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd s/ lgwf{0fsf] ;'rgf k|Kt ePkl5 s/bftfn] ;f] ;'rgfdf plNnlvt :yfg / ;do ;Ldfleq s/ bflvnf ug{kg]5 .

-#_ pkbkmf -!_ adf]hd tf]sPsf] a}s vftfdf s/ bflvnf u/]sf] cj:yfdf s/bftfn] To;sf] a}s ef}r/ sfof{nodf aemfpg' kg]5 .

-$_ sfof{non] o; sfo{jlw adf]hd lgwf{0f ul/Psf] s/ ljB'tLo dfWodaf6 ;d]t eQmfgL ug{ Joj:Yff ldnfpg ;Sg]5 .

!$= s/ bflvnf ug{kg[M

-!_ s/bftfn]P]g / o; sfo{jlw adf]hd k|of]s cfly{s jif{sf] lgldQ ltg{kg[s/ /sd ;f]xL cfly{s jif{sf] cfiff9 d;fGtleq sfof{nodf bflvnf ug{kg]5 .

@$= >lds ;DaGwL Joj:yf Joj;fon] g]kfnsf] k|rlnt >d Pj tyf >d;F ;DalGwt k|rlnt lgod sfg'g'sf] kfngf{ kfngf ug{kg]{5 .

@%= km\f{i]dn]f tyf jftfj/0f Joa:yfkg

-!_ ;+3Lo tyf k|b]z sfg'g adf]lhd k|b'/lDes jftfa/0fLo k/LIf0f tyf jftfj/0fLo k]efj dN\ofÍg u/L ;~rfng ug{kg{[Joa;fosf]xsdf k|rlnt sfg'g adf]lhd ;DalGwt lgsfosf] :jLs[t lng'kg{[bfloTj ;DalGwt Joa;foLsf]xg]5 .

-@_ uN\ofª gu/kflnsfleq ;~rfng xg] pBf]u jf Joj;fon] pTkfbg jf pT;hg u/]sf] km\f{i]dn]f / k|bIf0fsf] Joj:yfkg ug{[lhDd]f/L :jod\Joa;foL s}xg]5 .

-#_ Joa;fo ;~rfngsf] qmddf pTkfbg xg] cf}Bf]lus, :jf:Yo ;+yfhGo / xfgLsf/s km\f{i]dn]f afx{sf] cGo ;fwf/0f km\f{i]dn]f uN\ofª gu/kflnsfn] rfx]df tf]s]sf] ;]jfzN\s ln0{ Joa:yfkg ul/lbg ;Sg]5 .

@^= Joj;foLn];fdflhs pQ/bfloTj axg ug{kg]{

-!_ Joj;foLn] k|rlnt sfg'g adf]lhd tf]sPsf] gfkmfsf]c+z ;fdflhs pQ/bfloTj zLif{sdf 5'6\bf0f{uN\ofª gu/kflnsfleq ;fdflhs ;]jfdf vr{ug{kg]5 .

-@_ sfof{non] :yfgLo cfjZostf / cf}rTosf cfwf/df Joj;foLnf0f{;fdflhs pQ/bfloTj zLif{sdf 5'6\bf0fPsf]/sd vr{ug{[lf]q tf\$g ;Sg]5 .

-#_ o; bkmf adf]lhd ;fdflhs ;]jfdf ul/Psf] vr{sf] ljj/0f Joa;foLn]sfof{nodf pknAw u/fpg'kg]5 .

@&= j8f sfof{nosf]lhDd]f/L

-!_ cfkmgf] j8fleq ;~rfngdf /x]sf Jofkf/, Joj;fosf] clen]v cg';"rL -& adf]lhdsf] 9fFrfdf cBfjlws u/L ;f]sf] ljj/0f /fVg] lhDd]f/L ;DalGwt j8f sfof{nosf] xg]5 .

-$_ lnnfdaf6 k|Kt /sd s/bftfn]ltg{kg[s/ /sdeGbf a9L ePdf a9L ePhlt /sd ;f7\YL lbgleq ;DalGwt s/bftfnf0{lkmtf{lbgkg]5 .

-%_ pkbkmf -$_ adf]lhd /sd lkmtf{ ubf{ lghn] pknAw u/fPsf]a}s vftfdf hDdf ul/lbg'kg]5 .

kl/R5]b %

Joj;fo btf{vf/]hL tyf b08 hl/jfgf

!&= Joj;fo btf{vf/]h ug{;lsg]

-!_ sg}s/bftfn]Joa;fo aGb ug{ rfx]df o; Pg adf]lhd nfUg] s/ aemf0{Joa;fo btf{vf/]h ug{lgjbg lbg ;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd lgjbg gk/];Dd Joj;fo ;~rfngd} /x]sf]dfgL s/ c;h pk/ ul/g]5 .

-#_ Joj;foLn]o; sfo{jlw adf]lhd btf{ePsf]Joj;fo aGb ug{ rfx]df ;f]sf] sf/0f vf]hL ;DalGwt j8f sfof{nodf lgjbg lbg'kg]5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]lhd lgjbg k|Kt ePkl5 j8f sfof{non] cfjZos hfFa'´ u/L rfn'cfly{s jif{;Dd sf]s/ /sd c;'h u/L Joj;fo vf/]hLsf] nflu s/ Psf0{df l;kmfl/; ;lxt k7fpg'kg]5 .

-%_ pkbkmf -\$_ adf]lhd j8f sfof{noaf6 l;kmfl/; e}cfPkl5 s/ Psf0n] sfuhft cWoog u/L nut s§f afkt cfly{s Pgdf tf]sPsf] b:t'/ ln0{ nut s§f u/L ;f]sf] hfgsf/L ;DalGwt j8f sfof{no, Joa;foL / ;DalGwt cfGtl/s /fh:j sfof{no jf s/bftf ;]jf sfof{nonf0{lbgkg]5 .

-^_ o; bkmfdf cGoq h'g;'s} s'/f n]vPsf] ePtf klg of] sfo{jlw nfu'xg'k'j{btf{eO{ljut b]v g};~rfngdf g/x]sf Joj;fosf]xsdf nut s§fsf]nflu sfof{non]lglZrt cjlw tf]sL cfjZos k|lf0f ;lxt lgjbg k]z ug{;'rgf k]sfzg ug{;Sg]5 .

-&_ pkbkmf -^_ adf]hd nut s6\f ubf{ ckgfpg' kg]{ cGo sfo{jlw ;do ;dodf sfo{kflnsfn] tf]slbP adf]hd xg]5 .

!*= hl/jfgf tyf yk b:t'/ nfUg]

-!_ Pg / o; sfo{jlw adf]hd s/ a'emfpgkg]{ cjlwleq s/ ga'´fPdf cfly{s Pgdf tf]sPsf] b/df hl/jfgf ;lxt s/ c;h ul/g]5 .

-@_ pkbkmf -!_ df h'g;'s} s'/f n]lvPsf] ePtf klg bkmf !& sf] pkbkmf -^_ adf]hd nut s§f xg]Joa;fosf]xsdf o; bkmf adf]hdsf] hl/jfgf nufOg]5}g .

!(= s/ gltgf{sf] lja/0f k]z gu{ ;Sg] uNofª gu/kflnsfn] Pg tyf o; sfo{jlw adf]hd ltg{ a'emfpg' kg]{ s/ /sd bflvnf gug]{JolQm jf ;:yfsf]gfd sfo{kflnsfaf6 lg0f{o u/L ;fj{hlgs ug{;Sg]5 .

@)= Joj;fo ;+fng gePsf] l;kmfl/; lbg;Sg]

-!_ k|rlnt sfg'g adf]hd btf{ ePsf Joj;fo ljljw sf/0fn] ;~rfngdf g}cfpg g;ls Joa;fo jGbsf nflu ;DalGwt lgsfosf] gfddf l;kmfl/; lng rfxg] JolQmn] ;f]sf] lj:t[t sf/0f pNn]v u/L ;+ej eP;Ddsf kdf0f ;+nUg /fvL ;DalGwt j8f sfof{nodf lgj]bg lbg' kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd lgj]bg k|Kt ePkl5 j8f sfof{non] cfjZos hfFra'´ u/LJoxf/f dgfl;j b]vg cfPdf cfly{s Pgdf tf]sPsf] b:t'/ ln0{Joa;fo ;~rfngdf g/x]sf] Joxf/f vhf0{ cfkmgf] nutdf s6\f u/L Joj;fo vf/]hLsf] nflu ;DalGwt lgsfodf l;kmfl/; ug]{ / ;f]sf] hfgsf/L s/ Psf0nf0{;d]t lbg' kg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd j8f sfof{noaf6 ul/g] nut ;DaGwL cGo sfo{jlw ;do ;dodf sfo{kflnsfn] tf]slbP adf]hd xg]5 .

@!= Joj;fo btf{ gjLs/0f gu/L ;+fng u/]df sf/jfxL xg]

-!_ uNofª gu/kflnsf lf]qleq k|rlnt sfg'g / o; sfo{jlw adf]hd btf{ jf gjLs/0fgu/L Joj;fo ;+fng u/]sf] kf0Pdf sfof{non] ;DalGwt Joj;foLnfO{ k}t; lbgsf] Dofb lbO{ Joj;fo btf{sf] nflu kqfrf/ ug{kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd Joj;fo btf{ jf gjLs/0fsf nflu hgfp lbPsf] ldltn] k}t; lbgleq Joj;fo btf{ jf gjLs/0fgu/]df ;DalGwt JolQmsf]xsdf uNofª gu/kflnsfaf6 k|fx xg] ;a} lsl;dsf ;]jf ;ljwfx? aGb ug{;lsg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hd ;]jf ;ljwf /f]sf /fv]sf] tLg dlxgfleq klg Joj;fo btf{ jf gjLs/0f gu/L Joj;fo ;+fng u/]df uNofª gu/kflnsfn] afFL aSof}tf s/ tyf hl/jfgf bkmf !^ sf] pkbkmf -!_ adf]hd c;h pk/ u/L btf{vf/]hLsf nflu ;DalGwt lgsfodf n]vL k7fpg ;Sg]5 .

-$_ pkbkmf -#_ adf]hd btf{ vf/]hLsf nflu n]vL k7fpg' k'{ To:tf Joj;foLsf] ;'rL ;fj{hlgs ug{;lsg]5 .

-%_ o; bkmf adf]hd Joa;fo jGbsf] nflu ;DalGwt lgsfodf n]v k7fpg' k'{;DalGwt Joj;foLnfO{cfkmgf] ;kmfO{k'z ug]{ kof{t df}sf lbg' kg]5 .

kl/R5]b – ^
ljljw

@@= k|tlnlk lbg ;Sg]

-!_ Joj;fosf] btf{ k|df0fkq x/fPdf, Rofl tPdf jf o:t} cGo sf/0fn] gofF k|df0fkq pknAw u/fpg' kg]{ cj:yf ePdf s/ Psf0{n] cfjZos hfFra'´ u/L cfly{s Pgn] tf]s]sf] k|tlnlk b:t'/ ln0{k|tlnlk k|df0fkq hf/L ug{;Sg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ df h'g;'s}s'/f n]vPsf] ePtf klg gjLs/0f ug]{ dxn vfnL gePsf] cj:yfdf gofF k|df0fkq pknAw u/fpFbf o; bkmf adf]hdsf] b:t'/ nfUg]5}g .

@#= k[];fxg ug{ ;Sg] uNofª gu/kflnsfn] Psn dlxnf, ;LdfGtsf[t / pTkLl8t ju{ tyf ljkGgo'jfsf] pBdzLntf ljsf;nfO{ of]ubfg k'¥ofpg] k|s[tsf Joa;fonfO{ k|4{g ug{ cfly{s Pg tyf jflif{s gLlt tyf sfo{qmddfk{t cfjZos Joa:yf ug{;Sg]5 .

cg';'r{–@

-bkmf $ sf]pkbkmf -!_ ;F ;DalGwt_

Joj;fo btf{–gjLs/0f lgj]bg kmf/fd

>Ldfg\kdv kbf; sLo clws[tHo",
uNofª gu/kflnsf
uNofª gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
=============== .

ljifo M Joj;fo btf{–gjLs/0f ;DaGwdf .

dh{]xfdLn] lgDg :yfgdf ;~rfng ug{ nfu]sf] Joj;fo btf{ ug{– ;~rfng u/]sf] Joa;fo gjLs/0f ug{ cfjZos sfuhft ;lxt b/vf:t ug{ cfPsf 5'÷5f}+ . lgodfg';f/ nfUg] s/ a'´fpg'sf] ;fy} uNofª gu/kflnsfaf6 ;do–;dodf lbOg] cfb]z÷lgb]{zg ;d]t kfng ug{d~h'/ 5'÷5f}+ ;fy}dh{]xfdLn]k]z u/]sf] sfuhft tyf ljj/0fx? 7Ls ;fF{f]/x]sf]/ km/s k/]sfgt adf]hd sfjf{xL ePdf d~h'/ 5'÷5f}+
.

!= Joj;foLsf]gfd, y/ M ==
  -kmd{sDkgLsf]xsdf dVo JolQmsf]gfd_
@= Joa;foLsf] :yfoL 7]ufgf =============== lhNnf ================
  uf=kf=÷g=kf= =========== j8f g+========= dfu{============ 3/ g+======
#= Joa;foLsf]afa'sf]gfd, y/ M ===
$= Joj;fo /xg] :yfgsf] 7]ufgf M j8f g+===== dfu{========== 3/ g+
=====
%= ;Dks{kmf]g g+========== df]af0{n g+============ 0dh] M===============
^= ef8fdf ePsf] eP Joj;fo /xg] 3/ / hUuf wgLsf] gfd, y/
  ==
&= 3/ hUuf wgLsf]7]ufgf ======== j8f g+======== 3/ g+================
*= Joj;fosf]ljj/0f÷k]s[t M ===
(= kF{L nufgL ?= ===============================
!)= kmd{–sDkgLsf]gfd M ==================================
!!= kl/ro kf6Lsf] ;f0h M -nDaf0{====== rf}8f0{====== ju{km6 ======_

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd j8f sfof{nodf ljj/0f clof{jlws gxF ;Dd uNofª gu/kflnsf lf{]leqsf] ;Dk0f{lja/0f s/ Psf0df /flvg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ df hg';'s}s'f n]vPsf] ePtf klg bkmf (adf]hd ;femf]bf/ yk36 tyf Joa;fosf] 7fpF÷f/L ;DaGwL sfo{sfo{kflnsfsf] sfof{noaf6 ;Dkfbg ul/g]5 .

@*= clwsf/ k|ofh]g ug{;lsg] M o; sfo{jlw sfo{jogsf] nflu sfo{kflnsf jf kdv kbf;sLo clws[tdf lglxt /x]sf] clwsf/ dftxtsf s/ clws[tnf0{k|ofof]hg ug{;lsg]5 .

@(= afwf c8'sfp km'sfpg]clwsf/ M

-!_ o; sfo{jlw sfof{jogsf]l;nl;nfdf sg}afwf c8'sfp k/]df ;f]km'sfpg]clwsf/ sfo{kflnsfnf0{xg]5 .
-@_ pkbkmf -!_ adf]hdsf]clwsf/sf] kbfu ubf{Pg / o; sfo{jlwsf] dhe't s'fnf0{ c;/ gkg] u/L dfq ug{;lsg]5 .

#)= arfp M

-!_ o; sfo{jlwdf n]vPsf s'fdf o;}adf]hd / gn]vPsf] s'fdf k|rlnt sfgg adf]hd xg]5 .
-@_ o; cl3 uNofª gu/kflnsfaf6 eP u/]sf sfdx?o;}sfo{jlw adf]hd eP u/]sf]dflgg]5 .

cg';"rL–!
-bkmf # sf] pkbkmf -#_ ;F ;DalGwt_

uNofª gu/kflnsf
uNofª gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
=======;===========

Joj;fo btf{ug{ ;DaGwL cTo'Gt h?/L ;"rgf

k|yd k6s k|sflzt ldlt @)&=.==.===

gk|fnsf] ;+ljwfgsf] cg';"rL *, :yfgLo ;/sf/ ;~rfng P]g, @)&$ sf] bkmf %* tyf o; uNofª gu/kflnsfsf] Joa;fo s/ Joa:yfkg sfo{ljlw,@)&& sf] bkmf # sf] pkbkmf -@_ adf]lhd xfn;Dd uNofª gu/kflnsfdf btf{ gu/L ;~rfngdf /x]sf sDk}klg k|sf/sf] pBf]u, Jofkf/, k|zf jf o:t}cGo k|s[tsf Jofj;flos sf/f]af/ ug{JolQm, kmd{ jf sDklgn] of] ;"rgf k|sfzg ePsf] #% -k}+t;_ lbgleq btf{osf lja/0f tyf sfuhft ;+nUg /fvL uNofª gu/kflnsfsf] sfof{no jf ;DalGwt j8f sfof{nodf lgj]bg lbg' xf]g ;DalGwt ;a}sf] hfgsf/Lsf] nflu of] ;"rgf k|sflzt ul/Psf] 5 . o; ;"rgfsf] Dofb leq lgj]bg k|zf gu/L ;~rfng xf]]Joa;fonf0{ uNofª gu/kflnsfsf]Joa;fo s/ Joa:yfkg sfo{ljlw, @)&^ sf] bkmf !^ adf]lhd lghnf0{ sfof{noaf6 lkmtf{ ugf{kg{ eP To;df s6f}tL u/L jf gk|fn ;/sf/, k|b]z ;/sf/, uNofª gu/kflnsf jf ;/sf/L :jfldTjsf ;+3;+:yfaf6 s/bftfn] kfpg] /sdaf6 s6f}tL ug{ nufP/ jf a}+s jf ljQLo ;+:yfdf /x]sf] s/bftfsf] /sdaf6 s6f}tL ug{ nufP/ jf s/bftfsf] sf/f]af/ /f]Ssf u/L jf s/bftfsf] rn tyf crn ;DklQ bfjL jf /f]SSf u/L jf s/bftfsf] ;DklQ Ps}k6s jf k6sk6s u/L lnnfdlj|qmL u/L lghaf6 lngkg{

Joa;fo s/ c;'n pk/ u/L ;fy} sfo{ljlwsf] bkmf # sf] pkbkmf -%_ adf]lhd Joa;fo aGbsf]sf/jfxL ;d]t rnfpg ;lsg]5 .

-s_ Joj;foLsf] gk|fnL gful/stfsf] k|ltlnlk
-v_ k|rlnt sfg'g adf]lhd ;DalGwt lgsfoaf6 Joj;fo btf{/ Ohfht k|f}t u/]sf] k|df0fkqsf] k|ltlnlk
-u_ u}/ gk|fnL gful/ssf] xsdf ;DalGwt b]zsf] gful/stf jf gful/s hlgg] k|df0fkqsf] k|ltlnlk
-3_ ;DalGwt j8f sfof{nosf] l;kmfl/; jf ;/hldg d'r'Nsf
-ª_ Joa;fo ;~rfngdf /x]sf] cjlw vNg] sfuhftx? -3/ ef8f, kfgL ljhhL lt/]sf] /l;b, s/ sfof{nodf s/ aemfPsf]/l;b jf cGo o:t}sfuhft_
-r_ ;~rfnssf] bO{k|lt kf;kf]6{;fO{hsf] km]6f].

k|d'v k|zf;sLo clws[t

!_ Joa;foLn]k{ofs cfly{s jiff{sf]nflu tf]sPsf]Joa;fo s/ pQm cf=j=sf] cfiff9 dlxgfleq a'´ fO{ kbf0fkq gjLs/0f ug{kg]{5 .
uNofª gu/kflnsfaf6 :ynut ?kdf Joj;fo s/ 6f]hL v6f0Psf] cj:yfdf Joj;foLsf] sfo{ynd} Joj;fo kbf0fkq gjLs/0f ug{ ;lsg]5 .
@_ Joj;fo u/L cfPsf] :yfg kl/jtg{ ug{ k/]df j8f sfof{nosf] l;kmfl/;df uNofª gu/kflnsfaf6 k'j{:jLs[t lngkg]{5 .
#_ Joj;fo aGb ug{k/]df Joj;foLn]uNofª gu/kflnsfsf] ;DalGwt j8f sfof{nosf] l;kmfl/;df s/ PsfO{af6 Joj;fo aGb ePsf] hgfp kq clgjfo{?kdf lngkg]{5 . cGoyf Joj;fo rfn' g}/x]sf] dfgL ;fnj;fnL ?kdf s/ nfUg]{5 .
$_ of] kbf0fkq Joj;fo u/]sf] :yfgdf ;a}n] b]vg] u/L /fVg' kg]{5 . o:tf] kbf0fkq uNofª gu/kflnsfsf] sd{rf/Lx?n] xg]{ rfx]sf] avtdf t?Gt b]vfpg' kg]{5 .
%_ Joj;flos ultljlw ;~rfng ubf{afn >ldsx? kbfu ug{kf0g] 5g\ . olb ;f]u/]sf] kf0Pdf k|rlnt sfg'g adf]hd sf/jfxL u/L Joj;fo btf{vf/]hL ;d]t ug{;lsg]5 .
^_ Joj;foaf6 pTkfbg xg] kmfxf]/d}nf plrt Joj:yfkg ug{ bfloTj Joj;foL :jo{sf]xg]5 .
&_ Joj;fo ;~rfngsf] l;nl;nfdf uNofª gu/kflnsfaf6 ;do ;dodf lbg]lgb{zgsf]kfngf ug{Joj;foLsf]st{o xg]5 .
*_ pNn]vt zt{gfdfx? kfngf gu/]df uNofª gu/kflnsfn] hg';s} avtdf klg of] kbf0fkq /2 u/L Joj;fo aGbsf] sf/jfxL ;d]t ug{;Sg]5 .
(_ of] kbf0fkq uNofª gu/kflnsfsf] :yfgLo s/ kbf{hgsf] nflu hf/L ul/Psf]xf] . sg'}k|zf jf Joj;fo k|rlnt sfg'g adf]hd sg'}lgsfoaf6 cgdlt lnP/ dfq ;~rfng ug{kg]{ePdf ;f] ;d]t lnP/ dfq ;~rfng ug{kg]{5 .

!@= cGoq btf{ePsf]eP, btf{g+============= ÷sfof{no Ⅱ =============
!#= ;+nUg sfuhftx? Ⅱ
s_ cf^g} 3/ hUuf eP hUuf wlg kbf0fkqsf] k|tlnlk–! jf ef8fdf a:g] eP ef8f /sd / eQmfgL tl/sf ;d]t vh]sf] jxfn ;D´ f}tfkq–!,
v_ gful/stf kbf0fkqsf]k|tlnlk–! jf ljb]zL gful/ssf] xsdf gk]fnl:yt /fhb'tfjf;af6 Joj;foLsf] gfddf hf/L sfuhft–!,
u_ Joj;foLsf]xfn;fn}sf]kf;kf6{;fO{hsf]kmf]6f]@ kl t,
3_ kmd{sDkgL ePdf btf{ 0hfht kbf0fkq
ª_ cfGtl/s /fh:j sfof{nodf cl3Nnf] cf=j=;Ddsf] s/ lt/]sf] s/bftf kbf0fkqsf]k|tlnlk .

===========================

ldlt Ⅱ ========================   lgj]bssf]b:tvt

sfof{no kbf{hgsf nflu dfq Ⅱ

lgj]bg b:t/ Ⅱ =============== btf{zNs =========== cf=a= ============= sf] Joj;fo s/ =========== kl/ro kf6L b:t/ ============= hl/jfgf hDdf ? ================== nfUg] Joxf]/f kbfl0ft ub]{' . lghsf]Joj;fo kbf0fkq g+gjLs/0fsf]xsdf_ ================ /x]sf]5 .

================	====================	====================
k]z ug[	l;kmfl/; ug[	:jLs[t ug[
ldlt	ldlt	ldlt

cg';"r L–#

-bkmf $ sf]pkbkmf -$_ ;Fu ;DalGwt_
uNofª gu/kflnsf
uNofªgu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
:ofªhf
U08sL kb]z, g]kfn

Joj;fo btf{lstfa

cf=j= =============

qm=;=	btf{ldlt	btf{g+	s/bftf ;+:yf gDa/	;+fns jf dflo JolQmsf]gfd	Joj;fo jf kmd{sf]gfd	kmf6f]	7]ufgf	j8f g+	3/ g+	kmf]g g+	Odh]n 7]ufgf	Jo;fosf]lsl;d	sh kFL ?	Joa;fosf]>]0fL	3/ hUuf cf^gf]jf axfndf /x]sf]	;+fng ePsf]jf xg]ldlt	gjLs/0f ePsf]cf=a=	kbf{lft ug]{sf] ;xL

cg';"r L–$

-bkmf $ sf]pkbkmf -%_ ;Fu ;DalGwt_
uNofª gu/kflnsf
uNofªgu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
:ofªhf
U08sL kb]z, g]kfn

Joj;fo btf{kdf0fkq

kmf6f]

ldlt M @)&==. .

s/bftf g+============== btf{ldlt M @)&====÷ ÷ ut]
kdf0fkq g+=======

============== lhNnf ======================= uNofª gu/kflnsfj8f g+====
a:g] >L ============================nfO{ lghsf] gfddf lgDg ljj/0f
cg';f/sf]Joj;fo btf{u/L of]kdf0fkq hf/L ul/Psf]5 .

Joj;fosf]gfd M ==============================
Joj;foLsf]gf= k|g+M ============hf/L ug{]lhNNff M ============= hf/L
ldlt M ========================
Joj;fo ;~rfng ePsf]jf xg]ldlt M ======================
Joj;fo /xg]:yfg M ===========================
af6f]sf]gfd M =============== 3/ g+============ 6f]n ================
Joj;fo /xg]3/÷hUufwgLsf]gfd M =======================================
Joj;fosf]k|s[t M ===
kFL nufgL -?=df_ M ==================================
Joa;fosf]ju{M =========
kl/ro kf6Lsf] ;f0h M =========================

===========	================	==================
;+fns	tof/ ug{]	hf/L ug{]

#=!!	cGo ;]jf				
$	**pBfu**		**=== s/f]8 eGbf a9L klg nufgL ePsf**	**===s/f]8 b]lv === s/f]8 ;Dd klg nufgL ePsf**	**=== s/f]8 eGbf sd klg nufgL ePsf**
$=!	:yfgLo sRrf kbfy{pkofu ul/ ;+fln t 06f pBfu				
	kfgL pBfu				
$=@	jfnf'jf, 9Ef h:tf vfgL hGo kbfy{ kl;fWg ug]{ pBfu				
$=#	kof{g dhs pBfu -xf]6n, nh, l/;f]6{ /]i6'/]06, 6«en Ph]G;L, :sLË, Unf0l8Ë cflb_				
$=$	pTkfbg dh's pBfu -5fkfvfgf, rnlrq, Knf0{p8, Xdkf0{k, Kofgn, ulln, Ans, sfhu,skL, sf7, Knf:6Ls, cf}ifwL cflb_				
$=%	s[ifdf cfwfl/t pBfu -rfdn ldn, lj:s6, j]s/L, kf]N6«L 8]/L, lzt e08f/, bfgf cflb_				

gjLs/0f ;DaGwL lja/0f

qm= ;+	cfly{s jif{	gjLs/0f u/]sf] ldlt	s/ tyf zN's / hl/jfgf lt/]sf]/l;b g+	/l;bsf] ldlt	gjLs/0f ug]{sf] b:tvt

cg';"r L–%

-bkmf & sf]pkbkmf -!_ ;Fu ;DalGwt_

Joa;fo juL{s/0fsf] 9fFrf

d	Aoj;fosf] ljl;d	btf{ b:tf'	jflif{s s/		
			s au{	v au{	u au{
!	Aofkfl/s j:t'		=== s/f]8 eGbf a9L klg nufgL ePsf jf l8n/	=== nfv b]lv === s/f]8 ;Dd klg nufgL ePsf	==== nfv eGbf sd klg nufgL ePsf
!=!	l8kf6{d]G6 :6f]/				
!=@	Hjn/L, 0n]S6«f]lgS; cflb				
!=#	lgdf{0f ;fdu|L, kmlg{;Ë, ljBlto ;fdu|L, k|6 cflb				
	06f jfn'jf l8kf] kf6{kmod kbfy{				
!=$	;jf/L ;fwg, d]l;g/L tyf d]l;g/L kf6{\ n'ljs|]06; cflb				
!=%	;j}lsl;dsf cf}ifw k;n				
!=^	b]lgs pkef]Uo vfB kbfy{ sk8f, s:6d]6s, efF8f, hQf k;n cflb				
!=&	Sol/of] :6]zg/L tyf k':ts k;n				
!=*	kmnkmh, ;fu;Ahl, df;'				

!=(	cGo Aofkfl/s j:t'				
@=	ljif]z1 ;]jf		;:yfut		AolQmut
@=!	lrlsT;s / 0lGhlgo/				
@=@	;]jf/ bnfn, sfg'gL Aoj;fo, n]vfk9L, lj1fkg, n]vfkl/Ifs, d'bkfj/ ;Knfo;{ k|]6/, ;e]o/, sfkmL6Ë, sfle{Ë cflb				
@=#	cg';Gwfg, ;e]o/, cg'jfbs cflb				
#=	;]jf Aoj;fo		7"nf	demfnf	;fgf
#=!	lgdf{0f Aoj;fo				
#=@	9'jfgL ;]jf				
#=#	oftfoft ;]jf				
#=$	Aol6 kfn{, d;fh, z}lng, k|G6Ë cflb				
#=%	kfl6{Kofn]; , 6]G6 xfp;, Sof6l/Ë cflb				
#=^	s]n, 0G6/g]6, PkmPd, /]l8of] sDolgs]zg, kmf]6f] cflb				
#=&	/]i6'/f, vfhf 3/, ld7fO{k;n, bw bxL k;n cflb				
#=*	dd{t tyf l;nfO{ s6fO{;]jf				
#=(	l/on :6]6				
#=!)	kh xfp;, lhd, ;fpgf cflb				

$=^	cGo pBf]u				
%	**ljlQo ;]f**				
%=!	a}s, ljsf; a}s÷kmfOgfG; / nwljQ ;:yfsf] dVo sfofno				
%=@	a}s, ljsf; a}s÷kmfOgfG; / nwljQ ;:yfsf] zfvf sfofno				
%=#	ljdf sDkgL, ;xsf/L / db| ;6xL				
^=	**:jf:Yo ;]f**		**== s/f]8eGbf a9L klFn nufgL ePsf**	**== s/f]8b]v ==s/f]8 ;Dd klFn nufgL ePsf**	**=== s/f]8 eGbf sd klFn nufgL ePsf**
^=!	lghL lf]qjf6 ;+flnt gl;{ xf]d tyf c:ktfn				
^=@	lSnlgs tyf Nofj, lkmlhof]y/]fkL				
^=#	cGo :jf:Yo ;]f				
&=	**lzIff ;]f**		**pRr lzIff**	**dfWoldstx**	**cfwf/eT tx**
&=!	;:yfut ljBfno				
&=@	efiff k|zIf0f				
&=#	tflnd s]b| tyf cGo z}Ifs ;]f				
*****	**dfly gk/]sf cGo**				

cg';'rL M ^

-bkmf !# sf] pkbkmf -!_ ;Fu ;DalGwt_

Joj;fo s/ lgwf{0f

s/bftf kl/rokq g+= M ==============================
s/bftfsf] gfd M ==============================
7]ufgf M ==============================
s/ lgwf{0f u/]sf] cfly{s jif{ ==============================
s/ lgwf{0f u/]sf] ldlt M ==============================

l;= g+=	Joj;fosf] ljj/0f	s/ nfUg] sh /sd	======== k|tztn] sfod xg]s/	clu|d bflvnf u/]sf] /sd	ca bflvnf ug{ afFsL /sd	s}
	ut ljut jif{sf] aSof}tf					
	hDdf M					

s/ clws[t

cg';'rL–&

- bkmf @& sf] pkbkmf -!_ ;Fu ;DalGwt_

uNofª gu/kflnsf

========g+=j8f sfof{no

U08sL k|b]z, g]kfn

j8fdf /x]sf Joj;fosf] ljj/0f

qm ;=	Joj;foLsf] gfd	Joj;fo÷kmdf{sf] gfd	7]ufgf	;Dks{ g+=	btf{ gjLs/0f eP÷gePsf] -cfly{s jif{ ;d]t pNn]v ug{]	s}

cBfjlws ljj/0f ;dt kz ug{ kg{5 . o;/L cg';'rL–$ jdf]hdsf]kf; j's ljj/0f cBfjlws gug{ kmd{ jf sDkgLsf] Ohfht kq gljs/0f ug{ uNofª gu/kflnsf jfWo xg]5g\ .

-#_ pkbkmf -@_ adf]hdsf] Dofb gf3]sf]5 dlxgfleq ;a} k|s[of k/'f u/L Ohfhtkq gjLs/0f u/fpg rfxg] lgdf0f{ Joj;foLn] gljs/0f ug{ dfu u/]df cg';'rL–@ adf]hdsf] yk b:t'/ ln0f{ kb]v kz{f;sLo clws[tn] Ohfhtkq gjLs/0f u/Llbg]5 .

$_ Ohfhtkqsf] vf/]hL M

-!_ b]xfosf] cj:yfdf uNofª gu/kflnsfn] lgdf0f{ Joj;foLsf] Ohfhtkq vf/]h ug{;Sg]5 M

-s_ em¶f ljj/0f kz u/L Ohfhtkq k|fKt u/]sf] kdfl0ft ePdf,

-v_ ;fj{hlgs lgdf0f{ sfo{ ug[jf ug{ kfpg] p2]zon] gkfn ;/sf/ tyf ;+yfdf em¶f ljj/0f kz u/sf] ;DjlGwt lgsfojf6 nv cfPdf,

-u_ ;fj{hlgs lgsfo;+ ePsf] ;Dem}tf jdf]hd sfo{ ;DkGg gu/]sf] jf ;Dem}tfsf] ulDe/ pNn3g ePsf] ;DjlGwt lgsfojf6 nv cfPdf .

@_ pkbkmf -!_ adf]hd Ohfhtkq vf/]h ug{ cl3 ;DalGwt lgdf0f{ Joj;foLnfO{ :ki6Ls/0f kz ug{ dgfl;a dflkmssf]df}sf lbOg]5 .

-#_ bkmf # sf] pkbkmf -#_ adf]hdsf] Dofbleq gjLs/0f gePsf] Ohfhtkq :jt M vf/]h xg]5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfå/f k|sflzt

v08 @ jif{ @)&% ;ª\of ! ldlt @)&*.$.@#

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&*.$.@%

æ3/ ju{sf] lgdf0f{ Joj;foL Ohfhtkq ;DaGwL sfo{ljlw –@)&&

uNofª gu/kflnsf
:ofªhf lhNnf
u08sL k|b]z

æ3Æ ju{sf]lgdf{f Joj;foL Ohfhtkq ;DaGwL sfo{ljlw

:yfgLo :t/sf] ljsf; lgdf{fdf lglhIf]qsf] 1fg / ljifIfz1tfnfO{ pkofu ug{ tyf ;fj{hlgs v/Lbsf] dhet ljz]iftfx?nfO{ cIf0f /fvL ;fj{hlgs lgdf{fsf] If]qdf kf/blz{tf, :jR5tf, O{dfGbf/Ltf, hjfkmb]xLtf, ljZj;lgotf tyf e]befj /lxt k|t:kwf{tyf >f]t ;fwgsf] pRrtd pkof]u h:tf p4]ox? xfl;n ug{ ;fj{hlgs lgdf{fdf lglhIf]qsf] ;xh kxFsf] nflu :yfgLo ;/sf/ ;+fng P]g, @)&$ sf] bkmf !! sf] pkbkmf @ sf]5 -!)_ n]lbPsf] clwsf/ k|bf]u u/L uNofª gu/kflnsfn]of] sfo{ljlw hf/L u/]sf]5 .

-!_ Ohfhtkq k|Kt gu/L ;fj{hlgs lgdf{f sfo{ug{gxg]M
Kf|rlnt sfg"gdf cGoyf Joj:yf ePsf] jfx]s o; sfo{ljlw adf]hd Ohfhtkq k|Kt gu/L æ3Æju{sf] lgdf{f Joj;foLsf] gfdaf6 s;}n] klg ;fj{hlgs lgdf{f sfo{ug{ u/fpg xF]g .

-@_ gofF Ohfhtkq ;DjGwL Joj:yf M
-!_ ;fj{hlgs lgdf{f sfo{ug{ rfxg] lgdf{f Joj;foLn] cg';"rL–! adf]hdsf] 9fFfdf ;fj{hlgs lgdf{f sfo{ ug{ Ohfhtkqsf] nflu o; uNofª gu/kflnsfn] sfof{nodf k|df0f k|Zf;sLo clwsf/t ;dIf b/vf:t lbg' kg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd kg{ cfPsf b/vf:tx? k|dfl0ft k|Zf;sLo clwsf/Ln] cg';"rL–% jdf]hdsf] of]otf eP÷gePsf] ;DjGwdf l;len O{Ghgo/÷;j O{Ghgo/ ;lxt ;ldlt jf6 hfFjem u/fpg' kg]5 .

-#_ bkmf -@_ sf] pkbkmf -@_ cg';f/sf] ;ldltn] u/]sf] l;kmfl/; ;lxt k|dfl0ft k|Zf;sLo clwsf/Ln] Ohfhtkq k|bfg ug]{ lg0f{osfnflu sfo{kflnsfsf] j}7sdf k]z ug{kg]{5 .

-$_ pkbkmf -@_ adf]hd ;ldltsf] l;kmfl/; ;lxt Go"gtd of]otf k'u]sf lgdf{f Joj;foL kmd{ ÷sDkgLx?sf] Ohfhtkq sfo{kflnsfsf] lg0f{o jdf]hd uNofª gu/kflnsfsf] k|dfl0ft k|Zf;sLo clwsf/Ln] Ohfhtkq afkt cg';"rL–@ adf]hdsf] b:t'/ lnO{ lghnfO{ cg';"rL–# adf]hdsf] 9fFfdf Ohfhtkq k|bfg ug]{5 .

-#_ Ohfhtkqsf] cjlw / gjLs/0f M
-!_ bkmf @ adf]hd k|bfg ul/Psf] Ohfhtkq bkmf $ adf]hd vf/]h ePsf] jf k|rlnt sfg"gdf cGoyf Joj:yf ePsf] ca:yfdf afx]s rfn' cfly{s jif{sf] cGTo;Dd dfq dfGo /xg]5 .

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd Ohfhtkqsf] cjlw ;dfKt ePsf k|Tof]s lgdf{f Joj;foLn] Ohfhtkqsf] cjlw ;dfKt ePsf] # dlxgf leq k|rlnt sfg"g adf]hd ;+3, k|b]z / :yfgLo txnfO{ ltg{kg]{ s/ lt/L ;s]sf] k|df0f :j?k ;DalGwt ;+3Lo÷k|b]z÷:yfgLo s/ sfof{noaf6 k|Kt s/rQmf k|df0fkq tyf kmd{jf sDkgLsf] btf{gljs/0f ;lxt uNofª gu/kflnsfjf6 cg';"rL–@ jdf]hdsf] b:t'/ lt/L gljs/0f u/fpg' kg]5 . Ohfht kq gljs/0f ug{ uNofª gu/kflnsfdf sfuhft k]z ubf{ cg';"rL–$ jdf]hdsf] kf; j's e/L cl3Nnf] cfly{s jif{sf] ;f]kmd{jf sDkgLn] cfkmh]u/]sf] sfo{x?sf]

cg';"rL – @					
sfo{jlw sf]bkmf @ sf]pkbkmf -!_ / bkmf # sf]pkbkmf -#_;+u ;DjlGwt					
qm=;+	lgdf{0f Joj;foL sf]ju{	Ohfhtkq b:t'/	Ohfhtkq gjLs/0f b:t'/	Ohfhtkq gjLs/0f yk b:t'/	Ohfhtkq k|tlnkL b:t'/
!	3	?= !))).))	?= !))).))	?= @))).))	?= %)).))

b|i6Jo M 3 ju{sf] lgdf{0f Joj;foL Ohfhtkq ;DaGwL sfo{jlw @)=jdf]hd sf bkmf # sf]pkbkmf -@_ adf]hd Dofbleq Ohfhtkq gjLs/0f u/fpbf Ohfhtkq gjLs/0f yk b:t'/sf]dxndf plNnlvt b:t'/ dfq ltg'{kg]{5 .

-$_ pkbkmf -!_ jf -#_ adf]hd Ohfhtkq vf/]h ePsf]df uNof{ gu/kflnsfn] To;sf] hfgsf/L ;DalGwt kmd{ jf JolQm jf sDkgL btf{ ug]{ sfof{nonfO{ lbg'k5{ .

%_ Ohfhtkqsf] k|tlnkL lbg] Joj:yf M

sg} lgdf{0f Joj;foLn] Ohfhtkq x/fP jf gfl;Psf] sf/0faf6 Ohfhtkqsf] k|tlnkL kfpg lgj]bg u/]df cg';"rL–@ adf]hdsf] b:t'/ lnO{ Ohfhtkqsf] k|tlnkL lbg'kg]{5 .

^_ k|rlnt sfg"g adf]hd xg] M
o; sfo{jlwdf n]vP hlt o;} adf]hd / cGosf] xsdf k|rlnt sfg"g adf]hd xg]5 .

&_ arfpM
o; cl3 k|rlnt sfg"g adf]hd btf{ ePsf 7]ssf jGbf]j:tL ;DaGwL kmd{ tyf sDkgLx?nfO{ lbOPsf] Ohfhtkqx? o;}sfo{jlw adf]hd lbOPsf] dflgg]5 .

cg';'rL – !

sfo{jlw sf]bkmf @ sf] pkbkmf -!_ ;ut ;Djl6wt

Ohfhtkqsf]nflu lbO{g]b/vf:t

b/vf:t jfnfsf] kmf]6f]	

ljifo M Ohfhtkq kfp eGg]af/].

>L ====================d=g=kf÷=gkf÷uf=kf sf] sfof{no

============

o; ====================sfof{nosf] sfo{jlw ======jdf]lhd ;fj{hlgs lgdf{0f sfo{ugs{sf]nflu O{hfhtkq kfpg lgDg ljj/0f e/L of] b/vf:t kz ul/Psf]5 .

!= b/vf:t kz ug{kmd{jf sDkgLsf]–

gfd M–

7]ufgf M–

kf]6 aS; M–

6]nkmf{g g+ | kmbfS; g+– | O{d]n M–

@= kmd{jf sDkgLsf] k|s[t

	kf{O{e]6 lnld6]8 sDkgL		klAns lnld6]8 sDkgL
	Psnf]6L		;fem]bf/L

-sf]7df /]hf nufpg'kg]{5_

#= ;Dks{sf]nflu kmd{jf sDkgLsf] cflwsf/Ls JolQmsf]M–

gfd y/ M–

7]ufgf M– | kf]6 aS; M–

6]nkmf{g g+ | kmbfS; g+– | O{d]n M–

$= kmd{jf sDkgLsf]ljj/0f M–

btf{g+M– | btf{ldlt M–

clws[t kF"hL M– | hf/L kF"hL M–

btf{ug{sfof{nosf]gfd / 7]ufgf M–

%= Ohfhtkq lng rfx]sf] ju{M– - 3 _ ju{

^= ;dX"Ls/0f xg] rfx]sf] ;dX" M–

&= cfly{s >f]tsf]ljj/0f M–

	/sd	ljQLo ;+yf . a}+ssf]gfd
:yfoL cf}e/8|fˆ6		
d'2tL vftf		
rNtL vftf		
art vftf		

pl˜nlvt ljj/0f afx]s cGo ljj/0f eP 5§}kz ug{;lsg]5 .

*= sfdbf/sf]ljj/0f M–

-s_ kf|ljlws M–

-v_ ckf|ljlws M–

=u_ cGo M–

kf|ljlws sd{f/L sf]Certificate sf]k|tlnlk tyf lghsf]dfª/lgfdf kz ug{kg]{5 .

(= cf^gf]:jfldTjdf /x]sf]lgdf{0f ;DaGwL ;jf/L ;fwg dlzg/L cf}hf/sf]ljj/0f M–

l;=g+	gfd tyf ljj/0f	btf{g+	lfdtf ;Ifof	dN"o	vl/b ldlt	cGo Joxf]/f

b|6Jo M o; ljj/0fdf pl˜nlvt ;jf/L ;fwg tyf dlzg/L cf}hf/x?sf]:jfldTjsf]sfuhft -btf{kl|f0fkq_ / pQm dlzg/L cf}hf/x? rfn' xfntdf /x]sf]5 egL d]sflgsn O{Ghlgo/åf/f kl|fl0ft ePsf]xg'kg]{5 .

!)= o; cl3 ;DkGg u/]sf]sfdsf]ljj/0f M–

l;=g+	lgdf{0f ;DaGwL sfdsf]k|s[t	sfd u/]sf] ;fn	/sd	7]sfbftf sfof{nosf gfd	sfdsf] cj:yf - kl|lt k|tztdf_

!!= s/rQmf u/]sf]kl|f0f sfuhft M–

s=

v=

u=

o; b/vf:t kmf/fddf pl˜nlvt ;DkO{{Joxf]/f 7Ls ;frf]5 . em'¶f 7x/]sfg'g adf]lhd ;xhf ae'mfpnf .

lgdf{0f Joj;foLsf]5fk

b/vf:tjfnfsf]–

b:tvt M–

ldlt M–

b|6Jo M o; b/vf:t kmf/d ;fy b/vf:t kmf/ddf pNnl{v ePsf]Joxf]/f kli6 ug ;DalGwt sfuhftsf]kl|fl0ft k|tlnkL ;+nUg ug{kg]{5 / sfof{non]dfu{u/]sf]avt ;Ssn sfuhft kz ug{kg]{5 .

cg';"rL – #

sfo{jlw sf]bkmf @ sf]pkbkmf -!_ / bkmf # sf]pkbkmf -#_;u ;DjlGwt

0hfhtkq

0{hfhtkq g=============   ldlt M– ===========

]=========d=g=kf÷g=kf÷ufpkflnsf

]========sfo{flnsfsf] sfof{no

=====================

3 ju{sf]lgdf{0f Joj;fo;fo sfoL 0hfhtkq ;DaGwL sfo{jlw @)===== sf]bkmf @ sf]pkbkmf -$_ adf]hd lgdf{0f Joj;fo ug{ ========l:yt sfof{no ePsf]=============== kmd{jf sDkgLnf0{0hfhtkq k|bfg ul/Psf]5 .

0{hfhtkq lbg]sf]–
b:tvt M–
gfd M–
kb M–
ldlt M–
sfof{no M–

-o; jQleq sg ju{nI'g'kg[xf] ;f]xL ju{nI'g]

gljs/0f M

gjLs/0f ug[clwsf/L	gjLs/0f u/]sf] ldlt	gjLs/0f axfn /xg] cjlw	gjLs/0f b:tV ef}r / g=/ ldlt	gjLs/0f ug[clwsf/Lsf] b:tvt

cg';"rL -$

lgdf{0f Joj;foLjf6 ePsf ;fj{hlgs lgdf{0f sfo{sf] clen]v ljj/0f - kf;j's_

s|;+	cfof]hgfsf]gfd	;f[{hlgs lgsfosf]ljj/0f	;em\Qm pks[dsf] gfd -olb ePdf_	zb/ -%_	7]sf ljj/0f	;fj{hlgs lgsfosf] tkm{f6 x:tfIf/ ug]{ kbflwsf/Lsf] ljj/0f	;dofjlw yk ljj/0f-olb ePdf_	Variation sf] ljj/0f -olb ePdf_	kl/ut ljj/0f	7]sf ;Dk\Gg ljj/0f	s}lkmot
					s_ 7]sf /sd	s_ gfd	s_ yk ;do	s_ Variation kl5sf] ContractAmount	s_ ;Dk\Gg /sd	s_ clGtd 7]sf /sd	
					==========	==========:			==========:	==========	
					v_ ;Demf}tf ldlt	v_ kb	s_ gfd	s_ Variation sf]lg0f{o ug]{ kbflwsf/L sf]gfd	v_ ;Dk\Gg ldlt	v_ ;Dk\Gg ldlt	
					=======	=======	==========::	==========	==========:	==========	
					u_ 7]sf cjlw	u_ x:tfIf/	v_ kb	v_ kb	u_ ;Dk\Gg %		
					=======	=======	=======	=======	=======		
						3_ 5fk	u_ x:tfIf/	u_ x:tfIf/	3_ gfd	3_ gfd	
						=======	=======	=======	======	=======:	
							3_ lg0f{o ldlt	3_ 5fk	kb	kb	
									=======	=======	
							5fk	=======	x:tfIf/	x:tfIf/	
							=======		=======	=======	
									5fk	5fk	
									=======	=======	

cg';"rL–%

æ3Æ juf{sf] lgdf{0f Joj;foLsf] nflu cfjZos ofUotf

!= cfly{s lfdtf M kf]ln{6 jf klAns lnld6]8 sDkgL jf ;fem]bf/L kmd{sf] ?kdf 36Ldf kfF nfv ?k}ofF sf] rfn' k"FhL bf{vfO{pBfu ljefudf btf{ ePsf] xg' kg]{5 .

@= dVo hgzlQm ljj/0f M dfGotf k|fKt lzIf0f ;+yfaf6 l;len OlGhlgo/Lª ljifodf slDtdf kf|lf0fkq tx pQL0f{ Ps hgf kf|ljlws, sg}}klg ljifodf kf|lf0fkq tx pQL0f{ Ps hgf kf|zf;lgs / jfl0fHo zf:q÷cy{zf:qdf kf|lf0fkq tx pQL0f{ Ps hgf hgzlQmsf] ;]jf k"/f ;do k|fKt xg' kg]{5 .

#= dz}Lg / pks/0f M
-s_ l6k/÷6ofS6/ -Ps÷Ps yfg_
-v_ ldS;/ -Ps yfg_
-u_ Theodolite/Level Machine -Ps ;]6_
-3_ jf6/ kDk -tLg yfg_
-ª_ ef0a]6/ -tLg yfg_

bl{6Jo M

!= pks/0fsf] gfdfjnL kf]z ubf{ pks/0fsf] :jfldTjsf] kf|lf0fkqsf ;fy}aLdf u/]sf] sfuhftx? kf]z ug{kg]{5 .

@= dfly plNnlvt ofUoqs pks/0fx? 7Ls cj:yfdf ePsf] s"f d]sflgsn OlGhlgol/ª ljifodf sDtLdf :gfts txsf] zlIfs ofUotf ePsf] gkfn OlGhlgo;{ Pzf];Pzgsf] ;b:otf k|fKt d]sflgsn OlGhlgo/n] kf|lf0ft u/]sf] xg' kg]{5 .

#= dfly plNnlvt oGq pks/0fx? btf{ ePsf] ldltn] 36Ldf bO{ jif{ Dd a}rlavg ug{kf0g]5{g .

$= kGw| jif{ eGbf a9L k"/fgf] oGq pks/0fx? lgdf{0f Joj;foLsf] :t/ a[4 tyf gofF btf{ xg] kl/ofhgsf] nflu dfGo xg]5{g .

9_ **æcfGtl/s cfoÆ** eGgfn] gkfn ;/sf/af6 k|fKt xg] cgbfg, /fh:j jf8Ffkmf8Faf6 k|fKt /sd tyf cGo laz]if k|s[tsf] cgbfg afx]s **uNofª** gu/kflnsfn] cfkm\gf] lg]leq glbhGo kbfy{ ;+sng, pTvgg\ tyf k|zf]wg u/] jfkt k|fpg] cfo ;Demg'k5{.

#= sfo{ljlwsf] cfjZostf

uNofª gu/kflnsfsf] gbLhGo kbfy{ pTvgg lgifl]wt u/]sf] lg] / jg lg]sf] ;+lf0f ug{lgis[lg]af6 gbL hGo kbfy{ pTvgg\/ rf}/L lgsf;L lgoGq0f ug{;fj{hflgs tyf lghL lgdf{0f sfo{sf] nflu cfjZos kg]{ gbL hGo kbfy{sf] ;xh cfk"lt{ Joj:yf ug{ cfjZos ePsf]n] gu/ sfo{kflnsfaf6 of] sfo{ljlw] hf/L ul/Psf]5 .

$= sfo{ljlwsf] p2]Zo of] sfo{ljlwsf] p2]Zo b]xfo adf]lhd /x]sf]5 .

-s_ gbL lg]af6 gbLhGo kbfy{ pTvgg tyf cf];f/k;f/ ubf{ jftfj/0fLo k|efj dNofÍg k|tjb]gsf ;t{x?nfO{ k|efjsf/L ?kdf sfof{Gjog ug]{

-v_ gbLlg] / cf];f/k;f/ ul/g] dfu{ jl/kl/sf] jftfj/0f ;+lf0f ug]{

-u_ gbLhGo kbfy{sf] clws bf]xg xgaf6 /f]sL lbuf] pkofu ub]{o:tf kbfy{sf] ;xh cfklt{ ug{ k|aGw ldnfpg]

-3_ gbLhGo kbfy{ pTvgg tyf cf];f/ kf;f/ ug{ ;Gbe{df ;3Lo ;/sf/ tyf k|b]z ;/sf/af6 ePsf ljleGg lg0f{ox?nfO{ :yfgLo ljz]ftf -Localize) sf cfwf/df sfof{Gjog ug{ ;xh tNofpg]

-ª_ cfd gful/snfO{ ;ky dNodf gbLhGo kbfy{ kknAw xg jftfj/0f;Sg]l;hg]f ug]{

-r_ ;fj{hlgs ljsf; lgdf{0fsf nflu cfjZos kg]{ gbLhGo kbfy{sf] cefj xg glbg]

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 $	jif{@)&&	;+Vof ^	ldlt @)&&.&.!$

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&&.&.!&

uNofª gu/kflnsfsf] gbLhGo kbfy{ pTvgg, cf];f/k;f/ ug]{ sfo{ljlw, @)&&

गल्याङ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

गल्याङ, स्याङ्जा

uNofª gu/kflnsfsf]gbLhGo kbfy{ pTvggl cf]f/k;f/ ug{]sfo{]jlw, @)&&

k|tfjgf M

uNofª gu/kflnsf lf{leqsf gbL hGo kbfy{ nufotfsf kf|s[ts >f]t ;fwgsf] ;+lf0f tyf ;xh cfk'tL{ug{lgz]wt lf{af6 gbLhGo kbfy{ rf]/L pTvgg tyf lgsf;LnfO{ lg?T;flxt ug{/ jftfj/0f ;+lf0f Pg @)%# df Joj:yf eP jdf]hd IEE / EIA :jLs[t ePsf] :ynaf6 gbLhGo kbfy{sf] pTvgGf, ;+sng tyf cf];f/ kf];f/ ubf{ jftfj/0fdf k|Lj Jojxf/ ckgfpg] Joj:yfnfO{ ;/n, Jojl:yt, kf/bzL{ / k|fesf/L jgfO{nfu' ug{jf~5gLo b]lvPsfn] :yfgLo ;/sf/ ;~rfng Pg @)&$ sf] bkmf !! -@_ -k_ -&_ tyf u08sL k|b]zaf6 hf/L ul/Psf] 9Ëf, lu§L, jfn'jf pTvgg, ;+sng, qm;ª / ljqmL ljt/0f tyf qm;/ pBf]u :yfkgf / ;~rfngnfO{ Jojl:yt ug]{ sfo{]jlw, @)&% df Joj:yf eP jdf]hd of] sfo{]jlw jgfO{ nfu' ul/Psf]5 .

!= ;+lfKt gfd / k|/De M

!= of] sfo{]jlwsf] gfd uNofª gu/kflnsfsf] gbLhGo kbfy{ pTvgg, cf];f/k;f/ ug]{ sfo{]jlw, @)&& /x]sf]5 .

@= of] sfo{]jlw t?Gt k|/De xg]5 .

@=kl/efiff M ljifo jf k|;Ën] csf]{ cy{ gnfu]df o; sfo{]jwLdf

-s_ **Pg** eGgfn] :yfgLo ;/sf/ ;~rfng Pg, @)&$;Demg'kb{5 .

-v_ **dGqfno** eGgfn] ;3Lo dfldnf tyf ;fdfGo kzf;gdGqfno / ;f] ljifo ;+F ;DalGwt k|b]z dGqfno ;Demgk5{.

-u_ **cgldg ;ldlt** eGgfn]bkmf !! (?) adf]hd ul7t cgldg ;ldlt ;Demg'k5{.

-3_ **gu/ sfo{kflnsf** eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsf ;Demg'k5{ .

-ª_ **gu/ ;ef** eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] gu/ ;ef ;Demg'k5{.

-r_ **gbLhGo kbfy{** eGgfn] pTvgg ug{ cgldlt ePsf] ;fj{hlgs tyf lglh hUuf tyf gbL au/ lf{af6 pTvgg ubf{ lg:sg] /f]8f,9Ëf, lu§L,afn'jf / df6f ;dlt nfO{hgfpg]5 .

-5_ **EIA** eGgfn]gbLhGo kbfy{pTvgg tyf cf];f/ k;f/ ug{ ug{3Lo jf k|b]z ;/sf/4f/f :jLs[t Environmental Impact Assisment- jftfj/0fLo k|efj d]Nofªg k|tj]bg_nfO{hgfpg]5. -

-em_ **IEE** eGgfn] gbLhGo kbfy{ tyf lglh xs ef]u hUufaf6 lg:sg] lgdf0f hGo kbfy{ pTvgg tyf cf];f/k;f/ ug{ gu/kflnsfåf/f :jLs[t Initial Environmental Examination -k|f/Dles jftfj/0fLo k/LIf0f k|tj]bg_nfO{hgfpg]5 .

7_ **k|b]z sfo{]jlw** eGgfn] u08sL k|b]zaf6 hf/L ePsf] 9Ëf, lu§L, jfn'jf pTvgg,;Íng, qm;u / ljqmL ljt/0f tyf qm;/ pBf]u :yfkgf / ;+fngnfO{ Jojl:yt ug]{sfo{]jlw, @)&% nfO{hgfpg]5 .

8_ **k|lalws ;ldlt** eGgfn] bkmf- *_u jdf]hdsf] ;ldltnfO{hgfpg] 5 .

nufotsf sfo{x?sf] cgUdg ug{ b]xfo adf]lhsf] cgUdg ;ldlt /xg]5 .

!=	gu/ kd'v	cWoIf
@=	gu/ pkkd'v	;b:o
#	;DalGwt j8fsf] j8fWoIf	;b:o
$=	sfo{kflnsf ;b:ox? dWo]Ps	
	hgf dlxnf ;lxt @ hgf	;b:o
%=	:yfgLo lf] xg]{kk/L kd'v	;b:o
^=	k|jlws zfvfsf] sd{rf/L	;b:o ;lrj

-@_ glhssf] :yfgLo j8f sfof{noåf/f cgUdg,pTvgg tyf cf];f/kf];f/sf ;t{x?sf]kl/kfngf, pTvgg kl/df0fsf]lgoGq0f, /fh:j rIfj6 tyf rf]/L lgoGq0f, nufotsf sfo{x?sf] glhssf] j8f sfof{non]cgUdg ug{ Sg]5 .

-#_ cgUdgsf] sfo{'rL dfly plNnlvt cgUdg ;ldltn] gbLhGo kbfy{sf] pTvgg tyf cf];f/ k;f/sf nflu o; sfo{jlwdf ul/Psf] ;a} Joj:yfsf] kl/kfngf eP gePsf] lgif]wt lf]df rf]/L pTvgg lgoGq0f, cGo ;/sf/L ;fj{hlgs hUufdf xg] rf]/L pTvgg lgoGq0f gbLhGo kbfy{sf] /fh:j rf]/L u/L xg ;Sg] cf];f/k;f/, cgdlt a]u/ ef/L oflGqs cfhf/sf kbf{u u/L ul/g] pTvgg nufPtsf ljifodf cgUdg u/L ;t{ pNnª3g ug{ pk/ sf/afxL ug{ l;kmfl/z ug{ ;Sg]5 .

%= **sfo{jwLsf] lf{ 'k**
of] sfo{jwL uNofª u/kflnsf lf]sf lgDg lf]x?leq nfu' xg]5 .

%=!= gu/kflnsf lf]leq /x]sf sfnLu08sL gbL,cfFvf]hf tyf vx/] vf]hfaf6 gbLhGo kbfy{ pTvgg\ ug{ ;DalGwt lgsfoåf/f :jLs[t EIA/IEE k|t jb]gn]l:jsf[t u/]sf lf]x? .

^= **gbLhGo kbfy{sf] pTvgg ljlw** o; sfo{jlw adf]hd pTvgg ubf{ pTvgg stf{n] uNofª gu/kflnsfdf b]xfosf] b:t'/ lt/L ;l'rs[t xg]kg]5 .

-!_ gbLhGo kbfy{pTvgg ul/g]f]sf]kl/df0f olsg ubf{ ;DalGwt :yfgLo txsf k|tlgwL, :yfgLo afl;Gbf ;dl[tsf] /f]xj/df 3f6sf] rf]sNnf lgwf{0f u/L lgsfng kl/df0f / pTvgg ul/g] ulx/fO{ ;dl[t hfgsf/L u/fO{l;dfÍg ug'kg][

-@_ pTvgg kZrft s] slt kl/df0f lgsfn]sf] /x]5 egL gfkhfF ug{ ldNg] u/L lgzfgf nufO{lgwf{/t kl/df0f eGbf a9L pTvgg ug{gkfpg] ;fF, lsNnf / lg;fgfsf cfwf/df kl/df0f olsg u/]kl5 dfq ;f] :yfgaf6 pTvgg sfo{sf] yfngL ug [o;/L ul/Psf] ;Ldf leqaf6 dfq pTvgg stf{n]gbLhGo pTvgg u/L nhfg ;Sg].

#_ gbLhGo kbfy{ pTvgg ubf{ sfof{noaf6 vl6Psf sd{rf/Lsf] k[olf lgb[zgdf /]vfÍg ul/Psf] 3f6 lf] leqsf] ;Ldfaf6 dfq xft] cf}hf/ / >ddªs k|jlwsf] dfq kbf{u u/L lgsfNg] ef/L oflGqs pks/0f kbf{u kbf{u gug{[

-$_ gbLhGo kbfy{ pTvgg ug{ ;do laxfg & ahb]lv kf/De u/L ;fFm % ah];Dd dfq ug{].

-%_ pTvgg ubf{kfgLsf] ;tx eGbf !% ;]dL= dfly 5f8\g' kg]{5. pTvgg ;DaGwL IEE/EIA sf ;j} ;t{kfngf ug{ kg]{5 .

-^_ pTvgg :yndf 6\ofS6/, l6Kk/ / 6«s afx]s cGo ;fwg k|of]zdf /fVg nufpg]\.

-&_ pTvgg :yndf sfd ug]{sfdbf/sf nflu c:yfoL zf}rfnosf] k|aGw u/L pTvgg :yndf dnd'q Tofu ug{ lgif]w ug]{.

&= gbLhGo kbfy{sf] cf}}f/k;f/ ug{ lgif]w M gbLhGo kbfy{ cf};f/k;f/ ug{ 9'jfgL stf{n]bxfo adf]lhd ug{ kg]{5 .

-!_ gbL k|of]z cfbL{z ln0{pTvgg ul/g] 3f6df k|of]z u/L pTvgg u/L gbLhGo kbfy{ nf8\] ePsf ;jf/L ;fwgx?n] 9'jfgL cjlwe/ gbL k|of]z cfbL{z / /fh:j lt/]sf]lg: ;f ;fydf lnP/ dfq cf};f/ ;f/ ug{ kg]{5 .

-@_ gbLhGo kbfy{pTvgg ePsf]yfgaf6 cf};f/k;f/ ug{ ;do laxfg &M))ah]b]lv ;fF\em %M)) ah];Ddfq sfod ug{.

-#_ gbLhGo kbfy{9'jfgL ug{ ;fwgn] pTvgg :ynaf6} 9fs]/ nhfg' kg]{5 / $) ls=dL= k|t 306f eGbf a9L ultdf xfFSg kfpg]5}g .

-$_ pTvgg :yn tkm{ ;jf/L ;fwg k|of]z xg] dfu{sf] Joj:yfkg / whf] p8\g glbg lgoldt kfgL 5s{g] k|aGw pTvgg stf{ 9'jfgL stf{n]ldnfpg].

-%_ gbLhGo kbfy{ nf8\] u/L cf};f/k;f/ ug{]\ddf nf8\] ;jf/L ;fwg uGtJodf gkUGhh ;8sdf kfls{ ug{ lgif]w ug{ ;jf/L ;fwg lau|sf] xsdf oyf;Dej l56f] 9'jfgL stf{n]csf]Joj:yf u/L x6fpg' kg]{.

-^_ gbLhGo kbfy{sf] cf};f/k;f/ ug{ lgwf{l0f ul/Psf]dfly pNn]lvt ljlwsf] kl/kfngf ;DaGwdf gu/kflnsfn] k|efjsf/L cgudgsf] k|aGw ldnfpg].

***= k|fljlws ;ldltsf] u7g :-** glb hGo kbfy{pTvgg\sf nflu :ynut hfFrae\m ug{ b]xfo jdf]lhdsf] k|falws ;ldlt u7g ug{]=

s_ k|falws zfvf k|d'v ;+of]hs

v_ of]hgf zfvf k|d'v ;b:o

u_ cldg ;b:o

3_ jftfj/0f zfvf x]g{sd{f/L ;b:o

5_ k|jlws zfvfsf] sd{f/L ;b:o ;lrj

pk/f]Qm ;ldltn] pTvgg\ xg] j:t', k|rlnt sfg"g] tf]s]s] dfkb08 pTvgg\ xbf lg:sg] cg'dflgt kl/df0f ;d]t vhf0{ k|tj]bg lbg' kg{.

!!_ k|/lDes jftfj/0flo kl/lf0f (IEE) **;DaGwL Joj:yf :**

!_ sfof{non] gbL hGo kbfy{ -lglh xsef]usf] hUuf afx]s_ af6 cfo cfhg{ sf] nflu 7]\$s jGbf]j:t ubf{ ;l+3o / k|b]z sfgg cg';f/ tf]sPsf EIA/IEE lgsfoaf6 u/fpg' kg]{5 .

@_ lghL tyf ;fj{hlgs ;:yfsf]gfddf÷:jfldTjdf /x]sf] hUuf hldgaf6 9Ëf, lu6L, afn'jf tyf df6f] nufPtsf k|s[ts ;f]tx? pTvggu/L ljqmL ug{]lgs #) 3g ld6/ eGbf a9L pTvgg\ ug{ cg'dlt kfpF egL lgj]bg cfPdf lgj]bsn] tf]sPsf] lgsfoaf6 k|/lDes jftfj/0flo k/lIf0f IEE u/fpg' kg]{5 .

!@= cg'dg ;DaGwL Joj:yf M

-!_ IEE/EIA k|tj]bgsf ;t{x?sf kl/kfngf, pTvgg kl/df0fsf]lgoGq0f, /fh:j rlxfj6 tyf rf/L lgoGq0f,

-$_ cgludgsf qmddf ;t{pNnª3g u/]sf] jf /fh:j rf]/L u/L pTvgg tyf cf];f/k;f/ u/]sf] kfOPdf To:tf pTvgg stf{ jf 9'jfgL stf{nfO{ cgludg ;ldltsf l;kmfl/;df bkmf @* cg';f/ b08 hl/jfgf xg]5 .

!#= ;jf/L ;fwg tyf dl];g/L cf}hf/ ;'rsf] b:t'/

;Daw{df:- gbLhGo kbfy{ lgsfNg lgDgfg';f/sf] b:t'/ aemfO{ ;'rLsf] xbkg]5 .

s_ 6]S6/ , l6Kk/ / 6«s x? Sf] nflu b:t'/- ?. !),))).–

v_ 8f]h/,nf]8/sf] nflu b:t'/ ? !%))).–

!$ cg'dlt k|bfg ug]{

-!_ M gbLhGo kbfy{sf] pTvgg\ sf nflu tf]ssPsf] lgsfoaf6 k|/lDes jftfj/l0fo k/LIf0f IEE :jLs[t kZrft gu/sfo{kflnsfn] cg'dlt k|bfg ug{ lg0fo{ ug{ ;Sg]5 .

@= uNofª gu/kflnsfn] cfjZos 7fg]df gbLhGo kbfy{ pTvgg\ug{ ;Irs[t ePsf Joj;foL x?nfO{ plgx?sf] tkm{af6 Ps ;ldlt u7g ug{ nufO{ pTvgg\ sfo{nfO{ lgoldt Pad\Joj l:yt u/fpg ;Sg]5 .

#= pQm ;ldltnfO{ uNofª gu/sfo{kflnsfn] tf]s]sf] k|s[f;lgs vr{ cgbfg :j?k pknAw u/fpg ;Sg]5 .

!%= pTvgg\kl/df0f lgoGq0f lj|lw M

pTvgg\ug{ lgwf{/0f ul/Psf] :yndf :jLs[t kl/df0f eGbf a9L pTvg\xg gbg b}lfo adf]hdsf pkfox? cjnDjg ug{kg{]5 .

-s_ ;+ng tyf pTvgg\cfb}z lbg' k'{j{k|ljlwsaf6 ul/Psf] gfk hfr tyf /]vfsg+cfwf/df pTvggnfO{ glbg].

-v_ o; adf]lhd pTvgg\ e}lgsf;L ePsf] :yndf /fhZj zfvfn]lgoldt cgudg ug{kg]{5 .
-u_ b]gs pTvgg\ ul/Psf] tf]sP jdf]lhd 9frfdf b]gs pTvgg\clen]v /fVg' kg]{5 .
!^= cgflwsl[t ?kdf pTvgg\ tyf ;+ng ug{ gkfO{g] M
cgflwsl[t ?kdf gbL, gfnf, vf]n;f vf]n;Ljf6 /f]8f 9'+uf,jfn'jf Pj+df6f] pTvgg\;+ng ug{ kfO{g] 5}g . s;}n] cgflwsl[t ?kjf6 pNn]lvt lgdf{0f hGo ;dfu| pTvgg\Pj+;+ng u/]df uNofª gu/kflnsfn] ;f] ;fdful| hkmt jf lgodfg';f/ hl/jfgf ug{;Sg]5 .

!& cgdlt kq /2 xg]Joj:yf M
-!_ c:yfO{cgdlt b}xfosf]cj:yfdf /2 jf vf/]h xg]5 .
cgdlt kq k|Kt JoStLn]cgdlt kq kl/Tofu ug{lgjbg lbPdf .
-s_ ;fj{hflgs lxt jf /fli6«o ;'/lff jf jftfj/0fdf k|tsh c;/ kg{;Sg]sfo{u/]df .
-v_ lgodfg';f/ tf]sPsf]/f]bN6L, zNs , b:t'/ cfbL ;dodf gjemfPdf .
-u_ o; sfo{ljlw jdf]lhd tf]sPsf]ztx? kfngf gu/]df .
-3_ tf]sP jdf]lhdsf]k}z ug{kg]{ljj/0f, k|tjbg, ;'rgf cfbL k}z gu/]df .
-ª_ s;}sf]ph'/L k/L 5fgljg ubf{cgdlt k|Kt JoStn] clgoldt Pj+sfg'g ljkl/t sfo{u/]s] 7x/]df tTsfn pTvgg sfo{ tSsfn jGb ug{cfb}z c:yfO{cgdlt vf/]h jf /2 ug{;Sg]5 .

-@_ pkbkmf ! jdf]lhd c:yfO{ cgdlt vf/]h ubf{ ;DjGwLt JolStnfO{;kmfO{sf]dfsf k}z ug{lbOg]5

!* aSof}tf /sd c;'nL ;DaGwL Joj:yf M -!_ uNofª gu/kflnsfn ljleGg sf/0fjf6 c;'n xg g;sL jfFL /x]sf]aSof}tf /sd c;'nug{aSof}tf c;'nL sfo{f]hgfnfO{ oyfzSo c;'n pk/ ug{kg]5 .
-@_ pkbkmf -!_ adf]lhd c;'n ug{kg]{/sd c;'nLsf]nflu :yfgLo k}zf;g, kx/L, ;dfh jf cGo JolQmsf] ;dt ;xof]u lng ;Sg]5 .

-#_ pkbkmf -@_ adf]lhd ;xof]u k|Kt e}aSof}tf /sd c;'nL ePdf ;DalGwt JolQm j ;+yf nfO{ uNofª gu/kflnsfn] c;'nL cl sf] a9Ldf % k|tzt;Dd /sd k'/:sf/ :j?k pknJw u/fpg ;Sg]5 . Ps eGbf j9L JolQm jf ;+yfsf] ;lqmotfdf aSof}tf /sd c;'nL ePsf ePo:tf]k'/:sf/ /sd bfdf;fxLaf6 pknJw u/fpg'kg]5
-$_ pkbkmf -!_,-@_ / -#_ adf]lhdsf]k}[bfaf6klg /sd c;'n pk/ xg g;s]df ;/sf/L jfFL ;/x /sd c;'n pk/ ug{kg]5 .

!(= b08 hl/jfgf : gbL hGo kbfy{9Ëf, lu§L,jfn'jf _sf ca}w pTvggdf k}f]u xg] tklzn jdf]lhdsf ;jf/L;fwgx?nfO{b}xfo jdf]lhdsf]hl/jfgf ul/g]5 .
s_ 6bf{S6/ ? !@,))).- b]lv @),))).- -k6s cg';f/_
v_ 6«s / l6Kk/ ? !%,))).- b]lv @%,))).- -k6s cg';f/_

@)= cfjZos lg0f{o ug{ ;Sg] M o; sfo{ljlwdf hg;'s};'f n]lvPsf]ePtf klg cfd ?kdf ;fwf/0f lgdf{0f hGo ;fdful|x? /f]8f 9'+uf, lul§, df6f] tyf jfn'jfsf]cefj ;j{;fwf/0fnfO{e}c;ljwf k'Ug uPdf jf cGo k}f]hgsf]

nfuL ;fj{hflgs :ynnfO{ pkof]u of]o jgfpg cfjZos tf k/] tf]sP jdf]hdsf] k|qmof k'/f u/L u/fO
uNofª gu/kflnsfn] cfj:os lg0f{o u/L To:tf pTvggLug{jf ;+ng ug{[u/fpg]Jo j:yf ug{;Sg]5 .

@!= yk36 jf x]km] ug{ ;Sg] of] sfo{jlwsf sfof{jognfO{ Jojl:yt Pjd\ yk kf|efjsf/L agfpg uNofª gu/ sfo{kflnsfn] cfjZos tfg';f/ yk36, x]km] / ;z}fwg ug{ ;Sg]5 .

@@ jfwf c8'sfp km'sfpg] clwsf/ o; sfo{jlwsf sfof{jog ubf{ sg}jfwfc8'sfp pTkGg ePdf jf ;+ jf k|lz sfgg hf/L xbfsf] jvt l4ljwf pTkGg ePdf uNofª gu/kflnsfn] :yflgo /fhkqdf ;'rgf k|sfzg u/L To:tf jfwf c8sfp km'sfpg ;Sg]5 ;Sg]5 .

@# clwsf/ k|ofofhg: o; sfo{awL cg';f/ sfo{ ug{ tf]sPsf] clwsf/Ln] cfkm' dftxtsf sd{f/LnfO{ clwsf/ k|ofofhg ug{;Sg]5 .

@$ jrfp M of] sfo{jlw nfu' xb' cl3 k|rlnt 9+f, lu§L, jfn'jf jf u|e]hsf] tyf kbfu cfo 7\$sf ;DaGwdf o; cl3 ul/Psf ;DkGf{lg0f{o tyf sfo{? o;}sfo{jwL cg';f/ ePsf] dflgg]5 .

cf1fn]
k|dv k|zf;sLo clwsf[t

lsIddsf af]{tyf k|rf/ ;fdfu|x?nfO{ jblnbf]kl/j]z cg';f/ ljsl;t ;fdflhs dNo dfGotfnfO{ cfTd;fy ug{ lj 1fg / k|ljlwsf] ljsf;n] ;[ht cTofwlgs l8lh6nfOh k|ljlw cfsli{t ug{/ jftfj/0f ;Ph0fdf ;xof]u k'Ug]agfpg pkoQm gLlt, dfkb08, sfo{ljlw tof/ u/L ;f]sf] sfof{jog / cgludgsf] ;+yfut Joj:yf u/L s/sf]bfo/f tyf s/ cfodf ;dt pNnVgLo j[4L ug{ p2]Zo of] gLltn] lnPsf] 5 . of] gLltsf]dVo p2]Zox? b|fo adfl]hd xg'5g\
!_ lj1fkg af]{ tyf k|rf/ ;dful| /fVg kfpg] :yfg, tl/sf tyf ;dful| / lgifw ul/Psf :yfg tyf ;dfu|x?sf] dfkb08 tf]sg].
@_ ;fj{hlgs hUuf, Pl]txfl;s ;Dkbfsf] ;Ph0f ub{ jftfj/0f ;Ph0fdf hf]8 lbg].
#_ lj1fkg af]{ tyf k|rf/ ;dfu|sf] kb|fludf cfwlgs k|ljlwsf]k|j4{g / ;fdflhs dNodfGotfnfO{cfTd;fy ug{.
$_ cgdlt glnO{gu/ lf]qdf sg}klg k|sf/sf lj1fkgoQm, k|rf/fTds, ;'rgf jf ;Gb]zdls af]{ kl/ro kf6L tyf ;dfu|x? /fVg gkfpg]Joj:yf ug{.
%_ gu/ lf]qsf ;DkbfO{ jfxo lj1fkg af]{ tyf ;dfu|sf] lgodg ub{ cfGtl/s >f]t ;fwgsf] pkof]u ;d]t u/L o; lf]qaf6 kf|Kt xg]/fh:jsf]c;+df ;d]t j[4 ug{.
^_ gu/kflnsfn] k|rf/ ;dfu|sf] s/ ;+sng tyf Joj:yfkg ug{vNnf ?kdf k|tfj cfJxfg ul/, k|lt:kwf{u/fO{clwstd /fh:j ;+sng ug{.

%= gLltsf]Joj:yf

uNofª gu/kflnsf lf]qdf /flvg] lj1fkg tyf ;'rgf af]{ l8lh6n af]{ / k|rf/ ;dfu|x?sf] lgodg, lgoGq0f u/L uNofª gu/kflnsfsf]cfGtl/s cfodf clej[4 ;d]t ug{b|fo adfl]hdsf gLltut Joj:yf ul/Psf]5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 $	jif{@)&&	;+Vof @	ldlt @)&&.!).!%

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)&&.!).!*

lj1fkg af]{tyf k|rf/ ;dful| lgodg ug{gLlt, @)&&

uNofª\gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf]sfof{no
uNofª\ :ofª\hf

!= k[/rfjgf

uNofª gu/kflnsfn] :yfgLo ;/sf/ ;Grfng Pg @)&$, / cf7f}+ gu/ ;efaf6 kfl/t gLltut lg0f{osf] clwgdf /xL cfkmgf] lfqleq tf]sP adf]lhdsf lj1fkgaf8{ tyf k|rf/ k|;f/ ;fdfu| /fVg] cg'dlt lbO{ ;f] jfkt lj1fkg s/ ;+sng ub{} hfg] nIo lnOPsf] 5 . Pgn] lj1fkgs/nfO{ gu/kflnsfsf] cfGtl/s >f]tsf] ?kdf kl/eflift dfq u/]sf] 5g gu/kflnsf lfqdf k|rf/ k|;f/sf] nflu /flvg] ljleGg lsl;dsf kl/ro kf6L,af8{x? / k|rf/ k|;f/sf] ;fdu|Lsf] cg'dlt lbg]/ ;f] jfkt s/ ;+sng ug{ kfpg] lgsfosf] ?kdf gu/kflnsfx?nfO{ clwsf/ k|bfg u/]sf] 5 . uNofª gu/kflnsfsf] cfGtl/s >f]t dWo] lj1fkg s/ Ps cu|+ dflgPsf] 5 . gu/kflnsf lfqsf] ljleGg lsl;dsf xf]l8{+ af8{ ;fO{g af8{ Unf] ;fO{g af8{x?, sDkgLsf] kbf{ng af8{x? / kfn Jofg/cflb k|rf/ k|;f/sf nflu /flvg] af8{ tyf ;fdfu|x? Jojl:yt, dof{lbt, ;'lIft Pj+ zx/L ;f}bo{Qm xg g;s]sf]df cfd gful/s tyf ++f/u[sf] rf;f]sf] ljifo aGb}cfPsf] 5 . o;n] gu/ lfqdf /flvg] k|rf/ k|;f/ ;dfu| tyf xf]l8{+ af8{nfO{ cfDbfgLsf] lx;fjn] dfq gx]/L zx/L ljsf;, ;'lIf Joj:yf / jftfj/0f ;+/If0fdf kfg{ ;Sg] gsf/fTds k|efj k|t gu/kflnsf ;dod};hu / ;r]t eO{ o; ;DaGwdf plrt sbd rfNgkg[cfjZostf b]lvPsf] 5 . gu/kflnsfn] ;fdfGo ?kdf k[o]s gu/ ;efaf6 gLlt agfO{ gu/ df /flvg] jf8{ tyf k|rf/ ;fdfu|x?sf] lgodg u/L s/ ;+sng ub{} hfg] 5 . o;} gLltsf] clwgdf /xL tf]sPsf] dfkb08 eGbf ljkl/t Pj+lgif]wt :yfgdf /lvPsf af8{ tyf ;dfu|x? x6fpg] sfo{ klg ug]5 . t/ kl5Nnf] ;dodf cfP/ xf]l8{+ af8{ /fVg] k|t:kwf{ b]lvPsf] c:j:yf / k|t:kwf{n] s/ 5nLsf 36gfqmdx? klg b]lvP jf zx/L ;f}bo{/ ;'lIfdf ul+e/

c;/ kg[u/L cJojl:yt 9+un] /flvg] xf]l8{+ af8{x? Jojl:yt ug{ ;fy}cfwlgs ljBlto k|rf/ k|;f/ sf] lj]lw cjnDag u/L l8lh6n k|rf/ dfWofdaf6 gu/nfO{ ;kmf ;f}bo{sf ?kdf ljsf; ug{ ;Gbe{df pkoQm gLlt tyf ;+yfut Joj:yf ug{sf] nflu uNofª gu/kflnsfaf6 of] lj1fkg af8{ tyf k|rf/ ;dfu| lgodg gLlt, @)&& th{df u/L hf/L ul/Psf]xf].

@= gLltsf]bL3{sflng p2]Zo

o; gu/ lfqleq k|rf/ k|;f/sf nflu /flvg] ljleGg lslddsf af8{ tyf k|rf/ ;fdfu|x?nfO{ ;fdflhs lxtsf/L, cfwlgs k|ljlwoQm / jftfj/0f d}qL agfpb}o:tf af8{tyf ;dfu|x?sf] lgodg, cgludg Pj+ lgoGq0fsf] ;+yfut Joj:yf u/L cTofwlgs l8lh6nf0h k|rf/ k|;f/ sf] dfWofdaf6 gu/ kflnsfsf] cfo>f]t ;d]t j[4 ub{} hfg] of] gLltsf] bL3{sflng p2]Zo xg]5 .

#= gLltsf]bL3{sflng nIo

o; gu/ lfqleq k|rf/ k|;f/sf nflu /flvg] Joj;flos, ;r]tgfdhs tyf ;/sf/L ;'rgf ;Gbz'zoQm ljleGg lslddsf af8{ tyf tyf k|rf/ ;fdfu|x?nfO{ ;fdflhs dNodfGotfnfO{ ;Dawg ug{ cfwlgs k|ljlwoQm / jftfj/0f d}qL agfpg pknAw >f]t ;fwgsf] clwstd k|bf]u u/L o:tf af8{ tyf ;dfu|x?sf] lgodg, cgludg Pj+lgoGq0fsf] ;+yfut Joj:yf u/L gu/kflnsfsf] cfGtl/s cfodf o; lfqaf6 k|Kt xg] s/ cfosf] c+z ;d]t j[4 ub{ hfg] of] gLltsf] bL3{sflng nIo xg]5 .

$= gLltsf]p2]Zo

o; gu/ lfqleq k|rf/ k|;f/sf nflu /flvPsf / /fVg lbO{g] Joj;flos, ;r]tgfdhs tyf ;/sf/L ;'rgf ;Gbz'zoQm ljleGg

w_ dxfgu/kflnsf lf{qdf /flvg]lj1fkg tyf ;r]tgfdls af{3{tyf k|rf/;fdful|af6 zx/L xl/ofnL, ;dflhs dNo dfGotf / ;befj tyf ;'/Iffsf] b[li6sf]0faf6 pkoQm ePsf] gkf0Pdf ;f] af{3{ tyf ;fdful| tTsfn x6fpg]oj:yf ug{[.

g_ cfwlgs k|alwsf la1fkg dfWodx? l8lh6n l8:Kn] af{3{ nf0{6 af{3{ nufPt cGo laBlto k|rf/ ;fdful| ;d]tnf0{cgdlt lb0{g]5 .

k_ k|rf/ k|;f/ ;fdful| dofl{bt xf]'kg]5 . clZnn, pQ]hs Pj+wfld{s, ;f:s[ts, eflifs, hflto cfbL ;fdflhs ;b\efj e8\sfpg]vfnsf k|rf/ k|;f/ ;fdful| /fVg kUf{ k|taGw ug{[.

km_ ;l'tf{hGo Pj+dllb/fhGo a:t'Pj+pTkfbgsf]k|rf/ k|;f/ ug{kUf{k|taGw ug{[.

^: la1fkg ;fdful|x?sf] b//]6 tkl;n adf]hd tf]sPsf]5 .

qm=;+	lj1fkg af{3{tyf k|rf/ ;fdul s/ ;Djl Gw Joj:yf	;do	Osf0{	b/
!	Joj;flos leQ]n]vg ÷;6/ k|6	aflif{s	k|t au{ lkm6	@%.–
@	;fj{hlgs / lghL :yfgdf th Jofg/	k|t xKtf	k|t uf6f	@)).–
#	;fj{hlgs :yfgdf uf6	k|t xKtf	k|t uf6f	%))).–
$	nf0{6 xf]8{ª af{3{, Unf]af{3{ 2D/3D	aflif{s	k|t au{ lkm6	%)).–
%	xf]8{ª af{3{tyf km]S;\ af{3{	aflif{s	k|t au{ lkm6	!%).–
^	ahg kmlh/ 5ftf 8ld :6nx?af6	k|t lbg	k|t uf6f	!))).–

s_ o; gu/Ifqsf ;fj{hlgs :yfgx?df cgflws[t 9+n] /flvPsf ;DkUf{ Aoj;foLs xf]8{ª af{3{x? tyf k|rf/ ;fdful|x?sf]nut Joa:yfkg, ;lrs[t ug{/ gDa/ 6f+; ug{Joa:yf ul/g]5 .

v_ gu/Ifqsf P|tfxfl;s ;f+s[ts ;Dkbfx?, dVo kfz{;lgss{lb, sfof{nosf] jflx/L;Ldfaf6 slDtdf %) ld6/ k/ ;Dd #) au{kmf6;Ddsf] Joj;flos kl/ro kf6Ljfx{s cGo Joj;flos lj1fkg af{3{ tyf k|rf/ ;fdful|x? /fVg lgif]w ug{[.

u_ gu/kflnsf lf{qdf cgflws[t 9+n] /flvPsf gLlh lf{qaf6 k|of]lht ;/sf/L ;'rgf jf{3{x? tyf ;r]tgfdls af{3{x? tTsfn x6fpg] . pQm k|s[tsf af{3{x? /fVg cfjZos b]lvPdf gu/kflnsfsf]l:js[tdf cgdlt kf|fg ug{;sg]5 .

3_ Ps;o au{kmf6 eGbf 7'nf ;f0{hsf xf]8{ª af{3{x?sf] clgjfo{?kdf ljdf u/Lgkg{[. xf]8{ª af{3{x? btf{u/L af{3{sf]dlg btf{gDa/ :ki6 b]lvg]ul/ gu/kflnsfaf6 pknAw u/f0{g] :6Ls/ /fVgkg{[. ca pk|Gt @)) au{kmf6 eGbf 7'nf ;f0{hsf af{3{x? gofF btf{ug{k'{;f] k|ljlws lx;fjn]l7s eP gePsf] gk|fn 0lGhlgol/+ sfplG;naf6 nf0{|; ln0{Psf k|ljlwsaf6 pkoQmtfsf]l;kmfl/; lng]Joj:yf clgjfo{ug{[.

a_ sg}klg Joj;foLn]gu/kflnsfaf6 :jLs[t lnPs}jvt vfnL af{3{df /fVg] ;Gb}zdls ;fdful| agf0{clgjfo{?kdf /fVgkg]5 . sg}klg ;fdful| /lxt vfnL af{3{/fVg lgif]w ug{[. Joj;foLn] jf{3{df /fVg] ;fdful| kl/jtg u/]kR5] gu/kflnsfnf0{pQm /+ug Ps k|t ;fdful| pknAw u/fpgkg]5 .

r_ gu/kflnsf leq /x]sf cJojl:yt, clgolGqt, ljz'4 lghL kmf0bfsf p2]on];fj{hlgs rf{s, ;8s;F}hf{3]

6ckkm s kx/L nufot sg} klg ;/sf/L gfdaf6 lagf cgdlt /flvPsf af8{? tTsfn x6fpg].

5_ lj1fkg af8{ tyf l8lh6n af8{sf] ;fO{h, pQm af8{ /fVg kfpg] :yfg / o; ;DalGw cGo dfkb08 tf]sP adf]lhd xg]5 . h_ ;8s k6L tyf ;fj{hlgs :yfgdf sg} klg :yfoL k|sf/sf åf/, :6n l8:Kn] /fVg kOf{kltjGw nufpg].

em_ laB't tyf 6]lnkmf]gsf kf]nx?df /flvPsf ;a} k|sf/sf jf8{? th Aofg/ x6fpg].

~f_ kl/ro kf6Lsf]xsdf gu/kflnsfdf Joj;fo btf{ePsf Joj;foLn] dfq tf]sPsf] ;fO{hsf] kl/rokf6L lgzNs /fVg kfpg] 5 . gu/kflnsfdf Joj;fo btf{ geO{ kl/ro kf6L /fVg kfO{g] 5g . kl/ro kf6Ldf :ki6 b]vg]ul/ gu/kflnsfdf Joj;fo btf{ePsf]btf{gDa/ clgjfo{?kdf pNn]v ug{kg]5 . Ps Joj;fosf]xsdf PseGbf j9L kl/rokf6L /fVg kfpg] 5g . kl/ro kf6Lsf] clwtd ;fOh prfO{df # lkm6 gg3fO{ j9Ldf #) juf{km6 ;Dd dfq xg]5 . ;'lIffsf] b[i6sf]0fn] kl/rokf6L /fVbf 3/sf]sg{klg ‰ofn 5f]Ng kfO{g] 5g .

6_ ;kL{ sDKn]S;, ;k/ dfs]{6 h:tf 7f7f Aofkfl/s sDKn]S;sf] xftf,sDkfp08 leq ;'lIffsf dfkb08 ckgfO{eO{+tyf leQfx?df xf]8{ af8{ l8lh6n l8:Kn], rnbl[o af8{ Pn;l8L af8{ Pn O{l8 af8{,/f]n/ af8{ Unf] af8{ lgof]g ;fO{g, kf]n$6/, :6n l8:Kn] h:tf afXo la1fkg /fVg cgdlt lbg].

7_ gu/kflnsfn] ofq' ;ljwfnfO{ Wofgdf /fvL Ps?ktf sfod xg] u/L afXo la1fkg af8{ /fVg] Aoj:yf ;lxtsf] ;ljwfoQm -;f]nf/ alQ, 6]lnkmf]g aY, pkoQm :yfg, nf]s]zg gSzf ;lxtsf] a; k|tIffno lghL lfgsf] ;xeflutfdf k|t:kwf{ds dfWodaf6 lgdf0f u/L xfnsf]cJojl:yt a; :6kx?nfO{Jojl:yt ug{].

8_ xf]8{+ af8{ tyf l8lh6n l8:Kn]af8{btf{tyf gljs/0f ubf{ k|rlnt sfg"g adf]lhd ;DkQL jxfndf lbg]olQmnfO{ nfUg] ;DklQ jxfn s/ 3/hUuf wgLsf] gfddf Joj;foLn]g}ltgk{kg]oj:yf ldnfpg].

9_ /f8 l8ef0f8/df la1fkg ug{ kOf{ ?kdf lgif]w ug{ . km6kfy af/df Joal:yt ug{.

0f_ ;/sf/L jfx\ssf lghL hUufdf af8{? /fVbf ;lwof/sftkm{ tyf ;8stkm{slDtdf !) lkm6 hldg 5f8]s] xgkg{/ prfO{sf]xsdf hldg;txaf6 j9Ldf #) lkm6dfq xgkg]5 / clgjfo{?kdf af8{df ;f]hf/ jlQ h8fg u/]sf]xgkg]5 .

t_ ;/sf/L jfx\ssf lghL hUufdf af8{? /fVbf ;lwof/sftkm{ tyf ;8stkm{slDtdf !) lkm6 hldg 5f8]s] xgkg{/ prfO{sf]xsdf hldg;txaf6 j9Ldf #) lkm6dfq xgkg]5 / clgjfo{?kdf af8{df ;f]hf/ jlQ h8fg u/]sf]xgkg]5 .

y_ ;/sf/L ;'rgf tyf ;r]tgf;DaGwL ;fdful|x? /fVg k/df lj1fkg s/ 56 lbg ;lsg] 5 o:tf ;'rgf ;dful| /fVbf ;d]t dfly pNn]vt dfkb08 kfngf ug{kg]5 .

b_ cfGtl/s >f]t ;fwg kl/rfng u/L gu/kflnsfsf] cfGtl/s cfodf clej[4ug{ gu/ lfgdf /xsf ;fj{hlgs :yfg tyf cfkmg} hUufdf cfwlgs, pRr k|jlwoQm / jftfj/0fd}qL lj1fkg af8{ tyf k|rf/ ;dful| /fVg] :yfg Joj:yf u/L k|t:kwf{sf] dfWodaf6 pQm :yfg lghL lfgnfO{ pknAw u/fO{ ;f] jfkts/, /fhN6L /sd ;+sng Pj+kl/rfng ug{.

&	gu/ lf]leq Joj;flos dfOlsË	k|t lbg	k|t uf]6f	%)).–
*	gu/kflnsf lf]leqsf xf]6n,dn, /]i6'/]6,k;n,sDkn]\;,l; g]df xn kf6L{Kofn]; qh:tf dflg;x?sf] le8ef8 xg]:yfgx?df ;f]xL kmd{sf]gfd afx]s Joj;flos k|rf/k|;f/ ;fdu|x? h:t} :6Ls/,kDkn]6,legfon kmf/]\;,8|d nf06 nufotsf ;fdu|x?	aflif{s jf Jofkfl/s cjlw;Dd sf]	k|t uf]6f	lgod cg';f/

-#_ ;ldltsf] a}s cWoIfsf] lgb{zgdf ;ldltsf] ;lrjn] afhfpg]5 .

$= a}s a:g]:yfg / ;do M

-!_ ;ldltsf] a}s gu/ c:ktfnsf] ;ef xndf a:g]5 .

-@_ ;ldtsf] a}ssf] nflu ;"rgf ub{f a}s a:g] ldlt, ;do / :yfg vhf0 k7fpg' kg]{5 .

-#_ o;/L ;"rgf ub{f a}s a:g] ;doeGbf tLg lbg cufj}pknAw u/fpg' kg]{5 .

%= 5nkmnsf] ljifo M

-!_ ;ldltsf] a}s afhfpbf ;f] a}sdf 5nkmn ul/g] laifo :ki6 ¿kn] ls6fg u/L a}s a:g] ldlt eGbf ;fdfGotof @$ 306f cufj} ;ldltsf] ;lrjn] ;j} ;b:onfO{pknAw u/fpg' kg]{5 .

-@_ cWoIfsf] lgb{zgdf ;lrjn] ;ldltsf] a}ssf] sfo{qmd lnlvt ¿kdf tof/ ug]{5 . k|tfj ;DaGwL vfsf cg';"rL -!_ adf]lhd xg]5 .

^= pkl:ylt M -!_ a}sdf pkl:yt k|o]s ;b:on] pkl:ylt kl:tsfdf cf^gf]gfd / ale{mg]u/L b:tvt ug{kg]{5 .

-@_ ;lrjn] ;ldltsf] a}sdf ;lrjsf] ¿kdf pkl:ylt kl:tsfdf pkl:ylt hgfO{b:tvt ug{kg]{5 .

&= a}s ;~rfng k|qmof M

-!_ a}ssnfO{;"ojl:yt ug{sfd a}ssf] cWoIftf ug{JolQmsf] xg]5 .

-@_ cWoIfsf] cf;gsf] ;Ddfg / cfb/ ug{ ;ldltsf k|o]s ;b:osf] st{Jo xg]5 .

-#_ a}ssf] 5nkmn ljifo;"rLsf cfwf/df a}ssf] cWoIftf ug{JolQmn] tf]s]adf]lhd xg]5 .

:yfgLo /fhkq

uNofª\gu/kflnsfåf/f k|sflzt

v08 & jif{@)*) ;Vof @ ldlt @)*).#.!)

/fhkqdf k|sfzg ldlt @)*).#.!#

uNofª gu/ c:ktfnsf] a}s ;~rfng tyf Joj:yfkg sfo{ljlw–@)&&

lgod ;Vof M !

sfo{kflnsfaf6 :jLs[t ldltM—— dlxgf —— ut] @)&& ;fn

uNofª gu/kflnsf
:ofªhf lhNnf
u08sL k|b]z

uNofª gu/ c:ktfnsf]a}s ;~rfng tyf
Joj:yfg -sfo{ljlw_ ;DjGwdf Joj:yf ug{ag]sf]
sfo{ljlw- @)&&

k|:tfjgf

uNofª gu/ c:ktfnsf]a}ssf] ;~rfng tyf Joj:yfkg ug{ tyf ;ldltsf] a}sdf ;Joj:yf sfod /fVg, pk;ldltx¿sf] u7g ug{/ gu/ c:ktfnsf] cGo sfd sf/jfxL lgoldt Pj+ k|efjsf/L agfpg ul/g] sfo{ ;Dkfbg k4lt tyf k|qmofnfO{ Joj:yt ug{afG5gLo ePsfn],

uNofª gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] :yfgLo ;/sf/ ;~rfng P]g @)&$ sf] bkmf !)@ sf] pkbkmf -@_ cGtu{tdf /xL of] uNofª gu/ c:ktfnsf] a}s ;~rfng tyf Joj:yfg -sfo{ljlw_ agfO{nfu" u/]sf] 5 .

!= ;+lIfKt gfd / k|f/De

-!_ o; sfo{ljlwsf] gfd æ**uNofª gu/ c:ktfnsf] a}s ;~rfng tyf Joj:yfg -sfo{ljlw_, @)&&Æ** /x]sf] 5.

-@_ of] sfo{ljlw t?Gt k|f/De x'g]5 .

@= kl/efiff ljifo jf k|;Ën] csf]{ cy{ gnfu]df o; sfo{ljlwdf,-

-s_ æcWoIfÆ eGgfn] uNofË gu/ c:ktfnsf] a}ssf] cWoIfnfO{ ;Demgk5{ . ;f] zAbn] gu/kflnsfsf] k|d'vnfO{ ;d]t hgfpg]5 .

-v_ æk|d'v k|zf;sLo clws[tÆ eGgfn] uNofË gu/ sfo{kflnsfsf] k|d'v k|zf;sLo clws[t ;Demgk5{.

-u_ æsfo{kflnsfÆ eGgfn] uNofª gu/ sfo{kflnsf ;Demgk5{.

-3_ æsfo{jlwÆ eGgfn] uNofª gu/ c:ktfnsf] a]ys ;~rfng tyf Joj:yfkg sfo{jlw,@)&& ;Deng' k5{.
-ª_ æk|tfjÆ eGgfn] gu/ c:ktfnsf] lj rf/fy{ k]z ul/Psf] sg}k|tfj jf ;f]k|tfj ;uF ;DalGwt ;z]fwg k|tfj ;dt ;Dengk5{.
-r_ æa]ysÆ eGgfn]gu/ c:ktfnsf]a]ys ;Dengk5{.
-5_ æa]ys sIfÆ eGgfn] gu/ c:ktfnsf] a]ys sIf ;Deng' k5{.
-h_ æj8f cWoIfÆ eGgfn] uNofª gu/kflnsfsf] j8fWoIf ;Deng' k5{.
-e_ æ;b:oÆ eGgfn] gu/ c:ktfnsf] ;b:o ;Dengk5{
-`_ æ;efÆ eGgfn] uNofª gu/ c:ktfnsf] ;ef ;Dengk5{.
-6_ æAoa:yfkg ;ldltÆ eGgfn] o; gu/kflnsfaf6 u7g ePsf] uNofª gu/ c:ktfnsf] Aoa:yfkg ;ldlt ;Dengk5{.
-7_ lgb]{zs ;ldlt eGgfn] o; gu/kflnsfaf6 u7g ePsf] uNofª gu/ c:ktfnsf] ;du| ljsf;sf nflu ;Nnfx,;Demfa tyf lgb]{zg lbg] ;ldlt ;Dengk5{.

#: **uNofª gu/ c:ktfn ;ldltsf]j]ysW**

-!_ uNofª gu/ c:ktfn ;ldltsf] a]ys sDtLdf dlxgfsf]Ps k6s a:g]5 .
-@_ **uNofª gu/ c:ktfnsf]** ;ldltsf] a]ysssf] cWoIftf ;ldltsf] cWoIfn] ug]5 / lghsf] cgkl:yltdf a]ysdf pkl:yt h]7 ;b:on] ;ldtsf]a]yssf]cWoIftf ug]5 .

-\$_ a]ssf] 5nkmndf efu lng] ;b:on] afl'g] kfnf] tyf afl'g kfpg] ;dosf]cjlw a]ssf] cWolftf ug{JolQmn]lgwfl{0f u/]adf]hd xg]5 .
-%_ Ps hgf ;b:on] afln/x]sf] ;dodf csf{ sg} ;b:on]aLrdf s'/f sf6\g' xbF}g .

***: lg0fo{ ;DaGwL Joj:yf** M
-!_ k|tfj dfly afl'g] qmd ;dfKt ePkl5 a]ssf] cWolftf ug{ JolQmn] ;f] k|tfj lg0fo{sf] nflu k|t't ug{]5 .
-@_ a]ssf] lg0fo{ ;fdfGotof ;j{;DdLtsf] cfwf/df xg]5 . dt ljefhg xg]cj:yfdf axdt ;b:osf] lg0fo{ a]ssf]lg0fo{ dflgg]5 .

(: lg0fo{sf] clenv M -!_ ;lrjn] a]sdf ePsf] lg0fo{nfO{ lg0fo{ kl:tsfdf clen]v u/L pkl:yt ;b:onfO{ ;xL u/fO{/fVgkg]5 .
-@_ a]saf6 ePsf] sg} lg0fo{df lrQ ga%g] ;b:on] lg0fo{ kl:tsfdf 5f6s/Ldf cf^gf] k'/s dt hufpg ;Sg]5 .

!): a]s eQf M -!_ kbflwsf/Lx?nfO{k|t j]s k|t ;b:o ?= !)))=– -Ps xhf/_ dfq j]s eQf gu/ c:ktfnn] pknAw u/fpg]5 .
-@_ a]s ;+fng ubf{ gu/ c:ktfnsf kz}f;sLo k{Vn] ;b:o ;lrj eP/ sfd ug{ ePsf]n] ;ldltsf kbflwsf/Lx?n]kfP ;/xsf]a]s eQf kfpg]5g\.
-#_ gu/ c:ktfnnfO{ cfjZos k/]sf] a}hf ;ldltsf] a]sdf cfdlGqt ul/Psf] sg} cfdlGqt ;b:on] ;dl]t cGo ;b:on]kfP ;/xsf]a]s eQf kfpg]5g\.

-\$_ lgb]zs ;ldltsf] a]s klg o;} sfo{ljlw cg';f/ ;~rfng xg]/ ;f] ;ldltsf kbflwsf/Lx?nfO{klg o;} sfo{ljlw cg';f/sf] a]s eQf pknAw u/fO{g]5 / a]ssf] ca:yf tyf ;do x]/L vfgf–gf:tfsf] Aoa:yf ;dl]t ul/g]5 .

!&: afwf c8\sfp km'sfpg] M o; sfo{ljlwsf] sfof{Gjogdf sg}afwf c8\sfp k/]df gu/ c:ktfn ;ldltsf] l;kmfl/;df gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] lg0fo{ u/L km'sfpg ;Sg]5 .

!*: kl/dfhg{ tyf ;+zf]wg M -!_ sfo{ljlwnfO{ cfjZostf cg';f/ gu/kflnsfsf] sfo{kflnsfn] kl/dfhg{ tyf ;+zf]wg u/L nfu" ug{ ;Sg]5

cg';"rL - !

k|tfjsf]9fFrf

-jBf %=! ;u+ ;DalGwt_

uNofË gu/ c:ktfn

gu/ c:ktfnsf]sfof{no, aNk's

:ofª\hf lhNnf, u08sL k|b]z

ljifo M– == :

k|tfj k]z ug{k|dVaf6 :jLs[t k|Kt ldlt M–

! ljifosf] ;+lfKt Joxf]/f M–

@= k|Kt k/fdz{tyf cGo ;fGble{s s'/f M–

#= k|tfj k]z ug{kgf{sf]sf/0f / ;DalGwt zfvfsf]/foM–

$= lg0f{o xg' kg]{Joxf]/f M–

gf]6 M k|tfj tof/ ubf{b]xfosf s'/fx¿df Wofg lbgkg]{5 M–

!= æljifosf] ;+lfKt Joxf]/fÆ cGtu{t /xg]lja/0f M– ljifoa:t'sf]k[7e"ldf o;af/]klxn]s'g}lg0f{o ePsf]eP ;f]sf]lja/0f, k|tflj t lg0f{o sfof{jog k|s[of, ;dofjwL, sfo{fq, sfof{jog ug{ lgsfo / nfUg] cfly{s bflo Tj eP ;f] ;d]t pNn]v u/L s'g} of]hgfsf] ljifo eP ;f]af/]5f]6s/L lja/0f pNn]v ug{.

@= æk|Kt k/fdz{ tyf cGo ;fGble{s s'/fÆ cGtu{t gu/ c:ktfnsf ;ldltx¿ / cGo lgsfo tyf ljz]f1x¿n] s'g}k/fdz{lbPsf]eP ;f] ;d]t pNn]v ug{. ;fy}ljifo;u+ ;DalGwt gSzf, l8hf0g jf lrq eP ;f] ;d]t ;dfj]z ug{. sfg"gL k/fdz{lnPsf]eP k|tlnkL ;dt] ;dfa]z ug{.

#= æk|tfj k]z ug{kgf{sf] sf/0f / ;DalGwt zfvfsf] /foÆ cGtu{t ;DalGwt ljifodf cf0f{k/]sf] sl7gf0{/ ;d:of, k|tflj t lg0f{osf] cf}rTo / cfjZostf tyf To;af6 kg{ ;Sg] k|efj ;dfj]z ug{.

$= ælg0f{o xg' kg]{Joxf]/fÆ cGtu{t hg laifodf h] h:tf] lg0f{o xg kf|tfj ul/Psf]xf] ;f]sf] :k:6 Joxf]/f /fVg].